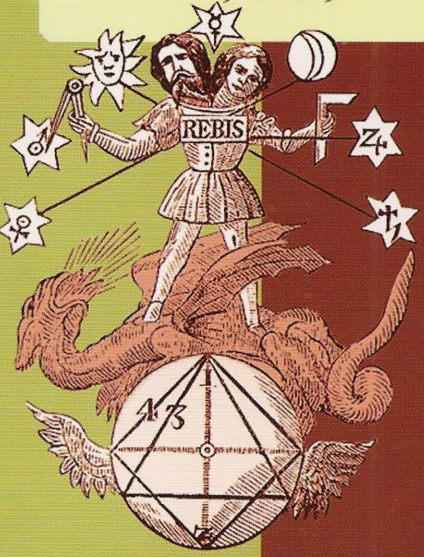
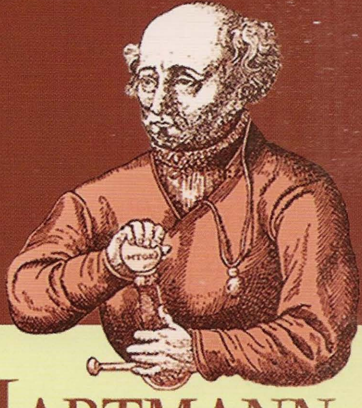
PARACELSUS

VIAȚA ȘI ÎNVĂȚĂTURA

FRANZ HARTMANN

EDITURA
HERALD

PARACELSUS
Viața și învățătura

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
HARTMANN, FRANZ
Paracelsus : viaţa şi învăţătura / Franz Hartmann ; trad.: Ilie Iliescu. - Ed. a 2-a. - Bucureşti : Herald, 2012
Index
ISBN 978-973-111-274-9
I. Iliescu, Ilie (trad.)
14(494) Paracelsus
61(494) Paracelsus
929 Paracelsus
133

Franz Hartmann
The life of Philippus Theophrastus, Bombast of Hohenheim, known by the name of
PARACELSUS
and the substance of his teachings concerning cosmology, anthropology, pneumatology, magic and sorcellery, medicine, alchemy and astrology, philosophy and theosofy.

Extracted and translated from his rare and extensive works and from some unpublished manuscripts.

FRANZ HARTMANN

Viața lui Philippus Theophrastus Bombast de Hohenheim, cunoscut sub numele de

PARACELSUS

și esența învățăturilor sale despre Cosmologie, Antropologie, Pneumatologie, Magie și Vrăjitorie, Medicină, Alchimie și Astrologie, Filozofie și Teozofie

Traducere din limba engleză:
Ilie Iliescu

EDITURA HERALD
București

Redactor: *Radu Duma*

Grafică: *Teodora Vlădescu*

DTP & Tehnoredactare: *Vadim Vazacu*

Lectori: *Lucreția Popescu / Paula Isarov*

Prepress: *Editura Herald*

I. Viața lui Paracelsus

Începutul secolului al șaisprezecelea a însemnat nu doar semnul trezirii gândirii din lunga amorțeală a Evului Mediu, ci și inițierea durerosului și îndelungatului proces de reformare a Bisericii. Adevărul ce fusese atâta vreme trunchiat, disimulat, și adesea tăinuit, a reușit până la urmă să destrame vălurile sectarismului întunecat, iar fanatismul clerical, superstiția și bigotismul au început să se risipească.

Gândirea liberală și cercetarea neîngrădită au luat locul credulității oarbe; rațiunea a ieșit învingătoare din lupta ei cu supunerea oarbă în fața autorității ecleziastice. Mințile, condamnate altădată la amorțeală și încătușare, s-au simțit dintr-o dată eliberate, și au început să-și regăsească condiția firească de exprimare. Adevărurile care fuseseră pecetluite timp îndelungat de către sacerdoți au devenit proprietatea comună a tuturor celor care s-au dovedit capabili să le pătrundă înțelesurile.

O asemenea aprigă luptă pentru libertate în domeniul gândirii religioase n-ar fi putut avea loc fără tulburări și în celelalte domenii ale activității intelectuale. În știință se înfruntau rațiunea și gândirea speculativă, noile adevăruri și erorile ce căpătaseră marca respectabilității. Logica

se împotrivea încrederii în ideile rigide ale autorităților instituite. Nume noi s-au ivit pe tărâmul cugetării: Luther a înlăturat bariera ierarhiei ecleziastice; Melancthon şi Erasmus din Rotterdam au eliberat cuvântul din tiparele sale, Cardanus a arătat că mişcarea sistemului planetar are loc pe orbite raționale, totul producându-se prin înțelepciunea Ființei Supreme.

Dar poate că mintea cea mai cuprinzătoare a acelei epoci a fost Philippus Aureolus Theophrastus Bombast de Hohenheim. El s-a născut în anul 1493, în apropierea localității Maria-Einsiedeln[1], un sat aflat la o depărtare de două ore de mers pe jos de oraşul Zurich. Tatăl lui, William Bombast de Hohenheim, era unul din descendenții vechii şi renumitei familii Bombast; li s-au spus Hohenheim după vechea lor reşedință, cunoscută ca Hohenheim, un castel din apropierea satului Plinningen, lângă Stuttgart, în Würtemberg. Se înrudea cu Marele Maestru al Ordinului Cavalerilor Sfântului Ioan din acele timpuri, al cărui nume era George Bombast de Hohenheim. S-a stabilit în calitate de medic în apropiere de Maria-Einsiedeln, s-a căsătorit în anul 1492 cu infirmiera-şefă de la spitalul care aparținea mănăstirii acelui loc, şi din căsătoria lor a rezultat Theophrastus, singurul lor copil. Se cuvine să menționăm că Paracelsus, în onoarea locului unde s-a născut, şi-a adăugat şi numele de Helvetius Eremita; şi, în afară de aceasta, îl găsim uneori sub numele de Germanus, Suevus şi Arpinus.

Aşa cum spune o veche tradiție, Paracelsus a fost castrat în copilărie în urma unui accident, sau din pricina

[1] În prezent este loc de pelerinaj.

unui soldat beat, însă lucrul acesta n-a putut fi stabilit. Se ştie însă, în mod sigur, că pe faţă nu i-a crescut barbă, iar craniul său seamănă mai mult cu al unei femei, decât cu al unui bărbat. În nici o pictură nu apare cu barbă. Portretul său în mărime naturală poate fi văzut la Salzburg, pictat pe unul din pereţii locuinţei sale (Linzer Street, no. 365, peste drum de biserica Sfântului Andrei). Alte portrete ale lui Paracelsus se găsesc în ediţia Hauser a lucrării sale şi în primul volum din *Bibliotheca Magica* a aceluiaşi. Chipul lui Paracelsus, pictat de Kaulbach în celebrul lui tablou aflat în muzeul din Berlin numit „Era Reformei", este idealizat şi seamănă foarte puţin cu originalul.

În copilărie Paracelsus a căpătat cunoştinţe ştiinţifice de la tatăl său, care i-a predat primele noţiuni de alchimie, chirurgie şi medicină. El i-a purtat părintelui său un respect deosebit şi a vorbit întotdeauna în termeni elogioşi despre acesta, care i-a fost nu numai tată, dar de asemenea prieten şi învăţător. Şi-a continuat apoi studiile luând lecţii de la călugării mănăstirii Sfântul Andrei din valea Savonului, sub îndrumarea iluştrilor episcopi Eberhardt Baumgartner, Mathias Schaydt de Rottgach şi Nathias Schacht de Freisingen.

La vârsta de şaisprezece ani a fost trimis să studieze la Universitatea din Basel. A fost instruit apoi de celebrul Johann Trithemius de Spanheim, abatele mănăstirii Sfântul Jacob din Wurzburg (1461-1516), unul dintre cei mai renumiţi maeştri în magie, alchimie şi astrologie, şi, sub îndrumarea acestui profesor, au fost cultivate îndeosebi înclinaţiile sale pentru ştiinţele şi practicile oculte.

Își continuă lucrul în laboratorul bogătaşului Sigismund Fugger, la Schwatz, în Tyrol.

Mai târziu, Paracelsus a călătorit foarte mult. A vizitat Germania, Italia, Franța, Țările de Jos, Danemarca, Suedia şi Rusia; se spune că a ajuns şi în India. Într-una din aceste expediții, a fost luat prizonier de către tătari şi dus la Han, al cărui fiu l-a însoțit după aceea la Constantinopol. În perioada cât a stat captiv la tătari, Paracelsus fost inițiat în învățăturile secrete ale Orientului, căci asemănările celor două sisteme de gândire sunt izbitoare. Datele lui Paracelsus referitoare la cele şapte principii ale omului, la proprietățile corpului astral sau la elementarii pământului erau total necunoscute pe vremea aceea în Apus; aceste informații sunt aproape identice cu cele pe care le găsim în *Isis Dezvăluită*, în *Buddhismul esoteric* şi în alte cărți publicate ulterior şi considerate a fi inspirate de unii Inițiați din Orient.

De altfel, Paracelsus a scris mult despre Elementali sau spirite ale Naturii, dar, în descrierea acestora, el a înlocuit termenii răsăriteni cu unii mai apropiați de mitologia germană, pentru ca astfel să fie mai uşor înțeles de către compatrioții săi. Este posibil ca Paracelsus să fi stat printre tătari între anii 1513 şi 1521, deoarece, potrivit calculelor lui Van Helmont, el a venit la Constantinopol în ultimul an[2] şi a primit acolo Piatra filozofală. Inițiatul de la care Paracelsus a primit această piatră a fost, potrivit unei *aureum vellus* (tipărită la Roschach, în 1598), un oarecare Solomon Trismosinus (sau Pfeiffer), un compatriot al lui Paracelsus. Se povesteşte că acest Trismosinus era în

[2] Van Helmont, *Tartari Historia*, # 3.

posesia panaceului universal, şi, lucru uimitor, un călător francez îl văzuse încă în viaţă la sfârşitul sec. al XVII-lea.

Paracelsus a călătorit prin ţările situate de-a lungul Dunării, şi după ce a mers în Italia, unde s-a înrolat în calitate de chirurg militar în armata imperială, a participat la multe expediţii de război din acele timpuri. Cu aceste ocazii, el a cules foarte multe date utile, nu numai de la medici, chirurgi şi alchimişti, dar şi din contactele pe care le-a avut cu călăii, bărbierii, ciobanii, evreii, ţiganii, moaşele şi ghicitoarele. A adunat informaţii preţioase, atât din mediile cele mai înalte ale societăţii, cât şi din cele de jos, de la cei învăţaţi, ca şi de la cei neştiutori, şi nu era ceva neobişnuit ca el să fie văzut adesea printre căruţaşi şi vagabonzi, pe şosele şi prin hanuri, situaţie care i-a determinat pe duşmanii lui înguşti la minte să-i reproşeze purtarea, şi să-l defăimeze. După ce timp de zece ani a călătorit – practicând uneori profesia de chirurg, sau învăţându-i pe alţii, sau studiind alchimia şi magia[3] potrivit obiceiului acelor timpuri – la vârsta de treizeci şi doi de ani el s-a întors din nou în Germania, unde a devenit repede celebru datorită tratamentelor reuşite pe care le-a aplicat.

În 1525 Paracelsus s-a dus la Basel, iar în anul 1527, la recomandarea lui Oxcolampadius, a fost numit de către Consiliul Orăşenesc profesor de medicină şi chirurgie, primind un salariu foarte mare. Prelegerile sale nu constituiau, ca acelea ale colegilor lui, doar repetarea ideilor lui Galen, Hipocrat şi Avicenna, lucru obişnuit în medicina din acele timpuri. Concepţiile de la baza cursurilor sale erau strict personale, şi le preda independent de opiniile

[3] Conrad Gesner, *Epist. Medic,* lib. I, fol I.

celorlalți, culegând aplauzele studenților și șocându-i pe colegii săi ortodocși prin nerespectarea regulii de a preda doar ceea ce fusese acceptat ca valabil de vechile autorități în materie, indiferent dacă învățătura era compatibilă cu rațiunea și adevărul.

El a deținut în același timp și funcția de medic-șef al orașului. În această calitate a prezentat consiliului din Basel propunerea ca farmaciștii să fie puși sub autoritatea sa, pentru a-i supraveghea în exercitarea corectă a profesiei și a-i verifica dacă foloseau doar substanțe pure și originale, evitându-se astfel ca ei să pretindă sume exagerate pentru medicamente.

Urmarea acestei măsuri a fost, așa cum era de așteptat, că Paracelsus și-a atras întreaga ură a farmaciștilor și a vânzătorilor de medicamente. În același timp, mai mulți medici și profesori, invidioși din pricina succesului pe care el îl repurta în predarea cursurilor și în tratarea bolilor, s-au alăturat celor care-l defăimau, susținând că numirea lui ca profesor la universitate fusese făcută fără asentimentul lor, și că Paracelsus era un străin despre care „nimeni nu știa de unde vine"; mai mult, nu se știa dacă el este sau nu „un doctor adevărat".

Poate că toate aceste neadevăruri și răutăți nu ar fi avut consecințe serioase dacă Paracelsus nu și-ar fi făcut dușmani în rândul membrilor Consiliului orășenesc, atunci când a criticat aspru o hotărâre considerată de el nedreaptă. Această decizie îl favoriza pe un anume

Canonicus Cornelius de Lichtenfels, pe care Paracelsus îl salvase de la moarte, după ce alți medici încercaseră zadarnic să-l vindece, și care s-a arătat nerecunoscător față de el. Consecința acestei acțiuni a fost părăsirea în grabă, și în cea mai mare taină, a Baselului, în luna iulie a anului 1528, pentru a evita neplăcutele complicații[4] ce s-ar fi putut ivi.

După această întâmplare, Paracelsus și-a reluat viața hoinară, rătăcind – așa cum făcea în tinerețe – prin toată țara, trăind în tavernele satelor și în hanuri, călătorind tot timpul dintr-un loc în altul. Numeroși discipoli l-au urmat, fie din dorința de a învăța lucruri noi, fie ca să-și însușească măiestria profesiei pentru a o aplica la rândul lor. Cel mai faimos dintre cei ce l-au urmat a fost Johannes Oporinus, care, timp de trei ani, i-a fost secretar și asistent, devenind apoi profesor de limbă greacă și un cunoscut editor, librar și tipograf în Basel. Paracelsus a fost extrem de reținut în legătură cu secretele sale, și din acest motiv Oporinus l-a vorbit de rău, încurajându-i în felul acesta pe dușmanii maestrului său. Dar, după moartea lui Paracelsus, Oporinus s-a căit pentru nedreptatea săvârșită, acordându-i de atunci tot respectul cuvenit.

Paracelsus s-a dus la Colmar, în anul 1528, și apoi la Esslingen și Nürenberg în anii 1529 și 1530. „Medicii atestați" din Nürenberg l-au considerat un vraci, un șarlatan și un impostor. Ca să dovedească netemeinicia acuza-

---

[4] Urtstisius, *Baseler Chronik,* cartea VII, cap. XIX, p. 1527.

țiilor ce i-au fost aduse, a cerut consiliului orășenesc să-i permită să trateze doar pacienții declarați irecuperabili. Medicii i-au trimis spre tratament câțiva bolnavi de elefantiasis, pe care el i-a vindecat într-un timp foarte scurt și fără să pretindă vreun onorariu. Documente care se referă la acest caz pot fi găsite în arhivele orașului Nürenberg.

Însă acest succes nu i-a schimbat soarta lui Paracelsus, care era condamnat să ducă o viață de pribeag. În 1530 îl găsim la Noerdlingen, Munchen, Amberg, Regensburg și Meran; în anul 1531 era în St. Gall, iar în 1535, la Zürich. A mai fost apoi la Maehren, Kaernthen, Krain și Hongary, și, în cele din urmă, a ajuns la Salzburg, unde fusese invitat de prințul palatin, ducele Ernst de Bavaria, care era un mare iubitor de științe oculte. Aici Paracelsus a cules roadele îndelungatelor sale eforturi și faima lui a început să fie cunoscută în tot mai multe locuri.

Dar nu i-a fost dat să se bucure prea mult timp de odihna meritată, căci la 24 septembrie 1541 a murit, după o scurtă suferință, la vârsta de patruzeci și opt de ani și trei zile, într-o cămăruță a hanului „Calul Alb", iar trupul i-a fost îngropat în cimitirul Sfântul Sebastian.

În legătură cu moartea lui plutește un mister, însă cercetările recente par să confirme afirmațiile contemporanilor săi, anume că Paracelsus a fost atacat mișelește în timpul unui banchet de niște oameni plătiți de dușmanii săi, și că, în urma unei căzături, s-a produs o fractură la cap, de la care i s-a tras și moartea la câteva zile după aceea. Un medic german, pe nume Th. von Soemmering, a examinat craniul lui Paracelsus și a observat o fractură în osul temporal care, din cauza vârstei, s-a tot lărgit. El

crede că o asemenea fractură s-a produs în timpul vieții lui Paracelsus, fiindcă oasele unui craniu bătrân şi deshidratat nu s-ar fi putut separa în felul acesta.

Osemintele lui Paracelsus au fost exhumate în anul 1572, atunci când biserica a fost reparată, şi îngropate din nou în partea din spate a zidului ce îngrădeşte spațiul din fața capelei Sfântului Filippi Neri, o aripă a bisericii Sfântului Sebastian, unde monumentul lui poate fi văzut şi acum.

La mijlocul unei piramide din marmură albă, se poate observa o cavitate în care se află un desen care îl reprezintă, şi, deasupra acestuia, următoarea inscripție în latină:

Philippi Theophrasti Paracelsi qui tantam orbis famam ex auro chymico est effigies et ossa donec rursus circumdabitur pelle sua.

Dedesubtul portretului sunt inscripționate următoarele cuvinte:

Sub reparatione ecclesiae MDCCLXXII.
Ex sepulchrali tabe eruta heic locata sunt.

La baza monumentului se află următoarea inscripție:

Conditur hic Philippus Theophrastus insignis Medi - cinae Doctor qui dira illa vulnera Lepram Podagram Hydropsin aliaque insanabilia corporis contagia mirifica arte sustulit et bona sua in paupers distri - buenda locandaque honoravit. Anno MDXXXXI.
Die xxiv. Septembris vitam morte mutavit.

Dedesubtul acestei inscripții poate fi văzut blazonul lui Paracelsus, reprezentând o bară de argint pe care sunt așezate trei sfere negre, și mai jos se află inscripția:

Pax vivis requies aeterna sepultis

O traducere în limba germană a inscripției amintite poate fi văzută pe o tablă aflată în partea stângă a monumentului. Cele două inscripții recente au fost luate, evident, de pe monumentul original, iar aceea din apropierea portretului a fost adăugată în anul 1572.

Așa a fost rezolvată problema rămășițelor pământești ale lui Paracelsus; însă o veche tradiție spune – și aceia care o cunosc confirmă istorisirea – că, încă din timpul vieții sale fizice, corpul lui astral devenise independent de forma fizică. Chiar și astăzi el influențează, invizibil și totuși într-un mod real, mințile discipolilor săi, înfățișându-se uneori chiar și vederii lor.

Paracelsus a lăsat o modestă avere la moartea sa, dar moștenirea a constituit-o numărul mare de scrieri. Acest om extraordinar, unul dintre cei mai renumiți oameni ai tuturor timpurilor, a fost urmat de mulți discipoli devotați, dar numărul celor care-l invidiau și-l urau era încă și mai mare. El avea mulți dușmani deoarece combătuse și înlăturase mentalitatea învechită a medicilor ortodocși și a filozofilor speculativi din acele timpuri; a venit cu idei noi, care nu au fost bine primite, și și-a apărat modul de gândire într-o manieră mai degrabă dură decât elegantă.

Intelectualitatea părtinitoare nu putea să vadă în Paracelsus nimic altceva decât un zănatec, un fanatic, un

om care face mult zgomot în jurul lui; pe de altă parte, entuziaştii lui discipoli îl priveau ca pe un zeu, domn peste toate misterele şi rege al spiritelor. Aceasta i-a fost soarta: să fie judecat greşit, atât de prieteni cât şi de adversari, şi toţi căutau să-i exagereze însuşirile – unii virtuţile, ceilalţi greşelile. A fost acuzat public şi defăimat de un grup de ignoranţi, în timp ce un alt grup îl ridica în slăvi, şi cele două tabere se agitau frenetic prin elogiile lor excesive sau denunţurile lor josnice.

Istoricii care au criticat cu atâta severitate caracterul lui Paracelsus, au uitat obiceiurile şi felul de a vedea lucrurile din epoca în care a trăit el, şi nu au ţinut seama de atmosfera caracteristică mediilor pe care le frecventa, ca şi de viaţa de pribeag pe care a dus-o. Astăzi, când lupta pentru idei nu mai este atât de aprigă, putem să judecăm trecutul cu calm şi imparţial, şi după studierea operei lui şi a scrierilor criticilor şi biografilor lui, vom ajunge la concluzia că a fost una din cele mai remarcabile personalităţi ale tuturor timpurilor. Operele lui constituie o sursă inepuizabilă de cunoştinţe şi de idei în germene, din care se pot dezvolta mari adevăruri dacă ele vor fi cultivate de oameni competenţi; foarte multe idei care, în prezent, sunt neînţelese şi înlăturate, vor fi scoase la lumină şi gravate pe tablele de piatră din Templul spiritual al înţelepciunii.

Scrierile lui Paracelsus se disting mai ales prin maniera concisă şi totodată cuprinzătoare în care sunt expuse ideile. Din acest punct de vedere, ele pot fi comparate cu lucrările lui Tales, Heraclit, Pitagora, Anaxagora şi Hipocrat. În exprimarea lui nu există nici o ambiguitate şi dacă vom urma căile pe care ni le-a arătat, avansând în acelaşi timp în domeniul ştiinţei fizice, vom descoperi

cele mai însemnate comori îngropate în locurile pe care ni le-a indicat cu ajutorul baghetei lui magice.

Paracelsus a fost un creştin în adevăratul sens al cuvântului şi a căutat întotdeauna să-şi susţină concepţiile cu ajutorul citatelor din Biblie. El întreba:

> Ce este oare o filozofie care nu-i sprijinită de revelaţia spirituală? Moise nu a încercat să-şi expună doctrina într-un stil direct, material, ci el a scris folosind un stil teologic special, pentru a se putea adresa simţirii şi pentru a trezi credinţa în sufletul oamenilor simpli. Omul de ştiinţă, spre deosebire de teolog, nu se încrede în simţuri, ci doar în experienţele sale, deoarece ştiinţa fizică se ocupă de fenomene şi nu de credinţă. Evreii, de altfel, nu au prea multe cunoştinţe despre ştiinţele naturale, şi, ca popor, ei au fost întotdeauna mai ignoranţi decât alţii din acest punct de vedere.
>
> Credinţa este o stea luminoasă care îl ajută pe cercetător să dezlege misterele naturii. Trebuie să căutaţi centrul vostru de greutate în Dumnezeu şi să vă bazaţi încrederea pe o credinţă divină, sinceră, curată şi puternică, şi să-i rămâneţi credincioşi cu toată inima, cu tot sufletul, cu toată simţirea şi cu tot cugetul. Dacă veţi avea o asemenea credinţă, Dumnezeu (Înţelepciunea) nu vă va ascunde adevărul Lui, ci vă va dezvălui operele sale într-un mod credibil, vizibil şi consolator.
>
> Tot ce se întâmplă (pe lume) se produce din voinţa lui Dumnezeu. Conştiinţa este facultatea pe care am primit-o de la Dumnezeu, şi în care noi trebuie să vedem propriul nostru chip. De aceea se cuvine să facem doar ce ne învaţă conştiinţa, nimic altceva.
>
> Cel care nu se va aprinde el însuşi nu va fi luminat de Dumnezeu, căci Dumnezeu l-a înzestrat cu o conştiinţă

în care să aibă o încredere absolută. A învăța de la alții, a accepta ideile altora, a acționa într-un anumit fel doar pentru că și alții procedează astfel, este o ispită. Așadar, credința în lucrurile pământești trebuie să se sprijine pe Sfânta scriptură și pe învățăturile lui Christos, și atunci ea va sta pe baze trainice. De aceea va trebui să punem temelia și piatra unghiulară a înțelepciunii noastre pe puncte de sprijin solide. Primul punct este Rugăciunea sau dorința puternică și aspirația spre tot ce este bine. Este necesar să cercetăm și să batem, și în felul acesta să ne adresăm cererea Celui Atotputernic din noi, și să-I amintim de promisiunile Sale, păstrându-le treze. Dacă vom face acest lucru în chip potrivit și cu o inimă sinceră și curată, vom căpăta ceea ce am cerut, și vom afla ceea ce am căutat. Porțile Celui Veșnic, care au fost închise înaintea noastră, se vor deschide, și tot ce a fost ascuns înaintea privirii noastre va ieși la lumină.

Următorul punct este Credința: nu simpla credință în ceva care poate fi sau nu adevărat, ci o credință bazată pe o cunoaștere și o încredere nestrămutată, o credință care poate să mute munții din loc și să-i arunce în mare, o credință care poate să facă totul, așa cum Christos Însuși a mărturisit. Cel de-al treilea punct este Imaginația; dacă puterea aceasta ia naștere în sufletele noastre, nu vom avea nici o dificultate în a o armoniza cu credința noastră.

O persoană, care e cufundată adânc în gânduri, și, ca să spunem așa, retrasă în propriul său suflet, se aseamănă cu cineva care și-a pierdut mințile, iar lumea se uită la el ca la un nebun. Dar, în conștiința Celui Atotputernic, el este un înțelept; este, cu alte cuvinte, prietenul intim al lui Dumnezeu, și el cunoaște mult mai multe taine ale lui Dumnezeu decât toți aceia care primesc învățătura lor superficială pe căile simțurilor, căci el poate ajunge la

Dumnezeu prin sufletul lui, la Christos prin credință, și atrage la sine Duhul Sfânt printr-o imaginație înflăcărată.

În felul acesta noi putem deveni asemeni Apostolilor și nu ne-am mai teme nici de moarte, nici de închisoare și nu vom mai suferi din cauza torturii, nici de oboseală, nici de foame și nici de nimic altceva.

Dar, cu toată cucernicia sa, Paracelsus n-a fost un bigot. S-a arătat întotdeauna un adversar al ipocriziei, al slujirii ceremoniale și al cucerniciei afișate ostentativ.

Cărui scop servește rugăciunea făcută în public? Socot că nu este decât începutul și cauza idolatriei, și de aceea a fost interzisă de Christos.

În timpul Reformei, când atmosfera generală era extrem de agitată, când fiecare se situa, fie de partea lui Luther, fie de partea Papei, Paracelsus s-a arătat a fi mai presus de taberele aflate în conflict, respingând orice sectarism:

Dintre toate sectele, nu este nici una care, din punct de vedere intelectual, să fie posesoarea adevăratei religii. Noi trebuie să citim Biblia mai mult cu inima decât cu creierul, până când adevărata religie va apărea în lume.

Totuși, simpatiile lui se îndreptau spre protestanții liberali, iar în legătură cu acțiunea lui Luther, se exprima astfel:

Dușmanii lui Luther se compun, în mare măsură, din fanatici, bigoți și haimanale. De ce îmi spuneți «medicul

Luther»? Fără îndoială, nu aveți de gând să mă onorați dându-mi acest nume, fiindcă voi îl disprețuiți pe Luther. Eu nu cunosc alți adversari ai lui Luther decât pe acei ale căror interese personale vin în conflict cu reformele lui. Cei cărora el le provoacă pierderi în buzunare îi sunt dușmani. Îi las lui Luther sarcina de a susține și justifica ceea ce spune, iar eu, la rândul meu, voi răspunde pentru tot ce voi spune. Oricine este dușmanul lui Luther va fi demn de disprețul meu. Ceea ce îi doriți lui Luther, îmi doriți și mie: voi doriți să ne ardeți pe amândoi pe rug.

Iată care erau adevăratele trăsături de caracter ale acestui om deosebit. Acuzațiile ce i-au fost aduse de adversari pentru greșelile lui sunt atât de grosolan exagerate, încât chiar absurditatea acuzelor ne demonstrează că învinuirile ce i se aduceau dovedeau nevinovăția lui, neputând fi crezute.

A fost prezentat ca un bețivan, acuzație bazată pe un text extras dintr-o scrisoare pe care el o adresase unor studenți de la Universitatea din Zurich, în care li se adresa ca un *combibones optim*. Se pare, totuși, și e mai probabil să fie așa, că asocierea la băutură la care se face aluzie în această expunere a fost gândită ca referindu-se mai degrabă la „vinul" înțelepciunii decât la oricare alt lichid material; mai mult chiar, conținutul acestei scrisori e solemn și patetic, nu are nimic frivol, și nu incită la desfrâu.

S-a constatat, de asemenea, că Paracelsus nu a băut alcool până la vârsta de douăzeci de ani, și chiar dacă după aceea a băut vârtos, faptul poate fi ușor de explicat prin obiceiul acelor timpuri, când chiar și cea mai onorabilă și respectabilă persoană (inclusiv Luther) obișnuia să bea „în sănătatea celorlalți". Dacă, în plus, ținem seama de cantitatea și calitatea lucrărilor sale, scrise pe o perioadă

ce acoperă cincisprezece ani, putem să concluzionăm că el n-ar fi putut să-şi ducă la bun sfârşit opera în starea de continuă beţie în care, potrivit afirmaţiilor duşmanilor săi, s-ar fi aflat. „Aşadar" – spune Arnold în lucrarea *Istoria Bisericilor şi a ereticilor* (vol. II, cap. XXII) – „acuzațiile i-au fost retrase, căci un om lacom şi beţiv n-ar fi putut poseda asemenea daruri divine".

Paracelsus a fost acuzat de vanitate şi lăudăroşenie, şi adevărul este că el era mândru de calităţile şi realizările sale; dar el nu-şi ridica în slăvi propria persoană, ci doar duhul care-i înflăcăra sufletul. Văzându-se înconjurat de atâta ignoranţă, judecat greşit şi calomniat, dar, conştient de puterea sa, el şi-a revendicat drepturile. A susţinut că valoarea adevărurilor pe care le-a propovăduit va fi apreciată la timpul potrivit, şi profeţia lui s-a dovedit adevărată. Conştient de puterea lui remarcabilă, şi-a permis să exclame:

> Eu ştiu că domnia (minţii) îmi va aparţine, că a mea va fi onoarea. Nu eu mă laud, ci Natura mă laudă pe mine, căci m-am născut din sânul Naturii şi o urmez. Ea mă cunoaşte şi eu o cunosc.(Libr.Paramirum, prefaţă)

Acesta nu este limbajul unui lăudăros, ci mai degrabă al unui general, care, ştiind că va fi victorios, scrie:

> Urmaţi-mă, o, voi, Avicenna, Galenus, Montagnana, Rhases, şi ceilalţi! Urmaţi-mă voi pe mine, nu eu pe voi; urmaţi-mă, voi cei din Paris, Montpellier, Maissen, Suebia şi Cologne, voi cei din Viena şi toţi cei care veniţi din ţările aflate de-a lungul Dunării şi Rhinului şi din insulele oceanului! Tu Italie, tu Dalmaţie, tu Sarmaţie,

> Atenă, Grecie, Arabie, urmați-mă! Nu se cade ca eu să vă urmez, pentru că domnia îmi aparține. Ieșiți din noaptea minții! Va veni o vreme când nici unul dintre voi nu va mai rămâne în colțul lui întunecat, un obiect al nepăsării lumii, căci eu voi fi suveranul, iar domnia va fi a mea. (Libr. Paragranum, prefață)

Acesta nu este limbajul vanității și al amorului propriu; este mai degrabă limbajul inspirației sau al nebuniei, fiindcă extremele se aseamănă. Paracelsus a fost mândru de duhul care vorbea prin el dar, ca persoană, era modest și plin de abnegație. El știa foarte bine că un om este nefolositor dacă nu-i adumbrit de duhul Celui Preaînalt. El spunea:

> Amintiți-vă că Dumnezeu a pus un stigmat pe noi, acela al defectelor și al bolilor, ca să ne arate că nu avem nimic pentru care ne-am putea lăuda noi înșine, că nimic nu ajunge la nivelul unei depline și perfecte înțelegeri, că suntem încă foarte departe de cunoașterea adevărului absolut, și că propria noastră putere și cunoaștere a înaintat, într-adevăr, prea puțin.

Vanitatea personală și ostentația nu erau elementele caracteristice ale medicilor din epoca aceea. Este un fapt comun, că oricine scoate la iveală și condamnă greșelile altora, poate apărea observatorului superficial drept unul care se laudă cu propria-i superioritate, cu toate că nu are nici un motiv care să-i îndreptățească purtarea. Și întrucât Paracelsus nu înceta să critice ignoranța „învățaților", s-a presupus că el îi disprețuia, și se considera mai învățat decât toți ceilalți confrați.

Ca medic, el era totuşi mult superior colegilor săi de breaslă, şi a obţinut vindecări miraculoase cu pacienţi ce fuseseră declaraţi incurabili de către doctori cu renume – fapt dovedit de Erasmus din Rotterdam, un învăţat renumit şi un martor scrupulos. Printre asemenea pacienţi s-au numărat nu mai puţin de optsprezece prinţi, cărora cei mai vestiţi medici le-au aplicat tratamente rămase fără rezultat. La vârsta de treizeci şi trei de ani, Paracelsus era deja obiectul admiraţiei profanilor şi al invidiei celor din breasla medicală. Şi-atras mânia doctorilor fiindcă trata fără plată pe mulţi din clasele sărmane, în timp ce alţi medici pretindeau onorarii exagerat de mari.

Răsplata pentru munca depusă a fost nerecunoştinţa, şi aceasta şi-a câştigat-o pretutindeni, nu numai de la cei cu stare materială modestă, dar chiar şi de la cei bogaţi. De exemplu, în cazul contelui Philippus de Baden, pe care medicii renunţaseră să-l mai trateze, socotindu-l incurabil, Paracelsus l-a vindecat într-un timp scurt; acesta, în schimb, s-a arătat strâns la pungă şi nerecunoscător. Mai mult chiar, ingratitudinea acestui nobil a constituit un motiv de bucurie pentru duşmanii lui Paracelsus şi un binevenit prilej pentru a-l ridiculiza şi batjocori mai abitir decât în trecut.

Acuzaţii de tot felul i-au fost aduse în legătură cu stilul scrierilor sale, care nu întotdeauna era şlefuit şi cuviincios. Ar trebui totuşi amintit că un asemenea stil în vorbire şi scris era folosit curent în acele timpuri, iar expresiile mai dure abundau chiar şi la scriitorii consacraţi. Nu făcea excepţie nici Luther, marele reformator, care, în ciuda geniului său, era un muritor ca oricare altul. Paracelsus era

un mare admirator al lui Luther şi adesea îl depăşea în entuziasmul cu care îmbrăţişa ideile de libertate religioasă şi intelectuală. I se părea că Luther e prea conservator. El era încredinţat că o adevărată revoluţie în domeniul ideilor nu putea fi înfăptuită cu blândeţe şi bunăvoinţă, ci era nevoie de o atitudine fermă şi de o voinţă inflexibilă. Paracelsus spunea despre sine:

> Ştiu că sunt un om care nu spune cuiva doar ceea ce i-ar face acestuia plăcere, şi nu obişnuiesc să dau răspunsuri politicoase la întrebări arogante. Eu îmi cunosc comportamentul şi nu doresc să-l schimb; nici n-aş putea să-mi schimb firea. Sunt un om aspru, născut pe meleaguri aspre, am crescut în păduri de pini şi poate de la ei am moştenit şi nodurile. Ceea ce pentru mine pare cuviincios şi prietenos, altuia îi poate părea nepoliticos, şi ceea ce pare mătase ochilor mei poate fi văzut de altul ca o ţesătură aspră.

Paracelsus a fost împroşcat cu invective de către duşmanii săi din pricina modului de viaţă agitat pe care îl ducea şi pentru neîncetata sa pribegie. El nu a dobândit cunoştinţe stând confortabil şi studiind, aşa cum fac cei mai mulţi oameni de ştiinţă, ci a cutreierat toată ţara pe jos, mergând oriunde se aştepta să găsească ceva folositor. El scrie:

> Am plecat în căutarea artei mele punându-mi adeseori viaţa în pericol. Nu mi-a fost ruşine să învăţ ceea ce mi s-a părut folositor chiar de la vagabonzi, călăi şi bărbieri. Noi ştim că un îndrăgostit va străbate o cale lungă pentru

a întâlni femeia adorată; cu atât mai mare va fi dorința îndrăgostitului de înțelepciune de a pleca în căutarea divinei sale iubite! (*Paragranum*: Prefață)

În altă parte, el adaugă:

Cunoaşterea pe care suntem îndreptățiți să o căpătăm nu este limitată la hotarele țării noastre şi nu vine după noi, ci aşteaptă să pornim noi înşine în căutarea ei. Nimeni nu devine un maestru al practicării profesiunii sale în propria-i casă, şi nici nu va găsi un profesor într-ale secretelor Naturii în colțurile camerei sale.

Trebuie să căutăm cunoaşterea acolo unde este de aşteptat s-o găsim; atunci de ce ar trebui dispreţuit omul care pleacă în căutarea ei? Cei care rămân acasă poate că vor duce o viață mai uşoară şi vor ajunge la o stare materială mai bună decât acei care călătoresc dintr-un loc într- altul, dar eu niciodată nu voi dori să trăiesc confortabil şi nici să mă îmbogățesc. Fericirea este mai bună decât bogăția şi fericit e acela care umblă de colo colo, neavând asupra lui nimic căruia să-i poarte de grijă.

Cel care doreşte să studieze cartea Naturii trebuie să calce cu propriile-i picioare paginile ei. Studiem cărțile privind literele din care sunt alcătuite; Natura o studiem cercetându-i conținutul prețios în fiecare țară. Fiecare parte a lumii constituie o pagină din cartea Naturii, şi toate paginile la un loc alcătuiesc cartea ce conține marile ei revelații.

Paracelsus nu a citit şi nici nu a scris prea mult. Spunea că timp de zece ani n-a citit nici o carte, iar discipolii lui au confirmat că el le dicta lucrările, fără să folosească notițe sau cursuri. La inventarierea averii rămase

după moartea lui, au fost găsite o Biblie, o Concordanță Biblică, un Comentariu al Bibliei, şi o carte despre medicină. Acestea au fost toate cărțile găsite în proprietatea sa. Înaintea lui Luther, el arsese în public o bulă papală şi, o dată cu ea, scrierile lui Galennus şi Avicenna. El spunea:

> Cititul nu te poate face niciodată medic. Medicina este o artă şi ea necesită practică. Dacă ar fi de ajuns să vorbim latina, greaca şi ebraica pentru a deveni un medic bun, atunci oricine ar putea să-l citească pe Livius pentru a ajunge un mare comandant de oşti. Am început să-mi desăvârşesc arta imaginându-mi că nu există nici un profesor în toată lumea capabil să mă învețe, şi că a trebuit să capăt eu însumi cunoştințele în acest scop. Cartea pe care am studiat-o a fost cartea Naturii scrisă de degetul lui Dumnezeu, şi nicidecum pe cea a scribălăilor, căci aceştia aştern pe hârtie fleacurile din capul lor, şi cine poate să deosebească adevărul de neadevăr? Cei care mă acuză se plâng că n-am intrat în templul cunoaşterii pe «uşa oficială». Dar care este adevărata uşă oficială: Galenus, Avicenna sau Natura? Eu am intrat pe uşa Naturii: lumina ei, şi nu lampa unei farmacii mi-a luminat calea.

Duşmanii lui Paracelsus au fost scandalizați de faptul că cele mai multe dintre cărțile lui au fost scrise în germană, şi nu în limba latină, aşa cum se obişnuia atunci. Şi tot în limba germană îşi preda şi cursul. Acest fapt a constituit unul din actele sale cele mai importante, căci, predând în felul acesta, a introdus în ştiință o reformă asemănătoare cu cea introdusă de Luther în Biserică. El a dat la o parte limba latină, folosită de secole, fiindcă era încredințat că un adevăr poate fi exprimat la fel de bine şi în limba țării în care trăia. Acest act îndrăzneț a reprezen-

tat începutul gândirii libere în ştiinţă, iar vechea încredere în autorităţi a început să slăbească. Probabil că Paracelsus n-ar fi putut dobândi atâtea cunoştinţe dacă ar fi lăsat ca mintea să-i fie încătuşată de formalităţile inutile ale educaţiei ştiinţifice din acea epocă.

Într-adevăr, este foarte greu, dacă nu chiar imposibil, să înţelegem corect scrierile lui Paracelsus, dacă nu suntem bine familiarizaţi cu propria-i terminologie. El tratează multe subiecte pentru care limba noastră modernă nu are concepte potrivite.[5] De aceea el a inventat un mare număr de cuvinte care să le explice înţelesul, şi doar câţiva dintre termenii săi au căpătat drept de cetăţenie în limbajul nostru.

Pentru a facilita studiul lucrărilor lui Paracelsus, discipolii lui (Gerhard Dorn, Bernhard Thurneyssen şi Martin Ruland) au alcătuit dicţionare pentru a explica semnificaţia unor asemenea cuvinte curioase. Unul din aceste dicţionare compilat de Ruland, intitulat *Lexicon Alchemicum*, apărut la Praga în 1612, este cel mai complet. Guilhelmus Johnson a publicat acelaşi dicţionar, sub propriul său nume, la Londra, în 1660; ulterior, a fost încorporat de către J. T. Mangets în cea mai mare colecţie de scrieri din domeniul alchimiei, *Bibliotheca Chymica Curiosa* (Geneva, 1702). Un alt *Dictionarium Paracelsicum* a fost redactat de un oarecare Bailiff şi inclus în publicaţiile Genevei.

Întrucât toate aceste cărţi au devenit foarte rare şi pot fi obţinute cu greutate şi cu multă cheltuială, vom adăuga în cele ce urmează o listă completă a terminologiei paracelsiene.

[5] Termenii corespunzători subiectelor la care se referă el pot fi găsiţi în limbile orientale, în special în cea sanskrită.

SCRIERILE LUI PARCELSIUS

Paracelsus nu a scris prea mult. În mod obişnuit, el dicta ceea ce dorea să-i înveţe pe discipolii săi şi astfel cea mai mare parte a lucrărilor lui a ajuns în posesia lor; numai câteva au fost publicate în timpul vieţii sale. Cărţile tipărite, în număr de şapte, au alcătuit *De Grandibus et Compositionibus Receptorum et Naturalium,* Basel, 1526, şi *Chirurgia Magna,* apărută la Ulm în 1536. Celelalte scrieri au devenit cunoscute publicului numai după moartea lui Paracelsus, şi este regretabil că discipolii şi urmaşii lui[6] le-au predat tipografiei de-a valma, fără să fi fost rânduite cu grijă, având destule pagini lipsă, ceea ce a făcut foarte dificilă pregătirea lor pentru tipar.

Alte ediţii ale lucrărilor lui Paracelsus au fost publicate de Hieronymus Feierabend în Frankfurt, de Arnold Byrkmann în Colonia, şi de Peter Barna la Basel. Simultan, un număr mare de tipărituri şi scrieri contrafăcute, atribuite în mod eronat lui Paracelsus, au fost puse în circulaţie, aşa cum reiese dintr-o notă a lui Antiprassus Siloranus, care spune că Paracelsus a scris 35 de cărţi despre medicină, 235 despre filozofie, 12 despre politică, 7 despre matematică şi 66 despre necromanţie. Dacă ţinem seama că Paracelsus s-a dedicat scrisului numai cincisprezece ani, este clar că Siloranus, în nota sa, se referea la toate cărţile şi însemnările puse în circulaţie şi atribuite lui Paracelsus.

---

[6] Adam von Bodenstein, Alexander von Suchten, Gerhard Dorn, Leonhard Thurneyssen, Peter Severinus, Oswald Crall, Melchior Schennemann.

La cererea arhiepiscopului şi prinţului Ernst de Colonia, un doctor în medicină din Grossglogan, pe nume J. Huser, a întreprins o examinare critică a acestor lucrări. El a adunat cu multă greutate toate scrierile autografe ale lui Paracelsus şi manuscrisele originale ale discipolilor săi, aşa cum au putut fi găsite; le-a pus în ordine, le-a revizuit şi le-a publicat la Colonia, într-o ediţie generală, între anii 1589 şi 1590. Iată conţinutul acestei colecţii:

I. Lucrări de medicină

1. Paramirum de Quince Entibus Omnium Morborum (Paramirum al celor cinci cauze ale bolii – *autograf al lui Paracelsus*).

2. Opus Paramirum Secundum (A doua carte Paramirum – *autograf*)

3. Liber de Generatione Hominis (Carte despre facerea omului).

4. Liber Paragranum (*autograf*)

5. Liber Paragranum (Paragranum, a doua carte (*autograf al lui Paracelsus*).

6. Chronica des Landes Kaernthen (Cronica ţinutului Kaernthen).

7. Defensiones und Verantwortung wegen etlicher Verunglimfung seiner Misgoenner (Apărarea şi răspunsul în legătură cu relatarea inexactă făcută de adversarii săi).

8. Labyrinthus medicorum errantium (Labirintul medicului rătăcitor).

9. Das Buch vom Tartaro, das ist vom Ursprung des Sands und Steins (Cartea tătarilor, şi despre originea prundişului şi a pietrelor).

10. Epistel der Landschaft Kaernthen an Theophrastus (Scrisoarea ținutului Kaernthen către Theophrastus).

11. De viribus membrorum (Despre puterile organice).

12. De primis tribus essentiis (Despre primele trei elemente).

13. Vom Urspung und Heilung der natuerlichen Pestilenz (Despre cauza şi tratamentul epidemiilor obişnuite – *din manuscrisele originale ale dr. Johannes Montanus din Hirschfeid*).

14. Ein Buecher vom Ursprung und Ursach der Pest (Schiță despre cauza şi originea epidemiei din oraşul Sterzingen Hischfeld – *MS. Montanus*).

15. Zwei Buecher vom Ursprung und Ursach der Pest (Două cărți despre cauza şi originea epidemiei – *MS. Montanus*)

16. Drei andere Buecher von der pestilenz (Alte trei cărți despre epidemie – *MS. Montanus*).

17. Eltiche Collectanea de Peste (Culegere de însemnări despre epidemie – *autograf* – *MS. Montanus*).

18. De Morbis ex Tartaro oriundis (Despre bolile aduse de tătari – *MS. Montanus*).

19. Theophrasti Epistola ad Erasmum Rotterdamum (Scrisoarea lui Theophrastus către Erasmus din Rotterdam – *MS. Montanus*).

20. Erasmi Rotterdami Responsio (Răspunsul lui Erasm din Rotterdam – *MS. Montanus*).

21. Liber de Teteriis (Cartea despre hepatită – *MS. Montanus*).

22. Liber quatuor paragraphorum (Cartea celor patrusprezece paragrafe - *autograf*).

23. Von den tartarischen Krankheiten (Despre bolile tătarilor – *autograf*)

24. Von den Krankheiten die den Menschen der Vernunft herauben (Despre bolile care provoacă nebunia – *autograf*).

25. Von Krummen und lahmen Gliedern (Despre membre deformate şi paralizate – *autograf*).

26. Von den astralischen Krankheiten (Boli provocate de influențe astrale – *autograf*).

27. Vom Podagra (Despre podagră – *autograf*).

28. Andere zwei Buecher vom Podagra (Alte două cărţi despre podagră – *publicată*).

29. Vom Ursprung, Ursach und Heilung des Morbi Caduci und Epilepsy (Despre cauza, originea şi tratamentul bolilor nervoase şi al epilepsiei – *MS.*).

30. De Caduco matricis (Deplasările uterului – *MS.*)

31. Von den Bergkrankheiten (Despre bolile din regiunile muntoase– *MS.*).

32. Theorica Schemata seu Typi (Despre tipurile de boli).

33. Practicae particularis seu Curationis morborum Tartareorum (Tratamentul bolilor aduse de tătari – *fragment*).

34. Etliche Consilia Medica (Unele consultaţii scrise – *MS.*).

35. Etliche Fragmenta Medica (Câteva fragmente medicale – *MS.*).

36. De Sanitate et Aegritudine (Sănătate şi boală – *man. autograf*).

37. De Stercore et Aegritudinibus en hoc oreundis (Materiile fecale şi bolile provocate de ele – *autograf*).

38. De anatomia oculorum et eorum affectionibus (Ochiul, anatomia şi bolile lui – *autograf*).

39. Auslegung primae sectionis Aphorismorum Hippocrates (Explicarea primelor secțiuni ale aforismelor lui Hipocrat).

40. De modo phlebotomadi (Cum se ia sânge).

41. De urinis et pulsibus (Diagnostic din urină şi puls).

42. De modo pharmacandi (Farmaceutică – *MS.*)

43. Archidoxorum Libri X (Cartea lui Arhidorex – *man. autograf*).

44. De renovatione (Refacerea – *autograf*).

45. De Vita longa (Viața lungă – *în germană*).

46. De Vita longa (Viața lungă – *în latină*)

47. Fragmente în limba germană.

48. De praeparationibus libri duo (Pregătirea celei de-a doua cărți – *MS.*).

49. Process den Spiritum Vitrioli zu machen (Cum se prepară acidul sulfuric – *MS.*).

50. De natura rerum (Natura esențială a lucrurilor – *man. MS.*).

II. LUCRĂRI DE ALCHIMIE

51. De Tinctura Physica (Tinctură curativă– *MS.*).

52. Liber Vexationum (Tulburări – *MS.*).

53. Thesaurus Alchemistrarum (Comorile alchimiei – *MS.*).

54. De Cementis (Lianți – *autograf*).

55. Cementum super Venerem et Marte (Un liant pentru Venus şi Marte – *autograf*).

56. Das Manuale de Lapide Philosophorum (Manual de piatră filozofală – *MS.*).

57. Ratio extrahendi ex omnibus metallis Mercurium, Sulphur, et Cromum (Cum se extrag mercurul, sulful şi cromul din toate metalele – *MS.*).

III. LUCRĂRI CU TEMATICĂ DIVERSĂ

58. Intimation Theophrasti (Sfaturile lui Theophrast – *MS. lui Aporinus*).

59. De gradibus rerum naturalium (Despre diferitele categorii de lucruri – *MS. lui Aporinus).*

60. Herbarius (Despre plante - *autograf*).

61. Von den fuenf natuerlichen Dingen (Despre cele cinci lucruri naturale – *autograf*).

62. Zwei Tractate vom Terpenthin und Honig (Două broşuri despre terebentină şi miere – *MS. lui Montanus*).

63. Von Ebenholz, von Bruechen und Praeparation der Mumie (Lemn de abanos, fracturi şi pregătirea mumiei – *MS. lui Montanus*).

64. De virtutibus herbarum (Calitățile plantelor – *MS. lui Aporinus*).

65. Liber Principiorum (Cărțile începuturilor – *MS. lui Montanus*).

66. De Thermis (Izvoare de ape minerale – *MS. lui Aporinus*).

67. Von Bade Pfeffers (Băi cu piper – *MS. lui Montanus*).

68. De gradibus et compositionibus (Clasificări şi compoziții – *MS. lui Montanus*).

69. Scholia in libros de gradibus (Comentarii asupra clasificărilor – *MS. lui Montanus*).

70. Fragmenta (Fragmente – *autograf*).

71. Fragmenta aliquod de re Herbaria (Fragmente care tratează despre plante – *autograf*).

IV. LUCRĂRI DESPRE ŞTIINȚE ALE NATURII ŞI FILOZOFIE

72. Philosophia ad Athenienses (Scrisori către Atenieni – *publicată*).

73. Opus anatomicum (Anatomie – *autograf*).

74. Philosophia degenerationibus et fractibus quatuor elementarum (Doctrina produselor şi fructelor celor patru elemente – *publicată*).

75. Philosophia de generatione hominis (Despre apariția omului – *publicată*).

76. De meteoris (Meteoriți – *autograf*).

77. Aliud opusculum de meteoris (Mai multe despre meteoriți – *autograf*).

78. Liber meteorum tertius (A treia carte despre meteoriți – *MS. lui Montanus*).

79. De generatio metallorum (Apariția metalelor).

80. Von den natuerlichen Waessern (Despre izvoarele naturale).

V. LUCRĂRI DE MAGIE

81. De divinibus operibus et secretis naturae (Operele divine şi secretele Naturii – *autograf*).

82. De sagis aerumque operibus (Vrăjitorii, vracii, şi meşteşugul lor – *autograf*).

83. De Daemonicis et Obsessis (Demoni şi obsesii – *man. autograf*).

84. De somniis (Vise – *autograf*).

85. De sanguine ultra mortem (Starea sângelui după moarte – *autograf*).

86. De animalium hominum post mortem apparentibus (Sufletele oamenilor care apar după moarte – *man. autograf*).

87. De virtute imaginativa (Despre calităţile imaginaţiei – *autograf*).

88. De characteribus (Caractere – *autograf*).

89. De Homunculis et Monstris (Homunculi şi monştri – *autograf*).

90. De Philosophia occulta (Filozofia ocultă – *MS. lui Montanus*).

91. De Imaginationibus (Imaginaţii – *MS. lui Montanus*).

92. Philosophia Paracelsi (Filozofia lui Paracelsus).

93. Von Fundamente und Ursprung der Weisheit und Kuenste (Punerea bazelor şi originea înţelepciunii şi artelor.

94. Fragmenta (Fragmente).

95. Philosophia sagax (Filozofia critică).

96. Erklaerung der ganzen Astronomie (Explicarea astronomiei – *MS. lui Montanus*).

97. Practica un Scienciam Divinationis (Instrucțiuni în știința prezicerii – *autograf*).

98. Erklaerung der natuerlicht en Astronomia (Astronomia Naturii – *autograf*).

99. Fragmenta (Fragmente).

100. Das Buch Azoth seu de liquor Vitae (Cartea Azoth, sau arborele vieții).

101. Archidoxea Magicae (Doctrinele de bază ale magiei – *șapte cărți*).

102. Auslegung von 30 magischen Figuren (Explicații pentru treizeci de figuri magice – *autograf*).

103. Prognostication zukuenftager Geschichten auf 24 Jahre (Profeții pentru douăzeci și patru de ani –*publicată*).

104. Vaticiium Theophrasti (Prezicerile lui Theofrast – *MS. lui Montanus*).

105. Verbesserte Auslegung Theophrasti (Explicații – *MS. lui Montanus*).

106. Fasciculus Prognosticatiorum Astrologicarum (Predicții astrologice).

II. Terminologia folosită de Paracelsus

[„Încă din epoca medievală, câţiva bărbaţi au avut curajul să înfrunte persecuţiile vremii în care trăiau şi să aştearnă pe hârtie doctrinele lor secrete. Aceşti îndrăzneţi, puţini la număr, nu au scris pentru public, ci doar pentru cei care posedau cheia limbajului specific. Cei mai mulţi oameni, neînţelegând însemnătatea învăţăturilor, s-au obişnuit să-i considere escroci sau visători”-H.P.Blavatsky: *Isis dezvăluită.*]

A

ABESSI sau REBIS – Reziduu; materie moartă, materii fecale.

ADECH – Omul interior (spiritual); domnul gândirii şi al imaginaţiei, care „formează” în mod subiectiv toate lucrurile în mintea lui, şi pe care omul exterior (material) le poate reproduce obiectiv. Fiecare dintre aceştia doi acţionează potrivit naturii proprii – cel invizibil în invizibil şi cel vizibil într-o manieră vizibil. Omul exterior pune

în act ceea ce gândeşte omul interior, însă gândirea înseamnă a acţiona în sfera ideilor, iar produsele gândirii sunt substanţiale în planul transcendental, chiar dacă ele nu sunt proiectate pe planul material. Omul interior este şi face ceea ce doreşte şi gândeşte. Dacă ideile şi intenţiile sale, bune sau rele, îşi găsesc sau nu expresia în plan material, acest lucru este mai puţin important pentru propria-i dezvoltare spirituală, decât pentru alţii, care pot fi afectaţi de actele lui, dar mai puţin de gândurile sale.

ADMISURAL – Pământ (în sens literal şi alegoric).

ADROP, AZANE sau AZAR – „Piatra filozofală". Aceasta nu este o piatră în sensul obişnuit al acestui termen, ci o expresie alegorică, însemnând principiul înţelepciunii pe care filozoful, care a căpătat-o prin experienţă practică (nu cea care reprezintă doar speculaţie teoretică asupra ei) se poate sprijini cu încredere, aşa cum s-ar sprijini pe valoarea unei pietre preţioase, sau ca şi cum ar avea încredere într-o stâncă trainică, pe care şi-ar aşeza temelia casei lui (spirituale).

ACTHNA – Un foc subpământean invizibil, matricea din care iau naştere substanţele bituminoase, şi care produce uneori erupţii vulcanice. Este o anumită stare a „sufletului" pământului, un amestec de elemente astrale şi materiale, sau poate al unei proprietăţi electrice sau magnetice.

ACTHNICI – Spirite elementale ale focului; spirite ale Naturii. Ele pot să apară sub diferite forme, ca limbi de foc, globuri de foc etc.; ele pot fi văzute câteodată la „şedinţele de spiritism".[1]

[1] În India, ei sunt devaşii focului, cărora li se sacrificau uneori tauri.

A'KASA – Un termen răsăritean. Substanţă vie primordială, corespunzând concepţiei unei anume forme a eterului cosmic ce umple sistemul solar. Tot ce-i vizibil este, ca să spunem aşa, A'kasa condensată, care devine vizibilă prin schimbarea stării sale supra-eterice într-o formă concentrată şi tangibilă. De aceea totul în natură poate fi descompus din nou în A'kasa şi făcut invizibil prin schimbarea forţei de atracţie ce a ţinut atomii la un loc. Însă la atomii care au constituit odată o formă, există tendinţa de a irumpe împreună ca să ajungă din nou în aceeaşi stare de dinainte, şi să producă aceeaşi formă; de aceea, o formă poate fi distrusă şi apoi reprodusă, folosind această lege. Această tendinţă rămâne valabilă şi pentru forma conservată în lumina astrală.

ALCAHEST – Un element ce dizolvă toate metalele, şi prin care toate corpurile terestre pot fi reduse la starea lor de *Ens primum*, sau materie primară (A'kâsa), din care sunt formate. Este o forţă ce acţionează asupra formelor astrale (sau suflete) ale tuturor lucrurilor, în stare să schimbe polaritatea moleculelor lor şi, în acest fel, să le dizolve. Puterea Voinţei constituie aspectul cel mai important al veritabilului Alcahest. În aspectul său cel mai puţin important el apare ca un fluid vizibil, încă necunoscut alchimiei moderne, capabil să dizolve toate lucrurile.

ALCHIMIE – Ştiinţa cu ajutorul căreia lucrurile pot fi nu numai descompuse şi recompuse (aşa cum se face în chimie), ci prin care natura lor esenţială poate fi schimbată şi înălţată, sau transmutată în oricare alta. Chimia operează numai în materia moartă, în timp ce alchimia

foloseşte viaţa ca element de lucru. Toate lucrurile au o natură întreită, a cărei formă materială şi obiectivă constituie manifestarea ei inferioară. Există, de exemplu, aur spiritual (imaterial), aur astral (ca un fluid eteric şi invizibil), şi aur pământesc (material, solid şi vizibil). Primele două naturi sunt, ca să spunem aşa, spiritul şi sufletul celei din urmă. Cu ajutorul puterilor spirituale ale sufletului putem induce schimbări în ele, în aşa fel ca acestea să poată deveni vizibile în starea obiectivă. Anumite operaţii exterioare pot ajuta puterile sufletului în lucrarea lor, dar dacă nu dispunem de aceste puteri sufleteşti, celelalte operaţii vor fi zadarnice. De aceea, toate operaţiile specifice alchimiei pot fi efectuate cu succes numai de cel care este alchimist prin naştere sau prin educaţie. Orice lucru fiind de natură întreită, există şi un aspect întreit al alchimiei. În aspectul cel mai înalt, ea ne învaţă regenerarea omului spiritual, purificarea minţii, a cugetării şi a voinţei, ca şi înnobilarea tuturor facultăţilor sufletului. În aspectul cel mai de jos, ea se ocupă de substanţele fizice; întrucât părăseşte domeniul sufletului viu şi păşeşte în jos spre materia moartă, ea ajunge în cele din urmă să opereze în domeniul ştiinţei chimice din zilele noastre.

ALCOL – Substanţa unui corp liber de orice materie pământească; forma ei eterică sau astrală.

ALUECH – Corpul spiritual pur (Atma).

ANIADUS – Activitatea spirituală a lucrurilor.

ANIADUM – Omul spiritual (născut din nou); activitatea spiritului omului în trupul său muritor; sediul Conştiinţei Spirituale.

ANIADA – Activitățile provocate de influențele astrale, puterile cerești; activitatea imaginației și a fanteziei.

ANYODEI – Viața spirituală; starea subiectivă în care intră esența superioară a sufletului la moarte, după ce își va fi pierdut părțile mai dense în Kama-loka. Corespunde ideii de Devachan.

AQUASTOR – O ființă creată prin puterea imaginației – adică printr-o concentrare a gândirii asupra A'kâsa, prin care poate fi creată o formă eterică (Elementali, Sucubi și Incubi, Vampiri etc.). Asemenea forme imaginare, și totuși reale, pot căpăta viață de la persoanele prin a căror imaginație au fost create; în anumite condiții, ele pot deveni vizibile și tangibile.

ARCHATES, sau ARCHALLES – Element al regnului mineral.

ARCHAEUS – Puterea formatoare a naturii, care divide elementele și le grupează în părți organice. Ea este principiul de viață, puterea care conține esența vieții și proprietățile tuturor lucrurilor.

ARES – Principiul spiritual; cauza caracterului specific al oricărui lucru.

ASTRALĂ (Lumină astrală) – Element eteric universal și viu, mai eteric și mai bine organizat decât A'kâsa. Lumina astrală este universală, A'kâsa este doar un element cosmic – adică aparține sistemului nostru solar. În același timp, este un element și o putere ce conține caracteristicile tuturor lucrurilor. Este depozitul memoriei lumii mari (Macrocosm), al cărei conținut poate fi reîntrupat și reîncarnat în forme obiective; este depozitul

memoriei mici (Microcosmul omului) din care se pot extrage amintiri despre evenimentele din trecut. Ea există, uniform distribuită, pretutindeni în spațiile interplanetare, deşi este mai densă şi mai activă în apropierea unor obiecte din cauza activităților lor moleculare, în special în apropierea creierului şi a măduvei spinării ființelor omeneşti, care sunt înconjurate de lumina astrală ca de o aură de lumină. Este acea aură din jurul celulelor şi canalelor nervoase prin care un om este în stare să capteze impresii acumulate în aura astrală a cosmosului şi, în felul acesta, să „citească în Lumina astrală". Ea formează mediul pentru transmisia gândurilor, căci, în lipsa unui asemenea mediu, nici un gând nu ar putea fi trimis la distanță. Ea poate fi văzută de un clarvăzător, şi întrucât fiecare persoană are o aură astrală proprie, caracterul unui om poate fi citit în lumina lui astrală de cei capabili să o perceapă. În cazul unui copil, (acolo unde anumite caracteristici nu s-au format pe deplin), aura are o culoare alb lăptos. La un adult, peste culoarea fundamentală se va suprapune întotdeauna o altă culoare: albastru, verde, galben, roşu închis şi chiar negru. Orice nerv viu îşi are aura sa astrală, orice mineral, orice plantă sau animal, şi orice are viață; până şi corpul de slavă al spiritului este făcut să strălucească prin lumina sa.

ASTRUM – Acest termen este folosit frecvent de Paracelsus şi are aceeaşi semnificație ca şi lumina astrală. Este o sferă specială a minții, aparținând oricărui individ, şi care conferă fiecărui lucru calitățile specifice proprii şi constituind, ca să spunem aşa, lumea lui.

AVITCHI – Un termen oriental. O stare ideală de rău spiritual, o condiţie subiectivă, anti-tipul Devachanului sau Anyodei.

AZOTH – Principiul creator în Natură; panaceul universal sau aerul dătător de viaţă spirituală. El reprezintă lumina astrală în aspectul ei de vehicul al esenţei universale de viaţă; în aspectul lui cel mai de jos, este puterea care electrizează atmosfera: ozon, oxigen etc.

B

BERYLLUS – O oglindă magică sau un cristal în ale căror aure astrale un clarvăzător poate vedea diferite apariţii. *Berillistica ars*: arta divinaţiei cu ajutorul privirii în cristale, în oglinda magică, în apă curgătoare, în ceşti, în pietre etc.; toate aceste metode sunt concepute ca să plaseze mintea într-o stare de pasivitate, devenind astfel capabilă să recepţioneze impresiile pe care lumina astrală le transferă sferei mentale a unui individ, prin abaterea atenţiei de la lucrurile exterioare, senzuale. Astfel, omul dinăuntrul devine conştient şi receptiv la impresiile sale subiective.

BRUTA – Forţă astrală care se manifestă în animale; a doua vedere din animale; puterea animalelor de a descoperi instinctiv remediile otrăvitoare sau vindecătoare etc.

C

CABALLI, CABALES, LEMURES – Corpurile astrale ale oamenilor morţi prematur, adică cei care au fost

uciși sau și-au luat singuri viața, înainte ca viața lor să se fi sfârșit la termenul normal. Ei pot fi mai mult sau mai puțin conștienți și inteligenți, în funcție de circumstanțele în care au trăit și murit. Sunt suflete ale celor decedați, legate de pământ, suferinde, rătăcind în sfera atracției terestre (Kama-loka) până când sosește timpul când ar fi trebuit să se producă moartea potrivit legii naturale, atunci când se produce separarea principiilor lor înalte de cele inferioare. Ei își închipuie că săvârșesc acțiuni cu trupul, când, de fapt, ei nu mai au trupuri fizice, ci acționează doar în gândurile lor. Aceste corpuri lor le apar tot așa de reale cum ne apar nouă corpurile noastre. În anumite condiții, ei pot să comunice cu oamenii fie prin intermediul unor „mediumi", fie direct printr-o structură mediumică proprie omului.

CHAOMANTIA – Prezicere prin viziuni aeriene, clarvedere; a doua vedere.

CHERIO – „Chint-esență". Esența celui de al cincilea principiu al unui lucru; ceea ce constituie calitățile lui esențiale, eliberate de orice impurități și nimicuri.

CLISSUS – Puterea specifică, tainică, din toate lucrurile; forța vitală care, în vegetale, urcă de la rădăcini la tulpină, frunze, flori și semințe, și care face ca acestea din urmă să dea naștere unui nou organism.

CORPUS INVISIBILE – Corpul invizibil; sufletul animal (Kama-rupa); ceea ce se află între formele materiale și principiul spiritual; un lucru real, eteric, dar care, în circumstanțe obișnuite, este invizibil; forma astrală inferioară.

CORPORA SUPERCOELESTIA – Forme care pot fi văzute doar de cea mai înaltă percepţie spirituală; ele nu sunt forme astrale obişnuite, ci elementele purificate şi inteligente ale aceloraşi lucruri.

D

DERSES – O exhalare ocultă a pământului, cu ajutorul căreia plantele pot să se dezvolte. Vehiculele ei sunt gazele de acid carbonic etc.

DEVACHAN – O stare subiectivă de fericire la nivelul celor mai înalte principii ale sufletului, după ce a avut loc moartea trupului. (A se vedea ANYODEI.) Corespunde ideii de Rai, unde fiecare monadă individuală trăieşte într-o lume pe care ea însăşi şi-a creat-o prin propriile gânduri, şi unde produsul propriei sale ideaţii spirituale îi apare în mod substanţial şi obiectiv.

DIVINATIO – Actul de a prevedea întâmplări viitoare cu ajutorul luminii profetice a sufletului.

DIVERTELLUM – Matricea[2] din care apar elementele.

DURDALES – Fiinţe substanţiale, dar invizibile, care sălăşluiesc în arbori (Dryades); spirite elementale ale naturii.

[2] De exemplu, fiecare metal îşi are matricea elementară în care acesta se dezvoltă. Minele de aur, de argint etc. se epuizează pe măsură ce sunt exploatate, dar mii de ani se constată că ele posedă iarăşi din belşug metalele preţioase; în acelaşi fel, solul unui ţinut, după ce şi-a pierdut fertilitatea prin cultivare, va deveni iarăşi fertil după un răstimp de odihnă. În ambele cazuri, se produce o descompunere a elementelor inferioare şi o trecere la o stare superioară.

E

EDELPHUS – Persoană care prezice viitorul folosindu-se de elementele aerului, pământului, apei sau focului.

ELECTRUM MAGICUM – O compoziție de șapte metale, combinate potrivit unor anumite reguli și influențe planetare; un preparat cu o mare putere magică din care se pot confecționa inele magice, oglinzi și multe alte lucruri.

ELEMENTALI – Spirite ale naturii. Ființe reale dar (pentru noi) invizibile, de natură eterică, care trăiesc în elementele aerului, apei, pământului, sau focului. Sunt create din substanța sufletului și au diferite grade de inteligență. Caracterele lor sunt foarte diferite. În natura lor, ele reprezintă toate categoriile de senzații. Unii sunt de natură benefică, alții de natură malefică.

ELEMENTARI – Cadavrele astrale ale celor morți; dublul eteric al unei persoane care a trăit cândva, și care se descompune în elementele sale astrale, așa cum trupul fizic se desface în elementele care l-au alcătuit. În condiții normale, acești elementari nu sunt conștienți de existența lor, dar ei pot căpăta viață de la o persoană cu facultăți mediumice; în acest fel, ei sunt readuși la viață – ca să spunem așa – pentru câteva minute și la o stare (artificială) de conștiență, când pot vorbi și acționa și, după cât se pare, își pot aminti lucruri pe care le-au făcut în timpul vieții. Adesea, ei pun stăpânire pe Elementali și îi folosesc drept măști pentru a-i reprezenta pe cei decedați, spre in-

ducerea în eroare a celor creduli. Elementarii persoanelor bune au moleculele slab legate între ele şi se destramă foarte repede; cei ai persoanelor rele pot exista un timp îndelungat; cei ai sinucigaşilor etc. au viaţă şi sunt conştienţi câtă vreme nu se produce destrămarea principiilor.[3] Aceştia sunt cei mai periculoşi.

ELEMENTUM – Elementul invizibil sau principiul fundamental al tuturor substanţelor existente în stare solidă (pământească), lichidă (acvatică), gazoasă (aeriană), sau eterică (de foc). Nu ne referim la aşa zisele corpuri simple sau „elemente" din chimie, ci la o substanţă fundamentală invizibilă din care sunt formate acestea.

EVESTRUM – Corpul astral al omului; partea sa eterică, conştientă, care veghează asupra lui şi îl avertizează în legătură cu apropierea morţii sau a altor pericole. Cu cât corpul fizic este mai activ şi mai conştient de lucrurile din afara lui, cu atât este mai ameţit corpul astral; starea de somn a trupului este starea de trezie a Evestrumului. Pe durata acestei stări, el poate lua legătura cu Evestrumurile altor persoane, sau ale celor decedaţi. El se poate deplasa temporar la anumite distanţe de trupul fizic, dar dacă legătura cu trupul fizic este ruptă, acesta din urmă moare.

ERODINIUM – O reprezentare grafică sau alegorică a unor evenimente viitoare; viziuni şi vise simbolice, care se pot produce în diferite feluri. Există trei clase de

[3] Descompunerea se produce ca urmare a forţelor de respingere dintre materie şi spirit.Ulterior, corpul astral se destramă în elementele care-l alcătuiesc, iar spiritul ajunge într-o stare spirituală.

vise, din care pot apărea alte patru stări amestecate de vise. Cele trei clase pure sunt: 1. Vise care apar în urma unor stări fiziologice; 2. Vise care rezultă din anumite condiții psihologice şi influențe astrale; 3. Vise cauzate de influențe spirituale. Numai această ultimă categorie prezintă un interes major, deşi prima poate indica uneori schimbări importante în planurile de care aparţin – de exemplu, un vis despre un cui îndreptat spre cap, poate prezice apoplexia etc.

F

FIRMAMENT – Sfera sufletului Macrocosmosului, respectiv sfera Microcosmosului.

FLAGAE – Spirite care cunosc secretele omului; spirite familiare; spirite ce pot fi văzute în oglinzi, şi care dezvăluie lucruri tainice.

G

GAMATHEI sau GAMAHEU – Pietre cu inscripţii şi însuşiri magice, care posedă puteri de natură astrală. Ele pot fi prelucrate manual, sau se găsesc în stare naturală. Amulete, talismane.

GIGANTES – Elementali având o înfăţişare umană, dar de dimensiuni supraomeneşti. Ei trăiesc asemenea oamenilor şi sunt muritori, deşi, în condiţii obişnuite, rămân invizibili.

GNOMI, PYGMAEI, CUBITALI – Mici Elementali având forme umane şi puterea de a-şi extinde forma. Ei

trăiesc în elementul pământ, în interiorul suprafeței pământului, în case și locuințe clădite de ei înșiși.

H

HOMUNCULI – Ființe umane create artificial, concepute din spermă, fără ajutorul organismului femeiesc (Magie neagră).

HOMUNCULI IMAGUNCULAE – Figurine făcute din ceară, argilă, lemn etc., folosite în practica magiei negre și a vrăjitoriei pentru a stimula imaginația și a face rău unui dușman, sau pentru a-și manifesta influența pe cale ocultă asupra unei persoane aflate la distanță.

I

ILECH PRIMUM, ILEIAS, ILEADUS – Primul început; puterea primordială; cauzalitate.

ILECH SUPERNATURALE – Unirea influențelor astrale superioare cu cele inferioare.

ILECH MAGNUM – Puterea de vindecare specifică medicinii.

ILECH CRUDUM – Compunerea unui corp în afara celor trei principii constitutive ale sale, reprezentate de sare, sulf și mercur, sau corp, suflet și spirit; respectiv, elementele pământului, apei și focului.

ILEIADES – Elementele aerului; principiul vital.

ILIASTER – Puterea tainică a Naturii cu ajutorul căreia toate lucrurile se dezvoltă și se înmulțesc; ma-

trice primordială; materia primă; A'kâsha. *Iliaster primus*: viață; balsamul Naturii *Iliaster secundus*: puterea de viață inerentă materiei. *Iliaster tertius*: puterea astrală a omului. *Iliaster quartus*: perfecțiunea; puterea dobândită prin procesul mistic al cuadraturii cercului.

IMAGINATIO – Puterea plastică a sufletului, produsă de conştiința activă, de dorință şi de voință.

IMPRESSIONES – Efecte ale imaginației pasive, care pot da naştere diferitelor afecțiuni ale trupului, boli, malformații, stigmate, monştri (buze de iepure, acefalie etc.), alunițe, semne etc.

INCUBUS şi SUCCUBUS – 1. Entități parazite masculine sau feminine, care apar din elementele astrale ale unui bărbat sau ale unei femei, ca urmare a unei imaginații lascive. 2. Forme astrale ale unor persoane decedate (Elementali), atrase în mod conştient sau instinctiv de astfel de persoane; îşi manifestă prezența în forme tangibile, şi pot întreține relații sexuale cu victimele lor. 3. Corpuri astrale ale vracilor şi vrăjitorilor care îi vizitează pe bărbați sau pe femei în scopul satisfacerii unor pofte carnale. Incubii sunt masculi, iar Sucubii femele.

K

KAMA-LOKA – Regiunea dorinței; sfera sufletului pământului (cel de-al treilea şi al patrulea principiu) – nu neapărat la suprafața pământului – acolo unde resturile astrale ale celor decedați putrezesc şi se descompun. În această regiune, sufletele impure ale celor decedați trăiesc

(conştient sau într-o stare de toropeală) până când corpurile lor de dorinţă (Kama-rupa) suferă o a doua moarte; după ce ele s-au dezintegrat, are loc trecerea la principii superioare. Principiile inferioare fiind depăşite, sufletul – cu sentimentele sale purificate, şi cu puterile pe care le-a putut dobândi în timpul existenţei sale pământeşti – intră din nou într-o stare Devachanică. Kama-loka este regiunea corespunzătoare Hadesului la greci şi Purgatoriului la credincioşii Bisericii romano- catolice.

L

LEFFAS – Corpurile astrale ale plantelor. Acestea pot fi făcute vizibile din cenuşa plantelor, după ce acestea au fost arse.

LEMURES – Elementali ai aerului; Elementari ai celor decedaţi; „spirite perturbatoare" ce produc manifestări fizice.

LIMBUS (*Magnus*) – Lumea ca întreg; matricea spirituală a universului; Haos, în care este conţinut acela din care este creată lumea.

M

MAGIE – Înţelepciune; ştiinţa şi arta de a folosi conştient puterile spirituale invizibile pentru a da produce efecte vizibile. Voinţa, iubirea şi imaginaţia sunt puteri magice pe care le posedă fiecare, iar acela care ştie cum să le dezvolte şi să le folosească în mod eficace, este un

magician. Cel care le folosește în scopuri benefice, practică magia albă. Cel care face uz de ele în scopuri egoiste sau ca să facă rău, este un magician negru.[4] Paracelsus folosește termenul „Magie" pentru a sublinia că aceasta reprezintă puterea cea mai mare a spiritului omului de a controla toate influențele inferioare în scopuri benefice. Acțiunea de a folosi puteri invizibile în scopuri malefice, el o numește Necromanție, deoarece Elementarii celor decedați sunt folosiți adesea ca mediumi pentru a transmite influențe dăunătoare. Vrăjitoria nu este Magie; vrăjitoria se află în același raport cu Magia ca întunericul cu lumina. Vrăjitoria folosește forțele sufletului uman și animal, în timp ce Magia apelează la puterea cea mai înaltă a spiritului.

MAGISTERIUM – Proprietățile medicinale ale substanțelor medicale conținute într-un dizolvant.

MANGONARIA – Putere magică prin care corpurile grele pot fi ridicate, fără ca să depunem vreun efort mare în plan fizic; suspendare magică; levitație. În mod obișnuit, este realizată prin schimbarea polarității forței de atracție a pământului.

MATRICES – Vehiculele lucrurilor; bazele elementare.

MELOSINAE – Spirite elementale ale apei, care apar de obicei sub înfățișarea unor femei, sau care pot să ia forme de pești sau de șerpi. Ele au suflete, dar nu și un principiu spiritual, însă îl pot obține intrând în legătură cu omul (cel de al patrulea principiu unit cu cel de-al

[4] A se vedea *White and Black Magic or the Science of Finite and Infinite Life* de Dr. Franz Hartmann.

cincilea). Înfăţişarea omenească este adevărata lor formă; formele lor animale sunt doar presupuse. Ele mai sunt numite şi Ondine.

MACROCOSMOS – Universul; lumea cea mare care include toate lucrurile vizibile şi invizibile.

MICROCOSMOS – Lumea cea mică. În mod obişnuit, se referă la om. O lume mai mică este un microcosmos în comparaţie cu una mai mare. Sistemul nostru solar este un microcosmos în comparaţie cu Universul, şi un macrocosmos în comparaţie cu Pământul. Omul este un Microcosmos în comparaţie cu Pământul, şi un Macrocosmos dacă îl comparăm cu un atom. Un atom este un Microcosmos, deoarece în el există toate premisele dezvoltării unui Macrocosmos – dacă împrejurările sunt favorabile. Orice lucru conţinut într-un Macrocosmos în stare dezvoltată, este conţinut în Microcosmos în germene.

MONSTRA – Fiinţe nenaturale, de obicei invizibile, care pot apărea în procesul de putrefacţie sau dintr-o legătură sexuală nenaturală, din putrezirea (astrală) a spermei, sau ca efect al unei imaginaţii morbide. Toate lucrurile pot trece dintr-o stare exclusiv subiectivă într-o stare obiectivă, deoarece „obiectiv" şi „subiectiv" sunt termeni relativi, depinzând mai degrabă de capacitatea noastră de a le percepe decât de calităţile lor esenţiale. Ceea ce poate să-i pară doar subiectiv unei persoane într-o stare de existenţă, poate să-i pară pe deplin obiectiv altcuiva, într-o altă stare de existenţă: de exemplu, în cazuri de *delirium tremens*, de nebunie, halucinaţiile subiective îi apar pacientului ca fiind obiective.

MUMIA – Esența vieții conținută într-un anumit vehicul (Jiva, Vitalitate, atașare de o anumită substanță materială). Părți ale corpurilor umane, animale sau vegetale, care, dacă sunt separate de organism, își păstrează puterea vitală și acțiunea lor specifică pentru un timp, așa cum se constată în transplantul de piele, în cazul vaccinărilor, al otrăvirilor provocate de infecțiile de la cadavre și disecții sau de infecții produse de răni etc. Bacteriile sunt astfel de vehicule de viață. Sângele, excrementele etc. eliminate de organism pot conține vitalitate un timp oarecare; acolo poate să mai existe o oarecare atracție între asemenea substanțe și vitalitatea organismului. Acționând asupra substanței, poate fi afectată vitalitatea.[5]

MYSTERIUM MAGNUM – Materie originară; materia tuturor lucrurilor; esența ultimă; esența naturii interioare; calitatea specifică părții semi-materiale a lucrurilor. Toate formele provin, la origine, din Mysterium magnum, și toate se întorc acolo la sfârșit; Parabrahm al vedantinilor.

N

NECROCOSMICA. Viziuni în văzduh ale unor evenimente viitoare.

---

[5] Sunt cunoscute cazuri în care unele persoane au simțit durere provocată de apăsarea unei pietre asupra unui picior amputat de curând, fără ca ei să știe că acesta fusese îngropat, și că durerea a încetat îndată ce piatra a fost înlăturată. Această simpatie existentă între starea conștientă a omului și trupul său este cauza care face ca forma astrală a unei persoane decedate să poată simți puternic orice rană provocată cadavrului său. „Spiritul" unui sinucigaș poate simți efectele unei disecții post-mortem, tot atât de dureros, ca și cum el ar fi fost tăiat când era în viață.

NECROMANTIA – Vrăjitorie; farmece; arta de a folosi Elementarii inconştienţi ai celor decedaţi, insuflându-le viaţă în scopuri malefice.

NECTROMANTIA – Percepţia interiorului (sufletului) lucrurilor; psihometrie; clarviziune.

NENUFARENI – Elementali ai aerului. Silfi.

NYMPHAE – Elementali ai plantelor acvatice.

O

OCULTISM – Ştiinţă având ca obiect de cercetare lucrurile ce depăşesc puterea de percepţie a simţurilor. Ea vizează în special efectele ce nu pot fi explicate de legile universal recunoscute ale Naturii, şi ale căror cauze constituie încă un mister pentru cei ce nu au pătruns îndeajuns de adânc în tainele Naturii. Ceea ce poate fi ocult pentru o persoană, poate fi înţeles cu uşurinţă de o alta. Cu cât spiritualitatea şi inteligenţa omului se dezvoltă, şi cu cât se eliberează de atracţia simţurilor, cu atât mai mult va creşte şi se va extinde puterea lui de percepţie, şi cu atât mai puţin îi vor apărea drept oculte procesele din Natură.

P

PENATES sau PENNATES, LARES HERCH, MEILICHII, ESTES – Spirite ale elementelor focului, ca şi spiriduşii, drăcuşorii etc., legate de anumite locuri, cum sunt casele bântuite etc. Ele pot produce zgomote, „manifestări fizice”, aruncări cu pietre etc.

PENTACULA – Plăcuțe de metal pe care sunt scrise sau gravate simboluri magice. Sunt folosite ca talismane, amulete etc., împotriva bolilor provocate de influențe astrale malefice.

PHANTASMATA – Plăsmuiri ale gândurilor; „spirite" care trăiesc în locuri izolate (ele pot fi create de imaginația oamenilor și sunt în stare să comunice cu aceștia); halucinații.

PRAESIGIUM – Augur; semne ale evenimentelor viitoare.

PYGMAEI – Spirite ale elementului pământ; sunt produse ale activității organice ce continuă în elementul prin care asemenea forme pot fi generate. Sunt pitici și ființe microscopice, aflate în permanent război cu Gnomii.

R

RUPA – Termen oriental. Formă. Kama-rupa este forma ivită în urma unei dorințe; Mayavi-rupa este forma iluzorie provocată de voința și imaginația unei persoane, care, în mod conștient, își proiectează propria-i imagine astrală.

S

SAGANI – Elementali sau spirite ale Naturii.

SALAMANDRI – Salamandre; spirite care trăiesc în elementul foc.

SCAIOLAE – Puteri spirituale, calităţi, virtuţi ce depind de calitatea şi cantitatea elementelor care le produc. Asemenea puteri sunt gândirea, iubirea, ura, imaginaţia, speranţa, teama etc.

SOMNIA – 1. Vise. 2. Influenţele astrale invizibile pe care o persoană le poate exercita în vis asupra altei persoane. O persoană poate face ca o altă persoană să viseze ceea ce ea doreşte; sau corpul astral al unei persoane care doarme poate conversa cu cel al altei persoane; sau corpurile astrale ale unor persoane în viaţă pot fi influenţate şi făcute să promită că vor face anumite lucruri după ce se vor trezi, iar ele îşi vor ţine promisiunile la deşteptare.

SPIRIT – Acest termen este folosit fără discernământ, din care cauză se pot produce foarte multe confuzii. În adevăratul său înţeles, spiritul este o unitate, o unică putere vitală universală, sursa întregii vieţi; însă cuvântul spirit este folosit foarte des şi pentru a desemna lucruri invizibile, dar reale: forme, vedenii, elementali şi elementari, fantome, năluci, apariţii, îngeri şi diavoli.

SPIRITUS VITAE – Forţa vitală; principiu extras din elementele oricărui lucru ce poate servi drept hrană, sau care poate fi acordat prin „magnetism".

SPIRITUS ANIMALUS – Putere astrală, prin care voinţa celor mai înalte principii din om se manifestă în planul materiei şi al simţurilor; instincte.

SYLPHES – Elementali care locuiesc în regiunile muntoase (nu în aer).

SYLVESTRES – Elementali care sălăşluiesc în păduri; Dusii despre care vorbeşte Sfântul Augustin; fauni.

SYRENES – Elementali care cântă. Melosinae atrase de ape şi care adesea adastă în ape; pe jumătate femei, pe jumătate peşti.

T

THEOSOPHIA – Înţelepciune supremă dobândită prin experienţă practică, şi care se deosebeşte total de filozofia speculativă.

TRARAMES – Putere invizibilă, care poate să comunice cu omul prin sunete, voci, dangăte de clopot, zgomote etc.

U

UMBRATILES – Fantome; apariţii astrale ce devin vizibile şi uneori tangibile. Năluca, sau dublul unei persoane. Ele pot deveni vizibile prin atragerea elementelor materiale eterice din trupul unui medium sau din orice altă persoană la care coeziunea dintre elementele sale inferioare este slabă ca urmare a unor boli, sau din cauza unor particularităţi moştenite cu privire la modul de organizare al acestor elemente; sau ele le pot atrage din atmosfera înconjurătoare. Viaţa lor este împrumutată de la medium, şi dacă ar fi împiedicate să părăsească mediumul, acesta ar paraliza sau ar muri.

V

VAMPIRES – Forme astrale ce trăiesc pe seama persoanelor de la care îşi extrag vitalitate şi forţă. Ele pot fi

corpurile astrale ale unor persoane în viaţă, sau ale unora care, deşi sunt moare, rămân ataşate de corpurile lor fizice îngropate în morminte şi încearcă să le furnizeze hrană vitală, căutând astfel să le prelungească existenţa.

X

XENI NEPHIDEI – Spirite elementale care oferă oamenilor puteri oculte asupra materiei vizibile şi apoi le întreţin în creierele lor, ducând în felul acesta la nebunie.[6] Mulţi mediumi au înnebunit.

Y

YLIASTER – Materia primordială din care a fost format universul la începutul timpurilor.

[6] Ele îi ajută pe mediumi să ridice obiecte materiale, fără ajutorul vreunui mijloc vizibil.

III. Cosmologie

Dumnezeu este Puterea prin a cărei lucrare a fost făurită lumea. Dumnezeu este Cauza Supremă şi Esenţa tuturor lucrurilor, fiind nu numai Tată al Fiului, ci şi al tuturor lucrurilor create care au fost, care sunt, sau care vor fi; este Yliaster, Cauza primordială şi originară a întregii existenţe. Această Putere este, a fost şi va fi veşnicul Ziditor al lumii, Dulgherul universului, Sculptorul formelor. Creaţia a avut loc prin Voinţa acestei Puteri Creatoare, fiind exprimată prin „Cuvânt"[1] sau *Fiat* (gândire activă şi lucrătoare), întocmai cum o casă ar fi putut să apară dintr-o suflare.[2] Cauza începutului creaţiei a fost lucrarea veşnică, inerentă Esenţei imateriale, şi toate lucrurile au fost cuprinse invizibil şi potenţial în Cauza Primă sau Dumnezeu.

Când a avut loc creaţia, Yliaster s-a divizat el însuşi; mai bine zis, s-a topit, s-a dizolvat, şi a emanat din sine Ideos-ul sau Haosul (Mysterium magnum, Iliados, Limbus major, sau Materia Primordială). Această Esenţă Primordială este de natură monistă şi se manifestă nu doar ca activitate vitală, ca forţă spirituală, ca putere invizibilă,

[1] Logos.

[2] Prin respiraţia lui Brahma.

de neînţeles şi de nedescris, ci şi ca materie vitală din care este alcătuită substanţa fiinţelor vii.[3]

În Limbus-ul sau Ideos-ul materiei primordiale – învestit cu puterea originară a vieţii fără formă şi fără alte calităţi imaginabile – este conţinută matricea tuturor lucrurilor create, substanţa tuturor lucrurilor. Este descris de cei din vechime ca Haos şi a fost comparat cu un receptacul plin cu seminţe, din care îşi face mai întâi apariţia Macrocosmul şi, după aceea, prin diviziune şi evoluţie în Mysteria specialia[4], vine la existenţă fiecare fiinţă individuală. Toate lucrurile şi toate substanţele elementare erau conţinute în el *in potentia*[5], dar nu *in actu*, aşa cum într-o bucată de lemn se află o figură ce poate fi scoasă la lumină de către un sculptor, sau aşa cum căldura este conţinută

---

[3] Aceasta înseamnă că Viața este cauza materiei și a forței. Forța și materia sunt identice la început; există doar două moduri diferite ale uneia și aceleiași cauze sau substanțe numită Viață, și care este, ea însăși, un atribut sau o funcție a cauzei supreme a întregii existențe. Descoperirile recente caută să demonstreze unitatea sau identitatea materiei și a energiei. Cercetările recente în domeniul chimiei și compararea domeniilor de frecvențe ale substanțelor chimice, ale muzicii și culorilor par să indice că diferența dintre corpurile simple neomogene nu este determinată de diferența esențială a substanțelor din care sunt alcătuite, ci numai din diferența numărului lor de vibrații atomice.

[4] „Misterium" este orice lucru din care se poate dezvolta ceva, și care este conținut în el numai embrionar. O sământă este „misterium-ul" unei plante, oul este misterium-ul unei păsări vii etc. Dacă mitologia orientală spune că universul a apărut dintr-un ou, pus în apă de Brahma, aceasta are același înțeles ca și Misterium-ul magnum al lui Paracelsus, deoarece oul reprezintă misterium-ul, apa reprezintă viața, iar spiritul scoate pui din Brahma, Dumnezeul Creator,.

[5] Se pare că Paracelsus a anticipat descoperirea modernă a „potențialității materiei".

într-o piatră ce îşi poate manifesta esenţa prin scânteia ivită atunci când piatra este lovită cu o bară de oţel.[6]

Magnus Limbus este pepiniera din care s-au dezvoltat toate făpturile, în acelaşi fel în care un copac poate să apară şi să crească dintr-o mică sământă, cu deosebirea că marele Limbus îşi trage originea din Cuvântul lui Dumnezeu, în timp ce Limbus minor (sămânţa sau sperma terestră) îşi are originea în pământ. Marele Limbus este sămânţa din care au apărut toate fiinţele, iar micul Limbus este fiecare ultimă fiinţă ce îşi reproduce forma, şi care, la rândul ei, a fost produsă de marele Limbus.

Micul Limbus prezintă aceleaşi atribute cu ale marelui Limbus, în acelaşi sens în care un fiu are o alcătuire similară cu cea a tatălui său. „Cum sunt cele de sus, aşa sunt şi cele de jos"[7].

Întrucât creaţia a avut loc şi Yliaster s-a dizolvat, Ares, puterea divizoare, diferenţiatoare şi individualizatoare a Cauzei Supreme a început să acţioneze. Tot ceea ce s-a înfăptuit a fost urmarea separării. Din Idaos au fost create elementele: Focul, Apa, Aerul şi Pământul, a căror naştere nu s-a produs, totuşi, în plan material sau prin simplă separare, ci pe cale spirituală şi dinamică, aşa cum focul poate să apară dintr-o piatră, sau un copac dintr-o sământă, deşi, la început, nu exista foc în piatră sau copac în sământă.

> Spiritul este Viaţă şi Viaţa este Spirit, Viaţa şi Spiritul dau naştere tuturor lucrurilor, dar lucrurile, în esenţa lor, sunt una. Limba vorbeşte şi, totuşi, nu ea vorbeşte, căci

[6] Yliaster-ul lui Paracelsus corespunde epocii lui Pitagora şi Empedocle; primul care a vorbit despre formă *in potentia,* înainte ca aceasta să fi apărut *in actu* a fost Aristotel, prima fiind numită de el „absenţa materiei".

[7] Hermes Mercurius Trismegistus, *Tabula Smaragdina.*

Spiritul este cel care vorbeşte prin mijlocirea limbii, iar fără Spirit limba ar rămâne tăcută, deoarece carnea singură nu poate vorbi.

Elementele, de asemenea, au fiecare propriul lor Yliaster, deoarece întreaga activitate a materiei, în orice formă, nu este decât emanaţia aceleiaşi surse. Dar, după cum din sământă cresc mai întâi rădăcinile cu fibrele lor, apoi tulpina cu ramurile şi frunzele ei, şi, la urmă, florile şi seminţele, în mod asemănător toate lucrurile s-au născut din elemente şi sunt alcătuite din substanţe elementare, din care pot să apară alte forme, purtând caracteristicile părinţilor lor. Elementele, în calitate de mame ale tuturor făpturilor, sunt de natură spirituală invizibilă şi au suflete. Ele toate izvorăsc din Mysterium magnum, care este viaţa veşnică şi, prin urmare, elementele spirituale şi fiinţele care au fost create din astfel de elemente trebuie să fie eterne – la fel cum o floare constă din elemente similare celei ale plantei pe care creşte.

Natura fiind Universul, este una, şi originea ei poate fi numai o eternă Unitate. Este un organism în care toate lucrurile naturale se armonizează şi se atrag reciproc. Este Macrocosmul. Orice lucru este produsul efortului creator universal. Macrocosmul şi omul (Microcosmul) sunt una. Ambele sunt o singură constelaţie, o singură influenţă, o singură respiraţie, o singură armonie, un singur timp, un singur metal, un singur fruct.(Philosophia ad Atenienses)[8]

---

[8] Această descriere a atracţiei care există între Om şi Natura Veşnică ne aminteşte de Hippocrat şi mai ales de tratatele *Timaios* al lui Platon şi *Emerides* al lui Plotin, în care opera întregii Naturi este reprezentată ca o fiinţă vie şi raţională, care s-a născut prin vo-

În Natură nu există nimic lipsit de viață. Orice lucru este organic și viu și, prin urmare, întreaga lume apare ca fiind un organism viu.

> Nu există ceva material care să nu aibă suflet ascuns în el. Nu există nimic în care să nu fie un principiu de viață ascuns în el. Nu numai lucrurile care se mișcă – așa cum sunt oamenii și animalele, viermii pământului, păsările cerului și peștii apelor – dar toate lucrurile materiale și substanțiale au viață.

În Natură nu există moarte, iar moartea ființelor constă în întoarcerea lor în trupul mamelor care le-au dat naștere; aceasta este, ca să zicem așa, atenuarea până la dispariție a unei forme de existență și activitate, și renașterea aceluiași lucru într-o lume mai profundă, într-o formă nouă, înzestrată cu noi calități adaptate condițiilor impuse de mediul în care se manifestă.

> În fiecare lucru pot fi percepuți doi factori: Corpul (forma) lui și Activitatea (calitățile) lui. Ultima nu este altceva decât o emanație a Cauzei Supreme, întrucât orice lucru există la început în Dumnezeu, (același Dumnezeu) în a cărui stare nemanifestată toate lucrurile se vor întoarce la sfârșit, și din a cărui putere toate lucrurile își

ința Cauzei Supreme. Corpul omului este reprezentat aici ca fiind o imitație a constituției periferice a lumii. Baza filozofiei naturale a lui Paracelsus este, în mod clar, corespondența, corelația și armonia existente între constituția omului și constituția lumii astrelor, inclusiv toate lucrurile terestre; și această filozofie este aproape identică celei a lui Platon, care vorbește despre formarea tuturor lucrurilor în lumea interioară, în conformitate cu tiparele eterne existente în planul Ideilor pure.

primesc calitățile și orice altceva potrivit capacității lor de a le recepta sau atrage.

Viața este un principiu omniprezent și nimic nu este lipsit de viață. În unele forme viața acționează lent ca, de exemplu, în pietre. În alte (ființe organizate), ea acționează repede. Fiecare element își are propria-i viață care îi aparține în exclusivitate.[9] Asemenea vieți sau ființe care trăiesc ca elemente invizibile sunt spiritele elementale ale Naturii. Ele sunt ființe ale *Mysteria specialia*, suflete-forme care se vor întoarce în haosul lor, nefiind capabile să manifeste vreo activitate spirituală superioară, deoarece ele nu posedă o constituție adecvată lucrărilor cu caracter spiritual. De altfel, ele trăiesc ca animale sau chiar ca ființe umane, și își dezvoltă specia. Prin cunoașterea eterului (A'kâsa), noi putem lua legătura cu asemenea ființe, și printre ele există unele care cunosc toate misterele elementelor.[10]

Materia este, ca să spunem așa, fum coagulat, și se află în legătură cu spiritul prin intermediul unui principiu pe care îl primește de la Spirit. Această legătură intermediară dintre materie și spirit aparține celor trei regnuri ale Naturii. În regnul mineral, ea este numită Stannar sau Trughat11, în regnul vegetal se numește Leffas[12], și ea formează, împreună cu forța vitală a regnului vegetal,

[9] De exemplu, peștii în apă, corpusculele sângerii în aer, bacteriile în aerul impur etc. etc.

[10] Fiecare Elemental cunoaște toate misterele elementului căruia îi aparține.

[11] Corpul astral (*Linga sharira*) al mineralelor, plantelor și animalelor.

[12] Protoplasmă astrală.

Primum Ens care posedă cele mai însemnate proprietăți medicale.[13] Acest corp eteric invizibil poate fi reanimat şi făcut vizibil, prin metode alchimice, din cenuşa plantelor şi animalelor. Forma trupului inițial poate fi făcută să apară sau să dispară în felul acesta.[14] În regnul animal, acest trup semi-material este numit Evestrum, iar cel al ființelor umane este numit Omul Sideral.

Fiecare ființă vie este conectată la Macrocosm şi Microcosm prin intermediul acestui element sau Suflet, care aparține acelui Mysterium magnum de unde a fost primit, şi a cărui formă şi calități sunt determinate de calitatea şi cantitatea elementelor spirituale şi materiale.

Întrucât toate lucrurile provin din aceeaşi sursă ce conține substanța primordială a tuturor lucrurilor, ele sunt legate intim unele de altele şi conectate între ele, şi constituie esențial şi fundamental o unitate. Diferența pe care o constatăm între două lucruri este doar diferența dintre formele în care esența primordială îşi manifestă activitatea. O asemenea diferență apare din cauza nivelurilor diferite pe care le-au atins aceste forme în evoluția şi dezvoltarea lor.

[NOTĂ – Se poate observa marea asemănare a sistemului cosmogonic al lui Paracelsus cu cel oriental. Conform doctrinelor hinduse, există o activitate neîntreruptă, ce continuă pe toată durata stării Pralaya (noaptea lui Brahma) în acea eternă şi incomprehensibilă Cauză Primă, care poate fi considerată în unul din multiplele ei

[13] Poate că aşa se explică şi efectele medicinii homeopate.

[14] A se vedea *Anexa*.

aspecte ca fiind Materie, Mişcare şi Spaţiu în sens absolut, şi care depăşeşte puterea de înţelegere a minţii noastre relative. Mişcarea ei este viaţa latentă, inconştientă, inerentă ei. Este Yliaster-ul lui Paracelsus, „rădăcina Materiei" sau Mulaprakriti a vedantinilor, din care Prakriti (Materia) şi Purusha (Spiritul) încep să se manifeste ca trup şi formă. În aceasta, Absolutul, Infinitul şi Necondiţionatul, fiind agregarea nesfârşită a oricărui lucru condiţionat şi finit, sunt conţinute germenul sau potenţialităţile tuturor lucrurilor. El este acel *Limbus Haos* al lui Paracelsus, iar germenii conţinuţi în el se dezvoltă sub acţiunea Minţii Universale şi puterii Înţelepciunii.

Astfel, despre Univers se poate spune că este un produs al Ideaţiei cosmice şi al Energiei Cosmice, care acţionează, nu întâmplător sau arbitrar ci conform unei anumite ordini determinate de cauze anterioare, care, la rândul lor, sunt ele însele efectele altor cauze ce constituie Legea. La această lege inevitabilă şi imuabilă se referă frecvent Paracelsus. De exemplu, în cartea *De Origine Morborum Invisibilium* el afirmă: „Nu ne spune Scriptura că Dumnezeu a zis: «Nu sunt Eu Dumnezeul care l-a creat pe mut şi pe surd, pe orb şi pe văzător?» Ce altceva poate să însemna aceasta, decât că El este Creatorul tuturor lucrurilor, al celor bune ca şi al celor rele?"

Scrierile buddhiste conţin o doctrină asemănătoare, potrivit căreia există doar Puterea Una, *Srabhâvat.* Ea nu poate acţiona altfel decât în acord cu legea cauzei şi a efectului, care face ca atât copacul folositor cât şi piatra nefolositoare din vezica urinară să se dezvolte potrivit cauzelor produse de efectele anterioare. Fiecare acţiune, ca şi fiecare gând, are o cauză, iar cauza cauzei este Legea.]

Omul este ființa cea mai evoluată; în el, Natura a atins culmea eforturilor sale evolutive. În om sunt conținute toate puterile şi toate substanțele care există în lume, şi el constituie o lume în sine. În el, înțelepciunea începe să se manifeste, iar puterile sufletului său – atât cele bune, cât şi cele rele – pot atinge un grad înalt de dezvoltare.

> În el sunt conținute toată Coelestia, Terrestria, Undosa şi Aeria (adică, toate forțele, ființele şi formele care pot fi găsite în cele patru elemente din care este alcătuit Universul. Omul este Microcosmul conținând în sine tipurile tuturor creaturilor care există în lume) şi există un mare adevăr, de care ar trebui să ținem seama foarte serios, că nu există nimic în cer sau pe pământ care să nu existe şi în Om, iar Dumnezeu din cer este de asemenea şi în om, şi că cei doi nu sunt decât Unu.

Orice om, în calitatea lui de parte a marelui organism al lumii, poate fi cunoscut cu adevărat numai dacă îl analizăm în raporturile lui cu Natura universală, şi nu ca o ființă separată, izolată de Natură. Omul depinde în existența lui de Natură, iar starea Naturii depinde de condiția speciei umane luată ca un tot. Dacă vom cunoaşte Natura, vom cunoaşte Omul, şi dacă vom cunoaşte Omul, vom cunoaşte Natura.

> Oricine doreşte să fie un filozof practic s-ar cuveni să fie capabil să arate raiul şi iadul în Microcosm, şi să găsească în Om orice lucru care există în cer şi pe pământ, astfel ca lucrurile corespunzătoare unuia sau altuia să-i apară doar ca unul singur, separate prin nimic altceva de-

cât prin formă. El trebuie să fie capabil să întoarne exteriorul spre interior; această artă, însă, el nu o poate dobândi decât prin experiență şi prin lumina Naturii ce străluceşte înaintea ochilor oricărui om[15], dar care este văzută de puțini dintre aceştia.

Ştiința ce are ca obiect comparația Microcosmului cu Macrocosmul, în scopul elucidării naturii celor două (care, în realitate, sunt una), şi pentru a face să fie înțeles principiul rațional ce guvernează activitatea lor, este numită de Paracelsus „Astronomia", termen care nu trebuie confundat cu astronomia fizică modernă, cu ştiința mişcării de revoluție a sorilor şi planetelor în spațiul cosmic, şi nici cu acela referitor la ştiința astrologică matematică din secolul al XVI-lea. Astronomia lui Paracelsus înseamnă înțelepciune, sau cunoaşterea directă a adevărului, la care se ajunge printr-o apreciere corectă şi o înțelegere a relației existente între Macrocosm şi Microcosm:

> Natura omului poate fi cunoscută prin înțelegerea sferei de sus a lumii celei mari, sau prin cercetarea sferei de jos a lumii celei mici, ca şi cum ele ar fi aparent un

[15] Un asemenea om, în care Suprema Înțelepciune sau Dumnezeu se manifestă total, este un adevărat zeu, iar puterea pe care el o poate exercita va spori pe măsura puterii manifestată prin el. Un om va deveni o întruchipare a binelui sau a răului, în funcție de gradul în care binele şi răul existente în Univers se manifestă prin el. Dar, după cum nimeni nu poate deveni Christos doar prin înțelegerea învățăturilor lui Christos, fără a le pune în practică, tot astfel, nimeni nu-şi poate însuşi cunoştințe practice doar prin acceptarea unui crez sau a unei convingeri în ideile ştiințifice ale altora, fără a le experimenta el însuşi.

singur Firmament[16], o singură stea, o singură Ființă, deși apar vremelnic în forme și înfățișări diferite.[17]

Sfera Minții Universale este firmamentul de sus, iar sfera minții individuale este firmamentul de jos, dar ambele sunt intim legate între ele, și sunt esențial una.

Cunoașterea firmamentului de sus este aceea care ne permite să cunoaștem firmamentul de jos din om, și care ne învață în ce fel cel dintâi acționează neîncetat asupra ultimului și se pune în legătură cu acesta.

Adevărata știință astrologică se bazează pe această cunoaștere. Totuși, atât Macrocosmosul cât și Microcosmosul trebuie considerate ca având o existență separată și independentă unul de celălalt, în virtutea propriilor lor puteri inerente, chiar dacă ambele au aceeași origine și aceeași viață, fiindcă o singură putere primordială s-a diferențiat în forme distincte, iar acțiunea sa omogenă de la începuturi a suferit modificări din cauza însușirilor specifice căpătate de formele în care ea se manifestă.

După cum cerul cu stelele sale nu este deloc separat de Totul, ci include Totul, tot așa «firmamentul» Omului nu este separat de Om, și după cum Mintea Universală nu este condusă de nici o existență din afară, tot așa și firmamentul din Om (sfera individuală a minții) nu se supune

---

16 O lume.

17 *Liber Paramirum*, cap. 2. Aceasta este învățătura fundamentală a lui Paracelsus. Macrocosmul și Microcosmul pot fi nu numai „comparate împreună", dar ele, sub aspectul esenței, sunt una, despărțite doar prin formă, așa cum afirmă și doctrina vedantină.

> nici unei reguli impuse de vreo creatură, ci este un întreg independent şi puternic.[18]

O parte a astronomiei este numită Magie, o ştiinţă care, prin investigarea părţilor unui întreg, conduce la compararea relaţiilor şi legăturilor lor ideale şi, prin urmare, la recunoaşterea naturii lor interne.

> Lucrurile ascunse (ale sufletului), care nu pot fi sesizate de simţurile din planul fizic, pot fi descoperite de corpul sideral, prin intermediul căruia noi putem privi înspre Natură în acelaşi fel în care lumina soarelui poate trece printr-un geam. Prin urmare, natura interioară a oricărui lucru poate fi cunoscută, în general, cu ajutorul Magiei şi prin puterile vederii19 interioare.
>
> Acestea sunt puterile prin care toate secretele Naturii pot fi descoperite; de aceea e necesar ca un medic să fie stăpân pe profesia lui, pentru a putea să cunoască cât mai multe despre boala unui pacient, mai degrabă prin percepţia sa interioară decât punând întrebări bolnavului. Întrucât această vedere interioară este Astronomia

[18] Acest adevăr fundamental este simbolizat de două triunghiuri care se întrepătrund. Acela care reuşeşte să-şi aducă mintea individuală în perfectă armonie cu Mintea Universală, reuşeşte să unească sfera interioară cu cea exterioară, de care ea s-a separat prin interpretarea eronată a adevărului. Cel care descoperă semnificaţia acestui simbol, devine una cu tatăl; el devine de fapt un iniţiat, fiindcă a reuşit să realizeze cuadratura cercului şi inversul ei. Toate acestea dovedesc că seva ideilor lui Paracelsus trebuie căutată în Orient.

[19] Dacă mintea individuală este una cu Mintea Universală, şi dacă posesorul minţii individuale doreşte să descopere unele secrete ale Naturii, el nu trebuie să le caute în afara sferei minţii lui, ci în el însuşi, deoarece tot ce există în Natură (ca manifestare a Naturii Universale) există în el, şi este reflectat în el însuşi, iar ideea că ar exista două minţi este doar o iluzie - cele două sunt una singură.

Medicinii şi, în calitate de anatomie fizică, ea descoperă toate părţile interioare ale trupului ce nu pot fi văzute prin piele; o astfel de percepţie magică ne arată nu numai toate cauzele care provoacă boala, dar ea descoperă şi elementele din substanţele medicinale unde rezidă puterile vindecătoare. Cel care conferă puteri tămăduitoare unui medicament este „Spiritus" (o esenţă eterică sau principiu), şi el poate fi perceput numai de simţurile omului sideral.

Rezultă, aşadar, că Magia este un adevărat maestru al medicinii, mult mai bun decât toate cărţile de specialitate. Numai puterea Magiei (care nu poate fi oferită de universităţi şi nici de diplome, dar care vine de la Dumnezeu) este adevăratul învăţător, instructor şi pedagog care ne învaţă arta de a-i vindeca pe bolnavi. Aşa cum formele şi culorile obiectelor, sau aşa cum literele unei cărţi pot fi văzute cu ochii fizici, tot astfel esenţa şi caracteristicile tuturor lucrurilor pot fi recunoscute şi devin cunoscute prin simţul interior al sufletului.[20]

Am reflectat îndelung asupra puterii magice a sufletului omenesc şi am descoperit multe taine ale Naturii, şi vă spun că un adevărat medic poate fi doar acela care şi-a însuşit această putere. Dacă medicii ar poseda această putere, cărţile lor de specialitate ar putea fi arse, iar medicamentele aruncate în mare. În acest caz, lumea întreagă ar avea foarte mult de câştigat. Descoperirea pe cale ma-

[20] Von Eckartehausen ne dă descrierea acestui simţ interior:
El este centrul tuturor simţurilor, sau facultatea interioară a omului prin care el poate să simtă impresiile produse de simţurile exterioare. Este imaginaţia formatoare a omului, graţie căreia diferitele impresii, care sunt recepţionate prin simţurile exterioare, devin identice şi sunt transferate în câmpul interior al conştiinţei. Este facultatea prin care spiritul interpretează pentru suflet limbajul Naturii. El schimbă senzaţiile trupului în percepţii spirituale, iar impresiile trecătoare în imagini care dăinuie. Toate simţurile omului îşi au obârşia într-un singur simţ, care este senzaţia.

gică găsește pretutindeni ceea ce îi este necesar, și chiar mai mult decât atât. Sufletul nu percepe alcătuirea fizică externă sau internă a ierburilor sau a rădăcinilor, dar el percepe intuitiv puterile și virtuțile acestora, și recunoaște imediat signatum-ul lor.

Acest signatum e o activitate organică vitală, ce conferă fiecărui obiect natural (în opoziție cu obiectele realizate artificial) o oarecare asemănare cu o anumită condiție produsă de boală, și prin care sănătatea poate fi refăcută în zonele afectate de boală. Acest signatum este deseori manifestat chiar și în forma exterioară a lucrurilor; prin observarea acestei forme, vom putea învăța ceva referitor la caracteristicile lor interioare, chiar și atunci când nu facem apel la vederea noastră interioară.

Putem observa că trăsătura interioară al omului se exprimă adesea în înfățișarea lui exterioară, chiar și în felul cum merge și în sunetul vocii sale. Tot astfel, caracterul ascuns al lucrurilor este, într-o anumită măsură, exprimat în formele lor exterioare. Atât timp cât omul rămâne într-o stare naturală, el recunoaște amprentele lucrurilor și cunoaște adevăratul lor caracter, dar cu cât se abate mai mult de la cărarea Naturii, și cu cât mintea sa este mai puternic atrasă de înfățișările exterioare iluzorii, cu atât mai mult îi slăbește această putere.

Un om care aparține în întregime lui însuși nu poate aparține altcuiva. Omul este înzestrat cu putere de autocontrol, și nici o influență din afară nu îl poate stăpâni, dacă el își exercită această putere. Influențele Macrocosmului nu se pot imprima atât de ușor într-un om rațional, înțelept și lipsit de patimi, așa cum se întâmplă cu animalele, vegetalele și mineralele, pe care influențele (exterioare) le controlează într-o asemenea măsură încât caracterele lor pot fi văzute în forme, culori, și pot fi percepute după mirosul și gustul lor. Unele din aceste semne

exterioare sunt universal cunoscute; de exemplu, vârsta unui cerb poate fi cunoscută după numărul şi forma coarnelor lui; alte simboluri necesită studii speciale, pentru a interpreta în mod corect.

Această ştiinţă, care rezultă din compararea aspectului exterior al unui lucru şi adevăratul său caracter, este numită de Paracelsus „anatomie". Chiar şi astăzi, multe plante medicinale se folosesc pe scară largă în tratamente. Acţiunea lor nu e cunoscută, iar în privinţa modului de folosire n-a fost dată nici o altă explicaţie, decât că formele exterioare ale acestor plante corespund, într-o mare măsură, formelor organelor asupra cărora se presupune că acţionează benefic, iar experienţa a întreţinut o asemenea aserţiune.[21]

Fiecare plantă se află într-o relaţie de afecţiune, dacă putem spune aşa, cu Macrocosmul şi, în consecinţă, şi cu Microcosmul, sau, cu alte cuvinte, cu Constelaţia şi Organismul22 (căci activitatea organismului uman este rezultatul acţiunilor constelaţiei interioare a stelelor care există în lumea lui interioară), iar fiecare plantă poate fi considerată o stea terestră.

---

[21] În lucrarea *Principles of Light and Color* Ch. Babbitt demonstrează că fiecare rază de culoare are o anumită influenţă terapeutică asupra organismului uman: albastrul calmează circulaţia sângelui; roşul stimulează; galbenul acţionează ca un purgativ etc. El dă unele exemple interesante privind corespondenţele dintre culori şi proprietăţile medicinale ale unor flori, plante, narcotice etc..

[22] Această idee este imposibil de înţeles dacă nu se face apel la intuiţie. Învăţătura poartă amprenta spiritului lui Paracelsus, şi cei care doresc să-i pătrundă pe de-a-ntregul semnificaţia, trebuie să fie capabili să înţeleagă modul lui de a gândi.

Fiecare stea din marele firmament şi din firmamentul omului are influenţa ei specifică, aşa cum are şi fiecare plantă, şi cele două corespund. Dacă am şti cu precizie care sunt relaţiile dintre plante şi stele, am putea spune: această stea este «Stella Rosismarini», planta aceea este «Stella Absynthii», şi aşa mai departe. În felul acesta ar putea fi alcătuit un herbarium spirituale sidereum, pe care orice medic inteligent, care înţelege relaţia dintre materie şi minte, ar trebui să-l posede23, deoarece nimeni nu va putea să folosească în mod raţional aceste remedii fără să cunoască proprietăţile lor, şi nu va putea să cunoască proprietăţile plantelor dacă nu ştie să interpreteze signatumurile lor.

Nu este de nici un folos ca un medic să studieze cărţile lui Dioscoride şi Macar, şi să înveţe din auzite părerile altora, care ar putea să-i fie inferioare în înţelepciune. S-ar cuveni ca medicii să vadă cu proprii lor ochi ce stă scris în cartea Naturii, şi să fie în stare s-o înţeleagă; dar pentru a reuşi să facă acest lucru, e nevoie de mai mult decât de o simplă speculaţie, este nevoie de o înţelegere temeinică. Şi fără această artă nu poate fi realizat ceva folositor.

Această armonie existentă între formă şi însuşiri este remarcabilă în anumite condiţii, şi adeseori are pentru medic o însemnătate mai mare decât formele exterioare.

Dacă medicul înţelege proprietăţile medicamentelor şi natura bolilor, va descoperi că între ele există o concordanţă. Între Macrocosm şi Microcosm există nu numai o relaţie generală, ci şi o intimă interacţiune şi interrelaţie

[23] Eckhartshausen a întocmit un asemenea *herbarium;* el dă numele plantelor medicinale şi numele planetelor cu care aceste plante sunt în legătură afectivă.

între părţile lor separate, fiecare parte a marelui organism acţionând asupra părţii corespunzătoare a micului organism, în acelaşi sens în care diferitele organe ale corpului omenesc sunt strâns legate între ele şi se influenţează reciproc, manifestând o puternică atracţie între ele chiar şi după ce aceste organe au fost separate de trunchi.

Există o mare afinitate între stomac şi creier, între mamele şi uter, între plămâni şi inimă.[24] Există, în afară de aceasta, o mare atracţie între planete şi stele pe de o parte, şi organele trupului omenesc, pe de altă parte. O asemenea atracţie există între stele şi plante, între stele şi stele, între plante şi plante, şi între plante şi organele corpului uman.

Ca o consecinţă a acestor relaţii, fiecare corp poate produce anumite schimbări în activitatea vitală a unui alt corp faţă de care el manifestă o atracţie. În acest fel poate fi explicată acţiunea unui anumit medicament asupra unor boli. După cum o bară de oţel magnetizată poate induce magnetism în altă bară de oţel, dar nu are nici o influenţă asupra unei bare de cupru sau de alamă, tot astfel o anumită plantă ce posedă unele puteri poate să inducă anumite puteri vitale asemănătoare, care să acţioneze asupra anumitor organe, dacă planta şi organul corespunzător sunt puse în raport cu aceeaşi „stea". Mai mult chiar, unele plante acţionează ca antidot în anumite boli, în acelaşi fel în care focul mistuie toate lucrurile care nu au puterea să-i reziste.

---

[24] Dr. J. R. Buchanan, în lucrarea *Therapeutic Sarcognomy,* se foloseşte de această relaţie de afinitate existentă între diferitele părţi ale corpului omenesc.

Neutralizarea, distrugerea sau eliminarea oricăror elemente specifice, care provoacă boli, ca şi schimbarea acţiunii nesănătoase şi anormale a principiului vital într-o stare normală şi sănătoasă, constituie baza sistemului terapeutic al lui Paracelsus. Scopul urmărit de el a fost restabilirea în organismul bolnav a echilibrului necesar, şi refacerea vitalităţii pierdute prin atragerea principiilor vitale din obiectele şi puterile care au viaţă. Remediile care posedă calitatea corespunzătoare a acelui principiu în cea mai mare măsură, au fost cele mai potrivite pentru recuperarea puterilor pierdute şi restabilirea sănătăţii.

Organismele – sau, altfel spus, formele materiale ale principiilor invizibile – îşi au originea în sufletul lumii, simbolizat de „apă". Această doctrină a lui Paracelsus este foarte asemănătoare cu antica doctrină a lui Tales, şi cu vechea învăţătură brahmană din India, potrivit căreia lumea s-a ivit dintr-un ou (vorbind alegoric), ouat în apă (sufletul) de către Brahm (înţelepciunea). Se susţine că prin descompunerea acestei esenţe s-a format o „vâscozitate" care conţinea germenii vieţii, din care, prin *generatio aequivoca*, s-au format mai întâi organismele inferioare, şi apoi cele superioare.

Vedem aşadar că doctrina lui Paracelsus seamănă mult cu cea susţinută de Haeckel şi Darwin, cu diferenţa, totuşi, că Paracelsus consideră formele, care evoluează continuu, ca vehicule necesare unui principiu spiritual viu, care evoluează continuu în căutarea unor moduri superioare de manifestare. Din contra, mulţi dintre filozofii speculativi moderni consideră principiul inteligent al vieţii ca neexistând şi viaţa ca fiind doar o manifestare a

activităţii chimice şi fizice a materiei moarte, aflată într-o stare de dezvoltare incomprehensibilă şi lipsită de cauze.

Potrivit relatării biblice, Dumnezeu a creat animalele mai înainte de a-l crea pe om. Elementele animale, instinctele şi dorinţele au existat înainte ca Duhul Sfânt să le lumineze şi să le confere omului. Sufletul animal al omului derivă din elementele cosmice animale, iar regnul animal este aşadar tatăl omului animal. Dacă omul este asemenea tatălui său animal, el seamănă cu un animal; dacă el este asemenea Duhului Sfânt, care îi poate lumina elementele animale, el este asemenea unui zeu. Dacă raţiunea lui este absorbită de instinctele sale animalice, aceasta devine raţiune animală; dacă raţiunea se ridică deasupra dorinţelor lui animale, devine angelică.

Dacă un om se hrăneşte cu carnea unui animal, carnea animalului devine carne de om; dacă un animal se hrăneşte cu carne de om, aceasta din urmă devine carne de animal. Omul a cărui raţiune este absorbită de dorinţele sale animalice, este un animal, iar dacă raţiunea lui animalică se contopeşte cu înţelepciunea, el devine înger.

Omul animal este fiul elementelor animalice din care s-a născut sufletul lui, iar animalele sunt oglinzile omului. Toate elementele animalice care se află în lume există şi în sufletul omului, şi de aceea caracterul unui om poate fi asemănător celui al unei vulpi, al unui câine, al unui şarpe, al unui papagal etc.

Prin urmare, omul nu trebuie să fie surprins că animalele posedă instincte animalice asemănătoare cu ale lui; mai degrabă s-ar putea ca animalele să fie surprinse, văzând că fiul lor (omul animal) seamănă atât de mult cu ele. Animalele îşi urmează instinctele lor animalice şi, procedând astfel, ele acţionează şi se situează la un nivel atât de înalt în Natură pe cât le este permis, şi în felul acesta nu

coboară din poziția la care se află; numai omul animal este acela care poate coborî sub nivelul brutei. Animalele pot iubi şi urî în funcție de atracția sau repulsia exercitată asupra elementelor lor animalice; câinele iubeşte un alt câine şi urăşte pisica, iar bărbații şi femeile sunt atraşi unii către ceilalți datorită instinctelor lor animalice, şi îşi iubesc copiii din aceleaşi motive pentru care animalele îşi iubesc puii – dar o asemenea iubire este o iubire animalică, ea îşi are scopurile şi recompensele ei, dar moare atunci când elementele animalice mor şi ele.

Aşadar, un om poate acționa ca un câine, dar un câine nu poate acționa ca un om. Omul poate învăța de la animale pentru că acestea sunt părinții lui, dar animalele nu pot învăța nimic folositor de la oameni. Păianjenul țese o pânză mai fină decât omul, iar albinele clădesc case mai frumoase; omul poate învăța să alerge de la cal, să înoate de la peşte, şi să zboare de la vultur. Lumea animală învață de la Natură şi este împărțită în mai multe clase şi specii, pentru a putea să învețe toate lucrurile naturale.

Fiecare specie are forme care diferă de cele ale altor specii, aşa încât ea poate învăța acea lucrare pentru care este adaptată de natură, dar Omul, luat ca un întreg, posedă doar o singură formă şi nu este împărțit în mai multe. Prin urmare, sufletul animalic al Omului nu este nici el divizat; în schimb, în el sunt combinate toate elementele animalice din care rațiunea Omului alege ce doreşte.

Omul căruia îi place să ducă o viață animalică, este un animal condus de instinctul său animalic interior. Aceleaşi (influențe) ale stelelor care îl fac pe lup să omoare, pe câine să fure, pe pisică să ucidă, pe pasăre să cânte etc. îl fac pe om un cântăreț, un mâncăcios, un vorbăreț, un îndrăgostit, un criminal, un tâlhar, sau un hoț. Acestea sunt atribute animalice, şi ele mor odată cu elementele animalice de care aparțin; însă principiul divin

din om – care face din el o ființă umană, și prin care el se deosebește cu totul de animale – nu este un produs al pământului, și nici nu este generat de regnul animal, ci vine de la Dumnezeu; este Dumnezeu, și este nemuritor, căci, provenind dintr-o sursă divină, el nu poate fi altfel decât divin.

Așadar, omul ar trebui să trăiască în armonie cu părintele său, și nu cu elementele animalice ale sufletului său. Omul are un Tată veșnic, care îl trimite să trăiască și să câștige experiență în principiile animalice, dar nu pentru a fi absorbit de ele, pentru că atunci omul ar deveni un animal, în timp ce principiul animalic nu ar avea nimic de câștigat, și astfel se va îndrepta individual spre o anihilare rapidă. (*De Fundamento Sapientiae*)

IV. ANTROPOLOGIE

GENEZA OMULUI

Omul este o ființă alcătuită din trei elemente sau forțe distincte: Spirit, Suflet și Materie. Fiecare element (din acestea trei) este vizibil și tangibil ființelor care trăiesc exclusiv în el, sau în a căror componență respectivul element predomină.[1] Spiritul este perceptibil existențelor spirituale, iar gândurile muritorilor apar vizibile și materiale spiritelor. Esența sufletului, cu formele și curenții ei, poate fi văzută și simțită de Elementali și de ființele care trăiesc în sfera sufletului; ei sunt de asemenea capabili să citească gândurile mai puțin subtile și spirituale, și percep stările de spirit ale oamenilor provocate de culori, ca și efectele lor în aura ființelor umane. Ei nu pot, totuși, să perceapă lucrurile divine și spirituale. Materia, în starea în care noi o cunoaștem, este văzută și simțită cu ajutorul

[1] Astfel Gnomii pot vedea tot ce se întâmplă în interiorul scoarței pământului care înconjoară planeta noastră, scoarța aceasta fiind pentru ei asemenea aerului. Ondinelor le priește lumea apelor în care respiră, Silfilor, aerul iar Salamandrelor, focul. Persoana în a cărei organizare sufletească predomină elementul pământ va fi atrasă de minerit, pentru care manifestă înclinații; omul în al cărui suflet predomină elementul apă, și spre care se simte atras, va fi un bun marinar, etc.

simțurilor fizice, însă ființelor care nu posedă asemenea simțuri, lucrurile materiale le sunt tot atât de invizibile și intangibile cum sunt lucrurile spirituale pentru cei ce nu și-au dezvoltat puterea percepției spirituale.

Esența spirituală a omului provine din prima emanație a lui Dumnezeu. Ea este înzestrată cu înțelepciune și putere divină, și dacă elementele din care este constituit omul normal devin conștiente că posedă asemenea daruri, și înțeleg care sunt puterile lor și cum să le folosească, atunci cel care le posedă va fi, ca să spunem așa, un supraom, și, pe bună dreptate, va fi numit Ființă divină, sau Fiu al Atotputernicului.

Ori de câte ori este conceput un copil, un cuvânt purcede de la Dumnezeu asemenea unei raze și înzestrează viitoare făptură cu Spirit. Totuși, acest Spirit nu este absorbit imediat de copilul nou născut, ci se încarnează treptat, pe măsură ce ființa omenească crește și își dezvoltă rațiunea și inteligența.[2] Mulți oameni trăiesc, se căsătoresc și mor fără a ajunge vreodată să intre pe deplin în posesia acestei raze divine de înțelepciune (sau fără să stabilească o legătură strânsă cu ea) care, doar ea, îi poate transforma în ființe omenești nemuritoare. Deși puterile și esențele, care urmează să pregătească sufletele acestora, pot fi mai rezistente, în formele lor, decât trupurile lor fizice, totuși aceste puteri vor slăbi, iar aceste esențe

[2] Acest lucru nu trebuie înțeles ca și cum un spirit în formă omenească ar aștepta să intre în trupul copilului pe măsură ce acesta crește, ci că elementul spiritual se dezvoltă treptat și devine activ în copil, în măsura în care instrumentul uman prin care el dorește să acționeze îi permite să-și manifeste această activitate. Spiritul pur nu are formă.

se vor descompune la timpul potrivit în elementele care le compun, căci nimic nu durează la nesfârşit în afară de Spiritul lui Dumnezeu, care începe să se manifeste în om prin asimilarea esenţelor mai subtile ale sufletului.

Dacă o asemenea asimilare nu se produce – altfel spus, dacă individul, în timpul vieţii sale, nu devine înţelept, bun şi iluminat spiritual – raza divină se întoarce, odată cu moartea persoanei, la sursa de unde a venit, iar personalitatea[3] individului va rămâne doar ca o urmă în lumina astrală.

În om există două feluri de inteligenţă: inteligenţa umană şi inteligenţa animală. Numai inteligenţa umană se poate uni cu spiritul. Raţiunea inferioară sau animală – oricât de mult ar cunoaşte în privinţa aspectelor exterioare ale lucrurilor, şi oricât de versată ar fi în logică şi filozofie – este complet neputincioasă, fiindcă va fi respinsă de spiritul adevărului; iar acela care păstrează formele nealterate, prevenind destrămarea şi întoarcerea lor în haos, este doar spiritul de viaţă.

Spiritul pur n-are personalitate, ci există impersonal în Dumnezeu şi ca Dumnezeu, şi fiecare naştere face să apară o nouă persoană, dar nu şi o nouă rază spirituală. Spiritul impersonal supravieţuieşte, dar personalitatea omului se poate pierde. Numai elementele din personalitatea lui care vor fi absorbite de spirit vor putea supravieţui. Cimentul care uneşte sufletul cu spiritul este iubirea, şi de aceea iubirea înflăcărată pentru divinitate este cel mai înălţător bun pe care îl poate realiza un om muritor.

Esenţa sufletului omenesc este alcătuită din influenţele eterice sau astrale care provin din sufletele lumii,

[3] Există o diferenţă între individualitate şi personalitate, personalitatea fiind o mască schimbătoare pe care o poartă individul.

planetelor şi stelelor, în special din sufletul planetei pe care locuieşte. Sufletul oricărui om şi al oricărui animal are caracteristici proprii, care îl deosebesc de celelalte suflete; la fel, „sufletul” fiecărei planete, al fiecărui soare, al fiecărei lumi are caracteristici proprii, şi el emite influenţe benefice sau distructive pe care le răspândeşte în spaţiul cosmic, acționând astfel asupra Microcosmului omului şi producând, în cele din urmă, rezultate vizibile.

Aceste elemente astrale sunt organizatoarele sufletului uman. Ele sunt constructorii templului în care locuieşte spiritul, iar sufletul omenesc, fiind stimulat de ele, atrage prin intermediul unor procese fiziologice elemente ale pământului, şi formează ţesuturi, muşchi şi oase, şi devine vizibil şi tangibil pentru fiinţele alcătuite asemănător trupului material sau animal al omului.[4]

Din acest motiv omul poate fi considerat ca fiind o fiinţă dublă – un om vizibil şi un om invizibil uniți prin suflet. Omul vizibil constă din acele elemente inițial invizibile care devin vizibile în forma sa, omul invizibil fiind constituit din sentimente şi gânduri a căror origine se află în Macrocosm, iar lumina lor se reflectă şi se imprimă în materie.

Omul este, aşadar, chintesenţa tuturor elementelor şi un fiu al universului sau o copie în miniatură a Sufletului său, şi orice există sau se întâmplă în univers, există şi se întâmplă în alcătuirea omului. Mulțimea forțelor şi

[4] Anatomiştii, fiziologii şi alți oameni de ştiință care pretind că ştiu totul despre constituția omului doar pentru că au studiat organizarea trupului, şi care neagă existența sufletului şi a spiritului, cunosc doar o parte – şi de fapt cea mai puțin importantă – a constituției esențiale a omului.

esenţelor ce acţionează pentru a constitui ceea ce numim „omul" este aceeaşi ca şi mulţimea forţelor şi puterilor a ceea ce, la o scară infinit mai mare, se numeşte Univers, şi orice lucru din Univers se reflectă în om şi poate intra în conştiinţa acestuia. Această circumstanţă permite omului care se cunoaşte pe sine însuşi să cunoască Universul, şi să perceapă nu numai ceea ce există invizibil în Univers, dar să prevadă şi să prezică întâmplări viitoare. De relaţia strânsă dintre Univers şi Om depinde armonia datorită căreia Infinitul se leagă strâns de Finit, şi imensitatea de tot ce este mic. Este lanţul de aur al lui Homer, sau inelul lui Platon [5].

Scopul existenţei omului este restabilirea armoniei de la începuturi, care a existat între Dumnezeu şi Om înainte de producerea separării ce a tulburat echilibrul şi a făcut ca prima emanaţie a esenţei divine să fie atrasă de cea de-a treia emanaţie materială şi să se scufunde în materie. Pentru a restabili această armonie, Omul poate face ca voinţa lui Dumnezeu să-şi găsească expresia perfectă în Natură, şi de aceea Natura se va spiritualiza şi Macrocosmul se va apropia de perfecţiune.

[5] Această doctrină a lui Paracelsus seamănă cu cea propovăduită de brahmanii şi yoghinii din Orient, dar poate că nu ar trebui s-o considerăm ca derivată din aceasta din urmă, fiindcă un adevăr veşnic poate fi recunoscut de un vizionar fie el din Orient, sau din Occident, iar două sau mai multe persoane luminate spiritual pot percepe acelaşi adevăr, independent una de cealaltă, şi să-l descrie fiecare în felul său. Termenii Microcosm şi Macrocosm sunt identici în înţelesul lor cu termenii Microprosop şi Macroprosop sau „Faţă Scurtă" şi „Faţă Lungă" din Kabbala (A se vedea şi Papus, *Kabbala, doctrina secretă a Occidentului*, trad.rom. Radu Duma, Editura Herald, Bucureşti, 2003).

Calitățile și temperamentele oamenilor pot fi dezvoltate, într-o anumită măsură, independent de mediul înconjurător, prin puterea lui *Ens seminis* (forța formatoare a materiei). Adam și Eva (esența spirituală duală masculină și feminină) și-au primit trupurile prin „creaturi" (esențe elementale sau astrale), prin Ens seminis; prin acest ajutor neîncetat, bărbații și femeile vor exista până la sfârșitul lumii. Chiar dacă n-ar fi existat planete, nici stele, și dacă nimic n-ar fi căpătat vreodată existență, totuși copiii lui Adam și ai Evei s-ar fi născut, și ar fi avut temperamente specifice: unul ar fi fost melancolic, altul coleric, al treilea sangvin sau irascibil etc. Asemenea calități ale oamenilor provin de la *Ens proprietatis*, și nu de la niște influențe astrale, fiindcă temperamentele, gusturile, înclinațiile și talentele nu sunt o parte a corpului; altfel spus, ele nu îi dau acestuia nici înfățișare, nici culoare și nici formă – acestea sunt atribute ale lui *Ens proprietatis*.[6]

Deși Microcosmul și Macrocosmul se află într-o relație reciprocă, asemenea relației dintre puiul din ou și albușul care îl înconjoară, totuși acțiunea Macrocosmului asupra Microcosmului este doar o condiție externă de viață, numită de Paracelsus, Digest. Nici un om sau nici o ființă muritoare nu poate exista fără influența astrelor, dar nu-și capătă existență prin ele. O sămânță aruncată în pământ poate crește și da naștere unei plante, dar acest lucru nu ar fi fost posibil dacă soarele nu ar acționa asupra ei, și nici solul n-ar putea să creeze o sămânță de la sine, oricât de mult ar fi strălucit soarele asupra lui. Paracelsus

[6] Ce altceva înseamnă „Ens proprietatis" decât monada spirituală care se reîncarnează, și continuă să posede toate gusturile, înclinațiile, talentele și temperamentul acumulate în timpul existențelor ei anterioare ca ființă individuală.

explică originea calităţilor condiţiilor exterioare de viaţă, susţinând că ele au apărut în urma atracţiilor reciproce şi interacţiunilor dintre Macrocosmos şi Microcosmos şi prin armonia ambelor sfere (firmamentul inferior şi cel superior), fiecare fiind formată în funcţie de cealaltă. Baza comună a ambelor sfere – care este, ca să spunem aşa, receptacolul comun al germenilor – se numeşte *Limbus.*

> Omul fiind format din Limbus – iar Limbusul fiind universal şi, prin urmare, mama tuturor lucrurilor – rezultă că toate lucrurile, inclusiv omul, au aceeaşi origine, şi fiecare lucru este atras către originea sa, în virtutea acestei relaţii mutuale.
>
> Dacă omul n-ar fi format astfel, adică din întreg şi din toate părţile sale, şi dacă fiecare om ar fi făcut dintr-o singură parte separată de lume şi esenţial distinctă de celelalte (părţi ale lumii), el nu ar mai fi capabil să primească influenţele care rezidă în întreg. Dar sufletul lumii celei mari are aceleaşi diviziuni, proporţii şi părţi ca şi sufletul omenesc, iar trupul material al omului primeşte trupul material al Naturii, în acelaşi sens în care fiul primeşte «sângele» tatălui său.

O relaţie asemănătoare celei existente între Macrocosm şi Microcosm există între bărbat şi femeie, între femeie şi uter, între uter şi fetus.

> Întregul Microcosm este potenţial conţinut în Liquor Vitae, un fluid nervos comparabil cu substanţa cerebrală fluidică şi în care sunt conţinute natura, calitatea, caracterul şi esenţa fiinţelor. Acest fluid eteric vital din om poate fi considerat un om invizibil sau ascuns – cu alte cuvinte, dublura eterică sau reflexia sa. (*De Generatio ominis*)

Şi Paracelsus continuă să explice:

Din această aură a nervilor sau liquor vitae, în procesul de creare a omului, *semen*-ul (sămânța) se separă într-un mod comparabil cu separarea spumei de lichidul care fermentează, sau asemenea chintesenței (cel de-al cincilea principiu) tuturor lucrurilor care se separă de elementele inferioare. Acest semen nu este, totuşi, sperma sau fluidul seminal vizibil al omului, ci, mai degrabă, un principiu semi-material conținut în spermă, sau *aura seminalis*, căreia sperma îi serveşte drept vehicul. Sperma fizică este o secreție a organelor fizice, în timp ce *aura seminalis* este un produs (sau emanație) al liquor vitae. Ea se dezvoltă (cu ajutorul acestuia din urmă) în acelaşi fel în care focul apare din lemn, în care, într-adevăr, nu există foc, dar din care pot să apară căldura şi focul. Această emanație (sau separare) se produce printr-un fel de mistuire datorată căldurii interioare, care, pe toată perioada virilității, se poate produce în bărbat la apropierea de o femeie, fie cu gândurile îndreptate spre ea, sau în contact direct cu ea, în acelaşi mod în care o bucată de lemn expusă la un fascicul de raze solare concentrate poate fi făcută să se aprindă.

Toate organele sistemului uman, ca şi toate puterile şi eforturile lui contribuie în acelaşi fel la producerea semenului, iar esențele tuturor sunt conținute în *liquor vitae*, a cărui chintesență este *aura seminalis*, şi aceste organe şi activități fiziologice sunt reproduse în fetus, din această licoare. Aşadar, ele sunt conținute germinal în fluidul seminal, care este necesar pentru reproducerea organismului uman. Semenul este, cu alte cuvinte, esența trupului omenesc, conținând toate organele acestuia din urmă într-o formă ideală.

De altfel Paracelsus face o distincţie între *Sperma cagastricum* şi *Sperma iliastricum*, prima fiind produsul imaginaţiei (gândul), iar ultima un extract direct din *Misterium magnum*.

Femeia fiind, totuşi, mai apropiată de Natură, asigură solul în care sămânţa bărbatului găseşte condiţii corespunzătoare pentru a se dezvolta. Ea hrăneşte, dezvoltă şi face să se coacă sămânţa, fără ca ea însăşi să producă vreo sămânţă. Bărbatul, deşi se naşte din femeie, nu derivă niciodată din femeie, ci întotdeauna din bărbat.

Cauza interacţiunii mutuale a celor două sexe este atracţia lor reciprocă. Tendinţele bărbatului îl determină să gândească şi să facă speculaţii, speculaţiile dau naştere dorinţei, dorinţa devine pasiune, pasiunea acţionează asupra imaginaţiei, iar imaginaţia lui creează semenul. De aceea Dumnezeu a pus semenul în imaginaţia bărbatului, şi a plantat în femeie dorinţa de a fi atrasă de bărbat. Matricea conţine o puternică forţă de atracţie pentru semen, asemănătoare puterii magnetului care atrage oţelul.

Relaţia existentă între Macrocosm şi Microcosm îşi află asemănarea în relaţia dintre trupul femeii şi uter. Acesta din urmă poate fi considerat ca un Microcosm într-un Microcosm. După cum semenul bărbatului conţine potenţial toate organele trupului părintelui, tot astfel în uter sunt conţinute potenţial toate atributele trupului femeii. Întregul trup al bărbatului este conţinut potenţial în semen, şi întregul trup al mamei este solul în care viitorul om este făcut spre desăvârşire, fiindcă toate esenţele şi forţele trupului ei sunt concentrate în uter, şi acolo, în special, puterea imaginaţiei ei este mai activă.

Astfel, Omul este produsul unui fluid secundar, în timp ce Macrocosmul este produsul unui fluid primordial,

şi aşa cum la începutul creației Spiritul lui Dumnezeu se mişca peste suprafața apelor (sufletul), tot astfel spiritul omului, răspândit în întregul organism al omului, se mişcă peste fluidul (seminal) din care se dezvoltă forma umană. Spiritul lui Dumnezeu este elementul care dă viață şi spiritualizează procesul de procreație. Însă fetusul uman trece în uter printr-o existență asemănătoare animalului, şi el primeşte spiritul ceva mai târziu.

Faptul că semenul este format din toate părțile trupului în proporție egală, explică de ce unele persoane se pot naşte fără anumite organe. Dacă, din anumite cauze, o parte sau alta a organismului uman nu participă la formarea semenului, esența acelei părți va lipsi la constituirea fluidului seminal şi nu va putea reproduce partea corespunzătoare în matrice.[7] Dacă, din alte cauze, o parte din organismul tatălui produce o cantitate dublă de semen, copilul s-ar putea naşte cu un număr mai mare de membre.

După cum imaginația bărbatului contribuie la procesul de producere a semenului, tot astfel imaginația mamei exercită o mare influență asupra dezvoltării fetusului, şi pe acest fapt se bazează asemănarea dintre copii şi părinți.[8]

[7] S-ar putea obiecta că, dacă acest lucru ar fi adevărat, un om care şi-a pierdut piciorul, ar putea da naştere numai la copii cu un singur picior, dar un asemenea raționament superficial s-ar datora neînțelegerii adevăratei naturi a omului. Omul invizibil este omul esențial, trupul fizic fiind doar expresia lui exterioară. Dacă trupului fizic îi lipseşte un membru, nu înseamnă că acest membru îi lipseşte şi trupului-suflet. Dar dacă este vorba de o malformație congenitală, ca de exemplu, un număr mai mare de degete la mână sau la picior, ele se găsesc în forma astrală ca şi în trupul fizic, iar asemenea malformații se pot reproduce în copil.

[8] Această putere creatoare şi formatoare a imaginației poate fi folosită avantajos în scopul de a produce după dorință descendenți

Naşterea gemenilor sau naşterile multiple se produc atunci când uterul atrage semenul cu mai mult decât o singură sorbitură. Puterea de atracţie pe care uterul o exercită asupra aurei seminale este atât de mare, încât, la contactul cu fluidul spermatic al animalelor, ea îl poate absorbi şi astfel pot să se nască monştri.[9]

> Se poate spune că imaginaţia tatălui declanşează puterea creatoare necesară pentru a da naştere unei fiinţe umane, iar imaginaţia mamei procură materialul pentru formarea şi dezvoltarea ei[10], dar nici tatăl şi nici mama nu sunt părinţii omului spiritual, căci germenul acestuia provine din Mysterium magnum, şi Dumnezeu este tatăl lui. Părinţii nu-i înzestrează pe copii cu raţiune, cu toate că ei pot înzestra copilul cu un trup în care principiul raţiunii poate fi capabil sau nu să acţioneze.[11]

de parte bărbătească sau femeiască. Dacă dorinţa sau pasiunea, şi, în consecinţă, imaginaţia femeii este mai puternică decât cea a bărbatului, în urma concepţiei se va naşte un exemplar de sex masculin. Dacă, în asemenea situaţii, imaginaţia bărbatului este mai puternică decât cea a femeiei, se va naşte un exemplar de sex feminin.

9 Poate va fi dificil să dăm un exemplu care să confirme această afirmaţie, dar nici un exemplu care s-o contrazică. Trebuie să ţinem seama că Paracelsus nu se ocupa doar de trupurile materiale, vizibile şi tangibile, ci şi cu esenţa sufletului, care poate să apară sau nu într-o formă tangibilă.

10 Efectele imaginaţiei mamei asupra dezvoltării fetusului sunt cunoscute de oameni. Buzele de iepure, acefaliile, aluniţele etc., pot apărea ca efecte ale unei imaginaţii bolnăvicioase.

11 Dacă un copil, aşa cum se întâmplă adesea, manifestă aceleaşi gusturi, talente şi înclinaţii ca acelea ale tatălui sau ale altor membri ai familiei, nu înseamnă neapărat că aceste gusturi etc. au fost moştenite de la părinţii lui, şi adesea se întâmplă contrariul. O asemănare a gusturilor etc. între copil şi părinţii lui ne va arăta mai degrabă că monada, care şi-a dezvoltat aceste tendinţe într-o încarnare anterioară, a fost atrasă de o anumită familie pe baza unei

Raţiunea este dreptul natural înnăscut al fiecărei fiinţe umane; ea este eternă şi perfectă şi nu are nevoie să fie educată în copil, dar ea poate fi învinsă şi eliminată de dogmatism.

Acumulările intelectuale sunt perisabile, iar memoria trebuie educată, căci adesea ea se pierde mai repede la bătrâneţe, sau în urma unor boli cerebrale, decât se dezvoltă în tinereţe.12 Copiii pot moşteni de la părinţii lor puterea de a-şi folosi raţiunea, dar ei nu moştenesc raţiunea însăşi, fiindcă raţiunea este un atribut al Spiritului Sfânt. Omul nu-şi pierde raţiunea, dar el poate fi pierdut de ea, fiindcă raţiunea este un principiu universal ce nu poate fi stăpânit sau monopolizat de nici un om".

CONSTITUȚIA OMULUI

Potrivit lui Paracelsus, omul este alcătuit din şapte principii, sau, pentru a ne exprima mai corect, din şapte modificări ale unicei esenţe primordiale. Acestor modificări, pe care le reproducem mai jos, le alăturăm şi termenii orientali pentru o mai bună înţelegere.

1. Corpul Elementar (Corpul Fizic – Sthula Sharira);
2. Archeus (Mumia – Forţa Vitală – Jiva);
3. Corpul Sideral (Corpul Astral – Linga Sharira);
4. Sufletul Animal (Corpul Elementar – Kama Rupa, Sukshma Sharira);

asemănări existente deja între gusturile proprii cu cele ale viitorilor părinţi.

[12] Sunt cunoscute numeroase cazuri în care persoane foarte bine înzestrate intelectual ajung la bătrâneţe să nu mai ştie aproape nimic din cele învăţate; alţii, ca urmare a unei boli, şi-au pierdut întreaga memorie, şi au fost nevoiţi să înveţe să citească din nou, începând cu alfabetul.

5. Sufletul Rațional (Sufletul uman – Karana Sharira – Manas);

6. Sufletul Spiritual (Sufletul spiritual – Buddhi);

7. Omul noului Olimp (Spiritul – Divinul Atma – Divinitatea personală).

În tratatele *Philosophia Sagax* și *Explicatio Astronomia*, Paracelsus descrie pe larg aceste șapte principii.:

> Viața omului este un *efluvium* astral sau amprentă balsamică, un foc ceresc nevăzut, o esență închisă, sau un spirit. Nu avem termeni mai potriviți pentru a o putea descrie. Moartea omului nu este altceva decât retragerea serului vital, dispariția balsamului vital, stingerea luminii naturale, o reintrare în matricea mamei. Omul natural posedă elementele Pământului, și Pământul îi este mamă, iar el intră din nou în ea și își pierde trupul de carne; însă omul real va renaște iarăși în ziua învierii lui într-un alt trup spiritual și glorificat (De Natura Rerum).[13]

Iar în altă parte adaugă:

> Omul exterior nu este omul real, căci omul real este sufletul aflat în legătură cu Spiritul Divin. Sufletul este umbra trupului iluminat de spirit, și care se aseamănă omului. El nu este nici material, nici imaterial, dar se împărtășește din natura fiecăruia.

[13] Vorbind despre ziua învierii, Paracelsus face aluzie la marele mister din *Apocalipsa* lui Ioan. Expresia „natural" este înșelătoare, fiindcă, dintr-un anumit punct de vedere, tot ce există este natural. Însă Paracelsus folosește acest termen pentru a indica o stare ce aparține Naturii în aspectul ei inferior, în sensul că aceasta nu este cu totul dincolo de înțelegerea noastră.

Omul interior (sideral) este alcătuit din același Limbus ca și Macrocosmul, și de aceea el poate să se împărtășească din întreaga înțelepciune și din cunoștințele existente în Macrocosm. El poate căpăta cunoștințe de la toate creaturile, îngerii și spiritele, și învață să le înțeleagă atributele. El poate învăța de la Macrocosm semnificația simbolurilor (formele) de care este înconjurat, în același fel în care își însușește limba părinților săi; sufletul fiecărui om este chintesența tuturor lucrurilor din creație și este conectat afectiv cu întreaga Natură; prin urmare, fiecare schimbare produsă în Macrocosm poate fi percepută de esența eterică ce îi înconjoară spiritul, și poate ajunge la cunoștința și înțelegerea omului.

Omul este un spirit și are două corpuri strâns legate între ele: un corp elementar și unul sideral. Aceste două corpuri împreună formează omul. Când omul moare, corpul său elementar se întoarce la elementele Pământului; Pământul absoarbe în totalitate cele trei principii inferioare ale omului, și din forma corpului nu mai rămâne nimic. Părțile mai materiale ale trupului sideral sunt supuse unei descompuneri asemănătoare.

Acest trup este alcătuit din elemente astrale și nu depinde de substanțele fizice. El este supus influențelor planetare și, după cum corpul elementar se descompune în elementele din care a fost alcătuit, tot așa forma astrală se va descompune, la timpul potrivit, în elementele siderale aparținând substanței sale. Corpul sideral rămâne în apropierea corpului fizic, ce se descompune, până când se va descompune și el sub acțiunea influențelor astrale. Cele două corpuri au fost asociate în timpul vieții lor, și vor fi despărțite doar de moarte. De aceea ele rămân natural apropiate – unul în groapă, celălalt în aer – încă o vreme după ce a survenit moartea, până când își pierd elementele ce le alcătuiesc.

Descompunerea corpului elementar necesită un oarecare timp, în funcție de caracteristicile lui şi de caracteristicile mediului înconjurător; în mod asemănător, corpul sideral se va descompune mai încet sau mai repede, în funcție de coeziunea particulelor lui, şi de calitatea şi intensitatea influențelor astrale ce acționează asupra sa.

Corpul elementar este material; corpul sideral este invizibil şi intangibil pentru noi, dar vizibil şi tangibil pentru acele ființe care au o natură asemănătoare acestuia. Corpul elementar nu se poate mişca de la sine din locul unde a fost depus după moarte, însă corpul sideral se poate deplasa spre locurile unde este puternic atras de dorințele sale. Dacă nu există lucruri care să-l atragă, el va rămâne alături de corpul elementar; dar dacă se simte atras spre alte locuri, el va fi predispus să frecventeze locuința pe care a ocupat-o în timpul vieții, fiind atras acolo de obiceiurile şi modul de viață de atunci. Fiind lipsit de rațiune şi de judecată, el nu are discernământ în astfel de lucruri şi urmează orbeşte atracțiile din trecut.

Corpul sideral devine vizibil în anumite condiții (mediumice), putând fi zărit, de pildă, în locurile unde patimile sale anterioare (invidia, avariția, căința, răzbunarea, egoismul, pofta carnală etc.) îl atrag, şi poate să rămână în asemenea locuri până când se descompune şi piere. Dacă cineva afirmă că a văzut duhul unei persoane decedate, putem considera că el a văzut trupul sideral al unei astfel de persoane, dar este greşit să credem că stafia este omul real, fiindcă o vedenie nu este altceva decât cadavrul sideral ce se iveşte în anumite împrejurări. Asemenea cadavre pot fi văzute ca imaginea omului reflectată într-o oglindă, până când ele dispar, iar forma unuia poate să dureze mai mult decât a altuia.[14]

[14] Ultimele gânduri şi dorințe ale unui muribund, precum şi intensitatea lor, pot în mare măsură să determine locul unde va fi atras un asemenea corp sideral.

> Practica numită Nigromantia ne învață cum să ne comportăm față de asemenea forme. Ea ne arată care sunt obiceiurile şi instinctele, atributele şi particularitățile lor, pentru ca noi să putem afla cu ajutorul lor secretele persoanelor cărora aceste umbre le-au aparținut. După cum imaginea unui om într-o oglindă ni-l înfățişează aşa cum este, şi îi imită toate mişcările şi gesturile, tot astfel, prin observarea trupului sideral al unei persoane decedate, noi putem obține informații în legătură cu înfățişarea de odinioară, ca şi cu faptele şi modul ei de comportare, şi putem afla cine a fost persoana respectivă, şi unde a locuit ea. (*Philosophia Sagax*. lib. I; *Probativ in Scientiam Nigromanticam*)[15]

Paracelsus îi ridiculizează pe exorcişti, precum şi pe cei care se roagă şi fac slujbe pentru cei morți, deoarece, spune el:

> Aceştia vor să silească un cadavru sideral să vorbească, atunci când, de fapt, nici un cadavru nu poate vorbi; în cel mai bun caz, ei pot obține (de la acest cadavru) o informație care, în realitate, nu este decât reflectarea propriilor lor gânduri. Ei socotesc în chip smintit că pot aduce, prin cucernicia lor, un trup neînsuflețit într-o stare de existență cerească.

Despre cei care invocă spiritele, Paracelsus spune:

> Ei încearcă să invoce trupurile siderale, dar ei nu ştiu că încearcă imposibilul, fiindcă asemenea corpuri nu posedă simțuri şi nu pot fi invocate. Consecința este că

[15] Rezultă că fenomenul „spiritismului modern" nu e o descoperire recentă, căci a fost cunoscut şi explicat cu mult timp înainte.

diavolii pun stăpânire pe asemenea corpuri siderale şi le joacă feste invocatorilor. Asemenea diavoli pot pune stăpânire şi pe o persoană în viaţă, mai uşor influenţabilă, manipulând-o după bunul lor plac, şi făcând-o să comită tot felul de nebunii şi de crime. Dacă ei reuşesc să facă acest lucru cu sufletul unui om în viaţă, cu atât mai uşor le va fi să pună stăpânire pe sufletul unui decedat, care nu mai are puterea spirituală de a se împotrivi. Aşadar, aceşti invocatori de spirite nu au de-a face în realitate cu spiritele celor morţi, ci cu puterile răului şi cu părinţii minciunii.[16]

Elementarii sunt fiinţe care pot produce aşa zisele „manifestări fizice", sau pot face să apară şi să dispară obiecte, sau să arunce cu pietre etc. Într-un fragment intitulat *De sagis et earum operibus* („Despre vrăjitori şi practicile lor", cap.VIII) el afirmă în acest sens:

> În legătură cu astfel de lucruri (vrăjile), s-ar cuveni să ştiţi că ele sunt naturale şi că nimeni nu ar putea, pe drept cuvânt, să spună altfel, ci doar că Natura le produce, căci, dacă un trandafir înflorit este adus în miezul iernii

[16] Textul ar putea fi interpretat ca o discreditare a practicilor spiritualiştilor moderni, dar nu toate practicile spiritualiştilor au legătură cu trupurile siderale ale celor morţi. Asemenea practici nu merită numele de spiritualism, ci s-ar cuveni să fie considerate spiritism. Spiritualismul înseamnă a lua legătura cu inteligenţele spirituale; spiritismul, a avea de-a face cu formele invizibile lipsite de inteligenţă sau semi-inteligente. Un spiritualist intră în sfera spiritului, sau, cu alte cuvinte, *stabileşte un raport* cu o anumită inteligenţă, şi scrie sau vorbeşte în spiritul acesteia din urmă, făcându-se el însuşi un medium prin intermediul căruia puterea intelectuală a minţii contactate să se poată manifesta. Spiritistul aşteaptă ca o entitate invizibilă să intre în forma lui fizică şi să-şi predea corpul voinţei străinului nevăzut.

într-o țară în care nu sunt trandafiri, omul obișnuit ar putea gândi că un astfel de lucru contrazice legile Naturii; dar Magus (înțeleptul), care cunoaște procesul ce dă naștere unui asemenea fenomen, știe că acesta se produce în conformitate cu legile Naturii, fiindcă o astfel de floare a fost adusă dintr-o țară caldă unde floarea a crescut în condiții naturale. Tot astfel, gheața și zăpada pot fi aduse foarte ușor, în toiul verii, într-o țară caldă dintr-o altă țară unde, atunci, era iarnă.

Ignoranții ar trebui să știe că magicienii nu creează nici trandafiri, nici zăpadă, dar ei le pot primi din locurile unde lucrurile acestea există deja.[17]

Strâns legate de corpul sideral sunt Evestrum și Trames. În privința acestora, Paracelsus spune în lucrarea *Philosophia ad Athenienses*:

> Vorbind despre Evestrum în aspectele lui muritoare și nemuritoare, putem spune că orice lucru are un Evestrum, care este asemenea unei umbre proiectate pe un perete. Evestrum se ivește și se dezvoltă o dată cu trupul și rămâne cu acesta câtă vreme mai există o particulă de materie din care este alcătuit trupul material. Evestrum apare simultan cu prima naștere a fiecărei forme individuale, și orice lucru – fie că este vizibil sau invizibil, fie că aparține domeniului materiei sau al sufletului[18] – își are Evestrumul său.

[17] Faptul că asemenea obiecte materiale sunt aduse câteodată de puterile invizibile, este cunoscut de toți cei care au studiat fenomenele spiritismului modern. Se poate observa totodată că învățăturile teozofice seamănă mult cu cele ale lui Paracelsus.

[18] Potrivit filozofiei orientale, fiecare din cele șapte principii ale omului pot fi divizate încă odată în șapte, și, prin urmare, fiecare suflet are o alcătuire înșeptită.

Trarames este o putere nevăzută, care începe să se manifeste atunci când simțurile percepției interioare s-au dezvoltat corespunzător. Evestrum ne arată evenimentele viitoare cu ajutorul viziunilor şi aparițiilor pe care le provoacă, în timp ce Trarames provoacă o ascuțire a simțurilor. Numai cei înzestrați cu o înțelepciune adâncă pot înțelege adevărata natură a Evestrumului şi a Traramesului. Evestrum influențează simțul vederii, Trarames simțul auzului. Evestrum provoacă vise ce prezic evenimente viitoare; Trarames comunică cu omul, creând voci pentru a vorbi, muzică pentru a fi auzită de urechea interioară, clopote invizibile care să sune etc.

Ori de câte ori se naşte un copil, odată cu el se naşte şi un Evestrum, care este astfel alcătuit încât să fie capabil să indice dinainte toate faptele viitoare şi evenimentele din viața individului căruia îi aparține. Când individul se apropie de moarte, Evestrumul său poate să indice apropierea morții prin ciocănituri sau lovituri mai puternice, ce pot fi auzite de toți, sau prin alte zgomote neobişnuite, prin mişcări ale mobilei, prin oprirea ceasurilor, prin ruperea tablourilor, prin căderea oglinzilor, sau prin orice alte semne de rău augur. De cele mai multe ori, aceste preziceri nefaste nu sunt luate în seamă şi nici înțelese. Trarames produce manifestări cu un caracter mai subiectiv şi poate vorbi unui om într-un mod în care să fie auzit numai de acesta, fără a fi auzit şi de alte persoane.

Evestrumul unui om se naşte odată cu el, iar după moartea omului rămâne în sfera pământului; acolo continuă să se păstreze o legătură afectivă între Evestrum şi partea nemuritoare a omului, şi el poate indica o stare de fericire sau de nenorocire în care se află sufletul persoanei căreia îi aparține. Asemenea Evestrumuri nu sunt sufletele morților care rătăcesc pe pământ, ci dublurile eterice ale persoanelor cărora le-au aparținut şi care dăinuie până când şi ultima particulă de materie (din care au fost alcătuite trupurile celor decedați) a pierit.

Toate Evestrumurile provin din *Turba magna* sau activitatea colectivă a universului.[19] *Evestra prophetica* provin direct din Turba magna, *Evestra adumbrata* apar atunci când vin pe lume formele cărora aparțin. *Evestra prophetica*[20] sunt prevestitorii marilor evenimente din istoria lumii. Dacă un asemenea eveniment important este pe cale să se producă, ei vor vesti acest lucru, pentru ca lumea să fie pregătită să-l preîntâmpine; persoana care înțelege adevărata natură a unui astfel de Evestrum, este un profet şi un vizionar.

Chiar şi cea mai înaltă divinitate îşi are Evestrumul său de nepătruns, prin care existența şi atributele sale pot fi recunoscute, prin care orice lucru bun poate fi cunoscut, şi care poate ilumina orice minte. În mod asemănător, toate puterile răului, de la cea mai mică până la cea mai puternică, îşi au Evestrumurile lor tainice, care prezic răul ce va veni şi îşi împrăştie influența lor asupra întregii lumi.

Există Evestrumuri în toate lucrurile, şi toate sunt spirite prezicătoare, fie că trupurile cărora le aparțin sunt raționale sau iraționale, sensibile sau insensibile. Aceste Evestrumuri îi învață astronomia (ştiința naturală) pe aceia care nu au capacitatea să înțeleagă ce spun ele. Caracteristicile fiecărui lucru pot fi cunoscute prin Evestrumul lor, fără a fi nevoie să facem diagrame astrologice, calcule horoscopice, şi să prezicem pe baza lor, ci doar privindu-l cu atenție, în acelaşi fel în care privim imaginea într-o oglindă sau umbra unui corp pe suprafața apei sau pe pământ.

---

[19] Sufletul Universului, potrivit lui Jacob Boehme, este viața lumii interioare, care, trezindu-se, perturbă Natura.

[20] Emanații directe ale Minții Universale.

> *Ens*-ul (cauza veşnică şi caracteristica unui lucru) este reflectat în Evestrumul lui. Forma acestuia din urmă dispare, dar spiritul rămâne. Numărul şi varietatea Evestrumurilor sunt la fel de greu de evaluat ca şi formele vizibile şi invizibile cărora le aparţin. Evestrumurile fiinţelor umane cunosc gândurile oamenilor, le călăuzesc instinctele, le veghează somnul, le atrage atenţia asupra pericolelor, şi prezic anumite evenimente. Sibilele din trecut citeau viitorul în Evestrumuri, iar Evestrumurile i-au determinat pe vechii profeţi să vorbească în timp ce visau. (*Philos. ad Athenienses*)

În alte scrieri, înrudite sub aspectul caracterului cu cea amintită mai sus, Paracelsus aduce completări:

> Lumea Evestrumurilor este o lume în sine[21], deşi este strâns întrepătrunsă şi conectată la lumea noastră. Ea are propriile stări ale materiei şi obiecte care pot fi văzute sau rămân invizibile pentru locuitorii ei, şi care corespund, într-o oarecare măsură, cu ale noastre. Totuşi, ea este o lume alcătuită diferit de lumea noastră, şi locuitorii ei ştiu tot atât de puţin despre existenţa noastră, ca şi noi despre a lor. Firmamentul universului[22] este cvadruplu în existenţa lui, şi împărţit în patru planuri. Unul aparţine Materiei (Pământului), altul Apei, unul Aerului, şi altul Focului, însă Firmamentul în care rezidă Evestrumul este dispersat. Acesta nu e firmamentul ce conţine stelele vizibile, ci sfera în care trăiesc Nimfele, Ondinele, Salamandrele, Silfii etc.

[21] Planul Astral.

[22] Sfera Minţii Universale.

Aceste ființe nu sunt dependente de sfera noastră de existență, căci ele au propriul lor Firmament; ele au condiții proprii, locuri unde sălășluiesc stele și planete. După cum în lumea noastră există apă și foc, armonii și contraste, corpuri vizibile și esențe invizibile, tot astfel ființele acestea sunt diferit alcătuite și prezintă particularități pe care ființele umane nu le înțeleg.

Totuși, cele două lumi se întrepătrund și își aruncă umbre una celeilalte, și această împrejurare provoacă viziuni înșelătoare, apariții și semne, care se amestecă ciudat cu cele două influențe ce provin din Evestra Prophetica, și doar o inteligență luminată de înțelepciune poate să deosebească ce este adevărat de ce este fals.[23]

Viața astrală este mai activă în om când corpul lui fizic este adormit. Atunci omul sideral este treaz și acționează prin Evestrum, provocând din când în când vise profetice, pe care cel ce visează și le va aminti după trezire, și cărora le va acorda întreaga atenție. Asemenea vise pot fi provocate și de alte influențe, și au un caracter amăgitor. Așadar, s-ar cuveni ca omul să nu respingă, dar nici să accepte toate visele fără discernământ, ci totdeauna să le treacă prin examenul rațiunii pentru a le deosebi pe cele adevărate de cele false.

Mai multă încredere trebuie acordată acestor vise decât revelațiilor căpătate prin practica necromanției, fiindcă acestea din urmă sunt de regulă false și amăgitoare. Deși Elementalii, care folosesc trupurile astrale ale mor-

[23] Scrierile lui Paracelsus privind descrierea lumii astrale, așa cum au fost culese și păstrate, sunt încâlcite și scrise într-un stil care le fac aproape de neînțeles.

ţilor drept măşti, vor da, cu această ocazie, răspunsuri corecte la întrebări, şi deşi adesea îşi întăresc afirmaţiile cu jurăminte, nu se poate pune bază fără rezerve pe vorbele lor, fiindcă ei nu doresc să spună adevărul, şi nici nu sunt în stare să-l spună.

Patriarhii, profeţii şi sfinţii au preferat viziunile şi visele oricărui alt mod de prezicere. Balaam cunoştea atât de bine practica de a recurge la vise profetice, încât le putea visa ori de câte ori dorea. El a fost acuzat pe nedrept de vrăjitorie, căci Scripturile nu fac nici o deosebire în asemenea situaţii, ci numesc vrăjitor pe oricine are asemenea puteri şi le foloseşte pentru a căpăta informaţii, independent de faptul că puteau fi primite în acelaşi mod prin sfinţi recunoscuţi.

Există două feluri de vise: unele naturale şi altele care vin de la spirit. Nu este necesar să spunem mai multe despre primele, fiindcă acestea sunt cunoscute de toată lumea. Ele pot fi provocate de bucurie sau de tristeţe, de alterarea sângelui, de cauze exterioare sau interne. Un jucător poate visa despre cărţile de joc, un soldat despre lupte, un beţiv despre vin, un hoţ despre furat. Toate visele de acest fel sunt provocate de principiile inferioare ale unor astfel de persoane, care îşi pun în joc imaginaţia, îşi înfierbântă sângele, şi îşi stimulează fantezia.

Există însă şi vise supranaturale, şi acestea pot fi mesaje de la Dumnezeu, trimise nouă la apropierea unui mare pericol. Un astfel de vis a fost trimis Magilor de la Răsărit, atunci când Irod a vrut să ucidă pruncii; Iosif a avut un asemenea vis, şi, la fel, Iacob, atunci când a pornit spre Egipt. Anania, Corneliu şi mulţi alţii au avut viziuni asemănătoare. Vise supranaturale au fost constatate şi la unele persoane din zilele noastre, dar numai înţelepţii

le-au acordat atenție, ceilalți tratându-le cu dispreț, deși asemenea vise sunt adevărate și nu amăgitoare.

Există persoane a căror spiritualitate este atât de puternică, și sufletele lor sunt atât de înflăcărate, încât se pot apropia de cea mai înaltă sferă spirituală atunci când trupurile lor sunt adormite. Aceste persoane au văzut slava lui Dumnezeu, au trăit fericirea răscumpărării, și au luat cunoștință de chinurile la care sunt supuși cei păcătoși. Ei nu își uită visele la deșteptare, ci își amintesc ceea ce au văzut până la sfârșitul zilelor lor. Așa ceva este posibil, și cele mai adânci taine sunt dezvăluite înțelegerii minții lor.

Dacă dorim sincer asemenea daruri, și ne rugăm neîncetat și cu credință puterii Celui Preaînalt (care sălășluiește în noi înșine) pentru a ni le dărui și nouă, vom putea vedea *Mysteria Dei*, și le vom înțelege tot așa de bine ca Moise, Isaia și Ioan.

În *De Caducis*, Paracelsus susține că facultatea discernământului nu trebuie să lipsească din raporturile omului cu un Evestrum:

Se poate întâmpla ca Evestrumurile persoanelor care au murit în urmă cu cincizeci sau o sută ce ani să ne apară în vis, și dacă un asemenea Evestrum vine la noi în vis și ne vorbește, va trebui să fim atenți la ce ne spune, fiindcă o asemenea viziune nu este o halucinație sau o amăgire. Este posibil ca un om să poată raționa, în timp ce trupul lui este adormit, la fel ca atunci când este treaz, și dacă în asemenea situație apare un Evestrum, și el îi pune acestuia întrebări, va auzi apoi lucruri adevărate.[24]

---

[24] Întrucât s-a arătat că Evestrumul dispare o dată cu descompunerea totală a trupului, pare posibil ca Paracelsus să se refere, în

Prin Evestrumuri putem căpăta un mare număr de cunoştinţe referitoare la lucruri bune sau rele – dacă le cerem să ni le descopere. Mulţi oameni le-au adresat asemenea rugăminţi. Unii bolnavi au căpătat informaţii în somn despre ce trebuie să facă, şi la ce medicamente să apeleze pentru a se vindeca; după ce au urmat tratamentul indicat pe această cale, ei s-au vindecat.

Asemenea situaţii au fost semnalate nu numai la creştini, dar şi la necredincioşi, la evrei, sarazini, mameluci, perşi şi la egipteni, la oameni buni, ca şi la cei răi. De aceea eu nu cred că asemenea revelaţii provin direct de la divinitate, fiindcă, existând doar un singur Dumnezeu, toate acele persoane nu pot avea zei personali;25 dar eu cred că lumina universală a Naturii i-a luminat pe acei discipoli, şi întrucât această lumină nu posedă organe de vorbire, ea se foloseşte de Evestrumurile din sferele astrale ale oamenilor în timpul somnului acestora.

Când oamenii dorm, corpurile lor sunt asemenea corpurilor animalelor şi plantelor, fiindcă animalele şi plantele au de asemenea corpuri elementare şi corpuri siderale, dar spiritul divin poate deveni activ numai în om. În timpul somnului, corpul sideral prin care omul este conectat la natura interioară a Macrocosmului devine liber în acţiunile sale, se poate înălţa până la sfera strămoşilor lui, şi poate lua legătura cu astrele – cu alte cuvinte, procesele care se desfăşoară în sfera intelectuală a Macrocosmului se pot reflecta în sufletul lui, şi pot ajunge la percepţia sa

---

acest pasaj, la un nivel mai înalt al acestui principiu decât acela numit, de obicei, corpul astral.

[25] Adică aceste „spirite" nu pot fi considerate *individualităţi separate*, ci sunt, toate, părţi ale Esenţei Supreme Unice.

interioară. Visele, viziunile şi augurii sunt daruri cu care este înzestrat omul sideral, dar nu si corpul elementar.

> Visele pot fi curate sau murdare, înțelepte sau nebuneşti, raționale sau iraționale, în funcție de poziția pe care omul o ocupă în relația cu lumina Naturii. Viziunile profetice sunt determinate de faptul că omul are un corp sideral unit cu substanța Minții Universale, şi ele intră în legătură ori de câte ori atenția corpului sideral nu este solicitată de cerințele corpului fizic. Cu alte cuvinte, tot ce se întâmplă în lumea din afară se reflectă în lumea interioară, şi apare sub forma unui vis. Corpul elementar nu este înzestrat cu daruri spirituale, însă corpul sideral posedă toate darurile. Ori de câte ori corpul elementar se odihneşte, este adormit sau inconştient, corpul sideral rămâne treaz şi activ, fiindcă el nu doarme şi nici nu se odihneşte; dar ori de câte ori corpul elementar este complet treaz şi lucrează, activitatea corpului sideral va fi limitată, iar mişcările lui vor fi stânjenite sau împiedicate, (el fiind) asemenea unui om îngropat de viu.

Iar în *Philosophia Sagax* adaugă:

> Calitatea viselor va depinde de armonia existentă între suflet şi Astrum (Mintea Universală). Celor care sunt înfumurați pentru imaginarele lor cunoştințe despre lucrurile din afară, şi care, în realitate, nu posedă înțelepciune, nimic nu li se poate revela, deoarece gândirea denaturată a minților lor se opune activității armonioase a Minții Universale şi o respinge. Sferele sufletelor se îngustează, se micşorează, şi nu se pot întinde spre tot ce le înconjoară. Astfel de oameni rămân într-o stare de auto- mulțumire, cufundați în bezna propriei lor ignoranțe, şi total

inaccesibili luminii Naturii. Atenţia lor este total absorbită de fumul fitilului gândirii lor materiale, şi ei sunt orbi faţă de lumina soarelui spiritual. Lucrarea Minţii Universale poate să pătrundă doar în conştiinţa oamenilor capabili să recepţioneze impresiile ei. Minţile care se deschid unor asemenea impresii, le vor putea primi. Asemenea impresii intră şi ies din sfera minţii individuale, şi ele pot provoca viziuni şi vise cu o semnificaţie deosebită, şi a căror interpretare este o artă pe care numai cei înţelepţi o cunosc.

MOARTEA

Cuvântul „moarte" are două înţelesuri: a) încetarea activităţii vitale; b) anihilarea formei. Forma este o iluzie şi nu are existenţă independentă de viaţă; este doar o expresie a vieţii, nu o creatoare a ei. Ea nu poate înceta să trăiască, pentru că ea nicicând nu a trăit înainte; moartea formei nu este decât încetarea puterii veşnice a vieţii într-una din formele ei şi manifestarea într-o altă formă. Dar Viaţa însăşi nu poate muri sau nu poate fi anihilată, fiindcă ea nu s-a născut dintr-o formă. Ea este o putere eternă, care a existat dintotdeauna şi va exista veşnic. Anihilarea unei particule de viaţă ar fi o pierdere de neînlocuit pentru Univers. Viaţa este un atribut al lui Dumnezeu[26] şi ea va exista întotdeauna, tot aşa cum există şi Dumnezeu.

Aşadar, cuvântul moarte nu poate avea un alt înţeles decât transformarea unui gen de activitate într-un alt gen, şi, prin urmare, atât moartea cât şi învierea sunt identice,

[26] Cel de-al şaptelea principiu.

deoarece încetarea unui gen de activitate a puterii de viață (ce nu cunoaște odihna), generează existența unui alt gen de activitate, iar apariția unei forme noi depinde de dispariția celei vechi.

Toate formele sunt supuse anihilării; ele sunt doar iluzii și ca atare vor înceta să existe atunci când cauza ce le-a produs încetează să mai acționeze. Trupul unui rege sau al unui înțelept este tot atât de nefolositor ca cel al unui animal, după ce viața (al cărui produs a fost) a încetat să se manifeste. O formă poate să-și mențină existența ei iluzorie doar atât timp cât acțiunea vieții asupra substanței formei dă naștere unei asemenea iluzii. Însă viața este o putere eternă și perfectă; ea poate veni în contact cu materia fizică, dar nu se poate uni cu aceasta. Ea poate fi atrasă spre materia fizică de puterea spiritului, dar dacă spiritul încetează s-o atragă, viața se va despărți de materie, iar materia se va descompune în elementele ce o alcătuiesc.

Nimic nu se poate uni cu viața veșnică și perfectă dacă nu este veșnic și perfect. Ceea ce este bun și perfect poate trăi; ce este rău și imperfect va fi transformat. Dacă toate elementele care alcătuiesc omul ar fi bune, dacă întreaga lui constituție emoțională și intelectuală ar fi perfectă, un asemenea om ar fi nemuritor. Dacă în el nu există nimic bun, va trebui să moară și să fie total transformat. Dacă o parte din el este bună și cealaltă rea, partea bună va trăi iar cea rea va pieri: „Omne bonum perfectum a Deo; imperfectum a diabolo."

> Tot ceea ce există este o manifestare a vieții. Pietrele și metalele au o viață la fel ca și plantele, animalele sau oamenii; doar modul de manifestare diferă în funcție de

structura organică a particulelor din care sunt alcătuite. O muscă, de pildă, are aceeaşi viaţă ca şi o piatră, deoarece există doar *o singură Viaţă,* cu deosebirea că în muscă viaţa se manifestă altfel decât într-o piatră, şi în timp ce forma pietrei poate exista, ca o iluzie, mii de ani, musca poate trăi doar câteva zile.

Elementele folosite de puterea de viaţă cu scopul de a se manifesta sunt tot atât de indestructibile ca şi viaţa însăşi, şi ele îşi schimbă continuu stările, suferă continuu transformări, sunt continuu arse, sublimate, dizolvate, descompuse, distilate, coagulate şi colorate în laboratorul alchimic al Naturii.

Fiecare formă are o anumită perioadă în care poate exista ca formă, iar durata acestei perioade este predeterminată de numărul care-i un factor constitutiv în procesul de organizare a formei; căci viaţa este o putere conştientă şi nu face nimic la întâmplare, şi orice lucru este creat potrivit propriei lui legi, iar dacă forma ar fi distrusă prematur, viaţa va rămâne totuşi activă în sufletul astral al formei, care nu poate fi distrusă până când nu soseşte momentul descompunerii ei naturale. Forma exterioară este determinată doar de acţiunea vieţii asupra formei astrale, şi dacă forma exterioară este distrusă, forma interioară continuă să existe, şi, în anumite condiţii, poate fi pusă din nou în contact cu resturile formei distruse, şi astfel ultima poate fi reînsufleţită. Dacă un lucru moare de moarte naturală, o asemenea întoarcere la starea lui anterioară este imposibilă, dar dacă moartea a survenit prematur, o asemenea întoarcere la viaţă este posibilă, cu condiţia ca

organele vitale ale persoanei sau ale animalului să nu fi fost distruse irevocabil.

Dar chiar şi în acest ultim caz există o strânsă relaţie afectivă între resturile trupului şi forma astrală vie, şi această relaţie continuă să existe până când perioada vieţii naturale a individului a expirat, sau până când substanţele ce alcătuiesc trupul lui s-au dizolvat total în elementele componente. Rămăşiţele unor astfel de trupuri – respectiv cadavrele persoanelor care s-au sinucis, sau au fost executate – posedă puteri oculte însemnate. Ele nu mai au viaţă, dar totuşi conţin balsamul vieţii[27], şi e foarte bine că acest lucru nu este cunoscut în mod public, pentru că dacă aceste lucruri ar fi cunoscute de oameni dispuşi să facă rău, ei le-ar folosi în scopuri malefice, producând prin vrăjitorie multă suferinţă.[28]

Dacă am arde un copac şi am pune cenuşa, fumul, vaporii şi toate elementele care alcătuiesc copacul într-o sticlă mare, şi am planta o sământă vie a aceluiaşi copac în această cenuşă, noi am putea să reînviem copacul din cenuşa lui, fiindcă acolo există un centru de viaţă spre care sunt atrase din nou toate elementele (care înainte formau

[27] Vehiculul vieţii (corpul astral).

[28] Doctrina ezoterică orientală susţine acelaşi lucru: forma astrală (Caballi) a unui sinucigaş, sau a unei persoane care a murit prematur de moarte nenaturală, nu poate fi dizolvată sau făcută să îndure o „a doua moarte", ci va rămâne să rătăcească în atmosfera pământului (Kama-loka) pe întreaga perioadă de viaţă a trupului, aşa cum i-a fost destinat, exceptând accidentele. Corpurile astrale (aşa numitele spirite) ale sinucigaşilor sunt cele care apar în nouă din zece cazuri, în şedinţele de spiritism, când ele îşi pot atribui nume celebre, sau să facă să apară imaginea unor persoane cunoscute, ale căror chipuri sunt bine imprimate în aura celor prezenţi acolo. Aceştia sunt cei mai periculoşi dintre toţi Elementarii.

acest copac) pentru a alcătui un nou copac, având aceleaşi caracteristici cu ale primului. Dar dacă n-ar exista sămânţa, nu va mai apărea un alt copac, deoarece caracteristicile copacului nu rezidă nici în cenuşă, nici în vapori, nici în fum, ci în Mysterium magnum, veşnicul rezervor de viaţă din care poate fi atrasă din nou o sămânţă, şi făcută să trăiască într-o formă nouă, înzestrată cu mai multe calităţi şi puteri decât acelea pe care le-a avut înainte.

V. Pneumatologie

Credinţele Evului Mediu socoteau că îngerii şi diavolii, precum şi spiritele oamenilor decedaţi, sunt entităţi personale invizibile. Ele personificau puterile binelui şi ale răului, şi făceau din ele caricaturi şi monştri, care rătăceau din loc în loc încercând să subjuge sufletele oamenilor sau să le pună sub puterea lor. Instituţiile oficiale ale acelor timpuri aparţineau oligarhiei, iar cei săraci depindeau de favorurile bogătaşilor. Puterea Bisericii era nemărginită iar dictatura clerului nu accepta nesupunerea. Slugărnicia şi lăcomia, ca şi goana după favoruri personale erau la ordinea zilei, şi acest mod de a gândi a influenţat şi modificat inevitabil concepţiile religioase ale poporului. Orice lucru care nu putea fi reconciliat cu prejudecăţile şi opiniile existente atunci era atribuit diavolului. Ororile inchiziţiei, persecuţiile religioase, judecarea vrăjitoarelor sunt prea bine cunoscute pentru a mai fi nevoie să le reamintim.

Învăţăturile lui Paracelsus se deosebesc radical de asemenea credinţe. Puterea percepţiei sale spirituale i-a permis să cunoască alcătuirea Macrocosmului şi pe aceea a omului microcosmic. El descrie, în lucrarea

De Generatione Hominis, cum elementele care urmează să constituie corpul fizic al omului sunt atrase la un loc, determinate să alcătuiască forma umană, şi apoi descrie cum acestea se despart odată cu instalarea morții.

Viața, potrivit lui Paracelsus, este un principiu universal. Când are loc moartea formei fizice, şi pe tot timpul descompunerii ei treptate, viața părăseşte această formă şi este gata să formeze noi organisme; însă o parte din principiul vital continuă să rămână în corpul sideral, până când şi acesta se descompune în elementele care l-au alcătuit. Principiile superioare, care au la bază esența cea mai înaltă a principiului de viață, trec într-o stare superioară – numită de Paracelsus *Olympus novus* – unde acestea continuă să existe până când, în cele din urmă, se întorc în acel Mysterium magnum din care au purces la început.

Aceasta este soarta celor care mor de moarte naturală, dar condițiile celor care mor prematur – fie că îşi provoacă singuri moartea, fie că suferă un accident – sunt foarte diferite. În asemenea cazuri, ei rămân ființe umane ca oricare altele, cu diferența că nu mai posedă corp fizic, şi rămân în această stare până când soseşte vremea ca, potrivit legii Naturii şi a propriilor lor predestinări (Karma), să se fi produs moartea lor fizică. În tot acest timp se produce separarea principiilor lor inferioare de cele superioare. Până atunci, ele îşi păstrează corpurile astrale.

Aceste corpuri sunt invizibile pentru noi, dar vizibile pentru ei, şi ele posedă simțuri şi facultăți perceptive[1] şi împlinesc în gândurile lor ceea ce obişnuiau să

[1] Senzația este un atribut al vieții. Dacă viața rezidă în corpul astral, acesta va avea senzații, şi atât timp cât corpul astral este conectat afectiv la corpul fizic muritor, el va putea simți chiar loviturile primite de acesta din urmă. Trupul fizic, dacă este lipsit de viață, va fi lipsit de senzații; acestea aparțin omului interior. Oriunde se stabileşte centrul conştienței, acolo există senzație.

împlinească în timpul vieții (crezând chiar că le efectuează fizic). Ei rămân în sfera pământului; Paracelsus îi numește *Caballi*, *Lemures* etc. Ei continuă să posede integral dorințele și pasiunile lor pământești: întrucât încearcă să și le satisfacă, sunt atrași instinctiv spre persoanele care posedă aceleași pasiuni și dorințe, și spre locurile unde speră să și le poată satisface intrând în raporturi afective cu astfel de persoane (mediumi). De aceea, ei sunt deseori înclinați să îndemne asemenea mediumi să săvârșească acte imorale sau chiar crime. Nici n-ar putea să facă altfel, întrucât, pierzându-și trupurile fizice, ei își pierd atât energia necesară, cât și puterea voinței de a exercita un auto-control și de a-și folosi facultățile raționale.

Ei frecventează adesea locurile unde obișnuiau să-și petreacă timpul pe vremea când trăiau pe pământ[2]; în felul acesta, ei încearcă să-și aline setea arzătoare prin satisfacerea dorințelor. Oriunde îi îndeamnă gândurile, acolo se vor duce. Dacă au săvârșit o crimă, ei ar putea fi legați, datorită remușcării, de locul unde au săvârșit-o; dacă, în timpul vieții, au avut comori îngropate, grija pentru aceste valori îi vor ține legați de locurile unde au fost îngropate avuțiile; ura și dorința de răzbunare poate să-i lege de dușmanii lor[3]; iubirea îi poate transforma în vampiri și să-i

[2] Există o mulțime de relatări despre case bântuite și exemple în care asemenea fantome au fost văzute într-un număr foarte mare. Unele persoane nu pot să le vadă, dar le pot simți instinctiv, sau chiar fizic, ca un vânt rece, sau ca un curent electric care le străbate corpul.

[3] Chinezii și hindușii erau cunoscuți pentru faptul că se ucideau între ei spre a împlini legămintele de răzbunare. În felul acesta sufletele lor se puteau agăța de cele ale dușmanilor lor, pentru a le tulbura mințile și a-i împinge la sinucidere. S-a dovedit că războaiele

pună în legătură cu obiectele pasiunii lor, cu condiția să dispună de anumite elemente atractive, căci corpul astral al unei persoane rele nu poate influența mintea unei persoane pure, nici în timpul vieții și nici după moarte, dacă nu sunt interconectați printr-o oarecare asemănare în privința organizării lor mentale.[4]

> În anumite condiții, asemenea entități umane pot să devină vizibile sau să-și manifeste prezența în diferite feluri. Ele pot să apară având forma trupului, sau să rămână nevăzute, pot să producă zgomote (râsete, fluierături, strănuturi, urlete, gemete, suspine, umblete, mers apăsat, lovituri cu pietre și mișcări de obiecte și mobilier) – toate acestea pot fi făcute de ele în scopul de a atrage atenția celor vii, în așa fel încât să aibă posibilitatea de a intra în legătură cu ei.[5]

---

sunt adesea urmate de numeroase sinucideri în rândul celor din armata învingătoare.

[4] Un asemenea caz de vampirism am cunoscut personal. Un tânăr s-a sinucis din pricina pasiunii pe care o făcuse pentru o doamnă căsătorită. Doamna, la rândul ei, îl iubea, dar nu îi încuraja avansurile, date fiind obligațiile ei matrimoniale. După moartea tânărului, forma lui astrală a fost atrasă spre ea, și cum aceasta era înzestrată cu un temperament specific mediumilor, el a găsit condițiile necesare pentru a se materializa parțial. A fost nevoie de un efort continuu și îndelung din partea ei, și de un tratament corespunzător, până când, în cele din urmă, a reușit să scape de Incub. Dacă cei care practică medicina ar fi mai bine familiarizați cu fenomenele oculte, multe cazuri „misterioase" cu care sunt confruntați ar putea fi clarificate, și ar ajunge la o înțelegere mai profundă a cauzelor isteriilor, maniilor, halucinațiilor etc.

[5] Fragmente din *De animabus mortuorum*. O mare parte din acest fragment a fost pierdută.

Dar nu toate apariţiile vizitatorilor supra sau subpământeşti sunt provocate de fantome ori de corpurile astrale ale sinucigaşilor sau ale accidentaţilor, şi nici de cadavrele astrale şi Evestrumurile celor morţi. Există şi alte entităţi invizibile, care bântuie casele celor decedaţi, şi care pot deveni din când în când vizibile şi tangibile simţurilor fizice, mai ales când există condiţii favorabile.

Una din aceste categorii o constituie fiinţele numite *phantasmata*. Aceste fiinţe asemănătoare fantomelor sunt „spirite nocturne", care posedă capacitatea de a raţiona la fel ca un om. Ele caută să se ataşeze de oameni, în special de aceia a căror putere de autocontrol este foarte redusă, şi de la care ele pot dobândi putere vitală. Există o mare varietate de asemenea spirite bune şi rele, cărora le place să fie în apropierea oamenilor.

> Din acest punct de vedere, ele se aseamănă câinilor, cărora, de asemenea, le place compania oamenilor. Însă omul nu are nimic de câştigat din prezenţa acestor spirite. Ele sunt doar umbre goale, constituind o piedică pentru om. Ele se tem de coralii roşii întocmai cum câinilor le este frică de bici. Coralii de culoare brună atrag însă aceste spirite.[6] (*Herbarius Thephrasti: De Corallis*)

[6] Paracelsus recomandă să se poarte îmbrăcăminte de culoare roşu-coral, ca remediu împotriva melancoliei. Se spune că această culoare se află sub influenţa soarelui, în timp ce culoarea brună se află sub influenţa lunii. Îmbrăcămintea roşie nu este plăcută nici pentru Fantasme, şi nici pentru Monştri, Incubi, Sucubi, sau alte spirite rele; dar cea de culoare brună le este plăcută şi le atrage. Există numeroase cazuri de melancolie, de depresie mentală, de ipohondrie etc., care au fost tratate cu succes prin purtarea de corali roşii, în timp ce alte articole n-au avut nici un efect.

În legătură cu practicile curente în epocă pentru îndepărtarea spiritelor, Paracelsus spune:

> Unii oameni cred că asemenea spirite pot fi alungate cu apă sfințită și tămâie, dar o apă sfințită veritabilă nu poate fi obținută câtă vreme nu se găsește un om îndeajuns de sfânt ca să învestească apa cu puteri oculte, iar mirosul de tămâie s-ar putea mai degrabă să atragă spiritele rele, în loc să le alunge, deoarece spiritele rele sunt atrase de ceea ce este plăcut pentru simțuri, și dacă dorim să le alungăm, e mult mai rezonabil să folosim în acest scop substanțe urât mirositoare.
>
> Adevărata și eficienta putere împotriva spiritelor rele este voința. Dacă vom iubi sursa a tot ce este bun, cu toată inima și mintea, cu dorință arzătoare, putem fi siguri că niciodată nu vom putea fi stăpâniți de puterea răului; însă ceremoniile preoțești – stropirea cu apă, arderea de mirodenii, ca și folosirea formulelor magice – sunt invenții izvorâte din trufia clericilor și, prin urmare, ele se adapă la sursa tuturor relelor. Ceremoniile au fost instituite la început pentru a da o formă exterioară unui act interior, dar acolo unde nu există puterea interioară de a face asemenea lucrări, ceremonia va fi zadarnică, și, în plus, nu va face decât să atragă spirite cărora le place să-și bată joc de nebunia noastră. (*Philosophia Occulta*)

O altă categorie o formează Incubii și Sucubii, despre care tradiția rabinică afirmă, într-o manieră alegorică, că au fost creați prin împrăștierea seminței lui Adam (omul animal), pe vremea când el trăia cu Lilith, prima lui soție (care înseamnă imaginație morbidă). În tratatul *De Origine Morborum Invizibilum*, Paracelsus afirmă:

Imaginaţia este cauza apariţiei Incubilor şi a Sucubilor, ca şi a Larvelor fluidice. Incubii sunt fiinţe de sex masculin, iar Sucubii, de gen feminin; ei sunt rezultatul unei intense imaginaţii lubrice a bărbaţilor sau a femeilor, care, după ce au căpătat formă, vin în contact direct cu oamenii.

Ei sunt făuriţi din sperma pe care o găsim în imaginaţia acelora care, prin gând şi dorinţă, comit păcatul nefiresc al lui Onan. Provenind numai din imaginaţie, această spermă nu mai este una veritabilă, ci doar o sare alterată. Numai sămânţa introdusă în organele cu care Natura l-a înzestrat pe om se poate dezvolta pentru a deveni trup omenesc. Dacă sămânţa nu este plantată într-un sol potrivit dezvoltării ei, aceasta va putrezi. Dacă sperma nu ajunge într-o matrice potrivită, nu se va dezvolta, şi se va risipi. De aceea, Incubii şi Sucubii făuriţi din sămânţă alterată, în afara ordinii naturale a lucrurilor, sunt nişte produse malefice şi nefolositoare. Toma d'Aquino s-a înşelat asupra unui asemenea lucru nefolositor, considerându-l un lucru perfect.

Această spermă creată de imaginaţie se naşte în *Amore Hereos*. Aceasta înseamnă un fel de iubire în care bărbatul poate crea imaginea unei femei, sau o femeie poate crea imaginea unui bărbat, pentru a întreţine relaţii sexuale cu imaginea creată în sfera minţii sale. Prin acest act este creat un fluid eteric nefolositor, care nu poate să provoace naşterea unui copil, dar care este capabil să dea naştere unei Larve.

O asemenea imaginaţie este mama senzualităţii şi a infidelităţii, şi dacă este întreţinută, îl poate face pe bărbat impotent, iar femeia poate deveni sterilă, fiindcă adevărata putere creativă şi formativă se pierde prin punerea frecventă în practică a unei asemenea porniri create de o imaginaţie morbidă. Aceasta este cauza cea mai des întâl-

nită a apariţiilor aluniţelor, avorturilor, naşterilor premature, şi malformaţiilor. O asemenea spermă alterată poate fi preluată de spiritele care rătăcesc noaptea, şi care o pot duce într-un loc spre a fi clocită. Există spirite care pot comite un „actus" cu ea (aşa cum fac şi vrăjitoarele), şi în urma acestei acuplări pot apărea monştri ciudaţi şi forme oribile.

Dacă asemenea monştri sunt zămisliţi de o puternică imaginaţie conştientă, aceeaşi conştienţă va fi creată şi în ei. Spiritele nopţii pot folosi tot ce s-a născut dintr-o asemenea spermă în funcţie de ceea ce le face plăcere, dar nu vor putea folosi nimic din caracterul uman, şi nici nu va poseda un spirit autentic. *Amor hereos* este o stare a corpului invizibil, cauzată de o imaginaţie înfierbântată şi stimulată într-o asemenea măsură, încât să arunce sperma din care se pot ivi Incubi şi Sucubi. În *pollutionibus nocturnalis* obişnuite, corpul pierde sperma fără nici un efort de imaginaţie, iar spiritele nopţii n-o pot folosi în scopurile lor.

Femeile care au depăşit vârsta fertilităţii, sau cele care sunt desfrânate şi au o imaginaţie vie, pot de asemenea să faciliteze apariţia unor asemenea lucruri. Dacă oamenii (indiferent de sexul lor) sunt stăpâniţi de dorinţele cărnii şi sunt înzestraţi cu o imaginaţie bogată, sau iubesc pătimaş o persoană de sex opus şi nu pot să se apropie mai intim de obiectul pasiunii lor, atunci este posibil ca un Incub sau un Sucub să ia locul lucrului dorit. Astfel un magician va face să apară un Sucub, iar o vrăjitoare un Incub.[7] Pentru a preveni asemenea situaţii nefericite,

[7] Literatura ocultă a Evului Mediu şi cea a spiritismului modern conţin numeroase exemple despre Incubi şi Sucubi, unii dintre ei vizibili şi tangibili, alţii nevăzuţi (deşi au fost atinşi şi simţiţi). Asemenea cazuri sunt mult mai numeroase decât se crede; „materializarea" se produce ori de câte ori există condiţii corespunzătoare.

este nevoie să fii cast, cinstit şi pur – atât în dorinţe cât şi în gândire – şi cine nu poate să respecte aceste comandamente, ar trebui să nu rămână singur.[8]

Imaginaţia este o putere uriaşă, şi dacă lumea ar şti ce lucruri ciudate pot fi realizate de puterea imaginaţiei, autorităţile (publice) ar dispune ca toţi leneşii să meargă la muncă pentru a face ceva folositor, şi s-ar preocupa de cei care nu pot să-şi controleze imaginaţia, pentru a se evita astfel rezultatele negative.

În tratatul *De Fertilitate*, cap. XI, Paracelsus notează:

> Aşa-numitul Dragon este o fiinţă invizibilă, care poate deveni vizibilă sub o înfăţişare omenească şi să coabiteze cu vrăjitoare. Această creatură poate fi zămislită dacă se foloseşte sperma pierdută de onanişti, de curvari şi de prostituate in *acte venero*, şi pe care asemenea spirite o folosesc ca pe un trup, pentru a obţine spre propriul folos o formă omenească, fiindcă întreaga formă umană este întipărită în spermă, şi dacă asemenea spirite folosesc sperma unei anumite persoane, este ca şi cum o persoană ar îmbrăca haina unei alte persoane. Astfel, spiritele vor căpăta forma acelei persoane, şi vor semăna cu ea leit.[9]

Aşadar, ei sunt simţiţi doar în cazuri de boală, iar după ce pacientul s-a însănătoşit, ei dispar, căci sunt incapabili să atragă dintr-un trup sănătos elementele necesare materializării.

[8] Instinctele animalice nu pot fi înăbuşite, şi „carnea" nu poate fi „mortificată" - cu excepţia situaţiei când este pusă în mişcare o activitate psihică superioară (în locul alteia, inferioare), sau când exaltarea naturii spirituale transcende principiul animalic din om. Abstinenţa în acte nu este de nici un folos dezvoltării spirituale, dacă nu este însoţită şi de o abstinenţă în gând. Celibatul impus nu creează un preot; un adevărat preot este un sfânt, iar sfinţii sunt persoanele care şi-au abandonat dorinţele carnale.

[9] Ele pot deveni vizibile doar extrăgând ceva din esenţa astrală a persoanelor a căror prezenţă e dorită; cu alte cuvinte, persoanele

Iar în *De Ente Spirituali*, citim următoarele:

> Dacă asemenea forme sunt îndeajuns de dense ca să poată deveni vizibile, ele apar ca o umbră colorată, sau ca o ceață. Ele nu au o viață proprie, ci o iau cu împrumut de la persoanele care le cheamă la existență, întocmai cum trupul își aruncă umbra. Acolo unde nu există trup, nu poate fi umbră.
>
> Aceste forme sunt adesea generate de către idioți, de imorali, de depravați, sau de persoane bolnave, care duc o viață neregulată și solitară, și care au căpătat deprinderi rele. Coerența particulelor ce alcătuiesc corpul unor astfel de ființe nu e prea puternică, și de aceea ele se tem de curenții de aer, de lumină, de foc, de bastoane și de arme. Ele sunt un fel de apendice aerian al trupurilor părinților lor, și între ele și trupurile genitorilor lor există o legătură atât de intimă, încât, dacă e aplicată o lovitură trupului părinților, durerea se poate transmite trupului copiilor. Aceste spirite sunt niște paraziți care își extrag vitalitatea din persoanele spre care se simt atrași, și pot căpăta vitalitatea acestora numaidecât, dacă aceste persoane nu sunt destul de puternice.[10]
>
> Unele din aceste ființe îi influențează pe oameni în funcție de calitățile acestora; ele îi țin sub observație, le accentuează sau le atenuează greșelile, caută scuze pen-

trebuie să aibă caracteristici mediumice pentru a produce asemenea manifestări ale formei.

[10] Paracelsus face aici o descriere foarte interesantă a materializării spiritiste. „Apendicele aerian" (forma astrală) iese de obicei din partea stângă a mediumului, în regiunea splinei. Nu înseamnă că mediumii sunt neapărat persoane decăzute, dar trebuie să fie ceva în neregulă în constituția lor, căci altfel combinația principiilor lor ar fi prea solidă pentru a ceda ceva din substanța lor astrală. Mediumii de materializare pot fi oameni foarte buni, dar viața solitară pe care o duc, ca și obiceiurile lor vicioase, pot avea drept rezultat dezvoltarea unor calități care să facă din ei niște mediumi.

tru aceste greşeli, îi fac să dorească succesul în activităţi condamnabile, şi treptat le absorb vitalitatea. Ele întăresc şi sprijină imaginaţia în practicarea vrăjitoriei, şi uneori rostesc profeţii false interpretând înşelător oracolele. Dacă un om cu o imaginaţie puternică şi cu gânduri rele doreşte să facă rău altcuiva, asemenea fiinţe sunt întotdeauna gata să-i întindă o mână de ajutor.

Asemenea fiinţe pot face ca victimele lor să înnebunească, dacă acestea sunt prea slabe ca să reziste influenţei lor. O persoană sănătoasă, pură din punct de vedere moral, nu poate deveni victima obsesiilor inspirate de ele, deoarece Larvele pot acţiona doar asupra celor care le primesc în mintea lor. O minte sănătoasă seamănă cu un castel, care nu poate fi cucerit fără voia şi încuviinţarea stăpânului lui; dar dacă li se permite să intre, ele vor face ca patimile bărbaţilor şi femeilor să se aprindă, vor crea dorinţe arzătoare, şi vor da naştere la gânduri rele, care să aibă efecte dăunătoare asupra creierului. Ele trezesc intelectul animal şi înăbuşă simţul moral.

Spiritele rele creează obsesii doar fiinţelor omeneşti la care natura animală este preponderentă. Minţile luminate de spiritul adevărului nu pot deveni sclavele acestor dorinţe nefaste; numai minţile care, în mod obişnuit, sunt conduse de propriile lor impulsuri inferioare pot cădea sub influenţa dorinţelor lor nefaste. În asemenea cazuri, descântecele şi slujbele nu sunt de nici un folos. Rugăciunea[11] şi abstinenţa de la gândurile ce pot stimula imaginaţia sau creierul, sunt singurele şi adevăratele remedii.

Iar în *Philosophia Occulta* afirmă apăsat că:

[11] Prin „rugăciune" nu se înţelege rugăciunea cu buzele, ci exaltarea gândului şi a aspiraţiilor.

> Vindecarea de obsesii este un act exclusiv psihic și moral. Persoana obsedată ar trebui să se roage cu credință și să practice abstinența; odată cu recăpătare voinței puternice, ea va cere ca asemenea spirite să plece.[12]

Dacă nu putem vedea asemenea entități astrale, este din cauză că ele sunt diafane ca aerul. Noi nu putem vedea aerul dacă nu facem fum în el, și, chiar în acest caz, nu vedem chiar aerul, ci fumul care este purtat de aer; putem simți aerul doar atunci când se deplasează. De asemenea, putem simți uneori prezența unor astfel de entități, dacă ele sunt îndeajuns de dense pentru a fi simțite.

Mai mult chiar, menirea simțurilor noastre este de a percepe obiectele existente în planul pentru care aceste simțuri sunt adaptate, și, de aceea, simțurile fizice corespund necesității de a vedea lucruri fizice, iar simțurile omului interior sunt create pentru a vedea lucrurile sufletului. Dacă simțurile exterioare sunt inactive, simțurile interioare se pot trezi la viață, și atunci putem vedea obiectele din planul astral așa cum le vedem în vis.

Există, de asemenea, unele substanțe cu ajutorul cărora activitatea organică a trupului poate deveni mai vie, fiind capabilă să ne facă să vedem lucrurile din planul astral. Dar astfel de otrăvuri au un efect distructiv asupra capacității de a raționa, fiind foarte dăunătoare sănătății.

---

[12] Se întâmplă adesea ca bolile trupului să fie cauza dorințelor morbide. O boală a pielii (pruritul vaginului și al scrotului) poate stârni pofte erotice; o deplasare a uterului, o eroziune, o ulcerație sau o inflamație a colului uterin dau naștere deprecierii mentale și isteriei; hemoroizii provoacă o stare de melancolie etc. etc., dar toate asemenea cauze sunt, la rândul lor, efectele cauzelor anterioare, care pot avea o origine psihică.

În cazuri de febră şi delir pot fi văzute asemenea lucruri. Unele dintre acestea pot fi creaţii ale minţii pacientului, altele pot fi create de imaginaţia morbidă a altor persoane, aşa cum s-a arătat mai sus.[13]

Dar dacă asemenea entităţi sunt invizibile pentru o fiinţă omenească, ele pot fi percepute îndeajuns de bine de un Elementar uman, care există în mod conştient în planul lor; mai mult chiar, caracterele viciate pot lua după moarte înfăţişări de animale şi monştri, foarte asemănătoare cu gândurile lor rele. Forma nu este altceva decât o iluzie ce reprezintă un caracter, iar caracterul modelează forma. În cazul unui om cu un caracter oribil, acesta va face ca forma astrală să fie hidoasă.

Aşadar, sufletele celor decăzuţi pot apărea sub înfăţişarea unor animale.[14] Spiritul pur nu are formă; este inform, ca şi strălucirea soarelui. Dar aşa cum strălucirea soarelui face ca elementele materiei să se dezvolte în plante, tot astfel substanţele-suflet pot fi modelate în fiinţe care să capete forme prin acţiunea razelor spirituale.

---

[13] Experienţele făcute cu inhalarea diferitelor substanţe gazoase halucinogene (oxidul azotos, cloroformul etc.) au arătat că aceste substanţe creează „vedenii". Înainte ca efectele acestor gaze să fi fost cunoscute, se foloseau fumigaţii cu anumite substanţe otrăvitoare. Reţetele substanţelor utilizate în fumigaţii erau păstrate în mare secret, pentru a nu fi folosite abuziv, căci efectul lor era nebunia. Una din cele mai eficace fumigaţii, în scopul de a provoca vedenii, a fost, potrivit lui Ekhartshausen, preparată din următoarele substanţe: cucută, măselariţă, şofran, aloe, opiu, mătrăgună, salanum; seminţe de mac, assafoetidă şi pătrunjel. Fumigaţiile pentru alungarea spiritelor rele erau preparate din sulf, assafoetidă, castoreum (ricin) şi mai ales din hipericum şi oţet. Acidul fenic nu era cunoscut în vremurile acelea.

[14] Acest lucru este confirmat de Swedenborg în descrierea pe care el o face „Iadului".

Există spirite bune şi spirite rele, spirite planetare şi îngeri. Există spirite ale celor patru elemente, şi există multe alte mii de diferite spirite.[15]

> Fiecare copil primeşte la naştere un spirit de familie sau geniu, şi asemenea spirite îi instruiesc uneori pe cei pe care îi au în pază încă din fragedă copilărie. Adesea ei îi învață să facă lucruri extraordinare. Există un număr incalculabil de astfel de genii în univers, şi cu ajutorul lor putem învăţa toate tainele Haosului, ca urmare a legăturii lor cu Mysterium magnum. Aceste spirite apropiate nouă se numesc *Flagae.*[16]
>
> Există mai multe categorii de Flagae, şi două sunt căile prin care putem căpăta cunoştințe prin ele. O cale este aceea ca ele să poată deveni vizibile şi în stare să ne vorbească; cealaltă cale este aceea de a-şi exercita influenţa invizibilă asupra minţii noastre. Arta nectromanţiei17 îl face pe om capabil să perceapă lucrurile interioare şi nu există vreun mister al fiinţei umane care să nu fie dezvăluit de această artă, iar Flagae pot fi făcute să ni-l dezvăluie (fie prin convingere, fie prin puterea voinţei cuiva) întrucât Flagae ascultă de voinţa oamenilor.
>
> Flagae pot fi făcute să apară într-o oglindă de beril, într-o bucată de cărbune sau de cristal etc.; dar nu numai Flagae, ci şi persoanele cărora ele le aparţin pot fi văzute, iar toate secretele lor pot fi cunoscute. Dar dacă nu sunt condiţii de a le face vizibile, secretele lor pot fi dezvăluite printr-o transmisie a gândurilor, sau prin semne, viziuni alegorice etc. Cu ajutorul acestor Flagae pot fi descoperite comori ascunse, pot fi citite scrisori închise în plicuri, şi orice lucru poate fi văzut, oricât de bine ar fi ascuns acel

---

[15] Vezi *Nota* de la sfârşitul acestui subcapitol.

[16] Ele constituie, evident, o clasă diferită de „spirite de familie", față de „călăuzele invizibile" menționate mai sus.

[17] Nectromanția nu trebuie confundată cu necromanția.

lucru privirii noastre, căci privirea interioară dă la o parte vălul materiei. În felul acesta, lucrurile care au fost îngropate pot fi descoperite, bunurile furate pot fi recuperate etc. Flagae pot să ne dezvăluie secretele lor în visele noastre, atât pe cele bune cât şi pe cele rele.

Acela care capătă cunoştinţe de la spirit, le capătă de fapt de la tatăl său; acela care cunoaşte Elementalii, se cunoaşte pe sine însuşi; acela care înţelege natura elementelor, înţelege cum este alcătuit Microcosmul. Flagae sunt spiritele care, în timpurile străvechi, au instruit omenirea în ştiinţe şi arte, şi fără ele n-ar mai exista ştiinţă şi filozofie în lume.[18]

În practica divinaţiei prin tragerea la sorţi etc., Flagae sunt cele care conduc mâna, cele care aleg. Aceste practici nu sunt nici de la Dumnezeu, nici de la diavol, ci sunt de la Flagae. Ceremoniile care însoţesc de obicei aceste practici sunt mai degrabă superstiţii, şi au fost introduse pentru a crea o atmosferă solemnă. Cei care practică această artă sunt adesea ei înşişi ignoranţi şi nu cunosc legile care o guvernează; ei pot pune rezultatele obţinute pe seama ceremoniei, şi adesea, din pricina naivităţii lor, confundă lucrurile esenţiale.

În privinţa încrederii pe care o putem acorda dezvăluirilor făcute de aceste fiinţe invizibile, Paracelsus afirmă următoarele:

Spiritelor rele le place să-i mintă pe oameni, şi de aceea profeţiile lor nu sunt, de regulă, demne de încredere, căci se bazează pe tot felul de trucuri. Dumnezeu creează aceste spirite mute, pentru ca ele să nu poată

[18] Flagae sunt spiritele planetare care instruiesc omenirea la începutul fiecărui Rond.

spune omului orice lucru în mod clar, şi ca omul să fie nevoit să recurgă la rațiune şi să evite greşelile. Spiritele nu ar trebui să-l instruiască pe om, dar ele nu ascultă niciodată de această poruncă. De aceea ele rămân tăcute atunci când ar trebui să vorbească, şi de cele mai multe ori spun lucruri neadevărate, mai ales când este de cea mai mare importanță să cunoaştem adevărul.

Aşa se explică de ce atât de multe lucruri spuse de aceste spirite s-au dovedit a fi minciuni şi iluzii, iar unele spirite mint mult mai mult decât altele. Este de ajuns ca una dintr-o duzină de prorociri făcute de aceste spirite să fie, întâmplător, adevărată, pentru ca oamenii să treacă uşor peste faptul că toate celelalte au fost false, şi să creadă în continuare tot ce le spun aceste spirite.

Unor asemenea spirite le place să-i învețe pe oameni să organizeze anumite ceremonii, să rostească cuvinte şi nume care n-au nici o semnificație; ele fac acest lucru doar pentru propriul lor amuzament şi ca să se distreze pe seama persoanelor credule. Arareori ele sunt ceea ce pretind că sunt; ele acceptă aceste nume, şi unul se va folosi de numele altuia, sau îşi poate atribui masca şi modul de acțiune al altuia. Dacă o persoană este legată de un spirit aparținând unei clase superioare, el poate auzi preziceri adevărate, dar acela care are de-a face cu un spirit mincinos, nu va auzi decât minciuni. În general, toate aceste spirite se întrec care mai de care să decepționeze şi să mintă cât mai mult."(*Philosophia Sagax*).[19]

[19] Cei care au o oarecare experiență în materie de spiritism, vor recunoaşte adevărul acestei descrieri. Spiritualiştii nu ar trebui să acționeze potrivit sfaturilor spiritelor, dacă asemenea sfaturi ar fi împotriva propriei rațiuni, iar oamenii de ştiință nu ar trebui să

Există o altă clasă de spirite, numită *Saganae* şi sau Spirite Elementale ale Naturii. Despre corpurile acestora Paracelsus afirmă:

> Există două feluri de carne. Una care provine de la Adam şi cealaltă care nu provine de la Adam. Prima este o materie mai densă, vizibilă şi tangibilă pentru simţurile noastre; cealaltă nu este tangibilă şi nu este făcută din ţărână. Dacă un om, care este un descendent al lui Adam, doreşte să treacă prin zid, va trebui mai întâi să facă o gaură prin el, dar o fiinţă care nu descinde din Adam, nu are nevoie de uşă sau de o gaură în zid, ci poate trece prin materia care, pentru noi, este o materie solidă, fără a-i provoca vreun rău acelei fiinţe.
>
> Fiinţele care nu se trag din Adam, ca şi acelea care descind din el, sunt organizate şi au corpuri conştiente, dar există o tot atât de mare diferenţă între substanţele care le alcătuiesc corpurile, ca aceea dintre Materie şi Spirit. Totuşi Elementalii nu sunt spirite, fiindcă ei au carne, sânge şi oase; ei trăiesc şi se înmulţesc, având urmaşi; mănâncă şi vorbesc, lucrează şi dorm etc., şi de aceea nu pot fi numiţi „spirite".
>
> Ei sunt nişte fiinţe care se plasează între oameni şi spirite, asemănându-se cu oamenii în privinţa organizării lor, şi cu spiritele, prin rapiditatea cu care se deplasează. Sunt fiinţe mixte, formate din două părţi contopite într-una singură, tot aşa cum două culori amestecate între ele vor apărea ca o singură culoare, fără nici o asemănare cu vreuna din cele două culori iniţiale. Elementalii nu au (în alcătuirea lor) principii înalte; de aceea nu sunt nemuritori, şi, când mor, ei pier ca animalele. Nici apa, nici

se bazeze pe părerile altora, dacă asemenea păreri sunt împotriva propriei lor raţiuni.

focul nu le pot face vreun rău, şi nici nu pot fi închişi în închisorile noastre materiale. Totuşi, ei se pot îmbolnăvi. Îmbrăcămintea, modul de a acționa, formele, modul de a vorbi etc. nu sunt prea diferite de cele ale ființelor umane, dar la ei există o mare diversitate a tuturor acestor caracteristici. Ei posedă doar un intelect animal, fiind incapabili de dezvoltare spirituală.

Ei trăiesc în cele patru elemente: Nimfele în elementul apă, Silfii în elementul aer, Piticii în elementul pământ şi Salamandrele în elementul foc. Ei se mai numesc Ondine, Silvestri, Gnomi, Vulcani etc. Fiecare specie trăieşte şi se mişcă numai în elementul căruia îi aparține, şi nici una din acestea nu poate ieşi din elementul ei corespunzător, care, pentru ele, este ca aerul pentru noi, sau ca apa pentru peşti; nici una din aceste specii nu poate trăi în elementul altei specii. Pentru fiecare ființă elementală, elementul în care trăieşte este transparent, invizibil şi respirabil, aşa cum este atmosfera pentru noi.

Cât priveşte personalitățile Elementalilor, se poate spune că cele care aparțin elementului apă se aseamănă ființelor umane de orice sex; cele ale aerului sunt mai mari şi mai puternice; Salamandrele sunt lungi, slabe şi uscate; Piticii sunt de lungimea a două palme, dar îşi pot întinde şi lungi formele părând adevărați giganți.

Elementalii aerului şi ai apei (Silfii şi Nimfele) se poartă prietenos cu oamenii; Salamandrele nu se apropie de oameni din cauza naturii fierbinți a elementului în care trăiesc; Piticii sunt de obicei de natură malefică: ei construiesc case şi pivnițe dintr-un material necunoscut nouă, care arată foarte ciudat. Ei folosesc alabastru, marmură, ciment etc., dar aceste materiale se deosebesc de ale noastre, aşa cum pânza de păianjen se deosebeşte de o țesătură grosolană. Nimfele îşi au locuințele şi palatele în elementul apă: Silfii şi Salamandrele nu au sălaşuri stabile.

În general, Elementalii se feresc de persoanele îngâmfate şi îndărătnice (aşa cum sunt dogmaticii, beţivii, lacomii) şi de oamenii vulgari şi certăreţi; în schimb, ei iubesc oamenii care se poartă firesc, oamenii simpli şi copilăroşi, inocenţi şi sinceri, şi cu cât există mai puţină vanitate şi ipocrizie într-un om, cu atât îi va fi mai uşor omului să se apropie de ei; altfel, însă, ei sunt tot atât de bănuitori ca şi „animalele sălbatice.

Omul trăieşte în elementele exterioare, pe când Elementalii trăiesc în cele interioare. Elementalii au locuinţe, îmbrăcăminte, costume, obiceiuri, limbaj şi organizare proprie, în acelaşi fel în care albinele îşi au regina lor, şi turmele conducătorul lor. Elementalii sunt văzuţi uneori sub diferite forme. Salamandrele au fost zărite sub forma unor mingi de foc, sau de limbi de foc ce se deplasează pe câmpii sau apar în case. Nimfele sunt cunoscute prin înfăţişarea omenească pe care şi-au luat-o în îmbrăcăminte şi comportament – şi fac toate acestea pentru a se apropia de oameni. Există unele ţinuturi unde un mare număr de Elementali trăiesc împreună, şi s-a întâmplat ca un om să fie admis în comunităţile lor. Acesta a trăit o vreme împreună cu ei, perioadă în care au devenit vizibili şi tangibili pentru el.[20]

---

[20] Este de necrezut că o persoană a intrat cu corpul său fizic în miezul muntelui Venus sau Untersberg, sau în oricare alte locuri renumite despre care vorbeşte tradiţia populară. Nici vracii şi nici vrăjitoarele din Evul Mediu nu au fost la sabatul vrăjitoarelor în corpurile lor fizice, şi este tot atât de improbabil ca o persoană să fi intrat vreodată fizic în lăcaşurile Iniţiaţilor lipsiţi de trup. Corpul fizic al unui om nu este omul real; el este doar iluzia sa exterioară, şi oriunde este stabilit centrul de conştiinţă al omului, acolo va fi şi omul prezent. Dar în timp ce se află acolo, el nu trebuie să-şi uite

În legendele sfinților, spiritele elementale ale Naturii sunt considerate un fel de „diavoli", nume pe care nu-l merită, fiindcă există atât Elementali buni cât şi Elementali răi; şi cu toate că pot fi foarte egoişti, ei nu au cultivat înclinația spre răul absolut, căci ei au doar suflete muritoare dar nu şi esență spirituală care să-i facă nemuritori.

> Spiritele rele sunt, ca să spunem aşa, vătafii şi executorii lui Dumnezeu (ai legii). Ei au căpătat existență prin influența răului, şi lucrează pentru a-şi îmbunătăți destinul. Dar oamenii din popor acordă o prea mare importanță puterilor acestora şi, în special, puterii diavolului. Diavolul nu are destulă putere ca să poată repara vechile oale sparte, şi mult mai puțină încă pentru a îmbogăți un om. El este cel mai amărât lucru pe care-l putem gândi, mai amărât decât orice ființă care poate trăi în cele patru elemente.
>
> Există un mare număr de invenții, de ştiințe şi de arte atribuite lucrării diavolului; dar mai înainte ca lumea să îmbătrânească şi mai mult, se va afla că diavolul nu are nimic de-a face cu toate astea, că diavolul este un nimic şi nu cunoaşte nimic, şi că asemenea lucruri sunt efectele unor cauze naturale. Adevărata ştiință poate realiza multe lucruri. Eterna Înțelepciune a existenței tuturor lucrurilor este mai presus de timp, fiind fără început şi fără sfârşit. Lucruri care acum par imposibil de realizat, vor fi realizate, căci ceea ce este de neconceput acum va fi realizabil în viitor, şi ceea ce este considerat acum drept superstiție, va constitui temeiul unei ştiințe recunoscute în secolul următor. (*Philosophia Occulta*).

---

trupul exterior, căci la trezirea din nou la conştiința fizică el ar putea crede că a fost într-un asemenea loc în forma lui fizică.

[Notă. Există un lanţ nesfârşit de naşteri şi de transformări în lume, de cauze (spirite) în lumea efectelor (forme). Vieţile unor asemenea entităţi se întind pe perioade enorme de timp; altele, însă, au o existenţă individuală scurtă. Potrivit învăţăturilor hinduse, există şapte clase importante de spirite (unele având, la rândul lor, nenumărate subdiviziuni):

1. Arupa Devas (spirite fără formă), spirite planetare – cel de-al şaselea principiu inteligent al planetei, al cărei produs sunt;

2. Rupa Devas (având forme). Spirite planetare superioare. Dhyan–Chohani;

3. Pisachaşi şi Mahini – Elementari masculini şi feminini, de fapt formele astrale ale decedaţilor, care pot fi urmăriţi de Elementali, şi fac să apară Incubi şi Sucubi;

4. Mara Rupaşi: forme ale dorinţei sau pasiunii, suflete sortite eşecului şi distrugerii;

5. Asuraşi: Elementali, Gnomi, Silfi, Ondine, Salamandre etc. Ei se vor transforma în fiinţe umane în următoarea Manvantara (ciclu de evoluţie).

6. Animale. Elementari care au forme de animale, monştri;

7. Rakshaşi sau demoni: suflete ale vrăjitorilor şi ale oamenilor foarte inteligenţi, dar cu tendinţe rele; criminali care au slujit progresul ştiinţific, dogmaticii, sofiştii, cei care practică vivisecţii etc., şi care furnizează material pentru dezvoltarea unor astfel de „diavoli". Adesea, asuraşii se numesc devaşi şi sunt adoraţi în mai multe locuri din India. Ei sunt spirite păzitoare ale unor locuri, grădini, case etc., şi au temple închinate numai lor.]

VI. Magie şi vrăjitorie

În măsura în care o artă sau o ştiinţă este pierdută sau uitată, însuşi numele ei va fi greşit înţeles, greşit aplicat şi, în cele din urmă, dat uitării. În măsura în care oamenii încep să-şi piardă spiritualitatea şi să se afunde tot mai mult în materialism, ei nu vor mai fi capabili să înţeleagă puterea spiritului. Există multe persoane care neagă existenţa spiritului, sau a oricărui alt lucru ce depăşeşte puterea de percepţie a simţurilor lor fizice.

Un exemplu de deformare a sensului unor cuvinte se referă la cel dat în prezent cuvântului „magie". Adevărata semnificaţie a acestui cuvânt este cunoaştere spirituală sau înţelepciune, în contradicţie cu filozofia speculativă sau cu opiniile ştiinţifice atât de schimbătoare. Oamenii obişnuiţi au început să creadă că termenul „magie" n-ar desemna altceva decât un spectacol de prestidigitaţie, sau poate invocarea diavolului şi colaborarea cu el, sau colaborarea cu spiritele celor morţi.

Magia autentică este cea mai însemnată ştiinţă dintre toate ştiinţele naturale, fiindcă ea cuprinde cunoştinţe atât despre natura vizibilă cât şi despre cea invizibilă. Ea nu e doar o ştiinţă, ci şi o artă, deoarece ea nu poate fi învăţată

doar din cărți, ci trebuie să fie completată cu o experiență practică.

Ca să dobândești acea experiență, înseamnă să devii înțelept, înseamnă să cunoști adevărata natură a elementelor vizibile și invizibile ce alcătuiesc Macrocosmul și Microcosmul, și să posezi arta de a dirija și folosi puterile invizibile ale Naturii. Paracelsus spune:

> Magia și vrăjitoria sunt două lucruri cu totul diferite și între ele există o foarte mare diferență, ca aceea dintre lumină și întuneric, dintre alb și negru. Magia este înțelepciunea cea mai înaltă și cunoașterea puterilor supranaturale[1]. Cunoașterea lucrurilor spirituale nu poate fi căpătată doar raționând logic asupra aparențelor exterioare din planul fizic; ea poate fi însușită prin acordarea unei mai mari atenții aspectului spiritual al lucrurilor, de către cei capabili să simtă și să vadă lucrurile proprii spiritului. Ar fi bine ca toți preoții, care sunt considerați ghizi spirituali, să cunoască mai mult despre lucrurile spirituale și să dobândească o oarecare experiență practică în domeniul înțelepciunii divine, în loc să repete pur și simplu ceea ce au citit.

[1] Cuvântul „supranatural", așa cum îl folosește Paracelsus, nu presupune ceva aflat dincolo de natura luată ca un tot, fiindcă nimic nu există dincolo de Tot, ci înseamnă ceva care trece dincolo de Natură în aspectul ei interior, sau în cel superior sau spiritual al Naturii, și nu doar simplul aspect mecanic și fiziologic al lucrării ei. Dacă, de exemplu, ne urmăm instinctele, înseamnă că acționăm natural - cu alte cuvinte conform cerințelor naturii noastre animale; dacă însă, prin puterea voinței și a rațiunii, rezistăm impulsurilor, atunci folosim puterile care aparțin unei ordini superioare a Naturii. Dacă evităm să facem un rău, gândindu-ne la consecințele neplăcute pe care le vom avea de suportat, înseamnă că acționăm natural, iar dacă evităm să facem rău, în virtutea iubirii binelui, atunci acționăm pe un plan superior naturii noastre animale.

Christos, profeţii şi apostolii căpătaseră puteri magice, nu atât prin învăţătură, cât mai ales prin sfinţenia lor. Ei puteau să vindece boli prin punerea mâinilor şi să facă multe alte lucruri minunate, dar naturale. Preoţii vorbesc foarte mult despre asemenea lucruri, dar unde este preotul zilelor noastre care poate să săvârşească lucruri asemenea Lui? A fost spus de către Christos, că adevăraţii lui urmaşi vor face aceleaşi lucruri ca şi El, şi chiar mai mari, dar ar fi greu să găsim în prezent un preot care să poată înfăptui ce a făcut Christos. Dar dacă vine un om care, deşi nu este învestit preot, vindecă boala prin puterea lui Christos şi lucrează prin El, acela va fi considerat un vrăjitor şi un copil al diavolului, care trebuie ars pe rug.

Prima cerinţă în studiul magiei o constituie cunoaşterea deplină a ştiinţei naturale. Dar există o ştiinţă naturală autentică şi una falsă. Falsa ştiinţă poate fi perfect logică în toate deducţiile ei, însă învăţăturile ei fundamentale sunt false[2], căci se bazează pe o înţelegere greşită a lucrurilor spirituale, pe care intelectul rece şi calculat nu este capabil să le cuprindă.

Adevărata ştiinţă a Naturii îşi extrage concluziile logice din adevărurile fundamentale despre care ea ştie că sunt adevărate, fiindcă le înţelege prin puterea minţii care e luminată de înţelepciune. Falsa ştiinţă îşi întemeiază concluziile pe aspectele exterioare create de iluzia simţurilor; adevărata ştiinţă îşi construieşte raţionamentul, nu din ceea ce doar crede, ci din ceea ce ştie că este adevărat.

---

[2] Asemenea doctrine fundamentale false ale ştiinţei moderne apar din greşita înţelegere a veritabilei constituţii a omului, a constituţiei materiei, a originii vieţii, a binelui şi răului, a naturii gândirii, a sufletului, a spiritului, etc., etc.

Magia este ştiinţa care ne învaţă atât adevărata natură a omului interior, cât şi organizarea trupului său exterior. Cugetătorul superficial nu poate înțelege decât ceea ce poate percepe cu ajutorul simțurilor sale, dar omul interior posedă facultăţi perceptive care depăşesc însuşirile corpului său.

> Aflați că omul are capacitatea (latentă sau activă) de a prevedea evenimentele viitoare şi de a citi viitorul, atât din cărţile din trecut cât şi din cele din prezent. Omul posedă totodată o putere cu ajutorul căreia îşi poate vedea prietenii şi ceea ce se petrece în jurul lor, deşi aceştia se pot afla la mii de kilometri depărtare. Această artă este învățată de la *Gabalis.* Ea este o putere ce devine activă mai ales în vise, şi ceea ce este văzut în astfel de vise este reflexia luminii înțelepciunii şi profeţiei din om. Dacă un om nu ştie nimic despre aceste lucruri câtă vreme este treaz, cauza ignoranţei lui constă în faptul că nu ştie cum să descopere în el însuşi puterile cu care a fost înzestrat de Dumnezeu, şi cu ajutorul cărora poate să ajungă la întreaga Înțelepciune, Raţiune şi Cunoaştere cu privire la tot ce există.

Ignoranța, în viziunea lui Paracelsus, este cauza imperfecţiunii:

> Oamenii nu se cunosc pe ei înşişi şi, prin urmare, nu înțeleg lucrurile care există în lumea lor interioară. Fiecare om posedă în el însuşi esenţa lui Dumnezeu şi toată înțelepciunea şi puterea lumii (în stare germinală). El posedă un fel de cunoaştere, la fel ca a altuia, şi cine nu reuşeşte s-o găsească pe aceea care se află în el, nu poate

într-adevăr să spună că nu o are, ci doar că nu a fost în stare s-o caute.

Exercițiul clarviziunii presupune o stare de pasivitate a minții:

> Somnul este trezirea la aceste practici, fiindcă lumina interioară a Naturii acționează în timpul somnului asupra omului invizibil, care, cu toată invizibilitatea lui, există tot atât de real ca și cel vizibil. Omul interior este omul natural, și el cunoaște mai mult decât omul alcătuit din carne.
>
> Natura este un învățător universal. Tot ce nu putem învăța din aparențele exterioare ale Naturii, putem învăța de la spiritul ei. Ambele sunt una. Natura ne poate învăța totul, dacă cerem informații în mod corespunzător. Natura este o lumină și, privind Natura în propria ei lumină, o vom înțelege. Natura vizibilă poate fi văzută în lumina ei vizibilă; Natura invizibilă poate deveni vizibilă dacă dobândim puterea de a percepe lumina ei invizibilă.
>
> Există o lumină în spiritul omului care iluminează orice lucru, și prin care omul poate percepe chiar lucruri supranaturale. Cei care caută cunoștințe în lumina Naturii exterioare, cunosc lucrurile Naturii; cei care caută cunoștințe în lumina omului, cunosc lucruri mai presus de Natură, care aparțin legii. Omul este deopotrivă un animal, un spirit și un înger, pentru că posedă toate aceste trei calități. Atât timp cât rămâne în Natură, el slujește Natura; dacă se mută în spirit, el slujește îngerul (din el); dacă trăiește în înger, el slujește ca un înger. Prima calitate aparține trupului, celelalte două aparțin sufletului și sunt pietrele lui prețioase. Trupul omului rămâne pe pământ, dar omul – având un suflet și cele două calități suplimentare – este capabil să se înalțe deasupra Naturii și să cu-

noască ceea ce nu aparține Naturii. El are capacitatea de a învăța despre tot ce aparține raiului și iadului, de a-L cunoaște pe Dumnezeu și împărăția Lui, de a cunoaște îngerii și spiritele, ca și originea răului.

Dacă un om urmează să se ducă într-un anumit loc, îi va fi de mare folos să cunoască totul despre acel loc, înainte de a pleca într-acolo; în acest fel, după sosirea lui acolo, va fi în stare să se miște mai ușor și să meargă oriunde va dori. Calitatea oricărui lucru creat de Dumnezeu, indiferent dacă lucrul acela este vizibil sau invizibil pentru simțurile noastre, se cuvine să fie percepută și cunoscută. Dacă omul cunoaște esența lucrurilor, atributele lor, coeziunea dintre ele și elementele lor alcătuitoare, el va fi un maestru al naturii, al elementelor și al spiritelor. (*Philosophia Sagax*.)

În aceeași lucrare (cap. IV), sunt oferite indicații asupra modului de manifestare a unor asemenea spirite:

Lumina Naturii ne învață că orice formă – rațională sau nerațională, sensibilă sau lipsită de simțuri – își are spiritul ei natural (corpul astral). Nectromantul (văzătorul) trebuie să cunoască aceste spirite, căci fără această cunoaștere el nu va putea afla adevăratul lor caracter. Prin arta sa, el le poate simți și, percepându-le cu simțul lui interior, le descoperă trupurile. Asemenea spirite pot fi percepute în cristale; ele pot atrage și dirija nuiaua magică așa cum magnetul atrage fierul; ele pot turti sita și cheia3, și pot îndepărta flacăra unei lămpi de fitilul ei. Grație artei nectromantice putem privi în interiorul pietrelor; scrisorile închise pot fi citite fără a le deschide;

[3] Aceste modalități de prezicere sunt bine cunoscute spiritiștilor moderni.

pot fi găsite lucruri ascunse şi toate secretele oamenilor pot fi scoase la lumină. Unii oameni cred că asemenea artă poate fi practicată mai ales de către virgine şi de copiii inocenţi, fiindcă mintea lor nu este întunecată de prejudecăţi şi de amintirea unor fapte rele; însă oricine poate practica această artă, dacă are înzestrările necesare.
(*Philosophia Sagax*)

Cel care înţelege literele, poate să citească cuvinte, iar cine cunoaşte cuvintele, poate citi cărţi. Dacă ştim că o anumită cauză poate produce un anumit efect, şi dacă un asemenea efect apare, atunci vom putea recunoaşte cauza care l-a produs.

Dacă, de pildă, cântatul cocoşilor anunţă schimbarea vremii, şi dacă auzim cocoşii cântând altfel decât de obicei, putem prevedea că se va schimba vremea. Unele animale au moştenit instincte ce le fac să se poarte într-un anumit fel, şi ele pot anunţa şi alte evenimente viitoare (nu doar schimbarea vremii). Ţipătul ciudat al păunului, sau urletul neobişnuit al unui câine pot indica apropierea morţii de locul unde sălăşluiesc, întrucât fiecare fiinţă e un produs al principiului universal de viaţă, şi fiecare conţine lumina Naturii. Animalele posedă această lumină, şi oamenii vin pe lume odată cu ea.[4]

Puterea clarviziunii şi a profeţiei este activă mai ales în vise, atunci când activitatea corpului fizic este redusă, şi când influenţele perturbatoare venite pe căile simţurilor fizice sunt excluse.

[4] Oamenii sunt înzestraţi cu această putere încă de la naştere, dar cei mai mulţi dintre ei o pierd ulterior, deoarece îşi concentrează întreaga atenţie asupra iluziilor din planul material.

În visele lor, artiştii şi studenții au primit deseori instrucțiuni asupra lucrurilor pe care doreau să le cunoască. Imaginația lor era atunci liberă şi putea să-şi dezvăluie minunile; ea a atras la sine Evestrumurile unor filozofi, iar aceştia, la rândul lor, i-au transmis respectivele cunoştințe. Asemenea lucruri se întâmplă destul de des, dar, din păcate, la trezire oamenii uită o bună parte din ceea ce au învățat în somn. Dacă dorim să ne amintim visele, nu ar trebui să părăsim camera îndată după trezire, şi nici să vorbim cu cineva, ci să rămânem singuri, netulburați, şi să nu mâncăm nimic până când nu ne vom aminti visul.[5]

Se întâmplă adesea ca visele să aibă o mare însemnătate, însă multe vise plăcute pot să însemne supărare, iar visele neplăcute să însemne bucurie; de aceea n-ar trebui să avem prea mare încredere în vise.

Corpurile astrale ale oamenilor pot fi influențate mai uşor în timpul somnului decât în stare de veghe. Puterea de a influența persoanele în timp ce dorm este folosită uneori în scopuri malefice.

Unii îndrăgostiți, văzând că iubirea lor nu este împărtăşită, au căutat să-i influențeze pe cei a căror dragoste o doreau împărtăşită, apărându-le acestora în vis. După ce şi-au scris numele cu propriul lor sânge, au pus aceste bucăți de hârtie sub pernele sau paturile lor, pentru ca cei iubiți să le apară în vis şi, aceştia, la rândul lor, să se îndrăgostească de ei. Fetele obişnuiau să-şi pună cordoanele, panglicile, agrafele de păr, etc. sub pernele tinerilor

[5] Visele şi viziunile de adevărată sorginte spirituală produc în mod obişnuit o impresie foarte puternică, şi nu sunt uitate aşa de uşor.

a căror dragoste o doreau, dar rareori obţineau rezultatele dorite, fiindcă uitau că era nevoie şi de credinţă pentru ca încercarea lor să fie încununată de succes".[6]

O credinţă puternică şi o imaginaţie bogată sunt cei doi stâlpi care susţin poarta templului magiei; fără ele, nimic nu poate fi îndeplinit. Imaginaţia este puterea creatoare din om ce poate acţiona instinctiv şi fără nici un efort conştient de voinţă.

Omul lucrează pe două planuri: unul vizibil, altul invizibil. Cel vizibil este trupul său, cel invizibil, imaginaţia sa (mintea). Soarele ne dă lumina şi această lumină nu poate fi atinsă; însă căldura ei poate fi simţită, şi dacă razele ei sunt concentrate, putem da foc unei case. Imaginaţia este soarele din sufletul omului acţionând în sfera lui proprie, tot aşa cum soarele Pământului acţionează în sfera acestuia. Ori de câte ori străluceşte, seminţele plantate în sol cresc, vegetaţia apare şi se dezvoltă; soarele sufletului acţionează în acelaşi fel, făcând să apară formele sufletului.

Formele vizibile şi tangibile apar din elementele invizibile prin puterea luminii soarelui. Vaporii invizibili sunt atraşi şi adunaţi laolaltă, formând ceaţă vizibilă prin puterea soarelui din lumea exterioară, iar soarele interior din om poate da naştere la lucruri uimitoare. Marea lume este doar un produs al imaginaţiei minţii universale, iar omul este lumea ei cea mică, o lume care imaginează şi creează cu ajutorul puterii imaginaţiei. Dacă imaginaţia omului este îndeajuns de puternică pentru a pătrunde în

---

[6] Această artă de a provoca viziuni prin contactul cu anumite obiecte a fost redescoperită în timpurile moderne, şi se numeşte psihometrie.

fiecare colț al lumii sale interioare, ea va fi capabilă să creeze lucruri în acele colțuri, şi orice gândeşte omul capătă formă în sufletul lui.

Soarele acționează asupra solului vizibil al pământului şi asupra materiei invizibile din aer; imaginația lucrează asupra substanței invizibile a sufletului. Însă Pământul vizibil este format din elementele invizibile ale Pământului, şi corpul fizic al omului este format din sufletul său invizibil; sufletul omului este strâns legat de sufletul Pământului, aşa cum corpul fizic al pământului este legat de corpul fizic al omului, şi ele acționează continuu unul asupra celuilalt, şi fără cel de-al doilea, primul n-ar putea să existe.

Materia vizibilă devine invizibilă şi este acționată de suflet, iar materia invizibilă începe să devină organizată şi este din nou făcută vizibilă prin influența sufletului. Dacă o femeie însărcinată îşi imaginează ceva cu multă tărie, efectele imaginației sale se pot manifesta în copil. Imaginația izvorăşte din dorință, şi după cum omul poate avea dorințe bune sau rele, tot astfel el poate avea o imaginație bună sau rea. O dorință puternică va da naştere unei imaginații puternice. Afuriseniile sau binecuvântările vor fi eficace numai dacă pornesc din inimă.(*De Virtute Imaginativa*)

Nimic nu poate ieşi din sfera minții, dacă mai înainte nu a intrat în ea; numai ceea ce a intrat în ea poate să iasă. Dacă o femeie însărcinată doreşte să mănânce căpşuni, imaginea căpşunilor se va imprima în mintea ei, şi imaginația ei se poate imprima în copil sub o formă asemănătoare unei căpşuni. Broaştele nu cresc în cer şi dacă, aşa cum s-a întâmplat, o mulțime de broaşte a căzut din el în

timpul unei ploi, aceste broaşte trebuie să fi fost atrase în sus înainte de a veni în jos.

Imaginaţia femeilor este de obicei mai bogată decât cea a bărbaţilor. Femeile sunt mai pasionale, pun mai mult suflet, atât în iubire cât şi în ură, iar imaginaţia lor le poate purta în timpul somnului către alte locuri, unde pot fi văzute de altele aflate în aceeaşi situaţie. Apoi (se întâmplă că) ele ajung cu adevărat în acele locuri, şi îşi pot aminti ce au văzut atunci – deşi fuseseră acolo fără corpurile lor fizice – căci mintea lor a fost activă în acele locuri, iar mintea este persoana reală, şi nicidecum corpul care doarme.[7]

Dacă o persoană aflată pe moarte doreşte nespus ca altă persoană să moară împreună cu ea, imaginaţia ei poate crea o forţă care să atragă un menstrum (vehicul) ce conţine esenţa vieţii pentru a forma un corpus, şi acesta poate fi proiectat prin impulsul dat lui de gândul persoanei muribunde către cealaltă persoană, care, din această cauză poate să moară. Aceasta se poate întâmpla mai ales când o femeie moare din cauza febrei puerperale8, şi dacă femeia aceea doreşte ca întreaga lume să moară odată cu ea, consecinţa poate fi izbucnirea unei epidemii create de imaginaţia ei otrăvită.

Teama, spaima, patima, dorinţa, bucuria şi invidia, sunt cele şase stări ale minţii care pot conduce imaginaţia

---

[7] Acest pasaj se referă la presupusele călătorii efectuate în Munții Hartz şi în alte locuri, despre care se vorbea adesea la judecarea vrăjitoarelor. Mulți presupun că vrăjitoarele au fost arse pe rug fiindcă au mărturisit că au participat la asemenea întâlniri.

[8] Este cunoscut faptul că trupurile femeilor care au murit de febră puerperală sunt surse de infecții puternice, iar rănile căpătate în urma disecțiilor pe aceste corpuri sunt foarte periculoase. Pasajul dă de înțeles că substanța mentală invizibilă poate face ca, de la acest trup otrăvitor, să se declanşeze o adevărată molimă care să fie răspândită prin puterea unei voințe malefice.

și, în consecință, lumea omului. Și întrucât mintea omului este dublura minții universale, cauzele acestor stări sunt de asemenea active în imaginația lumii, iar gândurile omului acționează asupra imaginației, după cum și aceasta acționează asupra lui. Prin urmare, este de dorit să putem controla imaginația și să nu-i permitem să se dezlănțuie haotic. Ar trebui să încercăm să înțelegem spiritul prin puterea spiritului, și nu prin imaginația speculativă.[9] (*De Virtute Imaginativa*)

Omul este o ființă dublă, având o natură animală și una umană. Dacă simte, gândește și acționează ca ființele umane, atunci el este un om; dacă însă simte și acționează ca un animal, atunci el este un animal și egalul animalelor ale căror caracteristici mentale sunt manifestate în el. O imaginație înflăcărată, pornită din dorința de bine, îl înalță pe om; o imaginație declanșată de dorința de a face tot ce este josnic și vulgar, îl trage pe om în jos și îl degradează.

Spiritul este stăpânul, imaginația este unealta, iar corpul este materialul de lucru. Imaginația este puterea prin care voința formează entități siderale din gânduri. Imaginația nu este *plăsmuirea* care, apoi, devine piatra de temelie a superstiției și a nechibzuinței. Imaginația omului devine semnificativă prin dorință și dă naștere faptelor. Oricine își poate controla și educa imaginația în așa fel, încât să intre în contact cu spiritele și să fie învățat de ele. Spiritele care doresc să acționeze asupra omului acționează asupra imaginației lui[10], și ele se folosesc de visele

[9] Aceasta înseamnă că ar trebui să putem simți adevărul cu sufletele noastre, fără să mai raționăm asupra lui. Am putea să realizăm adevărul devenind una cu el, și nu examinându-l ca și cum ar fi ceva străin și separat de noi înșine.

[10] Chiar și vederea fizică depinde de imaginație. Atunci când vedem un obiect, nu este științific să spunem: „Eu văd", ci s-ar cuveni

lui în acest scop. În timpul somnului, omul sideral poate fi scos din forma lui fizică şi proiectat la distanţă cu ajutorul puterii imaginaţiei, pentru a acţiona într-un anumit scop. Nici un loc nu este prea departe pentru a fi atins de imaginaţie, şi imaginaţia unui om poate influenţa imaginaţia altuia, oriunde ajunge la ea. (*Philos. Sagax*)

Imaginaţia este începutul corpus-ului oricărei forme, şi tot ea conduce procesul dezvoltării ei. Voinţa este o putere dizolvantă, care permite trupului să înceapă să fie impregnat de „tinctura" imaginaţiei. Cel care doreşte să ştie cum poate omul să unească puterea lui de imaginaţie cu puterea de imaginaţie a Cerului, trebuie să cunoască procesul prin care lucrul acesta se poate împlini. Înţelepciunea pe care omul s-ar cuveni s-o aibă, nu provine nici de la Pământ, nici de la firmament, ci de la a cincea esenţă – Mintea Universală. Un om poate ajunge să posede puterea creatoare prin identificarea minţii proprii cu Mintea Universală, şi cel care va reuşi lucrul acesta va fi în posesia celei mai înalte filozofii posibile, domeniul inferior al Naturii i se va supune, iar puterile Cerului îl vor ajuta, fiindcă Cerul este slujitorul înţelepciunii.

Înainte ca omul să se nască, şi la scurt timp după aceea, sufletul lui nu este perfect, dar poate fi făcut perfect cu ajutorul puterii Voinţei. Spiritele sunt esenţe vizibile, tangibile şi perceptibile altor spirite[11]. Ele se află unele faţă de altele într-o relaţie asemănătoare corpurilor fizice faţă de alte corpuri fizice. Spiritele îşi vorbesc prin intermediul voinţei, nu prin vorbire articulată. În timp ce trupul doarme, sufletul se poate duce într-un loc îndepărtat, şi, dintr-un asemenea loc, acţionează în mod inteli-

să spunem: „Eu îmi imaginez că văd".

[11] Termenul „spirite" se referă aici la suflete inteligente.

gent[12]. Dacă el întâlneşte un alt spirit, fie acesta încarnat sau dezîncarnat, ele pot acționa unul asupra celuilalt aşa cum acționează două ființe umane atunci când se întâlnesc. Un om îşi poate transmite gândurile altui om de care se simte atras, oricât de mare ar fi distanța dintre ei, sau poate acționa asupra spiritului unei alte persoane într-o asemenea măsură, încât să-i influențeze acțiunile după ce corpul acesteia se trezeşte din somn[13], şi astfel poate să-i afecteze chiar sănătatea. Pe această lege a Naturii se bazează posibilitatea de a face vrăji şi farmece.

Practicarea adevăratei magii nu necesită ceremonii, nici incantații, nici folosirea simbolurilor; ea nu are nevoie de binecuvântări, nici de afurisenii exprimate verbal. Ea cere doar o credință puternică în forța omnipotentă a binelui, care poate înfăptui orice lucrare dacă acționează printr-o minte omenească în armonie cu ea, şi fără de care nu poate fi înfăptuit nimic folositor.

Adevărata putere magică constă într-o credință adevărată, dar credință adevărată are la bază cunoaşterea, şi fără cunoaştere nu poate fi vorba de credință. Dacă ştiu că înțelepciunea divină poate interveni într-un anumit lucru, înseamnă că posed adevărata credință, dar dacă cred

[12] Se poate întâmpla ca spiritul unei persoane să meargă într-un asemenea loc îndepărtat în timp ce corpul său doarme, şi să acționeze acolo în mod inteligent, dar omul, după ce se trezeşte din somn, să nu-şi mai amintească nimic despre acest lucru. Însă un inițiat, a cărui conştiință spirituală este starea lui normală, poate face ceva asemănător în deplină cunoştință de cauză, adică în mod conştient, şi să-şi amintească totul după ce spiritul i se întoarce în trup.

[13] S-a dovedit, prin mai multe experiențe, că unei persoane cufundate în somn mesmeric de un specialist în materie, i se poate cere să facă anumite lucruri după ce se va trezi din somn; mai mult, după ce se va trezi, va face ce i s-a cerut, deşi nu-şi va aminti cele întâmplate în timpul somnului. De aceea este bine că în actualul stadiu de moralitate al civilizației, asemenea puteri nu sunt cunoscute publicului.

pur şi simplu că un lucru ar fi posibil de înfăptuit, sau încerc să mă conving să cred în această posibilitate, o asemenea credință nu este cunoaştere şi nu ne oferă încredere. Nimeni nu se poate încrede cu adevărat în ceva neadevărat, fiindcă o asemenea „încredere" va fi doar o preconcepţie sau o părere întemeiată pe ignorarea adevărului.

Dar chiar şi o asemenea credinţă sau încredere deformată poate da naştere unei puternice imaginaţii malefice; şi tocmai acesta este cazul vrăjitoriei şi al farmecelor, prin care o persoană îi poate face rău unei alte persoane, fără riscul de a fi descoperită, deoarece ea poate ucide sau răni un duşman fără să se apropie de el, iar acesta nu se poate apăra, aşa cum ar face dacă ar fi atacat de un agresor vizibil.

Vorbind despre instrucţiunile şi instrumentarul unei asemenea „arte", Paracelsus spune:

Ar fi poate uşor să dăm instrucţiuni cu ajutorul cărora fiecare s-ar putea convinge de adevărul acestor afirmaţii, dar asemenea cunoştinţe ar putea fi folosite de persoane rău intenţionate în scopuri malefice[14]. Dar există anumite lucruri pe care medicii s-ar cuveni să le ştie, căci astfel ei vor putea cunoaşte cauzele unor boli misterioase, cum să le vindece, şi cum să contracareze influenţele malefice prin puterea binelui.

Există, de exemplu, unele vrăjitoare care modelează imaginea persoanei căreia doreşte să-i provoace o suferinţă, şi apoi înfig un ac în piciorul modelului pe care l-au creat; voinţa de a face rău şi gândul nefast îi vor provoca

[14] Se poate observa că fenomenele arătate nu sunt eficace dacă sunt produse de persoane fără înzestrările necesare acestui scop; de aceea, nu vedem nici un motiv pentru care aceste instrucţiuni ar trebui făcute publice. Cei care posedă asemenea puteri malefice cunosc deja aceste lucruri.

persoanei respective dureri mari în picior, împiedicând-o să meargă. Aceste dureri vor înceta atunci când acul va fi scos din figurina de ceară. Dacă un medic întâlneşte un asemenea caz şi nu cunoaşte cauza durerilor din piciorul pacientului, nu va putea să-l vindece, dar dacă el cunoaşte cauza, atunci va putea folosi puterea imaginației pentru a anihila răul provocat de o putere asemănătoare.

Astfel, s-a întâmplat ca din trupurile unor pacienți să fie scoase ace, fire de păr, bucăți de sticlă şi multe alte lucruri, care nu aveau ce căuta acolo; după îndepărtarea acestor lucruri, au apărut altele de acelaşi fel, fenomenul repetându-se timp de săptămâni sau luni. În toată această perioadă medicul a asistat neputincios la acest fenomen, neştiind cum să procedeze. Dar dacă medicul şi-ar fi cunoscut mai bine meseria, ar fi putut afla că acele lucruri au fost introduse în trupul pacientului de puterea imaginației malefice a unui vrăjitor. Atunci el ar fi aşezat unul din articolele extrase într-un stejar (sau într-un soc), în partea orientată spre răsăritul soarelui. Acel articol ar fi acționat asemenea unui magnet, atrăgând influența malefică, şi în felul acesta pacientul ar fi fost vindecat.

O voință mai puternică poate supune una mai slabă şi, prin urmare, prima condiție pentru a produce efecte magice este întărirea voinței. Puterea voinței poate acționa mai eficace asupra animalelor decât asupra omului, deoarece sufletul omului, fiind sprijinit de spiritul divin, are mai multă tărie pentru a se apăra de influența unei voințe străine, decât trupul sideral al animalelor. Voința unui om treaz poate acționa asupra unui alt om care este treaz sau adormit, dar se poate întâmpla ca un om să poată acționa spiritual asupra altuia chiar în timp ce amândoi dorm. Forma astrală a unei persoane adormite poate să viziteze o altă persoană (în timp ce aceasta visează), pentru a-i provoca anumite neajunsuri, pentru a o determina să facă un lucru pe care acea persoană nu l-ar fi făcut singură, sau pentru a-i arăta afecțiune.

Paracelsus susţine că este cu putinţă ca voinţa să acţioneze la distanţe mari:

> În privinţa imaginilor din ceară (care sunt modelate pentru a ajuta imaginaţia şi a concentra voinţa), vă spun că dacă o persoană doreşte să-i facă rău adversarului său, ea trebuie să facă acest lucru prin intermediul unui medium, adică a unui corpus. În felul acesta este posibil ca spiritul meu, fără a se sluji de trupul meu sau de sabie, să ucidă sau să rănească o altă persoană doar prin acţiunea voinţei mele. Este posibil ca eu să aduc spiritul duşmanului meu într-o imagine (reprezentare), după care să lovesc în acea imagine potrivit voinţei mele, pentru ca astfel duşmanul meu să fie rănit sau lovit efectiv.
>
> Puterea voinţei este un lucru esenţial în medicină. Un om care doreşte binele cuiva va face ca efectele voinţei sale să aibă efecte benefice. Acela care invidiază pe oricine şi orice este bun, şi care se urăşte pe sine, poate simţi pe propria-i piele efectele gândurilor sale rele. Imaginile pot fi blestemate şi efectul va fi că unele boli – precum frigurile, epilepsia, apoplexia, etc. – pot fi provocate direct persoanei reprezentate în imagine. Din păcate medicii cunosc doar o mică parte din puterea voinţei. Voinţa creează spirite (forţe) care n-au nici o legătură cu raţiunea, ci acţionează orbeşte.[15] (*Paramirum*, Trat. IV, cap. VIII)

O altă mare putere spirituală poate fi aflată în credinţă. Credinţa stimulează şi înalţă puterea spiritului.

---

[15] Nu am sfătui pe nimeni să facă o asemenea experienţă, fiindcă, în afară de imoralitatea unei astfel de practici, este cunoscut faptul că o asemenea forţă malefică, o dată stimulată, nu e îndeajuns de puternică pentru a pătrunde în sufletul obiectului ei ca să-şi îndeplinească scopul propus; ea ricoşează, având efecte distructive asupra sursei care a proiectat-o.

Omul a cărui credință este puternică se simte ca și cum ar fi înălțat și ar trăi independent de trup.

Prin puterea credinței, apostolii și patriarhii au înfăptuit lucruri mărețe, mai presus de mersul normal al Naturii; de asemenea, sfinții au făcut minuni[16] prin puterea credinței. Minunile pe care ei le-au săvârșit în timpul vieții au fost înfăptuite prin puterea propriei lor credințe. Alte miracole, care s-au produs prin moaștele lor sau în apropierea mormintelor lor, au fost înfăptuite de puterea credinței oamenilor care le cereau ajutorul. Toate miracolele magiei se produc cu ajutorul Voinței, Imaginației și Credinței.

Un sfânt mort nu poate vindeca pe nimeni. Un sfânt în viață poate vindeca bolnavul în virtutea puterii divine ce acționează prin el. Această putere divină nu moare o dată cu trupul sfântului, și de aceea adevărații sfinți sunt încă vii, deși corpurile lor ar putea să fie lipsite de viață. Puterea care conferă simțurilor capacitatea de a face minuni e încă vie și accesibilă tuturor. Este puterea Duhului Sfânt, și dacă tu trăiești în Dumnezeu, El te va adumbri cu acea putere și te va învăța legile lui Dumnezeu, iar tu vei fi călăuzit asemenea sfinților, ba chiar asemenea apostolilor Petru și Pavel. (*De Sanctorum Beneficiis Vindictis*)

Credința are o putere mult mai mare decât cea a corpului fizic. Tu ești vizibil și material, dar în tine există și

[16] Termenul „minune" desemnează o faptă naturală produsă de o putere spirituală. Dacă o persoană acționează împotriva propriilor ei instincte naturale - înfăptuind, de pildă, un act de generozitate, fără a se gândi la răsplată - un asemenea act poate fi numit supranatural, fiindcă în natura materială a omului este de neconceput ca un asemenea act să fie înfăptuit. Omul, însă, este îndemnat să procedeze astfel de puterea care pornește din spirit. Spiritul se poate manifesta în Natură, dar el nu este produs de Natură.

un om invizibil, şi acest om pe care nu-l poţi vedea este de asemenea tu însuţi. Orice act făcut de corpul tău este întreprins de omul fizic. Unul acţionează în mod vizibil, celălalt în mod invizibil. Dacă omul invizibil este supus unei suferinţe, acea suferinţă se va răsfrânge în corpul tău vizibil. Asemenea lucruri pot fi experimentate, dar ar fi o mare greşeală să facem aşa ceva. Oricine le încearcă, îl ispiteşte pe Dumnezeu, şi acela care va face acest lucru îşi va răni foarte serios sufletul.

Au existat oameni care au creat imagini de ceară reprezentând anumite persoane de sex opus, şi au topit aceste forme la flacăra unei lămpi pentru a-şi intensifica propria lor imaginaţie malefică, şi, folosindu-şi credinţa, au reuşit să ademenească acele persoane într-o necurată legătură de dragoste. Chaldeenii şi egiptenii obişnuiau să facă imagini reprezentând constelaţiile, şi aceste forme se mişcau şi vorbeau, dar ei nu cunoşteau puterile care acţionau în ele. Astfel de lucruri sunt făcute prin credinţă, dar nu prin adevărata credinţă în Dumnezeu, ci printr-o credinţă falsă bazată pe dorinţa de a face rău, iar o credinţă care ucide şi face rău oamenilor nu este bună. Credinţa adevărată provine doar din sursa binelui, în care răul nu-şi află locul, şi ceea ce nu este bun nu este adevărat. Răul aparţine doar lumii, deoarece în lipsa răului binele n-ar putea fi cunoscut sau apreciat; însă răul nu poate sălăşlui în sursa binelui.

Credinţa adevărată are puteri miraculoase, şi aceasta dovedeşte că noi suntem spirite, şi nu doar corpuri vizibile. Credinţa înfăptuieşte ceea ce trupul ar îndeplini dacă ar avea putere. Omul este înzestrat cu puteri însemnate; el este mai mare decât cerul şi mai mare decât pământul. Este înzestrat cu credinţă, şi credinţa este o lumină mai puternică şi mai mare decât lumina naturală, şi mai puternică decât toate creaturile.

Toate procesele magice se întemeiază pe credinţă. Prin Credinţă, Imaginaţie şi Voinţă, putem înfăptui tot ce dorim. Puterea credinţei depăşeşte toate spiritele Naturii, fiindcă ea este o putere spirituală, şi spiritul este superior Naturii. Orice lucru care adastă pe tărâmul Naturii poate fi schimbat prin puterea credinţei. Orice lucru mai presus de natură, pe care noi îl putem realiza, este realizat prin credinţă, şi tot prin credinţă pot fi tratate şi bolile.[17] (*Philosophia Sagax*)

Omul sideral este de natură magnetică, şi din această cauză el poate atrage puterile şi efluviile lumii astrale. Aşadar, dacă prin toată natura circulă curenţi astrali nocivi, el se poate îmbolnăvi, şi dacă aceşti curenţi se schimbă, devenind benefici, el îşi poate recăpăta sănătatea. Acelaşi lucru se poate întâmpla dacă o Voinţă benefică (sau malefică), sprijinită de o credinţă puternică, schimbă sau creează curenţi ce acţionează asupra omului sideral.

Curenţii astrali creaţi de imaginaţia Macrocosmosului acţionează asupra Microcosmosului şi produc anumite efecte în acesta din urmă; în mod asemănător, curenţii astrali produşi de imaginaţia şi voinţa omului creează anumite stări în natura exterioară, şi aceşti curenţi pot ajunge departe, fiindcă puterea imaginaţiei poate ajunge tot atât de departe ca şi gândul. Procesele fiziologice care au loc în trupurile fiinţelor vii sunt provocate de curenţii lor astrali, iar procesele fiziologice şi meteorologice produse

[17] Un medic care nu are încredere sau credinţă în propria-i capacitate nu va avea rezultate prea bune. De altfel, medicii îşi au fiecare remediul preferat, care poate să acţioneze cu succes dacă e aplicat de un anumit medic, şi să nu dea rezultatele scontate dacă e aplicat de un alt medic. Acest lucru poate fi explicat prin faptul că un medic poate avea mai multă încredere în propriul său remediu preferat decât în cel al altui medic.

în marele organism al Naturii sunt provocate de curenţii astrali ai Naturii ca întreg. Curenţii astrali ai fiecăruia acţionează asupra altuia, conştient sau inconştient; dacă acest lucru este înţeles aşa cum se cuvine, nu va mai fi considerat ca ceva de necrezut faptul că mintea omului poate produce schimbări în mintea universală, provocând astfel schimbări în atmosferă, ca, de exemplu, în mişcarea aerului, în apariţii ale vântului, ploilor, furtunilor, grindinei şi fulgerelor, sau că acest neajuns poate fi schimbat în ceva bun, prin puterea credinţei. Cerul este un ogor în care imaginaţia omului îşi aruncă sământa. Natura este un artist care face să crească sământa, şi tot ce este creat de Natură poate fi imitat de Artă. (*De Sagis et eorum Operibus*)

A implora spiritul unui lucru înseamnă să cauţi adevărul pe care acest lucru îl reprezintă. A vedea spiritul unui lucru înseamnă să recunoşti caracterul acelui lucru cu toate calităţile şi atributele lui. Dacă un om vrea să subordoneze puterii sale spiritul unui lucru, el ar trebui să ştie cum să folosească, pentru scopul urmărit, puterile ascunse în acel lucru. Dacă eu cunosc atributele unui lucru, înseamnă că îi cunosc spiritul. Dacă pot folosi calităţile unui lucru, spiritul acestuia va fi slujitorul meu. Nimic nu poate fi cunoscut despre un lucru, afară de cazul când reuşim să facem să apară caracterul acestuia cât mai clar înţelegerii noastre.

Menstrumul (vehiculul) prin care poate acţiona voinţa pentru a face bine sau rău, este Mumia vie. Mumia (corpul magnetic) este un vehicul ce conţine esenţa vieţii. Dacă mâncăm carnea animalelor, nu carnea lor este cea care formează din nou sânge şi oase în trupurile noastre, ci vehiculul invizibil al vieţii derivat din carnea acestor animale, care este preluat de corpurile noastre pentru a forma ţesuturi şi organe noi. Dacă un animal moare din

cauza unei boli interne, noi nu-i mâncăm carnea, fiindcă Mumia lui a fost otrăvită de boală, şi nici nu mâncăm carnea animalelor care au murit de bătrâneţe, sau carne alterată, deoarece Mumia sănătoasă a dispărut odată cu începutul procesului de descompunere, iar ceea ce a mai rămas din această Mumie a fost otrăvit prin procesul de putrefacţie.

Mumia unei fiinţe vii păstrează caracteristicile fiinţei respective. Din această cauză noi nu mâncăm carnea unor animale feroce (tigri, lei, pisici sălbatice etc.) Ele conţin o Mumie violentă, care stimulează esenţele astrale ale omului şi provoacă în el tendinţe asemănătoare caracteristicilor animalelor de la care provine această carne. Noi mâncăm carnea animalelor domestice, deoarece caracteristicile lor nu sunt atât de aprige ca în cazul animalelor feroce, ci mai delicate, iar Mumia lor nu e atât de agitată. Hrana de animal cea mai sănătoasă este carnea păsărilor, fiindcă ele trăiesc în aer, iar aerul este cel mai nobil dintre cele patru elemente.

Mumia unui trup mort nu mai este folositoare, iar Mumia care este pregătită prin îmbălsămarea unui cadavru nu este bună de nimic, ci serveşte doar ca hrană pentru viermi. Cea mai eficace Mumie este aceea a unei persoane care a avut o moarte nenaturală, în timp ce trupul ei era într-o stare de sănătate bună (cum e cazul celor spânzuraţi, decapitaţi sau traşi pe roată). Persoana care, din cauza vreunei boli, a decedat după o lungă suferinţă, îşi pierde puterile înainte de a muri; în asemenea cazuri, procesul de putrefacţie începe chiar în timp ce pacientul se află în viaţă. În această situaţie, Mumia lui n-are nici o valoare. Dacă medicii ar cunoaşte puterile oculte ale Mumiei unei persoane care a murit subit, ei n-ar mai permite ca trupul unui criminal executat prin spânzurătoare să atârne în funie mai mult de trei zile, ci ar trebui să-l ia de acolo şi să-l

folosească pentru propriile lor scopuri. O astfel de Mumie este foarte puternică, mai ales după ce a fost expusă influenței aerului, soarelui şi lunii.

Mumia unei ființe care moare de moarte violentă în aer, se întoarce în aer; Mumia unui corp este preluată de elementul în care s-a descompus trupul. Dacă o persoană s-a înecat, Mumia ei se va îndrepta spre elementul apă; dacă cineva moare ars, Mumia lui se va duce spre elementul foc[18]. (*Philosophia*, trat. III)

Aceste trei feluri de Mumii posedă puteri oculte miraculoase, şi multe lucruri ciudate pot fi realizate cu ajutorul lor de către cei ce ştiu să le folosească, în special cei care au preluat Mumia de la persoanele cărora aceasta le-a servit drept vehicul al vieții. Aceştia pot fi călăii şi ucigaşii, iar ultimii ucid un om doar ca să se folosească de Mumia acestuia în scopuri rele. Dar pentru asemenea oameni, ar fi fost mai bine ca să-şi atârne o piatră de moară de gât şi să se arunce în mare, căci vor avea un sfârşit demn de milă, iar sufletele lor vor avea parte de răul pe care ei înşişi l-au creat.

Din cauza marii puteri oculte pe care Mumia o are, ea este folosită în vrăjitorii şi farmece. Vrăjitorii şi cei care fac farmece pot face o învoială cu spiritele rele pentru ca acestea să ducă Mumia în anumite locuri, unde vrăjitorii

[18] Cei care s-au familiarizat într-o oarecare măsură cu spiritismul modern, ştiu că la începutul unei „manifestări fizice" puternice, se simte un curent de aer rece şi uneori un miros ca de cadavru pătrunde în camera unde are loc şedința. Acest fenomen este provocat de prezența corpului astral al celui decedat, care aduce cu sine elemente din mediul său din mormânt. Dacă este „spiritul" unei persoane înecate, aerul din cameră poate fi simțit ca umed şi mirosind a mucegai, sau pot apărea stropi de apă pulverizată. Dacă se manifestă „spiritul" unei persoane care în timpul vieții a fost un mare bețiv, aerul poate mirosi a alcool.

pot acționa asupra oamenilor (fără știința lor) pentru a le face rău. Vrăjitorii pot lua pământ din gropile celor morți de ciumă ca să transmită boala și altor oameni. Ei pot, de asemenea, să infecteze vitele, să strice laptele19, și să provoace multe pagube, fără ca oamenii loviți de aceste necazuri să știe care e cauza relelor abătute asupra lor. Se pot spune multe în legătură cu acest subiect, dar nu vrem să le consemnăm aici, căci ar însemna să oferim cunoștințe despre vrăjitorie, sau să permitem oamenilor porniți pe rele să facă uz de cunoștințele căpătate pentru a-i face pe alții să sufere. (*De Pestilitate*)

Este de dorit ca niște oameni înțelepți și buni cunoscători ai artelor secrete, să fie investiți de autorități în anumite funcții pentru a contracara și preveni relele provocate de persoanele periculoase care practică vrăjitoria și fac farmece; atenția lor ar trebui îndreptată mai ales asupra mănăstirilor, internatelor și caselor de toleranță, căci în locurile acestea se manifestă o imaginație lascivă și bolnăvicioasă, și de unde spiritele rele adună o mare cantitate de spermă, iar această spermă conține o Mumie puternică ce poate fi extrasă și transformată în lucruri periculoase. Ea se poate descompune și devine o otravă puternică, dând viață nenumăratelor ființe invizibile ce pot provoca epidemii. O vrăjitoare poate otrăvi o altă vrăjitoare prin aceste mijloace, iar spiritele apropiate vrăjitoarelor pot fura adeseori spermă de la persoane înrăite în fapte și obiceiuri rele, pentru a o folosi în scopuri malefice.

O otravă puternică, folosită în special în vrăjitorie, este sângele menstrual. Dacă o femeie își expune un obiect de îmbrăcăminte îmbibat cu sânge menstrual – noaptea, la razele lunii noi, iar în timpul zilei, la razele soarelui – se creează un vasilisc puternic, fiindcă el atrage *magnes sa-*

[19] Vezi *Nota* de la sfârșitul acestui subcapitol.

lis. Otrava invizibilă poate provoca felurite boli, fiindcă luna este *menstrum mundi* şi exercită o influenţă foarte periculoasă. Aurul atrage mercurul şi se combină cu el, şi, într-un chip asemănător, soarele atrage la sine *mercurium menstum mulierum.* Luna exercită o anumită influenţă rea în fiecare lună, şi menstrum mulierum este reînnoit periodic în fiecare lună, iar în timpul acestor perioade se creează între ele o puternică afecţiune.

Femeile ar trebui să cunoască aceste lucruri, şi să le acorde o atenţie deosebită, căci altfel pot fi în mare pericol. Este cunoscut faptul că în timpul unei epidemii au murit mult mai multe femei decât bărbaţi. Este de asemenea cunoscut faptul că femeile care, ţinând seama de vârsta lor, nu mai au menstruaţie, sunt mult mai puternice decât altele pentru a face farmece malefice şi vrăjitorii periculoase.[20]

Dacă luaţi terebentină şi o distilaţi, spiritul terebentinei va fi îndepărtat şi va rămâne doar colofoniul; dacă amestecaţi din nou colofoniul cu spiritul, veţi obţine terebentină ca mai înainte. Tot astfel, sângele omului conţine un spirit difuz şi înflăcărat, şi spiritul acesta îşi are centrul în inimă, unde este mai condensat, şi din care el radiază, iar razele radiate se întorc în inimă. Asemănător, lumea îşi are spiritul ei înflăcărat, care pătrunde în atmosferă, iar centrul acestui spirit este numit soare, şi influenţele care radiază din soare se întorc în acel centru. Soarele radiază căldură şi atrage vaporii pământului şi tot astfel inima omului atrage *humidum menstrui*, acea planetară exhalaţie otrăvitoare a Microcosmului femeii. Spiritus vitae cerebri al unei persoane nebune poate fi atras spre lună, întocmai cum acul unei busole este orientat spre Pol, şi unei astfel

[20] Aşa credeau oamenii în timpul Evului Mediu, şi multe femei bătrâne au fost arse pe rug, fiind suspectate de vrăjitorie.

de persoane îi va merge prost şi va începe să delireze, mai ales în perioada de lună nouă, atunci când această atracție este foarte puternică. La fel *spiritus sensitivus* al unui om, care este slab şi nu opune nici o rezistență, poate fi atras spre lună şi supus influențelor ei malefice şi otrăvitoare.

Vrăjitoarele şi spiritele rele pot de altminteri să colecteze anumite elemente invizibile şi veninoase – luate de la păianjeni, broaşte şi alte creaturi periculoase – şi să le folosească în combinație cu sângele menstrual pentru a face rău; dar nu este recomandabil să dezvăluim cum se face asta. Putem spune totuşi că uneori ele modelează în ceară imaginea unei persoane, leagă o cârpă mânjită cu sânge menstrual în jurul acestei imagini, adaugă Mumia cadavrului unui animal – de preferință, cadavrul unui animal care a murit de o ulcerație – şi, cu ajutorul imaginației lor malefice, aruncă farmece otrăvite asupra figurinei de ceară. În felul acesta, ele pot să otrăvească efectiv sângele persoanei reprezentate şi să-i provoace moartea.

Alteori ele iau o oglindă montată într-o ramă de lemn şi o pun într-o cadă cu apă, în aşa fel încât aceasta să plutească pe suprafața apei, cu fața orientată spre cer. Pe suprafața oglinzii, şi încercuind oglinda, ele aşează o cârpă îmbibată cu sânge menstrual, şi astfel o expun influenței lunii. Această influență malefică este trimisă spre lună; radiind de pe lună (înspre pământ), poate aduce nenorociri celor care privesc luna. Razele lunii, trecând prin inelul de cârpă de pe oglindă, devin otrăvitoare şi otrăvesc oglinda. La rândul ei, oglinda trimite eterul înapoi în atmosferă, iar luna şi oglinda se otrăvesc reciproc, ca două persoane care, duşmănindu-se, îşi otrăvesc reciproc sufletele aruncându-şi priviri rele. Dacă o oglindă este otrăvită în acest fel, vrăjitoarea are foarte mare grijă de ea, şi dacă doreşte să-i facă un rău cuiva, atunci ia figura de ceară modelată în numele acelei persoane, o înconjoară cu o cârpă pătată

cu sânge menstrual şi trimite raza reflectată de oglindă prin deschizătura din mijlocul ei deasupra capului figurii de ceară, sau asupra altei părţi a trupului ei, folosindu-se în acelaşi timp de imaginaţia ei înveninată şi de blesteme.

Omul a cărei figură este modelată în ceară poate să-şi piardă vitalitatea, iar sângele îi va fi otrăvit din cauza acestei influenţe malefice; el se poate îmbolnăvi şi trupul îi va fi acoperit de furuncule. Aceasta este *pestis particularis,* care poate fi recunoscută prin aceea că omul îmbolnăvit astfel nu s-a aflat lângă alte persoane bolnave, şi nici în locuri de unde să fi putut căpăta boala.

Dacă o vrăjitoare doreşte să otrăvească un om cu ajutorul ochilor, ea se va duce în locul unde se aşteaptă să-l întâlnească. Când acesta se apropie, ea va privi în oglinda otrăvită, şi apoi, după ce ascunde oglinda, priveşte în ochii celui pe care l-a aşteptat, iar influenţa otrăvii trece de la oglindă în ochii ei, şi din ochii ei în ochii persoanei în cauză. Vrăjitoarea îşi poate vindeca ochii, făcând un foc şi privind fix la el, după care, luând cârpa îmbibată de sângele menstrual, o leagă în jurul unei pietre şi o aruncă în foc. După ce cârpa a ars, vrăjitoarea stinge focul cu urina ei, şi în felul acesta ochii i se vor vindeca, dar duşmanul ei va orbi". (*De Pestilitate*)

Există unele substanţe pe care vrăjitoarele şi cei care fac farmece le folosesc pentru a le pune în mâncarea sau băutura altor persoane; după consumarea hranei, acestea pot înnebuni, nebunia putându-se manifesta în diferite feluri. Uneori îi face pe bărbaţi şi pe femei să se îndrăgostească, sau să devină certăreţi, sau îi face foarte curajoşi şi îndrăzneţi, sau îi poate transforma în nişte laşi. Unii se vor îndrăgosti puternic de persoana care le-a administrat un asemenea elixir al dragostei; s-a întâmplat chiar ca stăpânii sau stăpânele să se îndrăgostească de servitorii

lor, care le-au servit o asemenea mâncare şi băutură, şi să ajungă în puterea propriilor lor servitori. Chiar şi animalele (cai, câini etc.) au fost supuse influenţei unor asemenea farmece. Dacă o femeie procedează astfel cu un bărbat, acesta poate să se îndrăgostească atât de puternic de acea femeie, încât să nu mai fie în stare să se gândească la nimic altceva, în afară de ea; iar dacă bărbatul îi administrează această hrană, femeia se va gândi tot timpul numai la el. (*De Morbis Amentium*)

Lucrurile pe care asemenea persoane le folosesc în acest scop nu sunt altceva decât substanţele care au fost mult timp în contact cu propriile lor trupuri, substanţe care sunt încărcate cu o parte din propria lor vitalitate. Femeile reuşesc mai bine în asemenea experienţe, fiindcă ele sunt mai impulsive, mai neînduratoare în răzbunare şi mai înclinate spre invidie şi ură. Dacă sunt absorbite cu totul de propria lor imaginaţie, ele fac să apară un spirit activ, care le poartă imaginaţia oriunde ar dori să se deplaseze. Un sculptor ia o bucată de lemn şi scoate din ea orice şi-a pus în gând; tot astfel, imaginaţia poate extrage orice din esenţa vieţii.

Mumia este *corpusul* de care imaginaţia se foloseşte pentru a lua o anumită înfăţişare. Ea este înălţată şi extinsă prin puterea credinţei, şi apoi este imprimată în minte de către voinţă. Femeile au o putere de imaginaţie mai mare când dorm, sau atunci când sunt singure; aşadar, n-ar trebui ca ele să fie lăsate singure prea mult timp, ci s-ar cuveni să-şi petreacă timpul în mod plăcut, căci dacă sunt prost dispuse şi pline de gânduri rele, ele ar putea, prin puterea imaginaţiei lor, să otrăvească mâncarea pe care o gătesc, sau s-o spurce, dar fără să fie conştiente de acest lucru. Femeile care nu pot să-şi strunească imaginaţia, n-ar trebui lăsate să supravegheze sau să se ocupe

de educaţia copiilor, fiindcă influenţele pe care imaginaţia lor le creează pot să le afecteze inconştient şi pe ele, şi să acţioneze primejdios asupra acestor copii.

Imaginaţia este cauza care face să poată fi create fiinţe din *Mumia spiritualis*, fiinţe care pot fi înzestrate cu puteri însemnate (*De Virtute Imaginationae*).

Prin puterea imaginaţiei, trupuri străine pot fi transferate invizibil în trupurile fiinţelor umane, în acelaşi fel în care aş lua o piatră în mână, şi aş pune-o într-o cadă cu apă, şi apoi retrăgându-mi mâna, aş lăsa piatra în apă. Vrăjitoarele care se folosesc în special de sângele menstrual, pot dizolva (dematerializa) corpurile cu puterea imaginaţiei lor. Ele fac o figurină din ceară, care reprezintă persoana căreia vor să-i facă rău, leagă o cârpă pătată cu sânge menstrual în jurul gâtului acelei figuri, şi o fixează acolo cu ajutorul unui fir extras din masa cărnoasă a unui păianjen zdrobit. Ele iau apoi un arc şi o săgeată făcute dintr-un anumit fel de lemn, leagă bucăţi de sticlă, ace, păr etc. de această săgeată, şi apoi trag în figurina de ceară. În felul acesta, lucrurile dizolvate prin imaginaţia lor sunt trimise, prin puterea Mumiei, în trupul persoanei respective, şi acolo acestea pot fi găsite într-o formă corporală. (*De Sagis*)

Puterea imaginaţiei reprezintă un factor important în medicină. Ea poate provoca îmbolnăvirea omului şi a animalelor, după cum poate să şi vindece bolile. Dar aceste lucruri nu sunt săvârşite de puterea simbolurilor, sau de însemnele întipărite în ceară sau scrise pe hârtie, ci de o imaginaţie care perfecţionează voinţa. Întreaga imaginaţie a omului provine din inima lui. Inima este «sămânţa» Microcosmului, şi din această sămânţă imaginaţia se îndreaptă spre Macrocosm. Astfel, imaginaţia omului

este o sămânță care devine materială sau corporală. Un gând este o acțiune ce are în vedere un scop. Eu nu trebuie să-mi mişc ochii cu mâna în direcția în care doresc să privesc, căci imaginația mea îi roteşte oriunde vreau eu. O imaginație pornită din dorința intensă şi pură a inimii acționează instinctiv şi fără vreun efort conştient. Energia unei imaginații puternice îndreptată spre o persoană o poate ucide sau vindeca, în funcție de natura dorinței care stimulează forța, şi care poate fi benefică sau dăunătoare. Aşadar, un blestem poate deveni generator de rău, iar o binecuvântare, generatoare de bine – cu condiția să vină din inimă.

Magia este o mare şi tainică înțelepciune, iar ceea ce în mod obişnuit numim «rațiune» este o mare nebunie. Pentru a te folosi de înțelepciune nu este nevoie de ceremonii şi de invocări exterioare. Trasarea de cercuri şi arderea de mirodenii sunt toate prostii şi ispite prin care sunt atrase doar spiritele malefice. Inima omenească reprezintă un lucru foarte important – atât de important, încât nimeni nu poate să-i exprime pe deplin măreția. Ea este nepieritoare şi veşnică, asemenea lui Dumnezeu. Dacă am cunoaşte toate puterile inimii omeneşti, nimic n-ar mai fi imposibil pentru noi. Imaginația este întărită şi perfecționată prin credință, şi orice îndoială distruge efectele acțiunii ei. Credința trebuie să confirme imaginația, fiindcă ea perfecționează voința. Motivul pentru care oamenii nu posedă o imaginație desăvârşită îl constituie faptul că ei sunt încă nesiguri de puterile lor; dar ei ar putea fi perfect siguri dacă ar poseda adevărata cunoaştere.

Dacă imaginația unui om, care acționează asupra altui om, nu poate realiza întotdeauna ceea ce doreşte, aceasta se întâmplă fiindcă ea este prea slabă pentru a străpunge armura sufletului celuilalt om. O imaginație slabă nu are efect asupra altei persoane, dacă aceasta este prote-

jată de o voinţă puternică, dârză, care să opună rezistenţă. Fiecare om îşi poate întări propria voinţă, şi îşi poate face sufletul invulnerabil printr-o credinţă nestrămutată în puterea supremă a lui Dumnezeu.[21] (*De Peste*, vol. I).

Cei care sunt tari în credinţa lor, şi încrezători că puterea divină din ei înşişi îi poate apăra de toate influenţele rele provenind de la entităţi încarnate sau dezîncarnate, nu pot fi atinşi de cei care le vor răul. Dar dacă o persoană slabă este obsedată de o astfel de influenţă malefică, şi nu este în stare s-o alunge, atunci trebuie ca o altă persoană, care este înzestrată cu această putere spirituală, s-o alunge în locul ei. Un vierme poate creşte într-o alună, deşi coaja alunei este întreagă, şi nu există un loc pe unde viermele ar fi putut intra. Tot astfel, un spirit malefic poate să pătrundă în corpul unui om şi să-l îmbolnăvească, fără să facă vreo gaură în el. Dacă mintea unui om este slabă şi sufletul nu-i apărat de credinţă, spiritul rău poate intra; aşadar, cel mai bun remediu este o minte puternică, iluminată de lumina interioară a înţelepciunii care provine de la Dumnezeu.

Bolile trupului pot fi vindecate cu ajutorul unor remedii fizice, sau prin puterea spiritului ce lucrează prin mijlocirea sufletului. Bolile sufletului sunt vindecate prin puterea spiritului; dar pentru a putea vindeca este nevoie de mai mult decât de rugăciunea făcută cu buzele, de vorbărie nedesluşită, de ceremonii inutile – este nevoie să fim conştienţi că spiritul e cel care poate înfăptui ceea ce el însuşi doreşte să facă. (Rugăciunea) «Tatăl nostru» nu este de folos dacă buzele o rostesc în timp ce inima doreşte răul.

---

[21] Teama îl face pe om defetist şi expus la infecţii. Pe tot timpul epidemiilor, cei care nu se tem că vor fi infectaţi sunt cei mai puţin expuşi îmbolnăvirii. Acela care ştie că nu poate fi atins de vrăji nu este expus să devină victima lor.

Acela care poartă îmbrăcăminte preoțești nu este neapărat o persoană de înaltă spiritualitate, deși el poate fi recunoscut ca atare de către Biserică. A fi hirotonit de către un om nu înseamnă că ești înzestrat cu putere spirituală, căci o asemenea putere nu poate fi conferită decât de spirit; cel care posedă puterea să vindece boli și să alunge influențele malefice prin puterea spiritului, este hirotonit doar de Dumnezeu. Toți ceilalți sunt niște impostori și oameni care nu fac binele, ci răul, în ciuda credințelor lor superstițioase, a presupusei lor științe, și a autorității omului realizat prin sine însuși (și nu prin puterea lui Dumnezeu). (*De Sanctorum Beneficiis*)

[**Notă.** Persoanele care fac vrăji (de exemplu, albăstrirea laptelui) cad la învoială cu spiritele malefice, dar nu folosindu-se de formule magice sau de ceremonii, ci prin armonizarea simțirii lor cu aceea a entităților astrale, și pot face acest lucru inconștient, fără să-și dea seama de asta în stare normală. Despre existența acestei înțelegeri ar putea să știe doar omul sideral. Asemenea „vrăjitori" sunt, adesea, oameni înclinați să facă rău, dar ignoranți, care poate chiar nu știu că sunt înzestrați cu asemenea puteri și că pot să „vrăjească" oamenii simpli prin puterea lor răuvoitoare, conduși fiind de unele inteligențe nevăzute, și fără ca ei înșiși să fie conștienți de însușirile pe care le posedă (în alte cazuri, s-ar putea să știe).

Faptul că aceste farmece se produc, nu poate fi pus sub semnul îndoielii de cei care au cercetat acest subiect. Ele se produc pe scară largă și țăranii din Europa, mai ales cei din țările romano-catolice, sunt confruntați cu aceste vrăjitorii. În Bavaria și în Tirol țăranii sunt foarte rezervați față de străini, pe care-i consideră capabili să le vrăjească vitele. Ei nu permit străinilor să intre în grajduri, dacă aceștia nu rostesc o binecu-

vântare înainte de a intra; iar dacă ţăranilor le este teamă de puterea malefică a vreunui vecin, ei nu vor accepta sub nici un motiv să-i dea acestui vreun împrumut, sau să primească ceva de la el.

Mai multe cazuri de „vite vrăjite" şi „lapte albastru" sunt cunoscute şi de mine personal; ca exemplu, îl voi menţiona pe următorul: La o fermă, nu departe de M., într-o zi laptele a devenit „albastru". După ce a fost depozitat la locul lui obişnuit, laptele a început să se închidă la culoare, căpătând o culoare albastru- deschis, după care, mai târziu, culoarea s-a închis din ce în ce mai mult, devenind întunecată precum cerneala, în timp ce pe suprafaţa lui au apărut nişte linii care se mişcau în zigzag. Imediat după aceea, întreaga cantitate de lapte a intrat în putrefacţie, emanând un miros oribil. Acest fenomen s-a repetat în fiecare zi, ducându-l pe fermier la disperare. S-au făcut tot felul de încercări pentru a descoperi cauza acestui neajuns; grajdul a fost curăţat în întregime, locul unde era depozitat laptele a fost mutat, vitelor li s-a schimbat hrana, probe de lapte au fost trimise la M. pentru a fi examinate de chimiştii de acolo, vechile oale pentru lapte au fost înlocuite cu altele noi etc., dar nimic nu a reuşit să schimbe această stare de lucruri.

În cele din urmă, sora mea, contesa S., care locuia în apropiere, auzind întâmplarea, s-a dus la ferma cu pricina să vadă despre ce este vorba. A luat cu sine o sticlă nouă, curată, şi a umplut-o cu laptele muls de la vacile vrăjite. A luat laptele acasă şi l-a păstrat în cămara ei: începând din acea zi, necazurile de la ferma vecinului ei au încetat, în schimb tot laptele din casa surorii mele a devenit albastru.

Aici s-a încercat din nou să se determine cauza acestui fenomen, dar fără nici un rezultat. După aproape trei luni, o doamnă în vârstă, care locuia la o distanţă de aproape 200 de mile, a făcut nişte farmece cu ajutorul puterilor ei oculte, folosindu-se de nişte fâşii de hârtie pe care scrisese ceva, şi urmarea a fost că fenomenul dăunător a încetat. Înainte ca acesta să fi

încetat, s-a întâmplat ceva ciudat. Înainte de zorii zilei, pe când mulgătoarea se pregătea să intre în grajd, ceva asemănător unui animal de culoare neagră s-a repezit afară, pe ușa pe jumătate deschisă, a lovit donița și felinarul pe care mulgătoarea îl ținea în mână, și a dispărut. După această întâmplare, totul a revenit la normal.

Cu o altă ocazie, într-un caz similar petrecut tot prin apropiere, proprietarul unor vite vrăjite a fost sfătuit să ia de la fiecare vacă puțin lapte, să-l amestece într-o oală, să-l fiarbă la foc mic, și să-l biciuiască cu o nuia în timp ce laptele scădea la fiert, și apoi să arunce ce mai rămăsese. Sfatul a fost urmat și în ziua următoare o persoană rău famată a fostă zărită cu fața mânjită de dungi de sânge, ca și cum ar fi fost plesnită cu o nuia. Acest om n-a putut să găsească o explicație satisfăcătoare în legătură cu dungile de pe față, și este de presupus că el era vrăjitorul pedepsit în felul acesta. De atunci necazurile au încetat cu totul. Aceste exemple confirmă spusele lui Paracelsus referitoare la Mumie.]

VII. Medicină

Toate funcţiile organice au la bază activitatea unui principiu universal de Viaţă. Acest principiu acţionează în toate formele – încet sau repede, perceptibil sau imperceptibil, conştient sau inconştient, normal sau anormal – în funcţie de constituţia formelor în care îşi manifestă prezenţa. Câtă vreme caracterul (spiritul) unei entităţi este menţinut, viaţa acţionează în acea calitate ca un întreg, dacă însă forma este distrusă şi îşi pierde caracterul, ea se manifestă în alte forme. Viaţa, care este activă în om pe întreaga durată a existenţei lui, creează funcţiile organice ale corpului său, îşi va manifesta activitatea creând viermi în trupul lui după ce spiritul şi-a abandonat forma. Spiritul este centrul care atrage principiul vieţii; dacă spiritul şi-a lepădat forma, viaţa va fi atrasă spre alte centre.

Dacă activitatea principiului de viaţă se desfăşoară într-o formă, în condiţii normale şi neîmpiedicată de vreun obstacol, o asemenea stare se numeşte sănătate. Dacă activitatea lui este împiedicată de o cauză oarecare şi acţionează anormal, o asemenea stare se numeşte „boală".

Acestui principiu de viaţă Paracelsus îi dă numele de *Archaeus*. El nu este o substanţă materială în accepţia obiş-

nuită a acestui termen, ci o esență spirituală atotprezentă și invizibilă. El poate provoca sau vindeca boli în funcție de condițiile în care acționează, după cum poate fi pur sau impur, sănătos sau viciat de alte influențe. Organismul animal îl atrage din mediul înconjurător și din hrana pe care o îngurgitează; el poate să-l asimileze sau să-l piardă din nou.

> *Archaeus* sau *Liquor Vitae* constituie omul invizibil. Omul invizibil este ascuns în omul vizibil, și are forma omului exterior atât timp cât rămâne în acesta. Omul interior este, ca să spunem așa, umbra sau dublura corpului material. El este eteric prin natura lui, cu toate că posedă substanță; el îndrumă dezvoltarea, formarea și descompunerea formei în care este conținut. El este partea cea mai nobilă din omul fizic. După cum imaginea unui om este reflectată într-o oglindă, tot așa forma omului fizic e reflectată în corpul invizibil. (*De Generatione Hominis*)

> Archaeus este o esență distribuită în mod egal în toate părțile corpului omenesc, atunci când trupul se află într-o bună condiție de sănătate; el este hrana invizibilă din care corpul vizibil își extrage puterea, iar calitățile fiecăreia din părțile sale corespund naturii părților fizice pe care le conține. Spiritus Vitae își are originea în Spiritus Mundi. Fiind o emanație a acestuia din urmă, el conține elementele tuturor influențelor cosmice, fiind așadar cauza prin care poate fi explicată acțiunea astrelor (forțele cosmice) asupra corpului invizibil al omului. (*De Viribus Membrarum*)

> Archaeus este de natură magnetică și el atrage sau respinge alte forțe cu care se armonizează sau nu, și care

aparţin aceluiaşi plan. Cu cât un om este mai puţin rezistent la influenţele astrale, cu atât mai mult va fi supus unor asemenea influenţe.

Forţa vitală nu este închisă în om, ci radiază în jurul lui asemenea unei sfere luminoase, şi poate fi făcută să acţioneze la distanţă. În acele raze semi-materiale imaginaţia omului poate produce efecte tămăduitoare sau morbide. Ea poate să otrăvească esenţa vieţii şi să provoace îmbolnăviri, sau poate s-o purifice şi să restabilească sănătatea.

Toate bolile, cu excepţia celor provocate de cauze mecanice, au o origine invizibilă. Oamenii care sunt lipsiţi de puterea percepţiei spirituale nu sunt în stare să recunoască existenţa a ceea ce nu poate fi văzut. Medicina populară nu cunoaşte aproape nimic despre bolile care nu sunt provocate de cauze mecanice, iar ştiinţa tratării bolilor interne constă, aproape în întregime, în îndepărtarea cauzelor care au produs asemenea blocări mecanice.

Însă numărul bolilor generat de cauze necunoscute este cu mult mai mare decât cele cauzate de cauze mecanice, iar medicii nu ştiu cum să le trateze, fiindcă necunoscând cauza care le provoacă, sunt neputincioşi în faţa lor. Tot ce pot face ei, se rezumă la menţinerea pacientului sub observaţie, încercând să ghicească un diagnostic, iar pacientul să fie mulţumit că medicamentele ce i-au fost administrate nu i-au făcut mai rău, şi nu îi împiedică însănătoşirea. Cei mai buni dintre medicii populari sunt aceia care fac cel mai puţin rău. Din nefericire, unii îşi otrăvesc pacienţii cu mercur, iar alţii le administrează purgative, sau le iau sânge până îi omoară. Există unii care au învăţat aşa de mult, încât învăţătura i-a făcut să-şi piardă simţul realităţii, şi alţii care sunt mult mai interesaţi de propriul lor câştig decât de sănătatea pacienţilor.

O boală nu-şi schimbă starea pentru a fi compatibilă cu cunoştinţele medicului, ci medicul trebuie să fie

lămurit asupra cauzelor care provoacă boala. Un medic ar trebui să fie un slujitor al Naturii, nu un duşman al ei; ar trebui să fie capabil să se folosească de natură, dirijând-o în lupta ei pentru menţinerea vieţii, şi nu să-i pună, prin intervenţia lui iraţională, noi piedici în calea însănătoşirii. (*Paragranum*)

Medicina este mai mult o artă decât o ştiinţă. Cunoaşterea experienţei altora poate fi utilă unui medic, dar toată învăţătura din lume nu îl poate face pe om medic, afară de cazul când are talentul necesar pentru acest lucru, şi este predestinat de Natură să vindece. Dacă vrem să învăţăm cum să cunoaştem omul interior, nu vom ajunge la nici un rezultat dacă ne vom mărgini să studiem doar aspectul omului exterior, deoarece constituţia fiecărui om este diferită.

Dacă un medic nu cunoaşte despre pacientul său nimic mai mult decât ce îi spune acesta, el va cunoaşte foarte puţin, într-adevăr, fiindcă pacientul, de obicei, ştie doar că durerile îl fac să sufere. Natura provoacă bolile, dar tot ea le şi vindecă, şi de aceea e necesar ca medicul să cunoască procesele din Natură care se manifestă atât în omul invizibil, cât şi în cel vizibil. Atunci el va fi în stare să recunoască cauza care a provocat boala, şi cum evoluează ea, şi va şti mult mai multe lucruri făcând apel la propria-i raţiune, decât tot ce poate constata direct şi din ceea ce află de la pacient. Ştiinţa medicală poate fi însuşită prin învăţare, însă înţelepciunea medicală este dată de Dumnezeu. (*Paragranum*)

Omul natural nu are înţelepciune, însă înţelepciunea lui Dumnezeu poate acţiona prin el ca printr-un instrument. Dumnezeu este mai presus de Natură, fiindcă Natura este produsul Lui, iar începutul înţelepciunii în om este, aşadar, începutul puterii sale supranaturale. Genul de

cunoaştere pe care omul s-ar cuveni să-l posede, nu vine din pământ şi nici de la stele; el vine de la Cel Preaînalt, şi de aceea omul care posedă Înţelepciunea supremă are puterea să conducă lucrurile de pe pământ şi pe acelea din stele. Există o mare diferenţă între puterea care îndepărtează cauzele invizibile ale bolii (adică, magia), şi puterea care face pur şi simplu ca efectele exterioare să dispară (adică, medicina şi vrăjitoria etc.).[1] Archaeus este esenţa vieţii, dar principiul în care această esenţă este conţinută şi care îi serveşte drept Vehicul, este numit Mumia. În Mumie există o putere importantă, iar vindecările realizate cu ajutorul Mumiei sunt naturale, deşi sunt foarte puţin înţelese de oamenii simpli, fiindcă ele sunt rezultatul acţiunii unor forţe invizibile, iar tot ce este invizibil nu există pentru cei ignoranţi. De aceea, ei consideră că asemenea vindecări sunt obţinute prin «magie neagră» sau cu ajutorul diavolului, în timp ce în realitate ele sunt naturale şi au o cauză materială; şi chiar dacă diavolul le-ar fi produs, diavolul nu poate avea nici o putere în afara celei pe care i-a dat-o Dumnezeu, şi astfel aceasta ar fi la urma urmelor tot puterea lui Dumnezeu.[2]

Există în om o putere activă dublă: una invizibilă, sau putere vitală, şi o alta mecanică, vizibilă. Corpul vizi-

---

[1] Ar fi interesant de aflat cât de multe boli cronice şi boli al căror tratament se întinde pe o lungă durată de timp sunt provocate de vaccinări. Dacă organismul conţine unele elemente veninoase, Natura poate încerca să le îndepărteze printr-un efort de expulzare, provocat de acţiunea spiritului, de la centru spre periferie, şi să provoace boli cutanate. Dacă prin vaccinare se urmăreşte atragerea elementelor bolnave (mumia), manifestarea otrăvii la suprafaţa corpului poate să înceteze, dar elementele otrăvite vor rămâne în corp şi, mai devreme sau mai târziu, vor apărea boli şi mai grave.

[2] Această Mumie invizibilă, care poate fi transferată de la o fiinţă vie la alta, nu este altceva decât vehiculul vieţii, sau „magnetismul animal".

bil are forţele sale naturale, şi corpul invizibil are şi el forţele sale naturale, iar remediul tuturor bolilor sau rănilor care pot afecta forma vizibilă este conţinut în corpul invizibil, fiindcă acesta este sediul puterii care insuflă viaţă în corpul vizibil, şi fără de care ultimul ar muri şi s-ar descompune. Dacă despărţim forţa vitală de forma fizică, forma fizică va muri şi va intra în putrefacţie, iar dacă impregnăm trupul muribund cu vitalitate, acesta poate fi făcut să trăiască din nou.

Forţele invizibile care acţionează în corpul vizibil sunt adesea foarte puternice, şi pot fi dirijate de imaginaţie şi stimulate de voinţă. Aşa cum parfumul crinului se răspândeşte în aerul din jurul florii, tot astfel forţa vitală din jurul corpului invizibil trece în forma vizibilă, şi dincolo de ea. Corpul fizic are capacitatea de a produce organe vizibile – de pildă, ochii şi urechile, limba şi nasul – dar toate acestea îşi au originea în corpul invizibil, a cărui formă vizibilă exterioară este doar manifestarea lui.

Dar dacă germenii şi esenţele tuturor organelor corpului fizic sunt conţinute în vehiculul invizibil al vieţii, rezultă că acest corp invizibil este înzestrat cu unele calităţi definite, care, dacă sunt înţelese aşa cum se cuvine, pot fi folosite pentru anumite scopuri, iar vindecările care s-au produs cu ajutorul acestei Mumii, dovedesc că afirmaţia e adevărată. Garoafele sunt flori frumoase câtă vreme nu sunt despărţite de tulpina pe care cresc, iar rostopasca creşte atât timp cât îşi poate extrage hrana din pământ; dar dacă garoafele sunt despărţite de tulpina-mamă, şi dacă rădăcinile care hrănesc rostopasca mor, aceste plante, fiind despărţite de sursa din care îşi extrag vitalitatea, se vor ofili. Viaţa care le făcea să trăiască nu a pierit, ci se îndepărtează de forma moartă; şi dacă ea ar putea fi adusă înapoi, forma ar putea fi făcută să trăiască din nou.

Mumia, sau vehiculul vieţii, este invizibilă şi nimeni nu poate s-o vadă plecând; şi totuşi ea există, şi este o substanţă spirituală ce conţine esenţa vieţii. Printr-o anumită metodă, ea poate fi pusă iarăşi în contact cu formele muritoare, ca să le învie din nou – dar numai dacă organele vitale ale acestor forme nu au fost distruse. Ceea ce constituie viaţă se află în Mumie, şi, împărţind Mumia, împărţim viaţă. Corpul vizibil pare să vadă şi să vorbească, şi cu toate acestea noi nu vedem puterile care văd şi vorbesc prin el. Tot astfel, acţiunea Mumiei asupra corpului vizibil nu poate fi percepută prin simţuri; numai efectele ei pot fi văzute. O formă vizibilă lipsită de vitalitate nu are altă putere decât propria-i greutate; dar dacă ea conţine Mumia, poate împlini foarte multe lucruri. Mumia este taina, este «floarea omului», este adevăratul elixir al vieţii. Mumia unei fiinţe vii poate acţiona direct asupra alteia, sau poate fi conectată la un vehicul material şi vizibil, pentru a fi folosită în acea formă.[3] (*De Origine Marbor Invisibilium*)

Omul este înzestrat cu o putere magnetică, prin care el poate atrage anumite efluvii de bună sau de proastă calitate, aşa cum un magnet atrage particule de oţel. Un magnet poate fi realizat dintr-un oţel care să atragă oţelul, sau poate fi realizat dintr-o substanţă vitală care să atragă vitalitate. Un asemenea magnet se numeşte *magnes microcosmi,* şi este alcătuit din substanţele care au rămas câtva timp în trupul omenesc şi sunt pătrunse de vitalitatea acestuia. Asemenea substanţe sunt părul, urina excrementele, sângele, etc.

Dacă se doreşte să se folosească excrementele în acest scop, ele trebuie să fie uscate într-un loc călduţ, uscat, şi la umbră, până când îşi pierd umezeala şi mirosul. Prin acest proces, toate Mumiile aflate în ele le părăsesc

[3] Paracelsus, şi nicidecum medicul francez Mesmer, este primul descoperitor al aşa-zisului „mesmerism".

și, ca să spunem așa, sunt înfometate și dornice să atragă din nou vitalitate. Dacă un asemenea magnet este aplicat asupra unei părți a corpului unui pacient, el va atrage și va absorbi vitalitatea din acea zonă (în același fel în care un burete absoarbe apă); astfel, el va atenua inflamația din acea parte, atrăgând excesul de magnetism, care a ajuns ajunge acolo cărat fiind de sângele care circulă prin corp.

Mumia provenind din trupul unei persoane continuă să rămână, câtva timp, într-o relație de compatibilitate (raport magnetic) cu Mumia rămasă în acea persoană, și ele acționează magnetic una asupra celeilalte. Prin urmare, Mumia este extrasă dintr-o parte bolnavă a unei persoane printr-un magnet microcosmic, iar magnetul este amestecat cu pământ, și în acest amestec se sădește o plantă. Mumia din magnet va fi extrasă de plantă, își va pierde materia bolnavă, și va reacționa benefic asupra Mumiei conținute în corpul pacientului; este necesar, însă, ca planta aleasă să corespundă naturii bolii de care este afectat pacientul, astfel încât să poată fi atrasă influența specifică din stele.

În felul acesta, elementele atinse de boală pot fi atrase magnetic din persoana respectivă și inoculate în plantă. Această practică este numită transplantarea bolilor. Pe o cale asemănătoare, bolile pot fi transplantate în animale puternice și sănătoase, sau virusul poate fi transferat la alte persoane. Toate aceste practici le putem regăsi și în vrăjitorie.[4]

[4] Nu este ceva neobișnuit, mai ales în țările islamice, să vedem pachețele legate cu sfoară aruncate pe drum. Dacă le deschidem, vom vedea că acestea conțin păr, cârpe cu pete de sânge, excremente etc. Asemenea pachețele sunt aruncate acolo de unele persoane bolnave sau de prietenii lor; ele conțin Mumia bolnavului și sunt lăsate acolo pentru ca cel care le deschide să preia boala pacientului, iar acesta din urmă să se însănătoșească. Uneori, un asemenea „magnet" este îngropat sub treapta pragului casei unui dușman, pentru ca acesta să calce peste ea și, în felul acesta, să se îmbolnăvească. Este periculos ca persoanele sensibile să se ocupe cu astfel de lucruri. Vindecarea bolilor prin transferarea virusu-

Pe această cale bolile pot fi vindecate la unele persoane, şi provocate la altele. Iubirea dintre două persoane de sex opus poate fi declanşată în acest fel, iar legăturile magnetice pot fi stabilite între persoane care locuiesc în zone aflate la mari distanţe, fiindcă există doar un singur principiu universal de viaţă, şi prin el fiinţele sunt legate afectiv între ele.

Plantele folosite în transplantarea bolilor trebuie să corespundă maladiilor respective. În cazuri de ulcere şi răni, Mumia poate fi plantată cu: Polygonum persicaria, Symphytum officinal, Botanus europeus etc. Ultima plantă poate fi pusă un timp în contact cu ulcerul şi apoi îngropată în balegă; când planta putrezeşte, ulcerul se vin-

lui în copaci a fost practicată de succesorii lui Paracelsus: Tentzel, Helmont, Flood, Maxwell şi alţii au practicat această metodă pe scară largă şi au câştigat o bună reputaţie. Aceştia au lăsat şi unele instrucţiuni, din care reproducem:

> Multe boli pot fi vindecate pe calea simpatiei (compatibilităţii), folosind sângele cald al pacientului ca magnet pentru Mumie. Sângele poate fi extras prin venesecţie şi aplicarea de ventuze, şi făcut să curgă în apă călduţă sau în lapte, după care este dat unui câine însetat spre a fi băut. Procesul poate fi repetat de mai multe ori, până când pacientul îşi recapătă sănătatea.
>
> Excrementele pacientului pot fi uscate, aşa cum s-a arătat mai sus, după care sunt pisate şi făcute pulbere; ele sunt legate într-o cârpă şi aplicate ca prişniţă până când sunt pătrunse de sudoarea pacientului, iar praful este apoi amestecat cu pământ şi introdus într-un ghiveci de flori. În acesta se sădeşte o plantă care corespunde denumirii bolii pacientului. După ce planta a crescut un timp, ea este pusă în apă, în cazurile de febră şi inflamaţii, dar în afecţiunile cu caracter supurativ sau în cele limfatice, ea este atârnată la fum.

decă. În cazul durerilor de dinţi, gingiile pot fi frecate cu rădăcină de Senecio vulgaris până când apare sângerarea, după care rădăcina se pune din nou în pământ; sau se poate confecţiona o aşchie dintr-un porumbar sau dintr-o salcie, după ce scoarţa copacului a fost îndepărtată. Gingiile se curăţă cu această aşchie până când sângerează, după care aşchia se aşază din nou în copacul (din care a fost luată) şi legată de scoarţă pentru a se putea reface.

În menoragia uterină, Mumia poate fi luată din canalele inghinale şi plantată împreună cu Polygonum persicaria. În menstruaţia dureroasă, se foloseşte Mentha pulegium. În tuberculoza pulmonară, Mumia poate fi plantată cu o orhidee în vecinătatea unui stejar sau cireş, sau poate fi plantată direct în asemenea pomi.

Urina (proaspătă) a unui bolnav poate fi încălzită într-un vas nefolosit la foc, împreună cu un ou care fierbe în urină. După ce oul a fost fiert vreme îndelungată, se fac în el mai multe găuri, iar urina este fiartă până când scade de tot şi vasul devine uscat. Oul este pus într-un muşuroi de furnici; furnicile îl vor devora, iar pacientul se va însănătoşi.

În atrofierea membrelor, Mumia este luată din articulaţiile superioare şi inferioare ale membrului bolnav, şi plantată cu un stejar sau un cireş. Bolile mai pot fi vindecate şi prin transplantare, dacă porţiunea bolnavă se acoperă un timp cu o bucată proaspătă de carne de vită: după ce a fost pătrunsă de sudoare, carnea se aruncă la pisici spre a fi consumată.

Un remediu special preferat de Paracelsus este Hypericum perforatum (sunătoarea), folosit mai ales împotriva elementalilor, spiritelor, şi larvelor răufăcătoare.

> Nervurile de pe frunzele plantei sunt un *signatum*, şi, fiind perforate, înseamnă că această plantă alungă toate nălucile existente în sfera omului. Nălucile fac să apară spectre, datorită cărora un om poate să vadă şi să audă strigoi şi spirite care iscă boli ce-i determină pe oameni să se sinucidă sau să fie atinşi de epilepsie, să devină dementi, iar uneori chiar să înnebunească. Sunătoarea este un medicament aproape universal. (*De Naturalibus*)

Paracelsus era familiarizat cu puterile terapeutice ale magnetului, şi de aceea l-a folosit în tratarea multor boli. El cunoştea puterile magnetismului mineral, uman şi astral, iar învăţăturile lui referitoare la magnetismul uman au fost confirmate, într-o mare măsură, în perioada ce a urmat morţii sale. Cu mai mult de trei sute de ani în urmă, Mesmer a creat senzaţie în lumea medicală o dată cu descoperirea magnetismului animal şi folosirea lui în tratamentul magnetic. S-a crezut atunci că descoperirea lui se referă la ceva nou, nemaiauzit, dar Lessing a demonstrat, în 1769, că adevăratul descoperitor al magnetismului animal a fost Paracelsus. Iată ce spune el în legătură cu puterile magnetului:

> Ceea ce constituie un magnet este o putere care atrage, şi care-i dincolo de posibilităţile noastre de înţelegere; această putere se manifestă prin atragerea oţelului şi a altor obiecte. Medicii noştri au avut întotdeauna magneţi la dispoziţie, dar nu le-au acordat prea multă atenţie,

fiindcă n-au știut că pot fi folosiți și pentru altceva decât la atragerea cuielor. Medicii n-au învățat aproape nimic din experiență, ei s-au rezumat doar la o vorbărie goală asupra acestui subiect. Este rușinos că reprezentanții științei cunosc atât de puțin despre folosirea magnetismului animal în tratarea bolilor, și ei continuă să acționeze ca și cum magneții n-ar exista.[5]

Ei se plâng de mine fiindcă eu nu urmez metodele prescrise de cei din vechime; dar de ce i-aș urma pe cei vechi în ceea ce știu că e greșit? Ei n-ar fi ajuns să cunoască lucruri pe care nu le-au experimentat, și ar fi o nebunie să le urmez exemplul în lucrurile în care au dat greș. Ceea ce cunosc am învățat din experiența mea și de aceea mă bazez pe propriile mele cunoștințe, și nu pe ignoranța altora.

Medicii spun că magnetul atrage oțelul și, într-adevăr, nu trebuie să fii un mare specialist ca să poți percepe un lucru care-i evident oricărui ignorant; însă în magnet există calități necunoscute celor mai mulți, și una din aceste proprietăți este aceea că magnetul atrage toate umorile marțiale care există în sistemul uman.

Bolile marțiale sunt provocate de aurele care pleacă dintr-un centru și se răspândesc spre exterior, continuând în același timp să fie emise de centru; cu alte cuvinte, ele sunt emise dintr-un loc anumit, și își extind influența fără să părăsească locul de unde au luat naștere. În asemenea cazuri magnetul ar trebui plasat deasupra centrului, și astfel el va atrage radiația (aura) bolnavă spre centru.

[5] Cunoștințele noastre legate de folosirea terapeutică a magneților nu au avansat prea mult. Baronul Reichenbach a tratat subiectul în mod științific, dar rezultatele experiențelor sale sunt ignorate total de către medici.

încercuind şi localizând locul bolnav până când aura va fi absorbită din nou în centru.[6]

N-are nici un rost să încercăm suprimarea simptomelor externe provocate de o boală, dacă, în acelaşi timp, îi permitem bolii să se răspândească. Un pom otrăvitor nu poate fi oprit să crească doar pentru că îi tăiem câteva ramuri sau frunze; dar dacă intervenim asupra esenţei vitale pe care el o extrage din pământ prin rădăcinile sale, şi dacă o facem să coboare din nou în rădăcini şi să intre iarăşi în pământ, pomul otrăvitor se va ofili. Graţie puterii de atracţie a unui magnet ce acţionează asupra aurei bolnave a sângelui într-o regiune afectată de boală, acea aură poate fi făcută să se întoarcă în centrul de unde a luat naştere, şi să fie absorbită acolo. În felul acesta noi putem să distrugem mulţimea de viruşi şi să vindecăm pacientul, fără a mai aştepta să vedem ce face Natura. Magnetul este util mai ales în cazul inflamaţiilor, în scurgerile de sânge şi ulceraţii, în bolile intestinelor şi ale uterului, în bolile interne ca şi în cele externe.

Magnetul are o parte frontală (polul nord) şi o parte dorsală (polul sud); prima atrage, a doua respinge. În cazul isteriei, partea magnetului care atrage e aplicată deasupra uterului, iar partea magnetului care respinge se aplică dedesubt. În acest fel, forţa nervoasă care controlează mişcările uterului va fi stimulată în direcţia corespunzătoare. În cazurile de epilepsie, unde se manifestă un puternic influx nervos spre creier, polul negativ (care respinge) al unui magnet este aplicat spre coloană şi spre cap, iar polul pozitiv (care atrage) al altui magnet pe regiunea abdominală.

Există un mare număr de alte boli care pot fi vindecate prin folosirea corespunzătoare a magnetului, dar pen-

[6] Dacă ne gândim că aurele globulelor sângelui şi cele ale nervilor conţin fier, această afirmaţie apare ca fiind foarte raţională.

tru cei care sunt capabili să înțeleagă asemenea lucruri, ideile deja prezentate se vor dovedi suficiente, în timp ce aceia care nu înțeleg acest mecanism, nu se vor lămuri nici dacă vom scrie o carte întreagă. Ar trebui, totuşi, să ne amintim că modul de utilizare a magnetului se modifică după cum dorim să extragem aura bolnavă din trup, sau să facem ca aceasta să fie absorbită din nou în centrul care a generat-o.

Forțele care alcătuiesc Microcosmul omului sunt identice cu forțele care alcătuiesc Macrocosmul lumii. În organismul uman aceste forțe pot acționa normal, şi astfel boala va apărea; în marele organism al Cosmosului ele pot acționa anormal, şi astfel pot fi create condiții anormale sau „boli" în atmosferă, în apă şi în elementele pământului şi ale focului (electricitatea). Omul poate fi afectat de spasme şi de hidropizie, de colică sau febră, etc., iar Macrocosmul pământului poate fi afectat de cutremure, de inundații, de furtuni şi trăsnete.

Elementele care constituie viața inimii omului constituie viața soarelui; calitatea vieții care se găseşte în elementele constitutive ale sângelui corespund calității influențelor invizibile ce radiază din Marte. Dacă esențele-suflet ce caracterizează influențele lui Venus nu ar fi existat, instinctele care îi fac pe oameni (şi pe animale) să-şi mențină specia nu ar exista nici ele, şi de aceea fiecare plantă şi fiecare stea conține unele elemente magnetice ce corespund elementelor magnetice identice existente în om.

Medicul care doreşte să-şi practice rațional meseria, trebuie să cunoască bine constituția omului. El trebuie să

fie deopotrivă un anatomist, un fiziolog şi un astronom, iar ştiinţa din cărţi îi va fi de puţin folos, căci el trebuie să înţeleagă toate aceste lucruri prin puterea percepţiei interioare, care nu poate fi căpătată din cărţi, ci numai din experienţă.

Există mai multe tipuri de boli, care sunt generate de cinci cauze invizibile:

1. Boli provocate de influenţe astrale, care acţionează asupra corpului astral al omului şi reacţionează asupra corpului său.

2. Boli provocate de impurităţi, de substanţe otrăvitoare şi de constipaţii.

3. Boli provocate de starea anormală a funcţiilor fiziologice, prin defectuoasa folosire a organelor sau a influenţelor nocive.

4. Boli care au la bază cauze psihologice (dorinţe, pasiuni şi vicii) şi o imaginaţie morbidă.

5. Boli care îşi au originea în cauze spirituale, provocate de neascultarea legii lui Dumnezeu (Karma).

Unele boli mai deosebite s-ar putea să nu-şi aibă originea doar într-o singură cauză, ci în două sau mai multe şi, în afară de cazul când o persoană este capabilă să recunoască toate cauzele acestei boli, ea nu va fi în stare să facă un pronostic referitor la durata ei. Un astrolog poate calcula corect horoscopul unei persoane, şi îi va spune ce boli o ameninţă şi când se vor sfârşi ele, dar el ia în consideraţie doar una din cele cinci cauze, iar şansele ca previziunile lui să fie greşite sunt de patru la unu, şi de aceea el va fi luat în râs de aceia care, neavând decât cunoştinţe superficiale, nu cunosc cauza eşecului său.

1. BOLI PROVOCATE DE INFLUENȚE ASTRALE

Lumea este Macrocosmul şi omul este Microcosmul, iar elementele care există în primul există şi în cel de-al doilea. Toate influenţele care provin de la soare, de la planete şi stele acţionează invizibil asupra oamenilor, şi dacă aceste influenţe sunt malefice, ele vor avea efecte dăunătoare asupra lor. Nici un fel de vegetaţie nu se poate dezvolta fără influenţa soarelui, dar dacă această influenţă este prea puternică, vegetaţia se va ofili şi va pieri. Lumea este înconjurată de o sferă de vapori, tot aşa cum un ou este înconjurat de coajă. Prin această coajă influenţele cosmice trec către centrul ei, şi cu această ocazie ele pot fi viciate de mirosurile urâte din aer, şi pot da naştere la boli epidemice. O influenţă astrală nocivă nu otrăveşte întreaga lume, ci doar acele locuri unde există condiţii de apariţie a infecţiilor. Dacă în atmosfera noastră nu există germeni ai bolilor, influenţele astrale care vin din afară nu vor provoca nici un rău.

Dacă elemente dăunătoare există în sfera sufletului nostru, ele pot să atragă asemenea influenţe astrale, şi astfel să dea naştere la boli. Dacă apa dintr-un lac îngheaţă până la fund, peştii vor muri, şi la fel se va întâmpla dacă apa este fierbinte. Dacă în apă există anumite elemente nocive care atrag influenţele[7] malefice planetare corespunzătoare, o mulţime de peşti pot să moară, şi nimeni nu va şti cauza pentru care se întâmplă lucrul acesta". (*Paramirum*)

Luna poate exercita o influenţă foarte dăunătoare, mai ales atunci când este nouă, fiind foarte periculoasă pentru persoanele ale căror corp sideral posedă elemente

[7] Asemenea influenţe constau în anumite stări electrice, magnetice şi ale altor „forţe", cărora ştiinţa modernă nu le-a găsit denumiri.

magnetice care vor atrage această influenţă, iar conjuncţia lunii cu anumite planete poate face influenţa ei şi mai periculoasă. De exemplu, conjuncţia Lunii cu Venus şi Marte măreşte posibilitatea apariţiei epidemiilor; conjuncţia ei cu Saturn provoacă boli acute, etc., dar nici o influenţă malefică nu poate să provoace o boală acolo unde germenii acestei boli nu există. Locul Soarelui în Microcosm este inima, iar cel al Lunii, creierul. Influenţa Lunii este rece. Nebunii au fost numiţi „lunatici" fiindcă suferă foarte mult din cauza lunii, a cărei influenţă se exercită asupra creierului, stimulând pornirile sexuale şi provocând vise urâte şi halucinaţii.

Există anumite stele ale căror influenţe corespunde proprietăţilor medicale ale unor metale, şi altele care corespund însuşirilor curative ale unor plante, şi acestea pot acţiona în bine sau în rău, după cum sunt atrase de elementele corespunzătoare din corpul sideral al omului. Un medic ar trebui să cunoască fiziologia şi anatomia cerului tot aşa de bine ca pe aceea a omului, şi să înţeleagă cauza şi tratamentul bolilor astrale. Zadarnic va încerca el să folosească remediile respective atâta timp cât pacientul se află sub puternica influenţă a unei stele nefavorabile lui, dar după ce această influenţă rea încetează, boala va suferi modificări în evoluţia ei sau va dispărea. Fiecare metal şi fiecare plantă posedă anumite proprietăţi, care pot atrage influenţe planetare corespunzătoare, şi dacă vom cunoaşte influenţa unei stele, conjuncţia planetelor şi proprietăţile medicamentelor, vom şti atunci ce tratament să aplicăm pentru a atrage asemenea influenţe, care să acţioneze benefic asupra pacientului.[8]

[8] Uneori bolile se ivesc fără a se cunoaşte cauza care le-a provocat. În bolile acute, pacienţii se pot simţi deodată rău, sau se pot simţi brusc mai bine, fără să se ştie din ce cauză se produce acest fenomen. De obicei, aceste schimbări sunt atribuite „răcelii", acolo

Dacă, de pildă, o femeie este deficientă în elementul a cărui esență radiază din Marte, și, în consecință, suferă din cauza cantității insuficiente de sânge și a slabei intensități nervoase (anemie), îi putem administra fier, deoarece elementele astrale ale fierului corespund elementelor astrale conținute în Marte, și le va atrage, întocmai cum un magnet atrage fierul. Dar ar trebui să alegem o plantă ce conține fier în stare eterică, fiind de preferat celei care conține fier metalic. În cazul hidropiziei, ar fi foarte grav să recomandăm vreun remediu care să contribuie la atragerea influenței nocive a lunii; dar soarele se opune lunii, și acele remedii care atrag esențele astrale ale soarelui le vor anihila pe cele ale lunii, și astfel cauza hidropiziei poate fi tratată. Aceeași metodă de a raționa rămâne valabilă în toate bolile astral.

2. BOLI PROVOCATE DE SUBSTANȚE OTRĂVITOARE ȘI IMPURITĂȚI

Impuritățile și elementele dăunătoare sănătății pot pătrunde în organismul uman în diferite feluri. Ele pot intra o dată cu mâncarea sau băutura, pot fi inhalate o dată cu aerul, sau absorbite prin piele. Există substanțe otrăvitoare vizibile și invizibile, și unele substanțe care nu sunt periculoase dacă pătrund în organism singure, dar pot deveni otrăvitoare dacă vin în contact cu altele. Există otrăvuri și impurități de diferite feluri, și ceea ce poate constitui o mâncare sănătoasă pentru un organism, poate

unde n-a fost vorba de răceală, sau erorilor în stabilirea dietei, acolo unde nu s-a greșit totuși; sau ele sunt puse pe seama „schimbărilor meteorologice", despre a căror acțiune asupra sistemului uman știința cunoaște mai puțin în zilele noastre decât în vremea lui Paracelsus.

fi periculoasă pentru un altul, deoarece fiecare lucru conține proprietăți ascunse, ce pot fi folositoare unor ființe, în timp ce, pentru altele, ele sunt periculoase. Salamandra se hrănește cu foc, boul mănâncă iarbă, păunul poate înghiți șerpi, iar struțul dă pe gât pietre; omul însă are nevoie de alt fel de hrană.

Există trei substanțe invizibile, care, prin coagularea lor, formează corpul fizic al omului, corp simbolizat ca „sulf, mercur, sare". „Sulful" reprezintă aura și eterul, „mercurul" reprezintă fluidele, iar „sarea" reprezintă părțile materiale și corporale ale trupului; în fiecare organ, aceste trei substanțe sunt combinate în anumite proporții, care diferă între ele. Aceste trei substanțe sunt conținute în toate lucrurile; puterea digestivă este marele solvent pentru aceste substanțe, din care fiece parte a trupului asimilează ceea ce are nevoie. Roua cade din aerul invizibil, coralii cresc în apă, iar semințele își extrag hrana din pământ; pământul este un mare stomac unde totul este dizolvat, digerat, transformat; fiecare ființă își extrage hrana din pământ, și fiecare ființă vie este un stomac, care servește drept mormânt altor forme, și din care se ivesc forme noi.

Fiecare ființă vie necesită o anumită hrană, care este adaptată speciilor și organismelor individuale, iar Viața, marele alchimist, transformă hrana consumată. În alambicul organismului animal sunt extrase din hrană acele substanțe de care au nevoie diferitele organe. Animalele inferioare sunt alchimiști mai pricepuți decât omul, deoarece ele își pot extrage esența vieții din lucrurile pe care omul este forțat să le elimine. Omul extrage cele mai rafinate

esențe din alimente, dar un porc, de exemplu, poate să-și extragă hrana din substanțele ce ar acționa ca veritabile otrăvuri asupra organismului uman; în schimb, nu există vreun animal cunoscut care să mănânce excrementele unui porc. Animalele refuză să mănânce sau să bea lucruri dăunătoare lor, și ele aleg, grație instinctelor lor naturale, acele lucruri de care au nevoie. Doar omului care raționează îi este dat să nu asculte de instinctele sale naturale, și să mănânce sau să bea lucruri periculoase pentru el, dar care îi încântă simțurile.

Omul este mult mai predispus la îmbolnăvire decât animalele în stare de libertate, deoarece acestea trăiesc în armonie cu legile specifice naturii lor, în timp ce omul se împotrivește continuu legilor naturii lui, mai ales în ce privește mâncarea și băutura. Atât timp cât trupul lui este puternic, el poate să elimine sau să reziste influențelor dăunătoare sănătății, care sunt întreținute tot timpul de necumpătare, de lăcomie și de gusturi morbide; dar efortul continuu de a rezista acestor influențe presupune o pierdere substanțială de vitalitate, și va veni un timp când boala se va instala, fiindcă organismul are nevoie de o perioadă de odihnă și de refacere a forțelor, pentru a elimina elementele nocive acumulate în timp. Dacă medicul încearcă să împiedice eliminarea elementelor dăunătoare, el săvârșește de fapt o crimă împotriva Naturii, și poate să provoace moartea pacientului. Dacă, în asemenea cazuri, el slăbește forțele pacientului prin luarea de sânge, atunci poate deveni ucigașul lui.

Reumatismul și guta, hidropizia, și multe alte boli sunt provocate adesea de acumularea elementelor impure

sau de prisos, iar Natura nu poate să ne ajute până când aceste elemente nu sunt eliminate, şi puterea vitală a organelor nu s-a refăcut. În timp ce organismul este slăbit, iar vitalitatea lui aproape epuizată, germenii altor boli pot deveni mai periculoşi. Ei pot atrage acum din ce în ce mai multe influenţe astrale nocive, deoarece rezistenţa organismului este mai slabă, iar o boală, în aceste condiţii, poate da naştere alteia.

3. BOLI PROVOCATE DE CAUZE FIZIOLOGICE

Asemenea boli sunt provocate în special de abuzul puterilor fiziologice, în urma căruia organele îşi pierd forţa şi vitalitatea. Astfel, stomacul poate fi supraîncărcat cu mâncare şi iritat prin băuturi ce stimulează pofta, forţându-l să depună un efort mult mai mare decât efortul necesar în condiţii normale; rinichii pot fi iritaţi prin consumul de băuturi tari, stimulatoare, slăbiţi, inflamaţi sau măriţi din cauza efortului exagerat; acelaşi lucru poate fi spus şi despre ficat; puterile sexuale se epuizează prematur din cauza exceselor, iar sănătatea femeilor poate fi distrusă prin frecvenţa nefirească cu care este înfăptuit acest act.

Animalele trăiesc potrivit naturii lor, şi doar omului raţional îi este dat să se împotrivească bunelor sale instincte, să nu asculte de vocea naturii lui care îl avertizează asupra pericolelor, şi să nu se îngrijească de organismul pe care i l-a încredinţat puterea creatoare a lui Dumnezeu. În multe cazuri de pierdere a vitalităţii, organele slăbite îşi pot reface forţele după o perioadă de odihnă şi de suprimare a abuzului. Natura este o mamă

răbdătoare, care iartă adesea păcatele comise împotriva ei, deşi nu le poate uita.

De aceea ne putem încrede în puterea ei de a ne reface forţele. Natura poate să refacă ceea ce nu s-a pierdut cu totul, fiindcă Natura este un medic renumit. În timp ce diletanţii în medicină şi farmaciştii se împotrivesc Naturii şi umplu cimitirele ţării cu cadavre, Natura împarte tuturor balsamul vieţii.

Fiecare organ din corpul omenesc constituie manifestarea unor principii existente în univers şi acţionează potrivit principiului corespunzător. Astfel, între inimă şi elementele solare există legături de atracţie; acelaşi fel de legături există între creier şi lună, între vezica biliară şi Marte, între rinichi şi Venus, între plămâni şi Mercur, între ficat şi Jupiter, între splină şi Saturn etc. Există multe stele în marele firmament al universului, şi există mulţi germeni ascunşi în mica lume a omului, iar cele de sus le influenţează pe cele de jos. În Microcosm, ca şi în Macrocosm, toate lucrurile se află în strânse relaţii de afinitate, fiindcă toate sunt odraslele unui singur tată universal.

Nu trebuie să presupunem că un anumit element material, venind de pe planete, intră în organismul omului şi îi adaugă ceva ce corpul nu ar poseda dinainte. Lumina soarelui nu contribuie cu vreo substanţă corporală la organismele existente pe pământ, şi nici un om nu creşte în greutate dacă stă la soare, dar forţele naturale care acţionează în diferite organe sunt în strânsă legătură cu forţe similare care acţionează în organismul lumii. Şi după cum ficatul, splina, inima etc. sunt expresiile corporale

ale unor activități, tot astfel Soarele, Luna, Venus, Marte etc. sunt expresiile vizibile ale organelor corespunzătoare din Cosmos.

Dacă un om devine furios, acest lucru nu se datorează excesului de bilă, ci lui „Marte”, elementul combativ din corpul său[9], care se află într-o stare de exaltare. Dacă un om este îndrăgostit, acest lucru nu se întâmplă deoarece vasele seminale ar fi supraîncărcate, ci din cauză că „Venus”, elementul amoros din corpul său, se află într-o stare de exaltare.

Dacă în astfel de cazuri, în corpul său are loc o asociere între elementele combative şi cele amoroase, cauza poate fi o puternică criză de gelozie. Dacă o asemenea asociere intensă se produce atunci când pe cer are loc conjuncția planetelor Marte şi Venus, relația simpatetică între elementele reprezentând aceste planete în Microcosm cu elementele reprezentate de planetele Macrocosmului poate fi grav afectată, dacă nu sunt contracarate de puterea superioară a rațiunii şi voinței.

Există un mare număr de stele în univers, există un mare număr de forțe active în organismul uman. Există un mare număr de plante care sunt reprezentările pe pământ ale influențelor astrale ce corespund proprietăților stelelor, şi care vor atrage influențele stelelor cu care aceste plante sunt în relații simpatetice. Prin folosirea unor asemenea plante drept medicamente, vom putea să atragem influențele planetare necesare refacerii vitalității în regiunile bolnave.

Prezentăm alăturat o listă conținând: principalele plante folositoare, numele planetelor cu care acestea sunt

[9] Puterea invizibilă care controlează producerea bilei.

în legătură simpatetică, precum şi denumirile principalelor boli în care aceste plante pot fi folosite cu succes. Este necesar să arătăm că există o mare diferență între caracteristicile plantei proaspete şi cele ale plantei uscate; de asemenea, proprietățile lor oculte se modifică foarte mult în funcție de perioada din zi sau din noapte când au fost culese, sub ce conjuncție planetară, şi, de asemenea, momentul când sunt folosite.

Fiecare plantă trebuie culeasă la vremea când planeta cu care este în legătură determină ora potrivită pentru această operație, iar esența ei trebuie extrasă când planta este încă proaspătă.

Soare	Rosmarinus officinalis, Lavanda officinalis, Salvia officinalis, Satureja officinalis, Melissa officinalis. (Inflamații acute, boli de inimă, reumatism etc.)
Luna	Thymus majorana, Helleborus niger, Ruta graveolens. (Demență, isterie, boli nervoase etc.)
Mercur	Pulmonaria officinalis, Althala officinalis, Plantago laureola. (Pneumonie, guturai, tuberculoză-pulmonară, inflamații ale mucoaselor.)
Venus	Ononis spinosa, Verbascum thapsus, Apium petroselinum (Tumori hidropice, boli de rinichi sau de vezică urinară etc.)
Marte	Carduus benedictus, Urticaria diocia, Erygthraea centaurium. (Febră, boli cu un caracter acut şi violent; stări febrile etc.).

Jupiter Ruta graveolens, Hepatica nobilis, Adionthum veneris, Chelidonium magus, Linum usitatissimum, Canabis sativa (Hepatită, boli de ficat etc.).

Saturn Chrysosplenium alternifolium, Scrophula nodosa, Teucrium chamaedrys (Ipohondrie, hemoroizi, melancolie etc.)1

Există un număr mare de alte plante ale căror esențe corespund substanţelor eterice radiate de alte planete şi de alte stele, şi dacă am cunoaşte toate caracteristicile stelelor, am descoperi că proprietățile acestora sunt reprezentate, pe pământ, de anumite plante. Prin folosirea judicioasă a plantelor pot fi atrase activități astrale benefice, şi pot fi neutralizate influențele nocive. Dar pentru a şti ce plantă trebuie folosită în fiecare caz, este nevoie să cunoaştem nu numai anatomia corpului omenesc şi funcțiile organelor sale, dar şi timpul aparițiilor şi constituția firmamentului înstelat, proprietățile stelelor, şi timpul conjuncțiilor planetelor. Imposibilitatea de a înțelege toate aceste lucruri pe cale mentală, ne arată că puterea percepției spirituale constituie atributul absolut necesar pentru un medic autentic.

Scopul acestei lucrări nu este acela de a intra în analiza amănunțită a tratamentului bolilor speciale adoptat de Paracelsus. Este de ajuns să spunem că diferența dintre sistemul medical din zilele noastre şi cel al lui Paracelsus este dată de modul complet diferit de înțelegere a adevărurilor fundamentale.

Ştiinţa modernă consideră universul ca fiind un conglomerat de materie moartă din care, printr-un proces oarecare, inexplicabil, viaţa începe să se manifeste în forme. Doctrina lui Paracelsus consideră că tot ce există în univers este manifestarea principiului universal de viaţă, care acţionează prin intermediul formelor. Ştiinţa modernă pare să privească formele ca surse de viaţă; în concepţia lui Paracelsus, formele sunt considerate ca fiind produse ale vieţii. Formele sunt, ca să spunem aşa, forţe condensate sau spaţiu cristalizat; dar spaţiul însuşi este viaţă, şi în univers nu există materie moartă, fiindcă tot ce moare se întoarce din nou în matricea Naturii, ca să se nască iarăşi în alte forme şi să servească din nou drept instrument de manifestare a vieţii.

În universul lui Paracelsus există viaţă pretutindeni, şi toate fiinţele sunt conectate între ele printr-o legătură comună. Unele forme se află în strânse raporturi de simpatie, în timp ce între alte forme predomină raporturile de respingere, de antipatie. Unele se atrag, în timp ce altele se resping. Pe toată durata ascendenţei unei planete, esenţa ei va fi atrasă îndeosebi de plantele şi organele animale aflate în armonie cu ea; dar ce altceva este esenţa planetară radiantă decât elixir de viaţă, vehicul invizibil al vieţii specifice acelei plante? Prin urmare, unui pacient îi poate merge mai bine sau mai rău, fără vreo cauză vizibilă, în funcţie de natura acestor raporturi. Un medicament care poate face bine la o anumită oră poate fi ineficient la o altă oră, şi un sistem medical lipsit de o înţelegere intuitivă şi de o veritabilă cunoaştere a legilor naturale va rămâne doar un sistem de păreri şi superstiţii, de obser-

vare pasivă şi inactivitate, şi dacă el încearcă să se ocupe de cauza unei boli, probabil că va face foarte mult rău. Paracelsus spune:

> Medicii nu acordă atenţie poziţiei planetelor, şi de aceea ei ucid mai mulţi pacienţi decât vindecă, fiindcă un medicament care poate face bine la o anumită oră, poate fi dăunător la o altă oră, în funcţie de influenţa planetară predominantă. Ceea ce-i activ în medicamente este constituit de elementele lor astrale, care acţionează asupra omului astral. Acestea sunt produse de influenţele astrale, şi aici apare marea diferenţă, care face ca un medicament să fie supus unei anumite influenţe sau alteia opuse. (*De Caducis*)

Ar trebui să ne amintim mereu că influenţele astrale nu acţionează direct asupra corpurilor fizice ale oamenilor şi animalelor, ci asupra esenţei lor vitale, în care sunt conţinute toate elementele. Dragostea pentru o anumită persoană poate să ia naştere printr-un cuvânt, printr-o şoaptă, printr-o atingere, printr-o privire sau printr-un sărut, dar numai dacă persoana care este privită sau atinsă are în sufletul său elementele capabile să manifeste acest fel de iubire. Vehiculul vieţii, care conţine esenţa vieţii din trupul omului (Mumia), este acelaşi, în toate atributele sale, cu vehiculul ce conţine viaţa universală şi formează corpul astral al lumii, dar fiecare energie poate să existe în nenumărate stări şi modificări, care diferă între ele.

> Chiar şi ignorantul ştie că omul are o inimă şi plămâni, un creier, un ficat şi un stomac, dar el crede că fiecare organ este separat şi independent, că între ele nu există nici un fel de legătură. Chiar şi medicii cei mai bine pregătiţi nu înţeleg că aceste organe sunt doar expresiile

materiale şi corporale ale energiilor invizibile care pătrund şi circulă în întregul sistem. De exemplu, ficatul real este o forţă care circulă prin toate părţile corpului şi îşi are sediul în organul pe care îl numim ficat. Toate membrele corpului sunt potenţial conţinute în centrul fluidului vital, care îşi are sediul în creier, în timp ce forţa care îl stimulează porneşte din inimă.[10] (*De Viribus Membrorum*)

Gândul nu este creat de creier, după cum nici iubirea sau ura nu sunt create de inimă, dar gândul acţionează prin creier, iar iubirea şi ura îşi au centrii în inimă.

Un om furios nu este furios doar în capul sau în pumnul său, ci în întreg trupul său; o persoană care iubeşte, nu iubeşte numai cu ochii, ci cu întreaga ei fiinţă. Pe scurt, toate organele corpului, şi corpul în întregul lui, sunt forme de manifestare ale stărilor mentale universale.

Corpul omului este casa lui, iar arhitectul care îl construieşte este lumea astrală. Dulgherii sunt, la o anumită perioadă, Jupiter, la alta Venus, la o perioadă Taur, la alta Orion. Omul este un soare şi o lună, şi un cer plin de stele; lumea este un om, iar lumina soarelui şi a stelelor consti-

[10] Această doctrină este confirmată de descoperirile moderne. Amputarea membrelor este urmată de atrofierea unor părţi din substanţa creierului, care pare să indice că forţa ce dă forme membrelor îşi are centrul în creier. Dacă anumite părţi ale creierului ar fi distruse, membrele ar începe să se atrofieze. Dacă aplicăm acest mod de a raţiona în cazul Macrocosmului, vom constata că toate esenţele (inclusiv cele eterice) care făuresc organele Macrocosmului sunt conţinute, de asemenea, în centrul său, soarele, şi dacă un anumit element ar fi îndepărtat de la soare, planetele n-ar mai exista. Dacă un element, care ar urma să formeze picioarele oamenilor, ar fi îndepărtat deodată din depozitul Macrocosmului (Limbus), fiinţa umană s-ar naşte fără picioare; dacă n-ar exista un principiu fundamental raţional, nu ar mai fi nevoie de creier, etc.

tuie trupul ei; corpul eteric nu poate fi apucat, şi totuşi este alcătuit din substanţe, căci dacă n-ar avea substanţă, nu ar putea exista. Dacă viaţa soarelui nu ar acţiona în lume, nimic n-ar creşte. Trupul omenesc este abur materializat de strălucirea soarelui amestecat cu viaţa stelelor. Patru elemente există în lume, şi omul este alcătuit tot din patru, şi ceea ce este vizibil în om este invizibil în eterul care pătrunde lumea.

Unde este muncitorul care făureşte formele crinilor şi ale trandafirilor iviţi pe câmp? Şi unde se află atelierul lui şi uneltele sale? Înfăţişările crinilor şi ale trandafirilor există în lumina astrală, iar în atelierul Naturii ele capătă forme. O floare nu poate fi creată din noroi, şi nici un om nu poate fi făcut din argilă, iar acela care neagă puterea de creaţie a luminii astrale şi crede că formele apar din pământ, crede că «ceva» poate fi luat dintr-un corp în care acel «ceva» nu există. (*De Caducis*)

Puterea de a vedea nu provine din ochi, puterea de a auzi nu se află în urechi, iar puterea de a simţi nu vine de la nervi; spiritul omului este cel care vede cu ochii, aude cu urechile şi simte cu ajutorul nervilor. Înţelepciunea şi raţiunea, ca şi gândirea, nu sunt conţinute în creier, ci aparţin spiritului universal invizibil, care simte cu inima şi gândeşte cu creierul. Toate aceste puteri sunt conţinute în universul invizibil şi se manifestă prin organele materiale; aceste organe sunt reprezentantele acestor puteri, şi îşi schimbă modul de manifestare în funcţie de construcţia lor materială, deoarece o manifestare perfectă a puterii poate avea loc numai într-un organ perfect construit; iar dacă organul va fi imperfect, şi manifestarea puterii va fi imperfectă, dar de vină nu va fi puterea originară. (*De Viribus Membrarum*)

4. BOLI PROVOCATE DE CAUZE PSIHOLOGICE

Această categorie de boli include toate relele care sunt cauzate de patimi, dorinţe rele, gânduri dezordonate şi imaginaţie morbidă. Asemenea stări psihologice pot provoca schimbări fiziologice în corpul fizic. Ruşinea face să apară o roşeaţă în obraji, iar frica face să apară paloarea. Teama poate provoca diaree, melancolia produce constipaţie, mânia sau invidia pot da naştere hepatitei. Veselia poate vindeca, iar supărarea poate ucide. Emoţiile violente pot provoca avorturi spontane, apoplexie, spasme, accese de isterie, şi pot avea urmări grave asupra fătului, care se poate naşte cu malformaţii, etc. Toate aceste lucruri sunt destul de cunoscute celor care au cercetat aceste cazuri, dar este mai puţin cunoscut faptul că imaginaţia distructivă a unei persoane poate afecta mintea altei persoane, slăbindu-i vitalitatea şi rănindu-i sau ucigându-i trupul.

Motivul pentru care lucrurile acestea nu sunt cunoscute, este că imaginaţia celor mai mulţi bărbaţi şi femei, la nivelul actual de civilizaţie, este destul de slabă (ca şi voinţa lor, de altfel), credinţa lor este îndoielnică, şi de aceea efectele dorite nu mai pot fi produse; şi este bine că imaginaţia lor, oricât de morbidă ar fi, nu are prea multă putere, câtă vreme moralitatea nu a depăşit nivelul ei actual. Cu toate acestea, au existat persoane a căror voinţă malefică a fost atât de puternică, încât au proiectat, în mod instinctiv sau conştient, plăsmuirile imaginaţiei lor asupra persoanei căreia doreau să-i facă rău.

Invidia şi ura dau naştere unei imaginaţii bolnave, şi creează forţe ce pot fi mai active în timpul somnului decât în starea de trezie. Gândurile nefaste ale oamenilor răi pot afecta o altă persoană, nu numai în starea normală de trezie, ci şi în timp ce ei dorm, fiindcă atunci când corpul fizic doarme, corpul sideral este liber să se deplaseze oriunde îi place, sau oriunde este atras.

Viaţa care lucrează în organe este anima vegetativa (sufletul animal). Este un foc nevăzut (sulf) pe care puterea imaginaţiei îl poate face să izbucnească în flăcări. Imaginaţia ne poate provoca foame şi sete, poate să producă secreţii anormale şi să dea naştere la diferite boli; însă persoana care nu are dorinţe duşmănoase nu va avea nici imaginaţie rea, şi de aceea gândurile ei nu vor declanşa o boală.

O persoană care doreşte răul cuiva va avea, corespunzător, şi o imaginaţie bolnavă, iar forţele create în sfera minţii ei pot fi proiectate de puternica voinţă în sfera mentală a unei alte persoane. Gândurile nu sunt ceva lipsit de substanţă, ci sunt formate din substanţele care alcătuiesc elementul sufletului, în acelaşi fel în care o bucată de gheaţă este făcută din substanţa apă. Voinţa este puterea care poate concentra imaginea creată în minte, tot aşa cum puterea frigului va face ca o cantitate de apă să îngheţe şi să devină o bucată solidă de gheaţă; şi după cum un ţurţur de gheaţă poate fi aruncat dintr-un loc în altul, tot astfel un gând rău, care capătă formă datorită unei voinţe puternice, poate fi aruncat în sfera mentală a unei alte persoane pentru a intra în sufletul ei, dacă acesta nu-i îndeajuns de protejat.

Imaginaţia este cauza multor boli; credinţa este vindecarea tuturor bolilor. Dacă nu putem vindeca o boală

prin credință, înseamnă că n-am avut destulă credință, dar credința noastră este slabă din cauza lipsei noastre de cunoştinţe; dacă am fi conştienţi de puterea lui Dumnezeu din noi înşine, n-am da greş niciodată. Puterea amuletelor nu stă atât în puterea materialului din care sunt făcute, cât în credința cu care sunt purtate; puterea de vindecare a unui medicament constă, adesea, nu atât în spiritul ascuns în el, cât în spiritul cu care bolnavul îl ia. Credința face ca medicamentele să fie eficiente, îndoiala va distruge calitățile lor curative.

O otravă poate face ca o altă otravă să devină inofensivă, iar efectul imaginației unei persoane poate neutraliza efectele imaginației altei persoane. Dacă cineva poate face o figurină de ceară ca să-mi rănească trupul, eu pot face o altă figurină care să atragă vraja malefică. Figurina lui îşi extrage puterea din forța credinţei lui, iar figurina mea capătă anumite virtuți grație puterii mele. Tot răul pe care doreşte să mi-l facă şi cu care încarcă figurina de ceară, nu va avea nici un efect asupra mea, iar blestemele pe care le aruncă la adresa mea se vor întoarce asupra lui, fără ca eu să am ceva de suferit.

5. BOLI CARE ÎȘI AU ORIGINEA ÎN CAUZE SPIRITUALE

Toate bolile sunt efectele unor cauze preexistente. Unele dintre ele au la bază cauze naturale, iar altele sunt provocate de cauze spirituale. Cauzele spirituale sunt cele pe care nu le-a creat un om în viața prezentă, ci într-o viață anterioară. În asemenea cazuri nu există o altă soluție decât aşteptarea răbdătoare până când forțele malefice s-au epuizat şi legea dreptății a fost împlinită. Chiar dacă ne-am eschivat o vreme de la dreapta răsplată pentru păcatele noastre, judecata a fost doar amânată, şi suferința

se va face simțită cu o intensitate mai mare din pricina acumulării dobânzii în timp.

Nici un medic nu poate să stabilească durata recuperării în asemenea cazuri, căci nu îi este dat omului să judece faptele rele ale altuia, iar templul interior este plin de taine, și în el nu îi este îngăduit nici unui străin neinițiat să se roage. Dacă judecata s-a încheiat, Dumnezeu îl va trimite pe medic la bolnav. Dacă un pacient se vindecă pentru că a urmat sfaturile unui medic, aceasta înseamnă că medicul a fost trimis de Dumnezeu, dar dacă nu merită nu se însănătoșească, Dumnezeu nu-i va trimite medicul. Nimic nu se întâmplă în lume fără o cauză oarecare. Medicii ignoranți sunt în slujba iadului, trimiși de diavol să-l chinuiască pe bolnav – adevăratul medic este Dumnezeu.

Dumnezeu nu face nimic în chip nenatural, iar dacă face minuni, El le face prin intermediul ființelor umane. Dumnezeu nu se duce să vadă un pacient, dar dacă se duce, El ia înfățișare omenească. Dacă un oraș are un medic bun, lumea îl va considera ca o binecuvântare a lui Dumnezeu, iar prezența unui medic nepriceput este o calamitate publică și un blestem pentru toți. Însă toate bolile trupului vor fi vindecate la ceasul stabilit, când bătălia pentru viață se încheie și îngerul morții deschide poarta de intrare în veșnica[11] împărăție a odihnei.[12]

[11] Cuvântul „veșnic" nu înseamnă o durată fără sfârșit, ci o stare în care timpul nu se mai măsoară, adică nu mai există.

[12] O înțelegere greșită a doctrinei Karmei poate da naștere unei credințe eronate, care să iște multă confuzie. Există mulți fanatici religioși, care n-ar face nici cea mai mică o încercare de a salva un om aflat într-o casă cuprinsă de flăcări, deoarece ei cred că aceasta este „voia lui Dumnezeu"; sau dacă Karma omului în cauză este ca el să piară în foc, ar fi greșit ca ei să intervină în această lege și să

încalce voința lui Dumnezeu. Aceşti fanatici ar trebui să ştie că dacă voința lui Dumnezeu a fost ca cineva să fie în pericol, tot voința lui Dumnezeu a fost să-i trimită pe ei acolo pentru a-l salva pe cel amenințat cu moartea. Dacă ei refuză să-şi facă datoria şi îl lasă să piară, înseamnă că şi-au asumat prerogativele zeilor. Procedând astfel, ei acționează împotriva legii, şi vor fi răspunzători pentru faptele lor. Dumnezeu lucrează prin om, iar omul care nu răspunde chemării Lui, şi refuză să dea ascultare poruncii divine întipărită în inima sa, este un instrument nefolositor şi va fi aruncat.

VIII. ALCHIMIE ȘI ASTROLOGIE

Alchimia şi astrologia sunt ştiinţe sunt foarte puţin înţelese în prezent, deoarece ambele se ocupă de lucruri ce depăşesc puterea de percepţie a simţurilor noastre obişnuite, şi care pot fi cunoscute doar de cei înzestraţi cu facultăţi suprasensibile de percepţie. Chimia se ocupă de materia fizică, în timp ce alchimia se ocupă de principiile lor astrale. Astronomia se ocupă de aspectul fizic al planetelor şi stelelor, iar astrologia se ocupă de influenţele psihice pe care sufletele astrelor le exercită unele asupra altora şi asupra Microcosmului omului.

Chimia este o ştiinţă care poate fi învăţată de oricine posedă capacităţi intelectuale normale şi o oarecare îndemânare necesară aplicaţiilor ei practice. Astronomia poate fi studiată de cei familiarizaţi cu matematica şi sunt atraşi de caracterul fizic şi logic al mişcării corpurilor cereşti. Alchimia este o artă ce nu poate fi înţeleasă în lipsa unor cunoştinţe spirituale. Astrologia este de neînţeles pentru toţi cei care nu pot simţi influenţele stelelor.

Cărţile care tratează despre alchimie şi astrologie vor fi înţelese uşor de persoanele înzestrate cu puterea percepţiei interioare, dar pentru cei care nu posedă această putere, cărţile respective vor rămâne de neînţeles; nici simbolu-

rile lor nu pot fi explicate îndeajuns pentru aceştia, fiindcă există un adevăr etern, care spune că adevărurile spirituale nu pot fi însuşite de un intelect ce raționează doar în planul material[1]. Cu cât intelectul este mai apt să perceapă aparențele exterioare şi superficiale ale lucrurilor, cu atât îşi va pierde puterea de a contempla realitățile spirituale din interior; iar progresul făcut de ştiințele moderne în cunoaşterea lucrurilor exterioare, este motivul care a făcut ca majoritatea oamenilor de ştiință moderni să-şi piardă puterea de a percepe adevărurile spirituale, a căror existență o şi neagă.

Orice lucru din Natură are un aspect întreit. Cel mai înalt aspect al alchimiei îl constituie transformarea viciilor în virtuți prin focul iubirii binelui, prin purificarea minții, prin suferință, şi prin înălțarea divinului principiu al omului deasupra elementelor animale ale sufletului său. Semnul în numele căruia lucrează adevăratul alchimist este Crucea. Omul, stând drept în picioare printre frații lui din regnul animal, îşi extrage elementele materiale din pământ, şi pătrunde cu sufletul lui printre forțele elementare ale Naturii, care fac ca natura lui umană să sufere şi să moară; în acelaşi timp, natura lui superioară se înalță deasupra creației animale, în atmosfera pură a bolții cereşti.

---

[1] Diferitele instrucțiuni cu caracter spagyric redate în acest capitol nu sunt doar alegorice, ci şi adevărate în sens literal; dar dacă sunt folositoare unui alchimist, ele vor însemna doar pierdere de timp şi de bani în mâinile unei persoane lipsite de înzestrarea necesară. Cel care doreşte să fie alchimist trebuie să aibă în el „magia", adică puterea magnetică de a atrage şi „coagula" elemente astrale invizibile. Această putere o au numai aceia „născuți din nou în spirit".

Următorul aspect al alchimiei îl constituie cunoaşterea naturii elementelor invizibile ce alcătuiesc corpurile astrale ale lucrurilor. Fiecare lucru constituie o trinitate: un corp şi un suflet ţinute laolaltă de spirit – iar spiritul este cauza şi legea. Corpurile fizice sunt acţionate de elemente fizice; elementele sufletului sunt acţionate de suflet, iar spiritul conştient al iluminatului îndrumă şi controlează acţiunea materiei şi a sufletului. Prin puterea spiritului, elementele materiale pot fi sublimate în elemente invizibile, iar substanţele invizibile pot fi coagulate şi făcute vizibile. Exemple de acest fel pot fi văzute acţionând în „şedinţele spiritiste", deşi, în asemenea cazuri, alchimistul care le produce este de asemenea invizibil.

Aspectul inferior al alchimiei îl reprezintă prepararea, purificarea şi combinarea influenţelor fizice. Din această ştiinţă s-a născut şi dezvoltat chimia modernă, care astăzi a avansat cu mult peste nivelul inferior al chimiei de odinioară, dar a pierdut complet din vedere aspectul superior al acesteia. Dezvoltarea în continuare a chimiei va impune cu necesitate refacerea legăturii cu alchimia.

Chimia descompune şi recompune substanţele materiale în anumite proporţii; ea poate purifica substanţele simple de toate elementele străine, dar întotdeauna va lăsa elementele primare neschimbate; alchimia, însă, schimbă caracterul corpurilor simple şi le înalţă la o stare superioară de existenţă. Pentru a controla această putere este nevoie, nu numai de muncă manuală, ci şi de o anumită îndemânare artistică. O persoană care prepară, manual şi după anumite reguli, un preparat chimic, este un chimist; ţesătorul care ţese stofe pentru îmbrăcăminte, şi croitorul

care croieşte haine, pot fi numiţi alchimişti, deoarece nici stofele şi nici hainele nu sunt confecţionate de Natură.

Chimistul imită Natura, artistul o depăşeşte; plugarul îşi împrumută mâinile Naturii pentru ca ea să poată înfăptui ceva prin ele. Artistul foloseşte materialul cu care Natura l-a înzestrat, şi produce ceva care există doar în mintea lui. Cel care zugrăveşte un perete este un alchimist, munca lui cere îndemânare, dar nu geniu. Artistul care pictează este un alchimist, pentru că el întruchipează o idee şi îşi imprimă caracterul în pictura sa.

Pentru a înţelege corect însemnătatea cuvintelor „alchimie" şi „astrologie", este necesar să înţelegem relaţia intimă şi identitatea Microcosmului cu Macrocosmul, ca şi interacţiunea lor reciprocă. Toate puterile universului sunt conţinute potenţial în om, iar corpul fizic al omului şi toate organele lui nu sunt altceva decât produsele şi reprezentantele puterii Naturii. Microcosmul şi Macrocosmul pot fi nu doar comparate împreună, dar ele sunt cu adevărat una în esenţa lor, una în puterea lor, şi una în constituţia elementelor lor.

> Dacă am «mană» în constituţia mea, eu pot să atrag «mană» din cer. «Melissa» se găseşte nu numai în pământ, ci şi în aer şi în cer. «Saturn» este nu numai pe cer, dar şi în adâncurile pământului şi ale oceanului. Ce altceva este «Venus», dacă nu «Artemissia» care creşte în grădina ta? Ce este «fierul», dacă nu Marte? Asta înseamnă să spui că Venus şi Artemisia sunt, amândouă, produsele aceleiaşi esenţe. Marte şi fierul sunt deopotrivă manifestări ale

> aceleiaşi cauze. Ce altceva este corpul uman dacă nu constelaţia aceloraşi puteri care alcătuiesc stelele de pe cer?
>
> Acela care ştie ce este fierul, cunoaşte calităţile lui Marte. Acela care îl cunoaşte pe Marte, cunoaşte calităţile fierului. Ce s-ar întâmpla cu inima ta dacă n-ar exista soare în univers? La ce-ar mai folosi *vasa spermatica*, dacă n-ar exista Venus? A lucra cu elementele invizibile, a le atrage prin corespondenţele lor materiale, a le controla, purifica şi transforma prin puterea de viaţă a Spiritului – aceasta este adevărata alchimie. (*Paragranum*, I)

Ce ştie ştiinţa materială în privinţa sufletului? Chimia este o ştiinţă care se ocupă de combinaţiile chimice, de separarea şi recombinarea substanţelor fizice. Alchimia se ocupă cu purificarea şi combinarea elementelor astrale şi cu dezvoltarea formelor şi stărilor inferioare pentru a le ridica la un nivel superior. Prin chimie putem să curăţăm substanţele fizice de toate elementele străine şi să îndepărtăm impurităţile lor fizice, dar elementele lor proprii nu vor fi schimbate. Prin alchimie putem înălţa un element la o stare de existenţă mai înaltă şi mai curată.

Procesele din Natură prin care au loc combinaţiile şi descompunerile materiei (cum e de pildă putrefacţia provocată de contactul unei substanţe cu aerul), precum şi combinaţiile chimice de mai multe substanţe ce vin în contact unele cu celelalte, sunt procese chimice. Creşterea unui arbore dintr-o sămânţă, evoluţia lumilor, obţinerea metalelor preţioase dintr-un mineral ce pare lipsit de valoare, dezvoltarea embrionului, dezvoltarea unui animal

sau a unei ființe umane etc., sunt procese alchimice, fiindcă viața însăşi participă la aceste procese ca un factor important, şi ele n-ar putea avea loc în lipsa acțiunii vieții.[2]

> Separarea este cauza existenței, naşterea lucrurilor din Mysterium magnum. Este cea mai mare minune cunoscută de filozofia practică, este o artă divină. Acela

[2] Johannes Trithemius, abate la Spanheim, unul din cei mai renumiți alchimişti, teologi şi astrologi, un om învățat şi foarte respectat, face unele observații în cartea sa (tipărită la Pasau în 1506), în legătură cu subiectul atât de uluitor al alchimiei. El spune:

> Arta magiei divine constă în perceperea esenței lucrurilor în lumina Naturii, precum şi în folosirea puterilor spirituale ale sufletului pentru a crea lucruri materiale din universul invizibil; în astfel de operații Înaltul (Macrocosmul) şi Josul (Microcosmul) trebuie făcute să lucreze împreună şi în armonie. Spiritul Naturii este o unitate care creează şi formează orice lucru, şi care, acționând prin intermediul omului, poate făuri lucruri minunate. Asemenea procese au loc urmând legea. Veți învăța legea prin care este posibil să se creeze asemenea lucruri, doar dacă veți învăța cine sunteți voi înşivă. Vă veți cunoaşte prin puterea spiritului din voi înşivă, şi o veți împlini amestecând spiritul vostru cu esența care vine din voi înşivă. Dacă doriți să reuşiți într-o asemenea lucrare, trebuie să ştiți cum să separați spiritul şi viața din Natură, şi, în afară de asta, să separați sufletul astral din voi şi să-l faceți tangibil; (dacă ați reuşit,) substanța sufletului va apărea vizibilă şi tangibilă, devenită obiectivă prin puterea spiritului. Christos vorbeşte despre sare, iar sarea este de natură triplă. Aurul este de natură triplă, şi există aur eteric, fluidic şi material. Este acelaşi aur, doar că în trei stări diferite, iar aurul dintr-o stare poate fi transformat în aur dintr-o altă stare. Dar asemenea secrete nu ar trebui divulgate, deoarece scepticul şi zeflemistul nu vor putea să le înțeleagă, şi, fiind lacomi de bogăție, aceasta ar fi o puternică ispită.

care poate să atragă lucruri din Mysterium magnum este un alchimist adevărat.

Această putere o posedă doar cei care sunt evoluaţi spiritual.[3] Natura îşi exercită arta neîntrerupt prin intermediul puterii corpului astral invizibil.

Aşa cum pasărea scoate pui cu aripi şi picioare din microcosmul conţinut în coaja unui ou, tot astfel misterele Naturii ajung la maturitate prin procese alchimice. Alchimia naturală face ca mărul să fie viu. Alchimia naturală separă elementele utile din alimentele care ajung în stomac, le transformă în chil şi sânge, în muşchi şi oase, şi elimină tot ce nu e de folos. Un medic care nu ştie nimic despre alchimie, poate fi doar un slujitor al Naturii, deşi s-ar putea ca el să fie foarte bine pregătit în ştiinţa fenomenelor exterioare; însă alchimistul este stăpânul ei. Dacă medicul nu poate insufla vitalitate în părţile bolnave, el nu va putea să recomande un tratament, ci va trebui să aştepte până când Natura îşi va îndeplini sarcina; însă cel care poate controla puterea vitală, va putea să controleze şi să comande Natura.

Alchimia este descrisă de Paracelsus ca o artă în care Vulcan (focul Naturii – lumina astrală) este artistul activ. Prin această artă, purul este despărţit de impur, şi lucrurile sunt făcute să se dezvolte din materia primordială. Alchimia perfecţionează ceea ce Natura a lăsat neper-

[3] Dezvoltarea spirituală nu este neapărat dependentă de cunoştinţe de un înalt nivel intelectual; există uneori persoane ignorante în privinţa fenomenelor lumii noastre, dar care posedă puteri spirituale remarcabile.

fecționat, și purifică toate lucrurile prin puterea spiritului conținut în ele.

Toate lucrurile sunt alcătuite din trei substanțe, și toate lucrurile își au numărul lor, greutatea lor și măsura lor. Sănătatea există câtă vreme cele trei substanțe (care alcătuiesc un lucru) își păstrează proporția normală sub aspect cantitativ și calitativ; boala apare când această proporție se schimbă și devine anormală. Aceste trei substanțe se numesc sulf, mercur și sare[4], și ele sunt acționate de un al patrulea principiu: *viața.* Aceste trei substanța nu pot fi văzute cu ochii fizici, dar un medic adevărat ar trebui totuși să le perceapă și să fie capabil să le separe unele de altele.

Tot ce poate fi perceput de simțuri poate fi văzut de oricine, dar un medic ar trebui să vadă lucruri pe care nu oricine le poate percepe. Există medici „naturali" și medici „artificiali". Primii pot vedea lucruri pe care ceilalți nu le pot vedea, și care, din cauza neputinței lor de a le percepe, le contestă existența. Aceștia din urmă văd doar partea exterioară a lucrurilor, în timp ce medicii adevărați văd interiorul lor. Omul interior este realitatea esențială, în timp ce omul exterior este doar o apariție, și de aceea adevăratul medic vede omul real, iar falsul medic vede doar o iluzie.

Cele trei substanțe sunt ținute la un loc, în anumite forme, de către puterea vitală. Dacă luați cele trei substanțe invizibile și le adăugați puterea vitală, veți obține trei substanțe invizibile într-o formă vizibilă. Cele trei constituie forma, și ele se separă numai după ce puterea vitală le părăsește. Ele sunt ascunse de viață și adunate laolaltă tot de viață. Calitățile lor combinate constituie ca-

[4] Nu e vorba, bineînțeles, de substanțele chimice cunoscute de noi sub aceste nume.

litățile formei, și numai când viața le părăsește calitățile lor separate devin manifeste.

Dacă cele trei substanțe sunt unite în proporții corecte, sănătatea există în formă; dar dacă sunt despărțite, una din ele va intra în putrefacție și celelalte vor arde. Omul nu vede acțiunea acestor trei substanțe câtă vreme viața le ține laolaltă, dar poate percepe calitățile lor în timpul distrugerii formei lor. Focul invizibil se află în sulf, elementul solubil în sare, elementul volatil în mercur. Focul arde, mercurul face fum, sarea rămâne în cenușă; dar atât timp cât forma este vie, nu există nici foc, nici fum, nici cenușă.

Există sute de feluri diferite de sare, de sulf și de mercur, atât în univers cât și în sistemul uman, și în ele sunt conținute cele mai mari mistere. Toate lucrurile sunt ascunse în ele, în același fel în care o pară este ascunsă în păr și strugurii într-o viță de vie. Observatorul superficial vede doar ceea ce se înfățișează simțurilor sale, însă vederea interioară descoperă lucrurile viitoare. Un grădinar știe că vița de vie nu va produce pere, și nici părul struguri. Ignorantul vorbește despre cald și rece, despre uscăciune și umezeală, despre dulce și acru, despre amar și astringent, fără să știe cauza care produce asemenea calități, dar înțeleptul recunoaște în ele elementele stelelor. (*Paragranum*)

Paracelsus a scris destul de puțin despre alchimia populară; el a fost un dușman al rețetelor fără sfârșit, al tuturor înșelătoriilor, murdăriilor și excrocheriilor de care nu erau străini nici farmaciștii din vremea lui.

Ce ar trebui să spun despre toate prescripțiile voastre alchimice, despre rețetele și sticlele voastre, despre

> creuzetele, mojarele şi celelalte vase din sticlă, despre toate procesele voastre complicate de distilare, topire, coagulare, sublimare, precipitare, filtrare, şi despre toate caraghioslâcurile pentru care vă irosiți timpul şi banii? Toate aceste lucruri sunt inutile, iar munca depusă se dovedeşte a fi zadarnică. Ele sunt mai degrabă o piedică decât un ajutor în cunoaşterea adevărului.

Cu toate acestea, Paracelsus a fost un bun cunoscător al alchimiei, iar în prefața cărții sale *Tinctura Phisica*,[5] el afirmă următoarele:

> Am o comoară îngropată lângă un spital din Veiden (Friaul), care este un giuvaier atât de prețios, încât nici

[5] *Tinctura physicorum* constituie un important mister alchimic. Hermes Trimegistus din Egipt, Orus din Grecia, Albertus Magnus din Germania erau familiarizați cu ea. Ea mai este numită Leul Roşu, fiind menționată în multe lucrări de alchimie, dar cunoscută de foarte puțini oameni. Prepararea ei este extrem de dificilă, deoarece necesită prezența a două persoane perfect armonizate şi la fel de calificate. Se spune că ar fi un fluid eteric roşu, capabil să transforme toate metalele inferioare în aur, având şi alte proprietăți miraculoase. Există o veche biserică în sudul Bavariei, unde se zice că această tinctură ar fi îngropată în pământ. În anul 1698, ceva din ea a străpuns solul, iar fenomenul a fost văzut de mulți oameni, care au crezut că e vorba de o minune. În locul acela a fost ridicată o biserică şi este un loc de pelerinaj bine cunoscut. În ceea ce priveşte materialul (dacă-l putem numi astfel) folosit pentru prepararea acestui medicament de preț, Paracelsus spune:

> Fii cu băgare de seamă, şi nu lua din leu decât sângele de culoarea trandafirului, iar din vulturul alb doar glutenul alb. Coagulează-l (materializează-l) potrivit sfaturilor date de cei din vechime, şi vei obține tinctura physicorum. Dar dacă aceasta este de neînțeles pentru tine, aminteşte-ți că numai omul care o doreşte din toată inima poate să o capete; şi numai celui care bate mai tare, uşa i se va deschide.

Papa Leon şi nici împăratul Carol nu-l pot cumpăra, cu toată averea lor; cei care sunt familiarizaţi cu arta spagyrică (alchimia) vor confirma spusele mele.

Puterea anumitor substanţe de a absorbi şi reţine unele influenţe planetare este folosită la fabricarea unor obiecte având proprietăţi oculte. Metalele pure pot fi utilizate de un alchimist în acest scop, şi pe această cale sunt preparate amuletele, „oglinzile magice", şi alte obiecte care pot produce efecte miraculoase. Iată ce spune Paracelsus:

> Compoziţiile metalelor produc efecte miraculoase. Dacă facem o compoziţie din şapte metale, în ordine potrivită şi la timpul cuvenit, vom obţine un metal în care regăsim calităţile celor şapte. O asemenea compoziţie este numită «electrum». El posedă nu numai calităţile fizice, ci şi calităţile astrale ale celor şapte metale care intră în compoziţia lui. Electrumul este una dintre cele mai valoroase compoziţii cunoscute de ştiinţa secretă; nici un metal obişnuit nu pot fi comparate cu el, dacă ţinem seama de puterea lui magică. Un vas făcut din electrum va indica imediat dacă o substanţă otrăvitoare a fost pusă pe furiş în el, fiindcă substanţa acesta va începe să se condenseze pe suprafaţa exterioară a vasului.
>
> Multe lucruri minunate se pot face din acest electrum: amulete, inele magice, brăţări, peceţi, figuri, oglinzi, clopoţei, medalii şi multe alte obiecte posedând puteri magice importante, despre care se cunoaşte prea puţin, fiindcă această artă a fost neglijată, iar cei mai mulţi oameni nici măcar nu ştiu că ea există.
>
> Nu s-ar cuveni să explicăm toate virtuţile şi puterile electrumului, fiindcă sofistul ar începe să batjocorească, ignorantul ar deveni furios, idiotul le-ar ridiculiza, iar cel necinstit ar căuta să le folosească în scopuri rele. De

aceea suntem nevoiți să păstrăm tăcerea în privința virtuților sale. Dar există câteva proprietăți miraculoase pe care electrumul le posedă, despre care vom vorbi. Le-am cercetat personal şi ştiu că ceea ce spun e adevărat.

Am constatat că inelele confecționate din electrum i-au vindecat pe purtătorii lor de spasme şi paralizie, de epilepsie şi apoplexie; chiar şi în timpul celei mai crunte crize de epilepsie, purtarea unui asemenea inel a avut ca efect revenirea imediată a pacientului la starea normală. Am văzut un asemenea inel a cărui suprafață începe să se umezească în cazul bolilor ascunse.

Electrumul se opune tuturor influențelor rele, fiindcă în el există o putere cerească ascunsă şi o puternică influență a tuturor celor şapte planete. Din acest motiv egiptenii, chaldeenii, şi magii din Persia îl foloseau împotriva spiritelor malefice, şi au făcut descoperiri importante cu ajutorul lui. Dacă v-aş spune tot ce ştiu despre calitățile electrumului, adversarii m-ar denunța ca fiind cel mai mare vrăjitor din lume.

Doresc totuşi să vă spun că am cunoscut o persoană, în Spania, care avea un clopot confecționat din electrum, cântărind cam două livre (aproximativ 200 de grame); făcându-l să sune, el reuşea să atragă diferite spectre şi fantome, care se prezentau pentru a executa ordinele acestui om. Înainte de a face clopotul să sune, el scria câteva cuvinte, litere sau semne pe partea interioară a clopotului. Apoi făcea clopotul să sune şi imediat apăreau aceste spirite sub înfățişarea dorită de el. Cu ajutorul sunetului acestui clopot, el putea să atragă spectre de oameni sau de animale, sau să le alunge dacă nu erau dorite, şi ori de câte ori voia ca un alt spirit să apară, el scria o altă literă, semn sau cuvânt pe partea interioară a clopotului. A refuzat să-mi dezvăluie secretul cuvintelor scrise pe clopot, dar am meditat asupra lor şi până la urmă l-am descoperit.

Nu trebuie să fiţi surprinşi la auzul unor asemenea lucruri, fiindcă orice este cu putinţă dacă e compatibil cu legile Naturii. Un om poate chema un alt om pe nume, ca să-i poruncească să facă un lucru, şi dacă acesta îl respectă, sau este impresionat de autoritatea acestuia, el se va supune poruncii primite, dar nu din teama de a fi pedepsit. Asupra fiinţelor invizibile, voinţa omului se manifestă mai puternic, şi efectele sunt mai evidente.

O fiinţă inferioară poate fi făcută să asculte de voința unei fiinţe superioare doar prin forţa gândului sau a cuvântului, fiindcă cel inferior se supune celui superior, şi cel de jos se supune celui de sus; şi ce altceva este voinţa, dacă nu puterea ascunsă încugetul omului, şi care devine activă prin imaginaţia sa?[6] Gândul unui om este îndeajuns de puternic ca să se imprime într-un spirit, după cum cuvântul rostit este capabil să se întipărească în mintea unui om, fiindcă spiritele n-au urechi fizice ca să audă sunete fizice, iar vocea e necesară doar celor care nu aud cu spiritul.[7]

Dacă elementul astral din om poate fi trimis într-un alt om prin puterea spiritului său olimpic, înseamnă că un astfel de element astral poate fi introdus şi în metale, în care el îşi va imprima influenţa; în felul acesta, mentalul poate fi ridicat la un nivel superior celui pe care Natura i l-a hărăzit.[8]

---

[6] Puterea pe care omul o exercită în mod tăcut asupra animalelor este un fapt bine cunoscut.

[7] Nu i se poate cere sunetului vocii noastre să aducă imaginea unui obiect în închipuirea noastră, şi dacă vom vedea imaginea vreunui obiect în mintea noastră, şi vom realiza prezenţa lui, el va exista pentru noi în mod real, şi astfel un spirit poate lua o formă oarecare prin puterea imaginaţiei noastre.

[8] Această remarcă aruncă o oarecare lumină asupra proceselor alchimice, vrând să ne arate că nu e vorba doar de magnetisnul planetelor, ci şi de „magnetismul" operatorului, ambele urmând să fie unite şi puse în contact mental.

ELECTRUM MAGICUM

Iată prezentate mai jos instrucțiunile lui Paracelsus referitoare la procesul prin care se prepară *electrum magicum*, un produs alchimic miraculos:

> Se iau zece părți de aur curat, zece de argint, cinci de cupru, două de cositor, două de plumb, o parte de pilitură de fier, și cinci de mercur. Toate aceste metale trebuie să fie pure. Acum așteptați ora când planetele Saturn și Mercur ajung în conjuncție și aveți grijă ca totul să fie gata pentru acel moment; trebuie să aveți pregătit focul, creuzetul, mercurul și plumbul, în așa fel încât să nu întârziați atunci când sosește momentul intrării în conjuncție, pentru că lucrarea trebuie făcută pe toată durata conjuncției. De îndată ce aceasta are loc, topiți plumbul, adăugați-i mercurul, și lăsați să se răcească amestecul.
>
> După ce faza aceasta a fost executată, așteptați conjuncția lui Jupiter cu Saturn și Mercur; topiți amestecul de plumb și mercur într-un creuzet, și cositorul într-un alt creuzet, după care turnați amestecul și cositorul la un loc, în momentul acestei conjuncții. Apoi trebuie să așteptați până când are loc conjuncția Soarelui cu una sau cu ambele planete amintite, și apoi adăugați aur amestecului, după ce în prealabil l-ați topit.
>
> În momentul conjuncției Lunii cu Soarele, Saturn, sau Mercur, se adaugă în chip asemănător argintul, iar în timpul conjuncției lui Venus cu una din planetele numite mai sus, se adaugă cuprul. În cele din urmă, în timpul unei asemenea conjuncții cu Marte, totul este completat prin adăugarea pulberii de fier. Mestecați masa de fluid cu o vergea de alun fermecată, și lăsați-o să se răcească.[9]

---

[9] Toate conjuncțiile amintite mai sus se produc în sistemul nostru solar în decursul a treisprezece luni succesive, dar indicațiile se pot referi la conjuncțiile principiilor din Microcosmul omului.

Din acest electrum magicum se poate confecționa o oglindă în care pot fi văzute evenimente din trecut și din prezent sau prieteni și dușmani care nu sunt de față. Puteți zări orice obiect doriți, sau puteți urmări comportamentul unor oameni pe toată durata zilei și a nopții. Puteți vedea în oglindă tot ce a fost scris, spus sau discutat în trecut, persoanele care au vorbit, și motivele care le-au determinat să mărturisească ce au făcut. Puteți vedea în oglindă orice – dar secretul trebuie păstrat cu grijă.[10]

Asemenea oglinzi sunt făcute din electrum magicum și au un diametru de doi inci (aprox. 5 cm.). Ele sunt fabricate în timpul conjuncției lui Jupiter cu Venus. Matrița este confecționată dintr-un nisip foarte fin. Se șlefuiește oglinda cu o piatră de ascuțit, și se lustruiește apoi cu tripoli și cu o bucată din lemn de tei. Toate operațiile la care este supusă oglinda – respectiv turnarea, șlefuirea, lustruirea etc. – sunt efectuate în timpul aspectelor planetare favorabile, și dacă se aleg orele potrivite scopului urmărit, atunci, în acest interval de timp, pot fi confecționate trei oglinzi.

În momentul când are loc conjuncția a două planete favorabile, și când, în același timp, Soarele sau Luna se află în „casa guvernatorului orei nașterii" voastre, cele trei oglinzi vor fi cufundate laolaltă în apă curată de izvor, și lăsate să stea acolo timp de o oră. Apoi sunt scoase din apă, înfășurate într-o bucată de pânză și păstrate pentru a fi folosite.[11]

---

[10] Cu alte cuvinte: poți ajunge *în raport* cu lumina astrală, care este *sensorium*-ul lumii, și în care este păstrată „memoria" sau întipărirea oricărui lucru.

[11] Ar fi zadarnic să dăm descrierea amănunțită a operațiilor care nu pot fi efectuate de cel lipsit de puteri magice, iar acei care posedă asemenea puteri cu greu ar putea folosi aceste indicații, în

Nimic în Natură nu este mort, iar alchimia nu se ocupă de lucruri neînsuflețite. Vechii alchimiști credeau în posibilitatea generării spontane și prin combinarea puterilor psihice cu esențele, ei creau forme în care viața începea să se manifeste. Ei puteau să creeze ființe vii în sticle închise, sau, prin palingeneza[12] plantelor sau a animalelor, făceau ca forma astrală a plantelor sau a animalelor să devină din nou vizibilă, și să le reînvie din propria lor cenușă. Totuși, unul din cele mai mari secrete l-a constituit crearea de ființe (bărbați sau femei), care se nășteau fără ajutorul organismului femeii și care au fost numite homunculi".

HOMUNCULI

Despre homunculi, făpturi create pe cale artificială de un spagyricus (alchimist), Paracelsus afirmă:

> Unele ființe umane pot căpăta viață fără să aibă părinți naturali. Cu alte cuvinte, asemenea ființe pot fi create, fără a se mai dezvolta în și a se naște din organismul unei femei, ci prin arta unui spagyricus experimentat. (*De Natura Rerum*, vol. 1)

Crearea de homunculi a fost ținută până acum în mare taină, iar cei care cunoșteau acest lucru erau atât de puțini, încât vechii filozofi se îndoiau de posibilitatea ei. Dar eu știu că așa ceva poate fi realizat de arta spagyrică (alchimie) asistată de procesele naturale. Dacă sperma, închisă ermetic într-o sticlă sigilată, este îngropată în balegă de cal timp de aproximativ patruzeci de zile, și „magneti-

care alegoriile sunt amestecate cu adevărul într-un mod bizar.

[12] A se vedea *Anexa*.

> zată" corespunzător, ea prinde viaţă şi începe să se mişte.
>
> După trecerea acestui timp, ea capătă o înfăţişare asemănătoare unei fiinţe omeneşti, dar va fi transparentă şi lipsită de corp. Dacă va fi hrănită artificial cu *arcanum sanguinis hominis*[13] până ce atinge vârsta de patruzeci de săptămâni, şi dacă îi va fi păstrată în tot acest timp în balegă de cal şi la aceeaşi temperatură, ea va deveni un copil, cu toate mădularele dezvoltate ca la oricare prunc născut dintr-o femeie, numai că acesta va fi mult mai mic.
>
> Unei asemenea fiinţe i se spune *homunculus*, şi acest homuncul va creşte, se va dezvolta şi va căpăta educaţie ca oricare alt copil, până când va creşte îndeajuns spre a fi înzestrat cu raţiune şi intelect, şi pentru a-şi purta singur de grijă. Acesta este unul din cele mai mari secrete, şi se cuvine ca el să rămână o taină până când se va apropia ziua când toate misterele vor fi cunoscute.[14]

N-ar fi de nici un folos să cităm şi alte instrucţiuni ale lui Paracelsus despre operaţiile alchimice. Pentru un neiniţiat, acestea sunt de neînţeles şi par absurde, în timp ce iniţiatul, care e înzestrat cu lumină spirituală, ştie de la maestrul lui că nu mai are nevoie de ele. Cei care îi condamnă pe vechii maeştri pentru presupusa lor ignoranţă şi superstiţie, ar trebui să recunoască că este absurd să crezi că mari şi înţelepţi reformatori ai ştiinţei – precum Paracelsus, Johannes Trithemius, Van Helmont, şi alţii – au scris volume întregi conţinând asemenea fleacuri de nesuportat (aşa cum ar fi, dacă le-am considera prin prisma înţelesului lor literal). Ar trebui, mai degrabă, să

---

[13] Fără acest arcanum, experienţa nu va reuşi, şi nici forma nu va deveni vizibilă.

[14] Vezi *Nota* de la sfârşitul acestui subcapitol.

socotim că ei au disimulat marile adevăruri spirituale în spatele alegoriilor, cu intenţia de a le oferi doar celor care posedă în propriile inimi cheia înţelegerii acestor taine.

Deşi Paracelsus afirmă că obţinerea aurului şi argintului pe cale spagyrică este posibilă[15], el condamnă totuşi aceste experienţe, socotindu-le nefolositoare, şi consideră că experienţele alchimice care au fost încununate de suc-

[15] Redăm mai jos descrierea fabricării aurului artificial, aşa cum a fost preluată de la venerabilul alchimist MS (într-o notă marginală se spune că experimentul s-a dovedit a fi un succes):

> Luaţi părţi egale de pulbere de fier, sulf sublimat şi antimoniu brut. Topiţi amestecul într-un creuzet şi ţineţi-l, timp de opt ore, la o temperatură corespunzătoare incandescenţei la roşu. Pisaţi-l ca să-l faceţi pulbere, şi apoi calcinaţi-l până la evaporarea sulfului. Amestecaţi două părţi din această pulbere cu o parte de borax calcinat, şi amestecaţi din nou. Pisaţi-l şi dizolvaţi-l cu acid clorhidric obişnuit, şi lăsaţi-l să stea la o temperatură moderată timp de o lună. Lichidul este pus într-o retortă şi distilat, iar lichidul colectat în recipient (acidul alchimic) este iarăşi pus în retortă şi distilat din nou, şi această operaţie se repetă de trei ori. A treia oară, în retortă se va depune o pulbere roşie (probabil un amestec de clorură de fier cu oxid de amoniu).
>
> Această pulbere urmează să fie dizolvată în menstrum philosophicum (preparat prin turnarea clorurii de antimoniu în apă, prin filtrarea şi evaporarea lichidului până la un anumit punct, pentru ca acesta să fie mai puternic). Soluţia va fi evaporată din nou, iar pulberea rămasă, amestecată cu sublimat corosiv de mercur în aceeaşi cantitate. Pulberea este dizolvată din nou în menstrum philosophicum, şi amestecul se distilează până când o substanţă roşie uleioasă ajunge în recipientul de colectare. Dacă obţineţi acest ulei, puteţi lua nişte clorură de argint proaspăt preparată, saturaţi-o treptat cu uleiul şi uscaţi amestecul. Amestecaţi o parte din această pulbere cu cinci părţi de plumb topit; separaţi din nou plumbul de argint prin cupelaţie, şi veţi constata că o treime din argint s-a transformat în aur.

ces au avut nevoie şi de altceva în afară de simplele operaţiuni chimice.[16]

Astrologia este strâns legată de medicină, de magie şi de alchimie. Dacă dorim să facem uz de influenţele planetelor – oricare ar fi scopul pentru care recurgem la ele – trebuie să ştim care sunt proprietăţile lor, cum acţionează, şi în ce moment influenţele planetare vor fi mai puternice sau mai slabe. Calitatea influenţelor planetare va fi cunoscută de omul care îşi cunoaşte propria constituţie, pentru că atunci el va fi capabil să recunoască în sine însuşi influenţe corespunzătoare celor care guvernează cerul.

Acţiunea unor asemenea influenţe va fi cunoscută numai dacă vom cunoaşte calităţile corpurilor asupra cărora acţionează ele, deoarece fiecare corp atrage influenţele care se armonizează cu el şi le respinge pe celelalte. Momentul în care anumite influenţe planetare se fac simţite, poate fi stabilit prin calcule astronomice, sau cu ajutorul tabelelor conţinând datele (calculate în prealabil) necesare acestui scop. Însă vizionarul de înalt nivel spiritual nu va avea nevoie nici de cărţi, nici de tabele, ci va

[16] Există un mare număr de dovezi istorice, demne de încredere, care demonstrează obţinerea aurului pur pe cale artificială; dar este îndoielnic că operaţia a fost efectuată într-un mod care ar putea fi imitat cu succes de cineva care nu e alchimist. Potrivit unei relatări provenind dintr-o sursă a cărei veridicitate nu poate fi pusă la îndoială, un anumit alchimist a fost ţinut captiv, din ordinul principelui elector al Saxoniei, în fortăreaţa din Dresda, în anul 1748, deoarece principele dorea să obţină, cu ajutorul lui, aur artificial. Acest expert în materie a produs patru sute de livre de aur prin mijloace alchimice şi, în cele din urmă, a scăpat din închisoare într-un mod inexplicabil. Se spune că alchimistul Flamel ar fi produs aur artificial la 25 aprilie 1382.

cunoaşte condiţiile lumii interioare prin schimbările produse în propriul său suflet.

Paracelsus nu a fost un „astrolog profesionist", cum am spune noi astăzi. El nu a făcut calcule legate de momentul naşterii, şi nici nu a întocmit horoscoape; în schimb, el cunoştea aspectul superior al astrologiei, prin care pot fi stabilite relaţiile reciproce dintre Macrocosm şi Microcosm. El a respins erorile astrologiei populare, aşa cum făcea şi cu alte credinţe populare de factură religioasă sau ştiinţifică, iar sistemul lui astrologic, dacă este înţeles corect, îşi arată adevăratele valenţe, căci se întemeiază pe cele mai înalte concepţii. El spune:

> Nimeni nu trebuie să se îngrijoreze din cauza traiectoriei lui Saturn; ea nici nu scurtează, nici nu prelungeşte viaţa cuiva. Dacă Marte este aducător de nenorociri, nu înseamnă că Nero a fost copilul lui, şi deşi Marte şi Nero au avut aceleaşi caracteristici, ei nu le-au luat unul de la celălalt. O veche maximă spune că «înţeleptul poate conduce astrele», şi eu cred că maxima aceasta e adevărată. Stelele nu ne forţează să luăm nimic de la ele dacă noi înşine nu dorim să luăm, şi nu ne îndeamnă la ceva ce noi înşine nu dorim. Ele sunt libere în ce le priveşte, după cum şi noi suntem liberi în ce ne priveşte.
>
> Voi credeţi că un om e cu atât mai puternic cu cât posedă mai multe cunoştinţe, mai multă putere, mai multe bogăţii, mai multă faimă – şi credeţi că toate aceste lucruri se întâmplă fiindcă aşa au hotărât astrele. Eu cred că totul este determinat de faptul că un om este mai apt decât altul pentru a dobândi şi păstra lucruri, iar această aptitudine vine din spirit. Este absurd să credem că stelele sunt ca-

pabile să creeze un om. Tot ce pot face stelele, putem face şi noi, fiindcă înţelepciunea ce o căpătăm de la Dumnezeu stăpâneşte cerul şi conduce stelele.

Paracelsus era împotriva ceremoniilor organizate în scopul atragerii spiritelor prin influenţe planetare. El afirmă în acest sens:

> Orice vine de la «spirite» este vrăjitorie. Asemenea spirite sunt false, şi noi nu credem în ele; însă noi credem în puterea acelei înţelepciuni care guvernează cerul, şi cu ajutorul căreia toate misterele Naturii pot fi cunoscute. Vrăjitoria a fost numită magie, dar magia este înțelepciune, iar în vrăjitorie nu există înţelepciune. Ştiinţa adevărată cunoaşte totul. Veşnicia tuturor lucrurilor este dincolo de timp, ea neavând nici început, nici sfârşit. Speranţele nu sunt pierdute. Tot ce pare a fi incredibil, improbabil şi imposibil devine un adevăr minunat în veşnicie.
>
> Sufletul omului este alcătuit din aceleaşi elemente ca şi stelele, dar după cum înțelepciunea Supremului dirijează mişcările stelelor, tot astfel raţiunea omului controlează influenţele care se rotesc în sufletul său. Esenţa din corpul sideral al omului, pe care el o atrage de la stele, este de natură materială; totuşi, noi o considerăm a fi ceva spiritual, ţinând seama de caracterul eteric al substanței ei şi de marile dimensiuni ale corpului său invizibil. Esenţele din corpul sideral al omului sunt strâns legate de esenţele siderale ale stelelor, iar esenţele corpului atrag puterile stelelor. Însă omul este stăpânul propriului său suflet şi el poate îngădui acestor atracţii să se manifeste într-un mod neregulat, sau îşi poate stăpâni pasiunile şi respinge influenţele nedorite.

În sufletul omului există o mare putere de atracție, care poate atrage din Haos boli fizice, mentale și morale. Influențele planetare se răspândesc în întreaga Natură și omul poate atrage influențe dăunătoare din lună, din stele și din alte lucruri, dar luna, stelele, și alte lucruri pot atrage, la rândul lor, influențe rele din om, pe care apoi le împrăștie din nou prin razele lor, fiindcă Natura este un întreg indivizibil, ale cărei părți sunt strâns legate între ele.

Soarele și stelele atrag ceva din noi, și noi atragem ceva din ele, deoarece corpurile noastre astrale sunt în relație simpatetică cu stelele, iar stelele se află în relație simpatetică cu trupurile noastre astrale – și tot așa stau lucrurile cu corpurile astrale ale altor obiecte. Ele atrag influențele astrale din stele. Fiecare corp atrage unele influențe particulare din ele; unele atrag mai mult, altele mai puțin, și pe acest adevăr se bazează puterea amuletelor și a talismanelor, ca și influența pe care acestea o pot exercita asupra formelor astrale ale persoanelor care le poartă. Talismanele sunt ca niște cutii în care pot fi păstrate influențe siderale.

Trei spirite, unite într-unul singur, trăiesc și acționează în om; trei lumi, unite într-una singură, își aruncă razele asupra lui; dar toate trei sunt doar reflectarea, imaginea, sau ecoul unei singure creații primordiale. Primul este esența elementelor; cel de-al doilea este sufletul stelelor; cel de-al treilea este spiritul: *viața*. Instinctele inferioare ale omului apar ca efect al manifestării vieții elementelor, dar există numai o *singură viață*, și viața care creează instinctele omului este conținută în toate elementele – în stele, precum și în formele vegetale și animale. Activitatea esenței de viață se modifică în formele vegetale, animale și umane; ea devine viața pământului, iar această

viață a pământului este radiată înapoi spre stele. Stelele se atrag și se resping reciproc; ele se află în relații de simpatie dau de antipatie, și aceste simpatii și antipatii însuflețite, atracții și respingeri nu ar exista dacă între ele n-ar exista un vehicul de viață.

Materia primordială, care formează baza alcătuirii corpului omenesc, a absorbit influențele venite din stele, iar acestea hrănesc corpul elementar (fizic), și cu ajutorul acestor influențe sufletul omului ia contact și se unește cu sufletele stelelor. Conținând în sine însuși trei lumi, și trăind în trei lumi, omul ar trebui să învețe să cunoască elementele inferioare, să înțeleagă sideralul, și să cunoască eternul.

Trupul ne vine de la elemente, sufletul de la stele, spiritul de la Dumnezeu. Și tot ceea ce intelectul poate să conceapă vine de la stele.[17]

Toată cunoașterea ne vine de la stele (Mintea Universală). Oamenii nu creează, nu produc idei; ideile există și oamenii trebuie să fie capabili să le dobândească. Dacă toți profesorii de muzică din lume ar muri într-o zi, cerul, care ne este primul profesor de muzică, n-ar pieri, ci i-ar învăța și pe alții această artă. Multe sunt ideile pe care oamenii nu și le-au însușit încă; multe stele sunt încă prea departe pentru a stabili o legătură durabilă cu pământul. Împărăția stelelor și a ideilor este infinită, și de aceea sursa invențiilor și a descoperirilor încă nu a secat.

Noi stele apar, și altele dispar de pe cer. Noi idei apar la orizontul minții, iar ideile vechi se pierd. Dacă o cometă nouă apare pe cer, ea umple de groază inimile ignoranților; dacă o idee nouă și importantă apare la ori-

[17] Când vorbește despre „stele" (*astra*), Paracelsus nu se referă la corpurile fizice ale planetelor, ci la principiile existente în Cosmos, și care sunt reprezentate de stele.

zontul minții, ea creează neliniște în rândul celor ce nu vor să renunțe la vechile sisteme de gândire și la formele deja acceptate.

Omul fizic își ia hrana din pământ, omul sideral primește simțămintele și gândurile de la stele, iar spiritul capătă înțelepciune de la Dumnezeu. Căldura unui foc trece prin pereții unei sobe de fier, și în chip asemănător influențele astrale (cu toate proprietățile lor) trec prin om. Ele îl pătrund, și după cum ploaia pătrunde în sol iar solul devine fertil grație ploii, tot astfel sufletul omului devine fertil grație acestor influențe astrale; însă principiul înțelepciunii supreme a universului pătrunde în centru, îl luminează și conduce totul.

Grindina poate distruge fructele pământului, influențele planetare malefice pot fi atrase de sufletul pământului provocând boli cu caracter epidemic, iar centrul spiritual din om poate fi lipsit de înțelepciune, și, în locul ei, întunericul va prelua conducerea.

Pământul, regnul animal, și omul fizic sunt guvernați de stele, dar omul spiritual este stăpân peste stele și peste elemente, și cucerește lumile din afară și lumea dinăuntru prin înțelepciunea venită de la Dumnezeu. Pietrele, plantele și animalele se supun stăpânirii minții, dar omul trebuie să se supună voinței și înțelepciunii lui Dumnezeu.

Viața individuală de pe pământ trebuie să se conformeze legilor ce guvernează universul; aspirațiile spirituale ale omului trebuie dirijate în așa fel, încât să se armonizeze cu înțelepciunea lui Dumnezeu. Dacă omul va reuși să facă lucrul acesta, conștiința lui interioară se va trezi; atunci el va înțelege influențele stelelor, iar tainele Naturii vor fi revelate percepției lui spirituale.

[**Notă.** Lui Paracelsus i s-a reproşat convingerea în posibilitatea creării homunculilor, dar o înţelegere mai profundă a proceselor din Natură va arăta că un asemenea fenomen nu este neapărat imposibil. Oamenii de ştiinţă moderni cred că acest lucru nu este imposibil. Moleschott afirmă că noi putem stabili condiţiile în care pot fi create forme organice; Lievig susţine că este posibil ca substanţele organice să fie create de chimie prin mijloace artificiale. Goethe spune în *Faust*:

Şi-un astfel de creier, având puterea de a gândi,
Va fi creat, cândva, de-un gânditor.

Fără îndoială, acolo unde nu există un germene de viaţă, o asemenea creaţie va fi imposibilă; puii păsărilor pot fi clociţi artificial, şi poate că aşa pot creşte şi homunculii.

În cartea intitulată Sfinxul, editată de Dr. Emil Besetzni, şi publicată la Viena în anul 1873, de către L. Rosner, găsim interesante relatări despre nişte „spirite", generate de un anume Joh. Ferd., conte de Kueffstein, în anul 1775. Sursele acestor relatări au fost unele manuscrise şi tipărituri masonice, dar cea mai importantă a constituit-o un jurnal ţinut de un anume J. Kammerer care era majordomul şi asistentul aşa-zisului conte. Acolo se aflau zece homunculi – sau, aşa cum îi numea el, „spirite prezicătoare" – păstraţi în nişte borcane foarte rezistente umplute cu apă. Aceste „spirite" constituiau roadele muncii contelui J. F. von Kueffstein şi a unui italian mistic şi rosicrucian, abatele Geloni. Spiritele au fost create în decursul a cinci săptămâni, şi constau dintr-un rege, o regină, un cavaler, un călugăr, o călugăriţă, un arhitect, un miner, un serafim şi, la urmă, un spirit albastru şi unul roşu:

Aceste borcane erau acoperite cu băşici de bou, şi etanşate cu un mare sigiliu magic (pecetea lui Solomon?). Spiritele înotau de jur împrejurul acestor vase de sticlă, şi

aveau o lungime cam de o palmă (aprox. 20 cm.); contele era îngrijorat că acestea vor creşte prea mult. Aşadar, au fost îngropate sub două grămezi mari de balegă de cal, stropite zilnic cu un lichid preparat cu multă dificultate din nişte „substanţe foarte scârboase“. Grămezile de balegă au început să fermenteze după atâta stropit, şi să scoată aburi ca şi cum ar fi fost încălzite de un foc subteran. Apoi, cel puţin o dată la fiecare trei zile, când totul se linişte a la apropierea nopţii, cei doi domni obişnuiau să părăsească mănăstirea, să se roage, şi să tămâieze grămezile.

După ce borcanele au fost luate de acolo, s-a constatat că „spiritele” crescuseră, ajungând fiecare la mărimea de o palmă şi jumătate, astfel că vasele erau acum prea mici pentru ca aceste „spirite” să încapă în ele, iar homunculii masculini aveau acum bărbi impresionante, iar unghiile de la degetele mâinilor şi picioarelor crescuseră foarte mult. Abatele Schilani le-a procurat o îmbrăcăminte corespunzătoare, în funcţie de rangul şi demnitatea fiecăruia. În vasul spiritului roşu şi în cel al spiritului albastru, nu putea fi văzută decât „apă limpede”, dar ori de câte ori abatele lovea de trei ori sigiliul de la gura vasului, pronunţând în acelaşi timp câteva cuvinte evreieşti, apa din vas începea să devină albastră (respectiv roşie), iar spiritul roşu şi cel albastru îşi arătau feţele, la început foarte mici, după care se măreau, până când ajungeau de mărimea feţei unui om obişnuit. Faţa spiritului albastru era frumoasă ca a unui înger, dar faţa celui roşu avea o expresie îngrozitoare. Aceste fiinţe erau hrănite de conte cam o dată la fiecare trei sau patru zile cu o substanţă de culoare trandafirie, pe care o ţinea într-o cutie de argint, şi din care dădea fiecărui spirit o pilulă cam de mărimea unui bob de mazăre.

O dată pe săptămână, apa era schimbată şi vasele umplute din nou cu apă de ploaie curată. Această operaţie trebuia făcută foarte repede, fiindcă în timpul celor câteva minute, spiritele erau expuse la aer, şi îşi închideau ochii, părând că îşi pierd puterea şi cunoştinţa, ca şi cum ar fi gata să moară. Dar spiritul albastru nu era niciodată hrănit, şi nici nu i se schimba apa; spiritul roşu primea, o dată pe săptămână, o înghiţitură de sânge proaspăt (de pui), şi acest sânge dispărea în apă de îndată ce era turnat în vas, fără să coloreze sau să agite apa. Apa în care se afla spiritul roşu trebuia schimbată o dată la două sau trei zile. Îndată ce vasul era deschis, apa căpăta un aspect ceţos, întunecat, şi emana un miros urât, ca de ou stricat.

În decursul timpului, spiritele au crescut cam de mărimea a două palme (cca. 23 cm.), iar vasele lor deveniseră acum prea mici pentru ca spiritele să poată sta în poziţie verticală; de aceea contele a adăugat acestor vase nişte scaune corespunzătoare. Vasele au fost transportate în locul unde Loja masonică, al cărei maestru era contele, îşi ţinea şedinţele, şi după fiecare şedinţă erau duse îndărăt. În timpul acestor întruniri, spiritele făceau preziceri în legătură cu evenimentele viitoare, preziceri care, de obicei, se adevereau. Ele cunoşteau cele mai mari taine, dar fiecare spirit vorbea numai despre domeniul pe care îl reprezenta; de exemplu, regele vorbea despre politică, călugărul despre religie, minerul despre minerale, etc.; în schimb, spiritul roşu şi cel albastru păreau că ştiu totul.

În urma unei întâmplări nefericite, vasul în care era călugărul a căzut şi s-a spart. Sărmanul călugăr a murit, după câteva încercări dureroase de a respira, în ciuda eforturilor disperate ale contelui de a-i salva viaţa. Corpul lui a fost îngropat în grădină. O încercare a contelui de a crea un alt călugăr, fără ajutorul abatelui care plecase, s-a sol-

dat cu un eşec, căci el a reuşit să creeze ceva care semăna cu o lipitoare, cu o foarte slabă vitalitate, care a şi murit după puţin timp.

Într-o zi, regele a scăpat din vasul lui de sticlă, care nu fusese sigilat prea bine, şi a fost găsit de Kammerer stând pe vasul în care se afla regina, zgâriind cu unghiile sigiliul şi încercând să-l rupă, să-l dea la o parte şi s-o elibereze pe regină. La strigătele lui Kammerer, care descoperise întâmplarea, contele s-a repezit spre locul unde se aflau vasele şi, după mai multe încercări nereuşite, a reuşit să-l prindă pe rege, care, după lunga lui expunere la aer, era epuizat. Regele a fost pus din nou în vasul său cu apă, nu înainte de a fi reuşit să-l zgârie pe conte pe nas.

Se pare că în ultimii săi ani de viaţă, contele von Kueffstein a început să se teamă că sufletul nu-i va fi mântuit, şi considerând că există incompatibilitate între dorinţa de a ţine în captivitate aceste spirite şi vocea conştiinţei, a renunţat la ele într-un fel care nu-i menţionat de autorul acestei istorisiri.

Este greu de crezut că relatările de mai sus sunt îndoielnice, căci istorici renumiţi precum Max Lamberg şi Franz Josef von Thun au văzut aceste spirite, care aveau trupuri vizibile şi tangibile, şi se pare că acestea erau, fie spirite elementale, fie, ceea ce îmi pare mai probabil, homunculi.]

IX. Filozofie şi teozofie

Filozofia modernă este un sistem al speculaţiei teoretice bazat pe raţionarea de la cunoscut la necunoscut, care trage deducţii logice din opiniile acceptate. Teozofia constă în posesia cunoaşterii căpătate prin experienţă practică. Pentru a fi filozof e necesar să ai o putere de raţionare remarcabilă şi să estimezi posibilităţile şi probabilităţile; pentru a fi un adevărat teozof e necesar să posezi facultatea percepţiei spirituale, şi să cunoşti lucrurile percepute independent de posibilităţile, probabilităţile sau opiniile acceptate. Un filozof speculativ se situează pe un punct de vedere obiectiv în privinţa obiectului studiat; teozoful găseşte caracterul acelui lucru în el însuşi.

Nu există ceva în Macrocosmul naturii care să nu fie conţinut şi în om; deoarece omul şi Natura sunt în mod esenţial una, omul care ştie că este una cu Natura va cunoaşte orice din Natură cunoscându-se pur şi simplu pe sine însuşi. Filozoful, neavând cunoaştere de sine, poate doar să speculeze asupra lucrurilor pe care nu le vede; un teozof practician, cunoscându-şi propriul sine, nu are nevoie să speculeze, fiindcă el cunoaşte ceea ce vede, şi vede ceea ce cunoaşte.

Aşadar, nu poate fi numit teozof acela care nu posedă cunoaşterea de sine, singura care permite omului să cunoască toate lucrurile prin cercetarea proprie-i sale minţi. Această putere o au atât de puţini oameni, încât ceilalţi indivizi se îndoiesc de existenţa ei; pentru ignoranţi, o astfel de putere pur şi simplu nu există, căci numai ceea ce omul poate să înţeleagă are o existenţă reală pentru el, iar ceea ce nu înţelege îi apare ca fiind ceva iluzoriu, indiferent de cât de reale pot fi aceste lucruri pentru alţii. Este nevoie de un înalt grad de perfecţiune morală şi intelectuală pentru a realiza o perfectă cunoaştere de sine, şi este cu neputinţă ca cineva să atingă treapta cea mai înaltă de perfecţiune atât timp cât trăieşte într-o formă fizică imperfectă; şi asta pentru că imperfecţiunile formei stânjenesc spiritul, şi numai despre un spirit care a depăşit nevoia de a trăi într-o formă fizică se poate spune că a atins acel înalt grad de perfecţiune la care se dobândeşte o cunoaştere de sine desăvârşită, şi, în consecinţă, o desăvârşită cunoaştere a universului. Asemenea fiinţe se numesc „spirite planetare"; altele, de un rang inferior, care continuă să trăiască sub diferite forme, se numesc Iniţiaţi.1

Oricât de învăţat şi de înzestrat intelectual ar fi omul, cunoaşterea lui în privinţa adevărului rămâne doar o simplă prejudecată, câtă vreme el n-a cunoscut adevărul în sine însuşi. Dacă dăm crezare şi acceptăm învăţătura unei alte persoane care a perceput adevărul, nu rezultă de aici că noi recunoaştem acest adevăr ca fiind al nostru; înseamnă pur şi simplu că îi considerăm părerea demnă de încrederea noastră. Cunoaşterea opiniilor altora ne poate

[1] Vezi *Anexa.*

ajuta în cercetările noastre doar atât timp cât nu putem descoperi adevărul în noi înşine; însă nu trebuie uitat că o astfel de cunoaştere este cu dublu tăiş: ne poate îndruma corect, sau ne poate duce în eroare. Singura cale care ne poate duce la cunoaşterea şi înţelegerea adevărului este cunoaşterea de sine. Opiniile se schimbă, crezurile şi credinţele se schimbă şi ele în mod corespunzător, dar cunoaşterea pe care o găsim în noi înşine rămâne tot atât de trainică ca o stâncă.

Cunoaştere teoretică a lucrurilor este ceva fals, căci adevărata cunoaşterea poate fi dobândită doar prin practică. Pentru a cunoaşte un lucru, trebuie să-l vedem şi să-l simţim în noi înşine. Lucrurile care trec dincolo de puterea fizică a vederii pot fi cunoscute doar dacă sunt trăite şi simţite de către suflet. Lucrurile care transcend capacitatea intelectului de a le înţelege nu pot fi demonstrate ştiinţific celor care nu posedă această capacitate. Iubirea şi ura, raţiunea şi conştiinţa sunt lucruri necunoscute celor care nu realizează existenţa lor. Atributele spiritului nu se află doar dincolo de puterea percepţiei senzoriale, ci şi dincolo de puterea înţelegerii intelectuale; ele pot fi cunoscute doar de către spirit, şi sunt numite oculte fiindcă nu pot fi înţelese în absenţa luminii spiritului.

Pentru a dobândi cunoaştere, noi trebuie să fi trecut prin experienţa binelui şi a răului, căci dacă nu cunoaştem răul, nu vom putea şti ce este binele. De îndată ce începem să înţelegem ce este binele, binele devine pentru noi o realitate, şi întrucât cea mai înălţătoare fericire nu poate fi atinsă decât prin înţelegerea acestui bine suprem, trebuie să fim în stare să-l realizăm, dacă dorim să fim fericiţi şi

înțelepți. Noi putem să realizăm prezența răului fără ca să-l dorim, dar nu putem realiza existența binelui suprem fără să-l dorim, și nu-l putem dori cu ardoare dacă nu credem că el există. Prima și absolut necesara condiție pentru a dobândi cunoașterea și a cunoaște fericirea este credința în existența binelui și dorința puternică de a realiza existența lui – însă nicicând nu vom fi capabili să-l descoperim și să-l înțelegem altundeva decât în propriile noastre inimi. Dumnezeu nu trăiește în afara templului spiritual al omului, ci numai înăuntru său.

Ajutată de intuiție, cugetarea intelectuală poate ajunge până la ușa templului spiritual, dar nu poate intra înăuntru (chiar dacă are destulă putere pentru asta) până când nu află că templul acesta există. Această cunoaștere se numește credință, dar credința nu vine la cei care n-o doresc, iar dorința pentru tot ce este înălțător nu e creată de om. Dorințele omului depind de puterea atracțiilor sale, și ceea ce îl atrage mai puternic este lucrul pentru care nutrește cea mai intensă dorință. Nu stă în puterea naturii animale sau intelectuale a omului să dorească sau să iubească ceea ce el nu cunoaște. Poate să aibă curiozitatea de a-L vedea pe Dumnezeu cel inefabil, dar el poate iubi din toată inima doar ceea ce îl atrage, ceea ce simte și ceea ce știe că există. El trebuie să realizeze prezența a ceea ce este înălțător în propria-i inimă, înainte de a putea cunoaște acest lucru cu ajutorul intelectului; ușa adevărului tainic – adică a templului spiritual – este zăvorâtă cu multe lacăte, iar cei care socotesc că o vor putea deschide doar cu puterile lor, vor încerca zadarnic.

Înţelepciunea nu este ceva creat de om; ea nu poate fi cumpărată cu bani, nici momită cu promisiuni, ci vine doar la cei cu mintea curată şi cu inima deschisă. Se spune că cei care doresc să devină înţelepţi, trebuie să fie ca nişte copii, dar există puţini printre cei învăţaţi care ar dori să facă acest lucru. Sunt puţini cei capabili să facă aşa ceva, chiar dacă ar fi dispuşi s-o facă, fiindcă sunt lipsiţi de viaţă, lipsiţi de cunoaştere, lipsiţi de putere, şi pentru că viaţa şi conştiinţa, cunoaşterea şi puterea vin de la sursa universală a tuturor lucrurilor, iar ei nu sunt decât instrumentele imperfecte ale manifestării ei. Există puţini învăţaţi care ar fi dispuşi să renunţe la iluzoria independenţă a gândirii lor, la prejudecăţile acceptate şi la raţionamentul lor dogmatic, şi care să se dedice slujirii speranţei, credinţei şi milei, cunoaşterii de sine prin introspecţie şi meditaţie, şi să-şi facă din suflete lăcaşuri ale adevărului. Omenirea se aseamănă cu un lan de grâu, unde fiecare individ este reprezentat de un fir, fiecare încercând să crească mai înalt decât altul şi să dea rod mai îmbelşugat; dar există puţine fire care doresc să devină flori frumoase, căci ar fi considerate de celelalte ca nefiind de vreun „folos practic", dar se uită faptul că cei care vor dobândi împărăţia lui Dumnezeu, vor primi pe deasupra toate celelalte lucruri.[2]

[2] Dumnezeu este cea mai mare putere din univers, fiindcă El este izvorul şi suma tuturor puterilor în modul lor cel mai înalt de manifestare. Dumnezeu este aşadar conştiinţa absolută, iubirea absolută şi înţelepciunea absolută. Dacă dorim să îndeplinim ceva măreţ, prima cerinţă este prezenţa lui Dumnezeu, fiindcă El este înţelegerea şi puterea omului, şi El sălăşluieşte în om. Dar noi nu ni-L putem apropia pe Dumnezeu printr-un intelect lipsit de iubire. Dumnezeu este iubire şi ni-L putem apropia numai prin

Scopul existenței omului este de a fi deplin fericit, și calea cea mai scurtă pentru a deveni fericit este de a fi perfect și fericit *acum*, fără a aștepta ocazia de a deveni astfel într-o viață viitoare. Tot ce există poate fi o fericire, dar numai fericirea cea mai înaltă dăinuie, iar fericirea permanentă poate fi dobândită numai prin atingerea binelui permanent. Cel mai înălțător lucru pe care un om îl poate simți și gândi este idealul lui cel mai înalt, și cu cât ne înălțăm mai sus pe scara existenței, și cu cât cunoașterea noastră devine mai cuprinzătoare, cu atât idealul nostru va fi mai înalt. Câtă vreme rămânem fideli celui mai înalt ideal al nostru, vom fi fericiți, în ciuda suferințelor și vicisitudinilor vieții; idealul cel mai înalt ne conferă fericirea cea mai înaltă și mai durabilă. Întreaga teozofie constă în cunoașterea celui mai înalt ideal și în constanta adeziune la el, care nu poate fi pierdută din cauza iluziilor simțurilor, și nici slăbită de îndoielile pe care un intelect îngust

---

iubire. Noi nu putem cunoaște principiul oricărui bine pe cale intelectuală, decât dacă îl iubim cu toată inima; și cu cât îl dorim mai mult, cu atât mai mult vom fi capabili să înțelegem intelectual ce este acest principiu. Așadar, iubirea lui Dumnezeu este puterea care transcende natura inferioară a omului; ea nu se poate dezvolta din elementele animale ale omului, căci ea este un dar al sursei universale a iubirii, în același sens în care strălucirea soarelui nu se ivește din pământ, ci vine de sus. Dumnezeu trăiește în inimile oamenilor, și dacă dorim să-L iubim, noi trebuie să iubim tot e este bun în umanitate. Iubirea de oameni este începutul cunoașterii lui Dumnezeu. Intelectul este cea mai însemnată avere a omului muritor, iar un intelect care se înalță la sursa întregii cunoașteri prin puterea iubirii, Îl poate cunoaște pe Dumnezeu și toate misterele Naturii, și poate deveni el însuși divin; dar un intelect lipsit de iubire ne înșeală, ne afundă în întuneric și ne duce la pieire. Un intelect împletit cu iubirea pentru binele suprem ne duce spre înțelepciune; un intelect lipsit de iubire ne împinge în puterea răului.

şi mărginit încearcă să le creeze, ci care poate fi întărită printr-o neîncetată căutare a adevărului şi printr-o neostoită atenţie acordată datoriei.

Paracelsus şi-a depăşit contemporanii prin puterea raţiunii sale şi, mai ales, prin spiritualitatea naturii lui. Aceste calităţi i-au permis să introducă în ştiinţă reforme asemănătoare celor pe care Luther le-a introdus în teologie. Timp de aproape două mii de ani, sistemul aristotelic de învăţătură a ţinut încătuşate spiritele omeneşti. Cercetările independente, minţile inventive şi puterile creatoare erau desconsiderate, iar studenţii într-ale filozofiei, ştiinţei şi medicinei nu făceau decât să repete teoriile ţinute la preţ de autorităţilor din acea vreme. Teologii scolastici erau autocraţi în şcolile lor; filozofia lui Aristotel forma un întreg finisat şi oferit de-a gata, în care nu era nimic de contrazis sau de contestat, şi orice încercare făcută de un spirit independent pentru a da viaţă sistemului revolut a fost considerată erezie, aroganţă şi idee smintită, iar cei care încercau să schimbe lucrurile erau luaţi în râs. Nu a fost admisă nici o schimbare, iar ceea ce exista deja prilejuia dispute sterile şi certuri nesfârşite între profesori şi doctori.

Chiar şi civilizaţiile alexandrină şi romană au contribuit prea puţin la introducerea noilor idei; dar chiar şi această contribuţie n-a fost apreciată la adevărata ei valoare, fiind analizată doar la nivel empiric. Activitatea minţilor studioase a fost limitată la colectarea opiniilor şi la încercarea de a le adapta cât mai bine la tiparul teoriilor aristotelice, iar lucrurile care nu se potriveau concepţiilor

epocii erau respinse în mod hotărât, aşa cum se face adesea în zilele noastre.

Dar frazele fără conținut, dogmatismul şi cuvintele lipsite de înțeles îl interesau prea puțin pe Paracelsus, şi mintea lui scrutătoare le respingea. El era un căutător al adevărului, nu un negustor de termeni ştiințifici. Pentru el, faptele erau mai valoroase decât vorbele, fenomenele Naturii erau mai instructive decât ceasloavele care conțineau sofisme complicate. De aceea Paracelsus a devenit reprezentantul unei noi ere şi un focar intelectual ce a atras toate mințile care urau întunericul şi doreau lumina. Despre sursa şi temeiurile înțelepciunii, el spune:

> Toate numerele sunt multipli ai lui unu, toate ştiințele converg spre un punct comun, toată înțelepciunea pleacă dintr-un centru, iar numărul înțelepciunii este unu. Lumina înțelepciunii radiază în lume şi se manifestă în diferite feluri, în funcție de substanța în care se manifestă. Prin urmare, omul trebuie să-şi manifeste rațiunea sub un triplu aspect: ca instinct, ca rațiune animală, şi ca inteligență spirituală.
>
> Cunoaşterea pe care sufletul nostru o capătă de la elementele fizice şi animale este vremelnică; aceea pe care o capătă de la spirit este veşnică. Dumnezeu este Tatăl înțelepciunii şi toată înțelepciunea provine din El. Noi putem căpăta mai multă înțelepciune, dar nu prin noi înşine, fiindcă în noi nu există nimic în afară de ce a fost pus de Dumnezeu. Aceia care cred că pot învăța fără ajutorul lui Dumnezeu vor cădea în idolatrie, superstiție şi eroare. Ei îşi pot crea o bună reputație în lume şi vor fi admirați de către ignoranți, dar mintea lor se va depărta de lumină şi în cele din urmă va ajunge în beznă. Însă

aceia care iubesc centrul luminii vor fi atraşi spre el, şi cunoaşterea lor va veni de la Dumnezeu. Dumnezeu este Tatăl înţelepciunii, şi omul este fiul.

Dacă dorim cunoaşterea, trebuie s-o cerem de la Tatăl şi nu de la fiul. Şi dacă fiul doreşte să înveţe înţelepciunea, el trebuie să înveţe înţelepciunea care vine de la Tatăl. Cunoaşterea pe care clericii o posedă nu au căpătat-o direct de la Tatăl, ci au învăţat-o unii de la alţii. Ei nu sunt siguri de adevărul pe care-l propovăduiesc altora, şi de aceea se folosesc de vicleşuguri şi ocolesc adevărul; ei cad în eroare şi, datorită trufiei lor, îşi iau propriile opinii drept înţelepciune venită de la Dumnezeu. Arta amăgirii, a minciunii, a denaturării, a incorectitudinii, a falsificării adevărului putea fi învăţată în şcolile lor, dar capacitatea de a cunoaşte şi urma adevărul nu putea fi conferită de gradele academice; această putere vine doar de la Dumnezeu.

Cel care doreşte să cunoască adevărul trebuie să fie capabil să-l vadă, şi nu doar să se mulţumească cu descrierea lui făcută de alţii. Puterea cea mai înaltă a intelectului, dacă nu este luminată de iubire, nu-i decât un alt grad al intelectului animal, şi va pieri; însă intelectul aprins de iubirea pentru Cel Preaînalt este intelectul îngerilor, şi va trăi veşnic. (*De Fundamento Sapientiae*)

În mai multe tratate, făcând referire la adevărata şi la falsa credinţă, Paracelsus afirmă:

Nu credinţa în existenţa istorică a lui Isus Christos este cea care are puterea să salveze omenirea de rău, ci credinţa în Puterea Supremă (Dumnezeu) prin care omul Isus a putut să acţioneze. Prima „credinţă” este doar un îndemn, o convingere şi un efect al educaţiei; cea de-a doua este o credinţă ce ţine de natura omului.

Christos nu spune că dacă vom crede în puterea Lui personală de a săvârşi minuni, noi vom fi în stare să prăvălim munţii în mare. El vorbeşte despre propria noastră credinţa, care înseamnă puterea lui Dumnezeu, lucrând prin noi înşine la fel de puternic cum a lucrat prin Christos – dar numai dacă vom deveni asemenea Lui. Această putere vine de la Dumnezeu şi se întoarce la Dumnezeu. Dacă un om vindecă un bolnav în numele lui Christos, el îl vindecă prin puterea lui Dumnezeu şi prin propria lui credinţă. Această putere devine activă în el şi prin el datorită credinţei lui statornice, şi nu ca o răsplată pentru credinţa bolnavului că Isus a existat odată pe pământ.

Puterea adevăratei credinţe se răspândeşte tot atât de departe ca şi puterea lui Dumnezeu. Omul nu poate face nimic prin propria-i putere, ci totul poate fi îndeplinit, prin om, de către puterea credinţei. Dacă nu am crede în capacitatea noastră de a umbla, noi nu am putea merge. Dacă dorim să facem un lucru, credinţa îl va împlini prin intermediul nostru. Dacă am avea credinţă cât „mărimea unui bob de muştar”, noi am putea arunca un munte în mare; dar dacă am încerca să facem acest lucru doar pentru a arăta oamenilor cât suntem de puternici, n-am face decât să ne arătăm vanitatea, iar puterea credinţei ne-ar părăsi.

Credinţa nu vine din om, şi nici un om nu poate să creeze credinţă, căci credinţa este o putere care vine din sursa a tot ce este bun. Germenele ei se află înăuntru nostru, şi poate fi cultivat sau neglijat de noi. Omul poate folosi această putere pentru a face bine sau rău, dar ea se manifestă efectiv doar când este puternică şi pură, şi nicidecum atunci când este slăbită din pricina îndoielii şi risipită pentru scopuri mai puţin însemnate.

Cel care doreşte s-o folosească, trebuie să aibă în vedere doar *un singur* ţel. Bolile pot fi provocate şi vindecate prin credinţă, şi dacă oamenii ar cunoaşte puterea

credinţei, ar avea mai multă încredere şi ar alunga superstiţiile. Nu avem dreptul să spunem că o boală este incurabilă, avem dreptul să spunem doar că nu o putem vindeca. Un medic care are încredere numai în propriile lui cunoştinţe va realiza puţin, dar acela care crede în puterea lui Dumnezeu ce acţionează prin el, şi care foloseşte această putere în mod inteligent, va obţine rezultate bune.

Dacă cineva crede că poate să vindece o boală, sau să realizeze orice altceva, fiindcă este încredinţat că este capabil să facă acel lucru, acela crede de fapt într-o superstiţie; dar dacă ştie că poate face un asemenea lucru fiindcă este conştient că are puterea de a-l face, el va fi în stare să-l facă prin puterea acelei conştiinţe, care este adevărata credinţă. O asemenea credinţă este cunoaştere şi dă putere. Adevărata credinţă este conştiinţă spirituală, însă o credinţă bazată doar pe păreri şi pe crezuri este produsul ignoranţei, şi, de fapt, o superstiţie.

Corpul pe care îl primim de la părinţii noştri, şi care este alcătuit din hrana pe care el şi-o extrage direct şi indirect din pământ, nu posedă puteri spirituale, pentru că înţelepciunea şi virtutea, speranţa şi generozitatea nu ne vin din pământ. Ele nu sunt produsul organizării fizice a omului, ci atributele invizibilului corp de glorie, ai cărui germeni se află înăuntru omului.

Corpul fizic se schimbă şi moare, corpul de glorie este veşnic. Acest om veşnic este omul real, şi el nu este creat de părinţi pământeni. El nu-şi extrage hrana din pământ, ci din sursa eternă şi invizibilă din care provine. Şi totuşi cele două corpuri sunt unul singur, iar omul poate fi comparat cu un pom ce îşi procură hrana din pământ şi din aerul înconjurător. Rădăcinile se întind în pământ şi caută hrana în întuneric, dar frunzele îşi capătă hrana de la lumină.

> Corpul vremelnic este casa corpului etern, şi de aceea trebuie să avem grijă de primul, pentru că cel care distruge corpul vremelnic, distruge lăcaşul celui etern. Deşi omul veşnic este invizibil, el există totuşi şi, cu timpul, va deveni vizibil, asemenea unui copil care este invizibil în pântecele mamei lui înainte de naştere, dar care, după ce s-a născut, poate fi văzut de toţi cei care erau orbi până atunci. Şi după cum orice lucru se întoarce după un timp la sursa de unde a venit, tot aşa şi trupul se întoarce în pământ, iar spiritul în rai sau în iad.
>
> Unii copii se nasc din rai, alţii se nasc din iad, întrucât fiecare fiinţă umană îşi are tendinţele sale inerente, şi aceste tendinţe aparţin spiritului ei, şi arată condiţiile în care ea a existat înainte de a se fi născut. Vrăjitorii şi cei care fac farmece nu au devenit aşa dintr-o dată; ei s-au născut cu puteri malefice. Corpul este doar un instrument; dacă veţi căuta omul (real) în trupul său mort, îl veţi căuta în zadar.

Paracelsus nu credea că vreun lucru care să fie împotriva legilor Naturii s-ar putea întâmpla; în schimb, el nu a pretins nicicând că toate legile Naturii sunt deja cunoscute. El a respins bigotismul orb şi credulitatea clerului ignorant din epoca sa, şi a susţinut dreptul de a citi Biblia în lumina propriei raţiuni şi de a respinge opiniile dovedite greşite, chiar dacă asemenea opinii au fost proclamate legitime de cei înstăpâniţi peste ştiinţa sau religia vremii. Formal, el a rămas un catolic, însă a sprijinit şi a apărat ideile de reformare a Bisericii; de aceea mulţi l-au privit ca pe un eretic.

Nu este deloc surprinzător că o minte pătrunzătoare şi liber-cugetătoare ca aceea a lui Paracelsus i-a adus mulţi duşmani printre cei ignoranţi şi bigoţi; el şi-a atras ura

lor înverşunată prin critica necruţătoare pe care a făcut-o superstiţiilor populare şi absurdităţilor ştiinţifice, şi prin modul îndrăzneţ în care a înfruntat, atacat, şi răsturnat vechile forme şi abuzuri ce deveniseră rigide şi osificate.

El a condamnat excesul de ceremonii şi idolatria practicată prin imagini şi moaşte ale sfinţilor, spunând că acela care doreşte să capete adevărata credinţă a lui Christos, nu ar trebui s-o caute în forme, în ceremonii şi în picturi, ci în Christos cel viu care trăieşte în noi.

> Ar trebui să învăţăm doar din cuvântul înţelepciunii, şi în acest cuvânt nu vom găsi nici statui, nici picturi, ci numai spiritul universal. Dacă vă este predicată credinţa, aceasta se face pentru a o planta în inimile voastre, unde poate prinde rădăcini, se poate dezvolta şi astfel veţi ajunge să o cunoaşteţi. Dacă însă credinţa nu este în inimile voastre ci în forme şi ceremonii, şi dacă rămâneţi ataşaţi de aceste forme, aflaţi că inimile voastre nu sunt pregătite s-o primească, căci deşi formele şi ceremoniile ne pot face să plângem şi să suspinăm, plânsul şi suspinul vor fi zadarnice, fiindcă aceste simţăminte vin de la acele imagini şi se vor întoarce tot la acele imagini.
>
> În cele din urmă, toate lucrurile se întorc în locul de unde s-au ivit, şi cum toate aceste lucruri sunt pieritoare, simţămintele pe care acestea le provoacă vor pieri odată cu ele. Dumnezeu doreşte doar inima noastră, nu ceremonii. Dacă nu vom mai recurge la ceremonii, ele se vor dovedi nefolositoare atât în materie de credinţă cât şi în arta magiei. Ceremoniile nu fac decât să sporească starea de credulitate şi de superstiţie.

În legătură cu adorarea imaginilor şi a sfinţilor, el spune următoarele:

Sfinții sunt în cer, nicidecum în lemnul din care este sculptată imaginea lor. Fiecare om este cel mai aproape de dumnezeul său. Eu îi contrazic pe vechii părinți, pentru că ei au scris pentru trup, nicidecum pentru suflet; au scris poezie, nu teologie; vorbeau despre fleacuri, în loc să spună adevărul. Ei au fost învățătorii vremurilor lor, nu învățătorii vieții veșnice. Doar simpla imitare a obiceiurilor sfinților nu servește la nimic. Purtarea veșmintelor de culoare neagră, sau posesia unei bucăți de hârtie semnată de vreo autoritate omenească, nu face din om o ființă divină. Sunt divini doar aceia care se poartă cu înțelepciune, căci înțelepciunea este Dumnezeu însuși.

Ziceți că un cleric este un îndrumător spiritual pentru alții; dar cum poate un om să fie un îndrumător spiritual doar pentru că vorbește despre lucrurile spirituale, fără ca el însuși să le cunoască? Se mai spune că modul de comportare al unui cleric nu afectează adevărul pe care el îl propovăduiește; însă un cleric care nu se poartă cu dreptate nu posedă adevărul, și deci nu poate să-l propovăduiască. El poate doar să repete ca un papagal cuvinte și propoziții, al căror conținut va fi de neînțeles pentru cei care-l ascultă, fiindcă nici măcar el însuși nu pricepe semnificația lor.

Convingerea în opinii nu înseamnă credință. Acela care crede prostește este un smintit. Nebunul care crede în lucruri lipsite de rațiune este mort pentru credință, din simplul motiv că îi lipsește cunoașterea; iar unde nu există cunoaștere, acolo nu poate fi credință. Acela care dorește să dobândească adevărata credință, trebuie să cunoască, deoarece credința vine din cunoaștere. Credința care vine din cunoaștere este înrădăcinată în minte; cel care crede fără să cunoască nu posedă, nici cunoaștere, nici credință, nici putere.

Dumnezeu nu doreşte ca noi să rămânem în beznă şi ignoranţă; dimpotrivă, cunoaşterea noastră trebuie să fie de la Dumnezeu, şi va trebui ca noi să devenim recipientele înţelepciunii divine. Dumnezeu nu se bucură văzând proşti, nătărăi şi smintiţi care sunt gata să creadă orice, oricât de absurd ar putea fi acel lucru, după cum El nu doreşte ca doar un singur bărbat învăţat şi înţelept să existe în fiecare ţară, iar ceilalţi să-l urmeze orbeşte, aşa cum fac oile care se iau după berbec.

Ar trebui ca toţi să posedăm această cunoaştere a lui Dumnezeu, pe care s-o căpătăm din universala sursă a înţelepciunii. Noi ar trebui, de asemenea, să învăţăm cine şi ce este Dumnezeu, şi vom putea învăţa să-L cunoaştem pe Dumnezeu doar dacă vom deveni înţelepţi. Lucrările lui Dumnezeu vor fi făcute cunoscute nouă graţie înţelepciunii, şi Dumnezeu, care trăieşte în noi înşine, se va bucura nespus dacă devenim asemenea Lui.

Dar ca să ajungem asemenea lui Dumnezeu, noi trebuie să fim atraşi de Dumnezeu, sursa universală a tuturor lucrurilor, iar puterea care ne atrage spre El este iubirea. Iubirea de Dumnezeu se va aprinde în inimile noastre prin iubirea înflăcărată pentru omenire, iar iubirea de oameni se va manifesta prin iubirea lui Dumnezeu.

În felul acesta, Dumnezeul Macrocosmului şi Dumnezeul Microcosmului lucrează unul asupra celuilalt şi amândoi sunt esenţial Unul, căci există doar un singur Dumnezeu, o singură Lege, şi o singură Natură prin care înţelepciunea se face cunoscută. (*De Fundamento Sapientiae*)

Există un soare pământesc, care este sursa întregii călduri, şi toţi cei care sunt în stare să vadă pot să vadă soarele, iar cei care sunt orbi şi nu-l pot vedea, îi pot simţi căldura. Există un soare veşnic, care e sursa întregii înţe-

lepciuni, şi toţi cei ale căror simţuri spirituale s-au trezit la viaţă vor vedea acel soare şi vor fi conştienţi de existenţa lui; însă cei care nu posedă conştiinţa spirituală pot totuşi să-I simtă puterea printr-o facultate interioară numită intuiţie. Raţiunea animală este activă în sufletul animal, iar înţelepciunea angelică (este activă) în sufletul spiritual. Raţiunea animală vede cu ajutorul luminii Naturii produsă de reflectarea razelor de lumină divină ce acţionează în Natură; lumina spiritului nu este un produs al Naturii, ci cauza supremă a tot ceea ce se manifestă în Natură.

Natura nu creează un înţelept, ea oferă doar o formă naturală pentru un înţelept. Natura nu este încă perfectă, căci dă naştere la anomalii şi monstruozităţi, la boli şi infirmităţi, la orbiri şi mutilări, dar ceea ce ne vine de la Dumnezeu este perfect. E un germene care-i sădit în sufletul omului, şi omul este grădinarul care se îngrijeşte de cele necesare dezvoltării lui. Iar când tabernacolul pământesc este distrus, spiritul, atras de iubirea pentru Dumnezeu care-i căminul Lui veşnic, poate să se întoarcă la El, după ce a sporit în cunoaştere, purtând veşmintele purităţii şi fiind luminat de propria sa înţelepciune.

Spiritul trece în trup, şi în afara lui, ca o adiere de vânt ce struneşte corzile unei harpe eoliene. Dacă vom reuşi să-l păstrăm acolo, vom crea o sursă de armonie veşnică şi vom face să se ivească o fiinţă nemuritoare. Dar pentru a face spiritul să rămână pe loc, trebuie să fim capabili să legăm cugetarea. Omul este un gând materializat; el este ceea ce gândeşte. Pentru a-şi schimba natura, pentru a trece de la starea muritoare la cea nemuritoare, el

trebuie să-şi schimbe modul de a gândi; el trebuie să înceteze de a mai păstra, în gândurile lui, tot ce este iluzoriu şi pieritor, şi să păstreze doar ce este veşnic.

Universul vizibil este un gând al Minţii eterne, zvârlit în obiectivitate de voinţa ei şi cristalizat în materie prin puterea ei. Uitaţi-vă la piscurile munţilor de neclintit, priviţi la stelele veşnice! Toate acestea sunt gânduri ale minţii universale, şi vor rămâne aşa câtă vreme gândurile acestei minţi nu se vor schimba. Dacă vom putea păstra gândul, vom fi în stare să creăm. Dar cine, în afară de omul iluminat, poate să reţină gândul? Oare nu iluziile simţurilor sunt acelea care distrug neîncetat ceea ce încercăm noi să creăm? Oamenii nu gândesc ceea ce aleg ei înşişi (să gândească), ci ceea ce vine în mintea lor. Dacă oamenii ar putea să controleze acţiunile minţii lor, ei ar fi în stare să-şi controleze atât propria lor natură cât şi natura care înconjoară forma lor (omenească).

Dar omul muritor nu are puterea să-şi controleze mintea, în afară de cazul când puterea aceasta îi este dată de spirit. Omul muritor este atins de orbire când trebuie să recunoască adevărul, şi nu poate percepe splendoarea adevărurilor veşnice câtă vreme este supus atracţiei simţurilor. Numai când se eliberează de toate atracţiile pământeşti, el va fi capabil să se înalţe pe tărâmurile unde frumuseţea şi gloria spiritului pot fi contemplate. Cel care se încrede în propria-i putere va da greş şi va deveni victima trufiei sale; cel care aşteaptă mântuirea din partea altora, va fi dezamăgit. Nu există zeu, sfânt, sau om în mâinile căruia să ne punem credinţa pentru mântuirea noastră, ci doar în

puterea principiului divin care acționează în noi înşine. Numai când va realiza acest adevăr, omul îşi va începe viața infinită, şi va păşi din planul iluziilor evanescente în cel al adevărului etern.

Anexă

Inițiați

Există Inițiați de diferite grade. Sunt unii care trăiesc asemenea oamenilor obişnuiți, în corpuri lor fizice, şi care, în timpul somnului, îşi pot trimite spiritul astral (în afara corpurile lor fizice) oriunde doresc, iar la trezire îşi aduc din nou spiritul astral în corp. Există alții care nu au trupuri fizice, deoarece au atins un asemenea grad de perfecțiune încât asemenea corpuri nu le mai sunt de folos pentru misiunea pe care o au.

> Există persoane care au fost înălțate la Dumnezeu, şi care, rămânând în aceeaşi stare de glorie, nu au cunoscut moartea. Corpurile lor fizice şi-au pierdut viața, dar fără ca ei să fie conştienți de acest lucru (fiind lipsiți de simțuri), şi fără să cunoască ce este boala şi suferința (având corpurile transparente). Ei au dispărut din vederea oamenilor, încât nimeni nu mai ştie de soarta lor, cu toate că ei au rămas pe pământ. Dar spiritele şi trupurile lor cereşti, neavând nici înfățişare, nici formă corporală sau culoare, au fost înălțate la cer, contopindu-se cu Mintea Universală asemeni lui Enoh şi Ilie.[1] (*Philosoph.*, cap. V)

> Există o mare diferență între corpul fizic şi cel spiritual. Primul este vizibil şi tangibil, ultimul este invizibil şi intangibil. Corpul fizic are nevoie de hrană şi de băutură; spiritul trăieşte din credință. Corpul fizic este evanescent şi destructibil; spiritul este veşnic. Corpul moare, spiritul trăieşte. Corpul fizic este cucerit de spirit; spiritul este biruitor. Corpul fizic este opac şi încețoşat, spiritul este transparent şi clar. Corpul fizic se îmbolnăveşte mereu,

[1] Vezi *Nota 1* de la sfârşitul acestui subcapitol.

spiritul nu cunoaşte boala. Corpul fizic este întunecat, dar spiritul este luminos şi poate vedea în miezul munţilor şi în adâncurile pământului.

Corpul fizic împlineşte ceea ce spiritul îi porunceşte. Corpul fizic este mumia; substanţa spiritului este balsamul vieţii. Corpul fizic vine din pământ, spiritul vine din cer".[2] (*Philosophia*, cap. IV)

[**Nota 1.** În lucrarea *Revelaţiile Magiei*, publicată în anul 1870, C. von Eckartshausen se referă la Iniţiaţi în următorii termeni:

Aceşti înţelepţi sunt fii ai luminii, care se împotrivesc întunericului. Ei urăsc minciuna şi prefăcătoria; sunt deschişi, sinceri, şi nu au nici un fel de legături cu societăţile secrete şi cu ceremoniile de paradă. În templul lor spiritual, numai Dumnezeu prezidează.

Ei trăiesc în diferite ţinuturi ale pământului şi nu se amestecă în politică; misiunea lor este să facă bine omenirii, atât cât le stă în putinţă, şi să soarbă înţelepciune de la sursa adevărului nepieritor. Ei nu se contrazic niciodată în ceea ce spun, deoarece ei cunosc adevărul. Numărul lor este mic. Unii trăiesc în Europa, alţii în Africa, dar sunt legaţi sufleteşte graţie armoniei care domneşte între ei, şi care face ca toţi să fie unul. Ei sunt atât de legaţi între ei, încât distanţele de mii de kilometri care îi despart nu constituie o piedică. Ei se înţeleg perfect, deşi vorbesc limbi diferite, căci limbajul înţelepţilor este percepţia spirituală.

Nici unui om rău nu i-ar fi cu putinţă să trăiască în mijlocul lor, căci ar fi recunoscut imediat, nefiind capabil să primească lumina înţelepciunii; şi după cum o oglindă

[2] Vezi *Nota* 2 de la sfârşitul acestui subcapitol.

murdară nu poate reflecta lumina, tot aşa nici sufletul unui om rău nu poate reflecta adevărul. Dar cu cât sufletul unui om se apropie de perfecţiune, cu atât mai aproape este de Dumnezeu, şi cu atât mai uşor va înţelege aceste lucruri, iar iubirea îi va fi glorificată. Astfel poate omul să se înalţe pe sine în opera de purificare; el va putea să comunice cu spiritele perfecte în împărăţia spiritului, şi să fie instruit şi îndrumat de către acestea. El va fi un adevărat fiu al lui Dumnezeu. Întreaga Natură i se va supune, pentru că el va deveni un instrument prin care se împlineşte voinţa Creatorului Naturii. El cunoaşte gândurile şi simţămintele oamenilor, el cunoaşte viitorul fiindcă misterele veşniciei sunt deschise înaintea lui.

Nota 2. Există trei feluri de cunoaştere:

1) Cunoaştere exterioară, sau opinii ştiinţifice, care se referă la lucrurile exterioare (*Galateni* VI, 3). Acest gen de cunoaştere ne poate înşela, fiindcă îşi concentrează toată atenţia asupra exteriorului iluzoriu al lucrurilor, şi menţine mintea în ignoranţă cu privire la adevărurile interioare.

2) Cunoaştere căpătată prin dezvăluirea tainelor Naturii; înţelegerea adevărurilor, independent de părerile altora. Aceasta este începutul înţelepciunii (*Sirah* I, 16);

3) Înţelepciunea, sau cunoaşterea Cauzei Supreme a tuturor efectelor, căpătată prin cunoaşterea de sine (*Cartea Înţelepciunii,* VII. 17-27). Aceasta este înţelepciunea lui Solomon.

Există trei feluri de cunoscători:

1) „Oamenii de ştiinţă”, care se ocupă de păreri şi de aspecte exterioare iluzorii; doctrinarii, dogmaticii, scep-

ticii, materialiştii etc., care se ciorovăiesc tot timpul din pricina părerilor lor diferite.

2) Cei care sunt capabili să recunoască adevăruri interioare prin puterea percepției lor interioare.

3) Inițiații, care sunt una cu adevărul şi cunosc orice lucru, fiindcă se cunosc pe ei înşişi prin puterea Sfântului Duh manifestat în ei înşişi. (*Proverbe* IX, 7).]

CREDINȚA

Absolutul nemanifestat nu poate fi conceput altfel decât ca un punct matematic fără dimensiune, şi un asemenea punct, în procesul lui de manifestare în toate direcțiile, va deveni o sferă. Dacă ne imaginăm un punct matematic conştient de sine, cugetător, capabil de acțiune, şi dornic să se manifeste pe sine însuşi, singurul mod imaginabil în care ar putea face lucrul acesta, ar fi să iradieze propria lui substanță şi conştiință de la centru înspre periferie. Centrul este Tatăl, sursa veşnică a toate (*Ioan*, I, 4); raza este Fiul (Logosul), care a fost conținut în Tatăl din veşnicie (*Ioan*, I, 1); substanța Tatălui şi a Fiului, de la centrul inefabil spre periferia fără de margini, este Sfântul Duh, duhul adevărului (*Ioan* XV, 26.)

Noi nu putem concepe un corp fără lungime, lățime şi grosime; un cerc sau o sferă constă întotdeauna dintr-un centru, o rază şi o periferie. Ele sunt trei şi, totuşi, una singură, şi nici una dintre ele nu poate exista fără celelalte două.[3] Dumnezeu trimite gândul Său prin puterea voin-

[3] Doctrina Treimii o găsim în toate sistemele religioase importante: în religia creştină ca Tată, Fiu, şi Spirit; la hinduşi ca Brahma,

ței Sale (Ilyasterul se împarte pe sine însuși). El păstrează gândul și totodată îl exprimă în Cuvânt, în care este conținută puterea lui creatoare și conservatoare, iar gândul Lui capătă trup, care dă naștere lumilor și ființelor și formează, ca să spunem așa, corpul vizibil al Dumnezeului invizibil.

Astfel au fost create, la început, lumile de puterea gândului lui Dumnezeu care lucrează în Macrocosm (Mintea Universală), și în același fel sunt create formele în sfera individuală a minții omului. Dacă ne concentrăm asupra unui gând, noi creăm o formă în lumea noastră interioară. Un gând bun creează o formă bună, iar un gând rău creează o formă rea, și ele se dezvoltă pe măsură ce sunt hrănite de gând sau de „imaginație".

NAȘTEREA

Toate ființele sunt produsul puterii creatoare a imaginației.[4] Această imaginație poate să-și aibă originea:

Vișnu, și Șiva; budiștii o numesc Mulaprakriti, Prakriti, și Purusha; persanii ne învață că Ormuzd crea lumină din el însuși prin puterea cuvântului său. Egiptenii au numit cauza primă Ammon, din care au fost create toate lucrurile prin puterea voinței lui. La chinezi, Kwan-shai-gin este Cuvântul manifestat universal, care provine din Absolutul nemanifestat prin puterea propriei lui voințe, fiind identic cu primul. Grecii aveau pe Zeus (Puterea), Athena (Înțelepciunea), și Apollo (Frumusețea). Germanii aveau pe Wodan (Cauza Supremă), Thor (Puterea) și Freia (Frumusețea). Iehovah și Allah sunt treimi ale Voinței, Cunoașterii și Puterii; și chiar materialiștii cred în Cauzalitate, Materie și Energie.

[4] Există trei feluri de imaginație: imaginație pasivă, gândire activă, gând creator.

(1) în Natură;

(2) în om;

(3) în Dumnezeu.

Există, prin urmare, trei categorii de oameni în funcție de modul în care capătă viață:

1. Oameni naturali, ca rezultat al relațiilor sexuale dintre bărbați și femei. Imaginația părinților creează sperma, iar uterul creează condițiile pentru dezvoltarea ei. „Ei sunt născuți din carne și soarta lor este să renască în duh".[5] (*Ioan* III, 6)

2. Oameni-Dumnezeu, produși din imaginația și prin voința Logosului divin, dezvoltați în trupurile virginelor (*Matei* I, 23; *Luca* I, 35). „Ei sunt deja născuți din Duh".[6] (*Ioan* I, 14)

3. Oameni primordiali, fără tați sau mame, și fără sex; ei sunt creați de gândul lui Dumnezeu în matricea Naturii (*Evrei* VII, 3). Ei sunt adevăratele imagini ale Creatorului, fii ai lui Dumnezeu, fără de păcat și fără elemente materiale" (*Luca* III, 38). Fiind atrași de materie și dornici de a se bucura de plăcerile materiale, ei se cufundă treptat în materie și devin materiali.

---

[5] Există trei feluri de nașteri: naștere din carne, din suflet și din spirit, și fiecare naștere are trei faze: procrearea, dezvoltarea și apariția fructului. Prima naștere este nașterea naturală a omului, a doua este trezirea sufletului și manifestarea puterii lui în controlul dorințelor și pasiunilor; este, ca să spunem așa, un foc invizibil ce cuprinde întregul corp (*Efes.* IV, 13). A treia naștere este regenerarea spiritului, trezirea lui la conștiința spirituală. Acest ultim stadiu este atins de foarte puțini oameni. (*Cor.* XV. 47; *Ioan* III, 6).

[6] Krishna, Buddha, Christos.

INIȚIEREA

„Inițierea" sau „botezul" reprezintă creşterea principiului spiritual din om, principiu care există în germene în fiecare ființă omenească.

Doi germeni se dezvoltă în om: unul provine din spirit, celălalt îşi are originea în Natură, dar amândoi nu sunt decât unul singur. Unul devine conştient de Natură, celălalt poate deveni conştient de spirit. Unul este fiul lui Adam, celălalt fiul lui Christos. Puțini sunt aceia a căror conştiință spirituală se trezeşte la viață – cei care au murit în Adam şi s-au născut din nou în Christos[7]; cei care se nasc din nou, cunosc aceasta şi sunt inițiați în împărăția spiritului.

Aşadar, inițierea este o chestiune de creştere şi nu poate fi căpătată în dar. Ceremoniile sunt doar forme exterioare. Adevăratul botez este botezul focului, creşterea în duhul înțelepciunii, izbânda spiritului asupra naturii animale a omului.[8]

---

[7] „Carnea lui Adam" formează elementele animale ale sufletului, dar carnea lui Christos este spiritul (cel de-al şaselea principiu). Toate principiile animale care există în Natură, există în germene în sufletul-esență al omului, şi se pot dezvolta acolo devenind entități. În sufletul omului poate fi reprezentat întregul creației animale, deoarece dezvoltarea unei patimi animalice înseamnă dezvoltarea unui principiu animal în suflet. Dacă aceste patimi sunt biruite de puterea spiritului, „creaturile" animale vor muri şi vor fi eliminate din organismul sufletului, în acelaşi fel în care o parte alterată a corpului fizic începe să se despartă de organismul fizic. Şi după cum asemenea procese, care se petrec în forma fizică, pot fi observate în timpul stării de trezie, procesele care au loc în organismul sufletului pot fi observate în timpul somnului.

[8] Există trei feluri de botezuri, prin care omul capătă trei nume diferite. Primul botez este doar o formă exterioară, şi numele este

MEDIUMITATEA

Există trei clase distincte de mediumitate: a) mediumitate mecanică, în care forțele fizice ale mediumului sunt folosite de unele influențe străine (obsesii, manifestări fizice, etc.; b) mediumitate emoțională, prin care energiile sufletești ale mediumului sunt trezite (vorbirea și scrierea în stare de transă); c) mediumitate spirituală, în care înțelepciunea se manifestă prin conștiința transcendentală a omului (extaz, iluminări).

> Natura învață orice, ea își extrage cunoștințele din Spirit. Dar Spiritul și Natura sunt una, fiindcă Natura este o lumină care vine din Spirit. Dacă natura învață de la Spirit, unu începe să se împartă în două: discipolul pune întrebări, și tot el răspunde. Într-un vis, visătorul și persoana visată sunt una; în ispită, ispititorul și cel ispitit sunt una.
>
> Lumina Naturii este o lumină care vine din Spirit. Ea se află în om, se naște odată cu el, și se dezvoltă odată cu el. Există unele persoane care trăiesc în această lumină interioară, dar viața altora este centrată în instinctele lor animalice și de aceea ultimele bâjbâie în întuneric și merg într-o direcție greșită. Sunt unii care scriu la un nivel superior cunoștințelor lor, dar înțelepciunea este aceea care

opțional; cel de-al doilea este botezul cu „apa adevărului", sau trezirea sufletului la cunoașterea adevărului, prin care este primit un nume nou ce exprimă calitatea și destinația individului (I *Moise* XVII, 5); cel de-al treilea este botezul cu „focul duhului", și numele pe care el îl conferă exprimă puterea omului divin, perfect și nemuritor (*Apocalipsa* II, 17).

scrie prin ei, fiindcă omul nu posedă o înţelepciune proprie; el poate intra doar în contact cu înţelepciunea prin lumina Naturii aflată în el.

Aceia care trăiesc în instinctele lor animale nu sunt înţelepţi, şi ceea ce scriu ei este inspirat de raţiunea lor animală. Unele animale sunt ucigaşe şi altele sunt lacome; unele sunt hoaţe şi altele sunt rele. Toate elementele regnului animal se află în sufletul omului, şi ori de câte ori aceste elemente devin active, ele îi subjugă raţiunea, şi astfel omul ajunge să fie asemenea unui animal raţional, şi scrie aşa cum îi dictează raţiunea lui animală.

Tot ce scrie un om nu este o creaţie a lui, căci totul exista înainte de el, şi va exista şi după el; omul nu face altceva decât să dea formă. Prin urmare, ceea ce scrie el nu îi aparţine, ci aparţine altcuiva; el este doar instrumentul prin care se exprimă adevărul sau neadevărul. (*De Fundamento Sapientiae*)

FENOMENELE OCULTE

DISPARIŢIA OBIECTELOR

Corpurile vizibile pot fi făcute invizibile în acelaşi fel în care noaptea îl învăluie pe om făcându-l invizibil, sau aşa cum s-ar face nevăzut dacă ar sta în spatele unui perete. Şi întocmai cum Natura poate face ceva vizibil sau invizibil prin asemenea mijloace, tot astfel o substanţă vizibilă poate fi acoperită cu o substanţă invizibilă şi făcută invizibilă cu multă măiestrie.[9] (*Philosoph.* Sag.,1)

[9] Se spune că „întunericul este absenţa luminii". Putem exprima acelaşi adevăr, spunând că „lumina este absenţa întunericului". Lumina şi întunericul sunt stări ale eterului cosmic (A'kasa). Lumina

PALINGENEZĂ

Dacă un lucru îşi pierde substanța lui materială, forma vizibilă continuă să rămână în lumina Naturii (lumina astrală); şi dacă vom reuşi să îmbrăcăm din nou această formă cu materie vizibilă, vom putea face această formă iarăşi vizibilă. Întreaga materie este alcătuită din trei elemente: sulf, mercur şi sare. Prin mijloace alchimice putem face să se manifeste o atracție magnetică în forma astrală, în aşa fel încât aceasta să poată atrage din elemente acele principii pe care le poseda înaintea morții ei, şi să le încorporeze pentru a deveni vizibilă din nou.[10] (*De Resuscitationibus)*

SCRISORI OCULTE

Dacă corpul elementar poate să scrie o scrisoare şi s-o expedieze cuiva, printr-un mesager, în decurs de o lună, de ce n-ar fi în stare corpul eteric al unui Inițiat să scrie o scrisoare şi s-o trimită la destinație (printr-un spirit elemental) într-o oră? (*Philos.* Sag., cap. 6)

---

este „spirit", întunericul este „materie". Ambele posedă proprietăți pozitive. (*Geneza* I, 4)

[10] Platon, Seneca, Erastus, Avicenna, Averroes, Albertus Magnus, Cardanus, Cornelius Agrippa, Echartshausen, şi mulți alții au scris despre palingeneza plantelor şi animalelor. Kircher a creat un trandafir din cenuşa acestuia în prezența reginei Christina a Suediei, în anul 1687. Corpul astral al formei unui individ rămâne lângă rămăşițele acestuia până când aceste rămăşițe se descompun complet, şi cu ajutorul anumitor metode cunoscute de alchimist, acest corp astral poate fi înzestrat din nou cu materie, devenind vizibil.

TRANSFORMĂRI

Există un gen de magie prin care pot fi create corpuri vii, şi prin care un corp poate fi transformat în alt corp, aşa cum a făcut Moise.[11] (*Philos.* Sag.).

TRECEREA MATERIEI PRIN MATERIE

Lucruri care sunt făcute prin mijloace vizibile într-un mod obişnuit, pot fi făcute prin mijloace invizibile pe o cale cu totul neobişnuită. De exemplu, broasca unei uşi poate fi deschisă cu ajutorul unei chei; o tăietură poate fi făcută cu o sabie; corpul poate fi protejat printr-o cămaşă de zale. Toate aceste lucruri pot fi făcute prin mijloace vizibile. Puteţi apuca un om cu mâna, fără să faceţi o gaură în el; puteţi scoate un peşte din apă, fără să lăsaţi o gaură în apă; sau puteţi pune ceva în apă, şi, după ce scoateţi mâna, nu va rămâne vreo gaură în apă. Cu ajutorul artei necromantice, ceva poate fi pus într-un corp, sau trecut printr-un corp, fără ca în corpul respectiv să rămână vreo gaură.[12]

TRANSFERUL GÂNDULUI

Prin puterea magică a voinţei unei persoane aflată pe un ţărm al oceanului, se poate face ca o persoană de

[11] *Exodul* VII. 10.

[12] Asemenea manifestări ale puterilor oculte pot fi confirmate de cei care asistă frecvent la şedinţele de spiritism. Motivul pentru care ele par de neînţeles, este că noi considerăm forma ca fiind ceva real, în loc să vedem în ea o iluzie, şi fiindcă prejudecăţile noastre sunt fundamental greşite.

pe celălalt țărm să audă ce se spune pe acel țărm, şi o persoană aflată la răsărit poate conversa în acest fel cu o altă persoană aflată la apus. Omul fizic poate auzi şi înțelege vocea unui alt om la o distanță de o sută de paşi, iar corpul eteric al omului poate auzi ce gândeşte un alt om la o distanță de o sută de mile, şi chiar mai mult. Ceea ce poate fi săvârşit, prin mijloace obişnuite, într-o lună (de pildă, trimiterea de mesaje), poate fi făcut, prin această artă, într-o singură zi. Dacă aveți un tub lung de o milă, şi vorbiți la un capăt al lui, o persoană aflată la celălalt capăt al tubului poate auzi ce vorbiți. Dacă un corp elementar poate face acest lucru, cu atât mai uşor va fi pentru corpul eteric, care este cu mult mai puternic decât primul.[13] (*Philos. Sag.* I. cap. 60)

SPIRITELE CELOR PLECAȚI DINTRE NOI

Când o persoană moare, ceea ce moare de fapt este corpul ei fizic; sufletul omului nu moare[14], nu poate fi îngropat, ci rămâne viu şi cunoaşte tot ce cunoştea înainte de a se despărți de corp. El rămâne acelaşi, aşa cum era înainte de a muri. Dacă cineva a fost mincinos în timpul vieții, va rămâne mincinos şi după moarte, şi dacă a fost un om de ştiință sau un artist valoros, atunci el va păstra aptitudinile ştiințifice sau artistice avute în timpul

---

[13] Atmosfera pământului poate fi străpunsă de un conductor prin care străbate un curent electric, iar eterul (A'kasa) poate fi „străpuns" în mod asemănător de un curent de forță spirituală. Un curent electric trece nestingherit prin pământ, un curent de gândire trece nestingherit prin A'kasa.

[14] Sufletul omenesc este triplu: animal, intelectual, spiritual. Elementele imperfecte ale sufletului mor, iar ce este perfect rămâne viu. Viața este triplă: organică, sufletească, spirituală.

vieţii. Însă sufletul care n-a ştiut nimic despre această artă în timpul vieţii (omului), nu va fi în stare să înveţe ceva despre ea după moarte.

Dacă dorim să comunicăm cu spiritul unei persoane decedate, trebuie să facem un desen reprezentând acea persoană, şi să-i scriem numele împreună cu întrebările pe care dorim să i le punem; după aceasta, punem fotografia sub cap, înainte de a ne culca. În timp ce dormim, persoana respectivă poate să ne apară în vis şi să răspundă la întrebările pe care i le-am pus.

Dar pentru aceasta este nevoie de o credinţă profundă, şi de convingerea că vom reuşi. În caz de nereuşită, nu fotografia este cauza eşecului, fiindcă ea nu poate să aducă spiritul, ci credinţa noastră; desenul este făcut doar pentru a ne stimula imaginaţia şi a o face mai puternică.[15] (*Philosoph.*)

Oamenii au în ei două spirite: un spirit animal şi un spirit uman.[16] Un om care trăieşte în spiritul animal, este asemănător unui animal în timpul vieţii, şi va rămâne un animal şi după moartea sa, dar omul care trăieşte în spiritul său uman, va rămâne om. Animalele posedă conştiinţă şi raţiune, dar nu au inteligenţă spirituală. Prezenţa acestei inteligenţe îl situează pe om deasupra animalului, iar absenţa ei este face un animal din ceea ce a fost cândva un om.

Un om în care doar raţiunea animală e activă, este un lunatic, iar caracterul lui seamănă cu cel al unui animal. Un om acţionează ca un lup, altul ca un câine, altul

[15] Există trei surse ale credinţei: părerea, convingerea, cunoaşterea.

[16] Spiritul uman prezintă un dublu aspect: uman şi divin.

ca un şarpe, sau ca o vulpe, etc.; principiul lor animal îi face să se comporte aşa cum se comportă, însă principiul lor animal va pieri ca şi animalele. Raţiunea omului nu este de natură animală, ci vine de la Dumnezeu, şi, fiind o parte din Dumnezeu, înseamnă că e nemuritoare. (*De Lunaticis*)

Cuprins

EDITURA HERALD

OP.10 - CP.33 Sect. II Bucureşti
Tel: 021.319.40.60, 021.319.40.61
Fax: 021.319.40.59, 021.319.40.60
Mob: 0744.888.388, 0745.050.020
website: www.edituraherald.ro
e-mail: office@edituraherald.ro

COLECȚIA LOGOS

Există multe elemente care să recomande lucrarea de față. Ceea ce contează însă cel mai mult, esența, scriitura în sine, conferă valoarea reală și realul motiv pentru a o citi. Veți pătrunde într-o lume mistică, magică și veți afla lucruri interesante, provocați fiind de asemenea la deslușirea lor.
(Violeta Loredana Pascal, „PRwave.ro")

Paracelsus nu este numai un medic, deși este unul dintre cei mai iluștri ai Evului Mediu. Paracelsus este un inițiat. Are habar – și nu în mică măsură – despre alchimie. Nu mai spun că are și o viață extrem de palpitantă. Un asemenea op(us) ar fi circulat , cu doar două ori trei secole în urmă, „pe sub mână". Dar, astăzi, până și viața lui Paracelsus a devenit obiect de studiu. (Mihail Gălățanu, „Călător")

Marea virtute a acestui volum este că prezintă cu erudiție și profunzime esența învățăturilor lui Paracelsus cu privire la cosmologie, antropologie, pneumatologie, magie, medicină, alchimie, astrologie, filozofie și teozofie. Amplele citate din tratatele lui Paracelsus ne dau măsura enciclopedică a acestui gânditor considerat „mintea cea mai luminată și mai cuprinzătoare a veacului său". (Radu Duma)

ISBN 978-973-111-274-9
5 948417 060369

EDITURA HERALD